

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miłomłyn
na lata 2025-2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) w związku z art. 14 ust. 1 i art. 19 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 278) Rada Miejska w Miłomłynie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miłomłyn na lata 2025-2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Miłomłyn.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej**

Andrzej Krzykowski

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MIŁOMŁYN

NA LATA 2025-2030

ZAMAWIAJĄCY:

**GMINA MIŁOMŁYN
UL. TWARDA 12
14-140 MIŁOMŁYN**

WYKONAWCA:

**GRUPA BST SP. Z O.O.
UL. MIECZYKÓW 12,
40-748 KATOWICE**

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	5
2. Wykaz pojęć zastosowanych w opracowaniu	6
3. Ogólna charakterystyka gminy Miłomłyn	7
4. Delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	16
4.1. Metodologia analizy delimitacyjnej	16
4.2. Analiza delimitacyjna	20
4.3. Wyznaczenie granic obszarów zdegradowanych	38
4.4. Wyznaczenie granic obszaru rewitalizacji	52
5. Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji	56
5.1. Obszar rewitalizacji	56
5.2. Podobszar I – Miłomłyn I	69
5.3. Podobszar II – Miłomłyn II	74
5.4. Podobszar III – Zalewo	79
5.5. Podobszar IV – Rogowo	84
5.6. Podsumowanie	88
6. Wizja stanu po przeprowadzeniu rewitalizacji	92
7. Cele rewitalizacji i kierunki działań rewitalizacyjnych	92
8. Opis powiązania gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi	94
8.1. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Miłomłyn na lata 2021-2030	94
8.2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miłomłyn	95
8.3. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Miłomłyn	95
8.4. Zintegrowana Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Ostródzko-Iławskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2015-2025	96
8.5. Strategia Warmińsko-Mazurskie 2030	98
8.6. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego	99
8.7. Podsumowanie	101
9. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne	102
9.1. Założenia dla realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych	102

9.2. Lista przedsięwzięć podstawowych	107
9.3. Zbiorczy opis uzupełniających rodzajów przedsięwzięć	131
10. Mechanizmy zapewnienia komplementarności oraz integrowania działań.....	133
10.1. Zasada kompleksowości	133
10.2. Zasada koncentracji interwencji	133
10.3. Zasada komplementarności.....	134
10.4. Podsumowanie	142
11. Szacunkowe ramy finansowe	144
12. Mechanizmy włączenia interesariuszy.....	146
12.1. Udział interesariuszy w procesie tworzenia GPR	146
12.2. Sposób włączenia interesariuszy w procesie wdrażania GPR	153
13. System realizacji gminnego programu rewitalizacji.....	155
13.1. System zarządzania realizacją GPR.....	155
13.2. System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu GPR	158
13.3. Niezbędne zmiany w uchwałach	163
14. Ocena oddziaływania na środowisko.....	165
15. Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji	166
16. Spis map i wykresów	167
17. Spis tabel	168

1. Wprowadzenie

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miłomłyn został opracowany w celu precyzyjnego określenia potrzeb związanych z rewitalizacją zdegradowanych obszarów w aspektach społecznym, gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym i technicznym w celu dalszego przeznaczenia środków finansowych na działania w tym zakresie.

Program ten stanowi wieloletni plan inwestycyjny, obejmujący działania w sferze społecznej, ekonomicznej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Program został opracowany zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278).

Proces opracowania gminnego programu rewitalizacji poprzedzony został podjęciem uchwały nr XII/110/2025 Rady Miejskiej w Miłomłynie z dnia 26 marca 2025 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Miłomłyn oraz uchwały nr XIV/116/2025 Rady Miejskiej w Miłomłynie z dnia 14 maja 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miłomłyn na lata 2025-2030.

Proces przygotowania dokumentu składał się z trzech głównych etapów: analizy, diagnozy oraz projektowania. W trakcie diagnozy wykorzystano najnowsze dostępne dane statystyczne, które pozwoliły na wyznaczenie obszarów zdegradowanych oraz obszarów rewitalizacji w Mieście i Gminie Miłomłyn. Diagnoza ta, obejmująca analizę zjawisk kryzysowych, stanowi kluczowy element Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2025-2030.

Podjęto wszelkie starania, aby wyznaczone cele i działania były zgodne z dokumentami strategicznymi gminy. Program powstał w oparciu o szeroko zakrojony proces partycypacji społecznej, który obejmował różne formy konsultacji społecznych, spotkań warsztatowych i spacerów badawczych (wizji lokalnych). W procesie partycypacji uczestniczyli m.in. mieszkańcy, w szczególności osoby zamieszkujące obszar rewitalizacji, jak i reprezentanci Urzędu Miasta i Gminy Miłomłyn.

2. Wykaz pojęć zastosowanych w opracowaniu

Na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu przyjęto definicję rewitalizacji określoną w *ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji*, zgodnie z którą **rewitalizacja oznacza kompleksowy proces wyprowadzania obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego** poprzez wzajemnie powiązane działania obejmujące aspekty społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne lub środowiskowe. Działania te mają na celu integrację interwencji na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i gospodarki, są prowadzone w sposób zaplanowany i skoncentrowany terytorialnie w ramach programów rewitalizacji. Kluczowym założeniem rewitalizacji jest optymalne wykorzystanie specyficznych cech danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów, w tym także walorów kulturowych. Jest to proces długofalowy, angażujący różne grupy interesariuszy – m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości i organy administracji publicznej – przy aktywnym udziale społeczności lokalnej.¹

Stan kryzysowy charakteryzuje obszary, na których skoncentrowane są negatywne zjawiska społeczne – w szczególności bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym; w przypadku występowania co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk²:

- **gospodarczych** – w szczególności niskiego poziomu przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw;
- **środowiskowych** – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi, stanu środowiska;
- **przestrzenno-funkcjonalnych** – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych;
- **technicznej** – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz nefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

¹ Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji

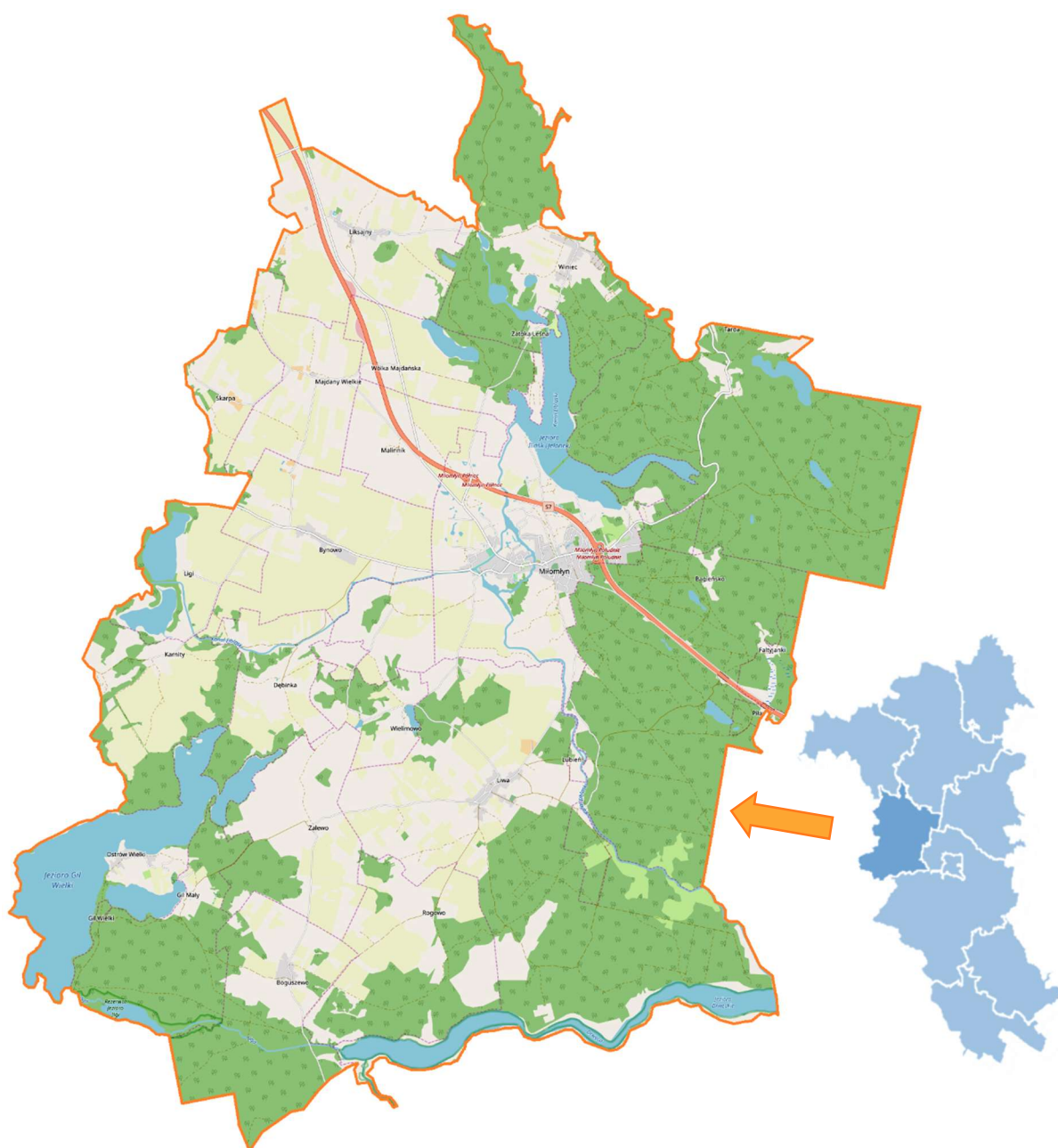
² Ibidem

3. Ogólna charakterystyka gminy Miłomłyn

Położenie

Gmina miejsko-wiejska Miłomłyn położona jest w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie ostródzkim. Siedzibą gminy jest Miłomłyn. Powierzchnia gminy wynosi 160,91 km², z czego miasto zajmuje 12,38 km². Na terenie gminy znajduje się m.in. fragment drogi S7, fragment Kanału Elbląskiego oraz jeziora: Ilińsk, Drwęckie, Łgi oraz Gil Wielki. Liczba sołectw w gminie wynosi 13, zaś ogólna liczba miejscowości – 30. Około 40% powierzchni gminy stanowią lasy, a około 10% – zbiorniki wodne. Herb miasta jest ściśle zespolony z jego nazwą (przedstawia zębate koło młyńskie).

Mapa 1. Granice gminy Miłomłyn i położenie na tle powiatu ostródzkiego

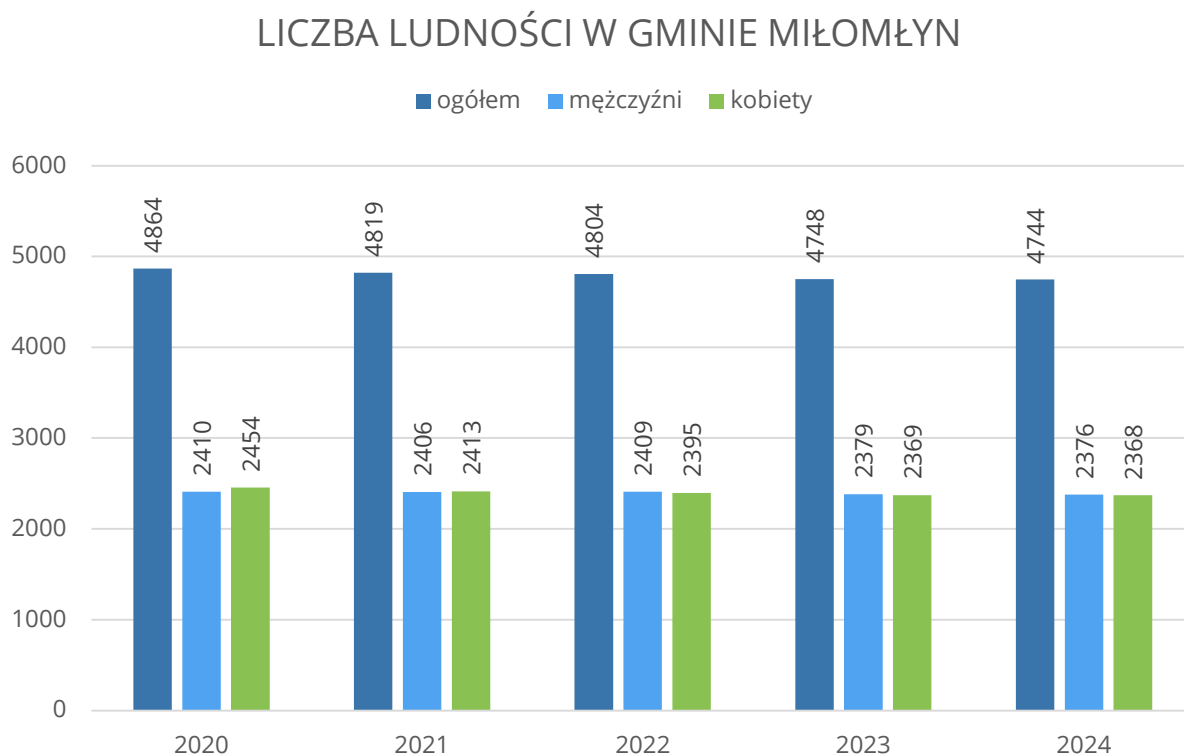

Źródło: www.wikipedia.pl, www.pkw.gov.pl

Uwarunkowania demograficzne

Powołując się na dane Głównego Urzędu Statystycznego, liczba ludności w gminie Miłomłyn w 2024 roku wynosiła 4 744. Gęstość zaludnienia przyjęła wówczas wartość 29,5 osoby na 1 km². Na przestrzeni lat dostrzegalny jest niewielki spadek liczby mieszkańców. Do 2021 roku liczba kobiet przewyższała liczbę mężczyzn, natomiast od 2022 roku wśród mieszkańców gminy więcej było mężczyzn niż kobiet. Współczynnik feminizacji w gminie Miłomłyn w 2024 roku wynosił 100, co oznacza, że na 100 mężczyzn przypadało 100 kobiet.

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Miłomłyn w latach 2020-2024

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

W latach 2020-2024 w gminie Miłomłyn odnotowano wahania zarówno w zakresie liczby urodzeń żywych, jak i liczby zgonów. W 2020 oraz 2021 roku zaobserwowano wysoką liczbę zgonów, co może wynikać z panującej wówczas pandemii COVID-19. Należy nadmienić, że liczba urodzeń żywych mimo niewielkich wahań utrzymywała się na względnie stałym poziomie. Liczba urodzeń żywych w 2024 roku była mniejsza od tej odnotowanej w 2020 roku.

Tabela 1. Ruch naturalny ogółem w gminie Miłomłyn w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024	Polska 2024
Liczba ludności	4 864	4 819	4 804	4 748	4 744	37 489 087
Urodzenia żywe	33	32	30	29	31	251 782
Zgony ogółem	78	78	53	59	54	408 504
Przyrost naturalny	-45	-46	-23	-30	-23	-156 722
Urodzenia żywe na 1000 ludności	6,77	6,62	6,24	6,06	6,54	6,70

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024	Polska 2024
Zgony na 1000 ludności	16,01	16,14	11,03	12,33	11,39	10,88
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-9,24	-9,52	-4,79	-6,27	-4,85	-4,17

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

W całym okresie od 2020 do 2024 roku przyrost naturalny w gminie Miłomłyn był ujemny. Tym samym liczba zgonów rokrocznie przekraczała liczbę urodzeń żywych. Należy mieć na uwadze, że podobne tendencje odnotowano zarówno w województwie warmińsko-mazurskim, jak i w całym kraju.

Tabela 2. Przyrost naturalny w gminie Miłomłyn, województwie warmińsko-mazurskim oraz kraju w latach 2020-2024

Rok	2020	2021	2022	2023	2024
Polska	-122 046	-188 006	-143 316	-136 585	-156 722
Województwo warmińsko-mazurskie	-4 647	-8 300	-6 221	-6 107	-6 369
Gmina Miłomłyn	-45	-46	-23	-30	-23

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

W latach 2020-2024 w gminie Miłomłyn udział ludności w wieku produkcyjnym stopniowo się zmniejszał. Jednocześnie wzrastał udział osób w wieku poprodukcyjnym w populacji gminy. W 2024 roku struktura ludności w gminie Miłomłyn według grup wieku przedstawiała się następująco:

- 59,6% mieszkańców było w wieku produkcyjnym (z czego 45,2% stanowiły kobiety);
- 22,6% mieszkańców było w wieku poprodukcyjnym (z czego 64,9% stanowiły kobiety);
- 17,9% mieszkańców było w wieku przedprodukcyjnym (z czego 46,8% stanowiły kobiety).

Tabela 3. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w ludności ogółem w gminie Miłomłyn w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024	Polska 2024
Udział % osób w wieku przedprodukcyjnym	19,5	19,4	19,3	18,4	17,9	18,0
Udział % osób w wieku produkcyjnym	60,5	60,2	59,6	59,7	59,6	58,2
Udział % osób w wieku poprodukcyjnym	19,9	20,4	21,1	21,9	22,6	23,8

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

W okresie od 2020 do 2024 roku saldo migracji w gminie Miłomłyn ulegało wahaniom. W latach 2021-2022 oraz w 2024 roku było ono dodatnie, podczas gdy w pozostałych latach było ujemne. Najmniej korzystną wartość salda migracji odnotowano w 2023 roku (-8), a najwyższą – w 2024 roku (14).

Tabela 4. Migracje wewnętrzne i zewnętrzne w gminie Miłomłyn w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Zameldowania ogółem	73	74	66	56	62
Wymeldowania ogółem	75	69	63	64	48
Saldo migracji	-2	5	3	-8	14

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Edukacja i opieka nad dziećmi

W gminie Miłomłyn nie było dotychczas dostępu do opieki wczesnodziecięcej. W okresie objętym analizą, tj. od 2020 do 2024 roku, żadne dziecko w wieku do lat 3 nie zostało objęte opieką w żłobkach, właśnie z uwagi na brak takich form opieki. W 2025 roku utworzono punkt opieki nad dziećmi, który – jako instytucja dziennego opiekuna – rozpoczął działalność od 1 października 2025 roku.

Tabela 5. Liczba/udział dzieci objętych opieką w żłobkach w gminie Miłomłyn w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Dzieci w wieku do 3 lat ogółem	123	108	103	86	85
Dzieci objęte opieką w żłobkach	0	0	0	0	0
Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

W 2024 roku w gminie Miłomłyn funkcjonowało 5 placówek przedszkolnych oraz 2 szkoły podstawowe. W analizowanym okresie zmniejszyła się zarówno liczba przedszkoli (z 7 do 5), jak i liczba szkół podstawowych (z 3 do 2). Zarówno liczba dzieci w przedszkolach, jak i liczba uczniów w szkołach podstawowych w 2024 roku była mniejsza aniżeli na początku okresu, tj. w 2020 roku.

Tabela 6. Liczba przedszkoli i szkół wraz z liczbą dzieci/uczniów w gminie Miłomłyn w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Przedszkola	7	7	7	5	5
Liczba dzieci w przedszkolach	131	132	133	115	108
Szkoły podstawowe	3	3	3	2	2
Liczba uczniów w szkołach podstawowych	367	364	361	312	323

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Gospodarka i rynek pracy

W okresie 2020-2024 liczba podmiotów gospodarczych w gminie Miłomłyn wzrosła (z 403 do 449, tj. o 46 firm). Zdecydowaną większość z podmiotów w gminie stanowią

mikroprzedsiębiorstwa. W analizowanym okresie w gminie nie funkcjonowała żadna duża firma, zatrudniająca co najmniej 250 pracowników.

Tabela 7. Liczba podmiotów gospodarczych według klas wielkości w gminie Miłomłyn w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Ogółem	403	409	433	447	449
0-9 pracowników (mikro)	390	396	420	436	436
10-49 pracowników (małe)	11	11	11	9	11
50-249 pracowników (średnie)	2	2	2	2	2
250 i więcej pracowników (duże)	0	0	0	0	0

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

W 2024 roku w gminie Miłomłyn funkcjonowało 25 stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych, 6 fundacji oraz 3 spółdzielnie. Ich łączna liczba w analizowanym okresie wzrosła.

Tabela 8. Liczba spółdzielni, fundacji, stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych w gminie Miłomłyn w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Spółdzielnie	3	3	3	3	3
Fundacje	5	5	5	5	6
Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne	21	21	20	24	25

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

W latach 2020-2023 liczba osób bezrobotnych w gminie Miłomłyn zmniejszała się. Z kolei w 2024 roku liczba bezrobotnych lekko się zwiększyła (o 7 osób). W całym okresie liczba bezrobotnych kobiet była większa aniżeli liczba bezrobotnych mężczyzn. W 2024 roku różnica była jednak znacznie mniejsza – udział obu płci w ogóle osób bezrobotnych był zatem bardziej zbliżony aniżeli miało to miejsce w 2020 roku.

Tabela 9. Informacje o bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Miłomłyn w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Bezrobotni	166	147	141	125	132
Bezrobotni mężczyźni	65	45	55	56	57
Udział bezrobotnych mężczyzn wśród ogółu osób bezrobotnych (%)	39,2	30,6	39,0	44,8	43,2
Bezrobotne kobiety	101	102	86	69	75
Udział bezrobotnych kobiet wśród ogółu osób bezrobotnych (%)	60,8	69,4	61,0	55,2	56,8

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Pomoc społeczna i opieka zdrowotna

W gminie Miłomłyn w latach 2020-2024 zmalała liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej. Do głównych przyczyn korzystania z takiej pomocy należą m.in. ubóstwo, bezrobocie czy niepełnosprawność. Szczegółowe dane dotyczące liczby gospodarstw domowych i osób korzystających z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego znajdują się w kolejnej tabeli.

Tabela 10. Podstawowe informacje o opiece społecznej w gminie Miłomłyn w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego					
Ogółem	259	217	194	181	159
Poniżej kryterium dochodowego	174	143	137	118	88
Powyżej kryterium dochodowego	85	74	57	63	71
Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego					
Ogółem	640	527	459	409	343
Poniżej kryterium dochodowego	390	323	317	259	201
Powyżej kryterium dochodowego	250	204	142	150	142

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

W gminie Miłomłyn w okresie 2020-2024 zmniejszyła się liczba aptek z 2 do 1. Liczba udzielonych porad lekarskich wahała się na przestrzeni lat.

Tabela 11. Podstawowa opieka zdrowotna dla mieszkańców gminy Miłomłyn w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Apteki ogólnodostępne	2	2	2	2	1
Porady lekarskie - ogółem (ambulatoryjna opieka zdrowotna)	8 600	12 640	9 748	13 317	13 288
Porady lekarskie - ogółem (podstawowa opieka zdrowotna)	8 600	12 640	9 748	13 317	13 288

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Infrastruktura

W gminie Miłomłyn w latach 2020-2022 liczba przystanków autobusowych była niezmienna, dopiero w 2023 roku ich liczba znacznie wzrosła (z 12 do 44). W 2024 roku liczba przystanków autobusowych została niezmieniona.

W przypadku dróg rowerowych, w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego nie ma dokładnych informacji co do ich długości. Z oficjalnej strony internetowej gminy

Miłomłyn wynika, że na jej terenie istnieją 3 gminne szlaki rowerowe (czerwony, żółty i czarny) o łącznej długości ponad 89,4 km.

Tabela 12. Liczba przystanków autobusowych oraz długość dróg dla rowerów w gminie Miłomłyn w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Przystanki autobusowe	12	12	12	44	44

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

W okresie od 2020 do 2024 roku w gminie Miłomłyn zwiększyła się liczba budynków mieszkalnych (z 1 115 do 1 193, tj. o 78) oraz liczba mieszkań (z 1 762 do 1 827, tj. o 65) Tym samym wzrosła też powierzchnia użytkowa mieszkań (z 139 229 m² do 146 947 m², tj. o 7 718 m²).

Tabela 13. Podstawowe informacje o budynkach mieszkalnych i mieszkaniach w gminie Miłomłyn w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Budynki mieszkalne	1 115	1 143	1 156	1 177	1193
Mieszkania ogółem	1 762	1 777	1 790	1 811	1 827
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne – wodociągi	98,1	98,1	98,2	98,2	98,2
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne - ustęp spłukiwany	91,3	91,3	91,4	91,5	91,6
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne – łazienka	87,7	87,8	87,9	88,1	88,2
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne - centralne ogrzewanie	74,9	75,1	75,3	75,5	75,8
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne - gaz sieciowy	0,3	0,3	0,3	0,0	0,0
Powierzchnia użytkowa mieszkań [m²]	139 229	140 757	141 963	144 720	146 947

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Walory turystyczne i krajobrazowe

Do najistotniejszych walorów turystycznych gminy Miłomłyn należy zaliczyć:

- **śluzę komorową** na kanale Elbląskim, która jest ciekawym zabytkiem sztuki hydrotechnicznej z XIX w. (mimo upływu czasu stare mechanizmy nadal służą turystom korzystającym z tej drogi wodnej);
- **kościół pw. św. Bartłomieja w Miłomłynie** – zabytek sztuki sakralnej, wzniesiony w latach 1898-1901 neogotycki kościół parafialny.

- **wieżę dzwonnicy z krużgankami przy kościele w Miłomłynie** – obiekt z XIV w. pełniący niegdyś funkcje obronne, obecnie na wieży znajduje się odlany w Elblągu dzwon z 1728 roku.
- **cmentarz komunalny z XIX w.**, na którym zachowały się nagrobki z XIX i początku XX w. oraz brama wejściowa, która została odrestaurowana w 2014 r.
- **kaplicę św. Elżbiety w Miłomłynie**, która została wybudowana w latach 1931-1932 dla 114 miłomłyńskich rodzin wyznania rzymskokatolickiego według projektu kolońskiego architekta.
- **wieżę widokową w Miłomłynie** wybudowaną w 2014 r. w ramach projektu współfinansowanego ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. To konstrukcja drewniana, trzypoziomowa, kryta dachem o wysokości 12 m.
- **przystań wodną w Miłomłynie** wybudowaną w 2014 r. w ramach projektu współfinansowanego ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Przystań usytuowana jest nad Kanałem Elbląskim i obejmuje: slip, chodnik dla pieszych wzdłuż nabrzeża, pomost cumowniczy, małą architekturę oraz 2 punkty oświetleniowe nabrzeża w postaci lamp solarnych.
- **tężnię solankową w Miłomłynie** położoną przy ul. Zatokowej nad Jeziorem Ilińskim, w strefie A obszaru ochrony uzdrowiskowej Miłomłyn. Została wybudowana w 2021 r. Obok tężni utworzono trasę leczenia spacerowego do terenoterapii poprzez ruch.
- **trasa leczenia spacerowego**, czyli trasa do terenoterapii, która powstała na dawnym nasypie kolejowym na Jeziorze Ilińskim. Na trasie ustawiono oświetlenie solarne, ławki oraz małe pomosty. Tworzy ona wąski przesmyk pomiędzy częściami jeziora zwanymi Ilińsk i Jelonek.
- **zespół pałacowo-parkowy z XIX w. w Karnitach oraz Bajkowy Świat Kłobuka**, który jest jednocześnie zabytkowym miejscem, ale oferuje pełen pakiet usług turystycznych. Po II wojnie światowej, zamek zaczął pełnić funkcję ośrodka wypoczynkowego. W części południowej parku wzniesiono domki letniskowe.
- **Leśny Park Uzdrowiskowy**, zlokalizowany w kompleksie leśnym pomiędzy Jeziorem Ilińskim a drogą powiatową z Miłomłyna do Tardy. Park stanowi atrakcję dla zwolenników rekreacji na świeżym powietrzu oraz dla osób potrzebujących terapii poprzez ruch.
- **plaża miejska w Miłomłynie** – posiada pomost, a na jej terenie znajdują się: urządzenia siłowni plenerowej, boisko do gry w siatkówkę plażową, plac zabaw, przebieralnia, miejsce na ognisko, altana, stojaki na rowery, ławki oraz oświetlenie solarne. Plaża jest niestrzeżona.

Atutem krajobrazowym gminy Miłomłyn są przede wszystkim lasy i wody. Należy nadmienić, że na terenie gminy Miłomłyn znajdują się dwa rezerваты: Rzeki Drwęża i Jeziora Drwężkiego oraz Jeziora Iłgi. Teren gminy charakteryzuje się ponadto lesistością dużo wyższą aniżeli poziom średniej wojewódzkiej (40,5% powierzchni gminy to lasy, podczas gdy średnia dla regionu wynosi 30%).

Na terenie Nadleśnictwa Miłomłyn występują 32 pomniki przyrody, w tym: 10 pojedynczych drzew, 10 grup drzew, 3 głazy narzutowe oraz 2 pomniki powierzchniowe.

Ochrona środowiska

W gminie Miłomłyn obowiązuje Regulamin Utrzymania Czystości i Porządku na terenie Gminy Miłomłyn (uchwała nr XVIII/148/2020 Rady Miejskiej w Miłomłynie z dnia 22 maja 2020 roku w sprawie zmiany Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miłomłyn). Regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku dotyczące m.in. wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujących: prowadzenie we wskazanym zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych, częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych, innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami.

Oprócz tego w latach 2021-2024 gmina Miłomłyn prowadziła dofinansowanie do usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy w ramach realizowanego projektu „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest”.

4. Delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

4.1. Metodologia analizy delimitacyjnej

W toku prac nad diagnozą delimitacyjną zastosowano 2 techniki badawcze, stanowiące podstawę do wyznaczenia obszarów o szczególnej koncentracji zjawisk negatywnych. Zastosowano następujące metody: analizę danych zastanych oraz analizę wskaźnikową:

- Pierwszym krokiem, który miał na celu określenie obszarów zdegradowanych, było przeprowadzenie analizy danych zastanych (z ang. *desk research*), na którą składa się analiza dokumentów projektowych, prawnych, sprawozdań i innych materiałów źródłowych. Ta metoda stanowiła bazę dla dalszych rozważań oraz ustaleń związanych z realizacją kolejnych etapów. Analizie poddane zostały dane dotyczące pięciu sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej, zgodnie z „Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji” (Dz.U. z 2024 r. poz. 278) i „Ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027” (Dz. U. z 2022 r. poz. 1079, z późn. zm.).
- Kolejnym krokiem na etapie diagnostycznym było przeprowadzenie analizy wskaźnikowej. W celu określenia obszarów zdegradowanych oraz obszarów rewitalizacji opracowany został zestaw wskaźników, na który składały się wskaźniki ze sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Należy zaznaczyć, iż analiza wskaźnikowa przeprowadzona została przy uwzględnieniu podziału gminy na jednostki analityczne. Takie podejście metodologiczne umożliwiło wytypowanie obszarów wymagających interwencji.

Podział gminy na jednostki analityczne

Delimitacji obszarów zdegradowanych dokonano przy uwzględnieniu podziału Gminy Miłomłyn na jednostki analityczne. Podział na jednostki analityczne w gminie Miłomłyn obejmował sołectwa i miejscowości oraz zgrupowanie ulic w mieście Miłomłyn. W poniższej tabeli zaprezentowano listę jednostek analitycznych wraz z przypisanymi do nich sołectwami/miejscowościami/ulicami, na podstawie której dokonano analizy wskaźnikowej.

Tabela 14. Podział gminy Miłomłyn na jednostki analityczne w celu delimitacji

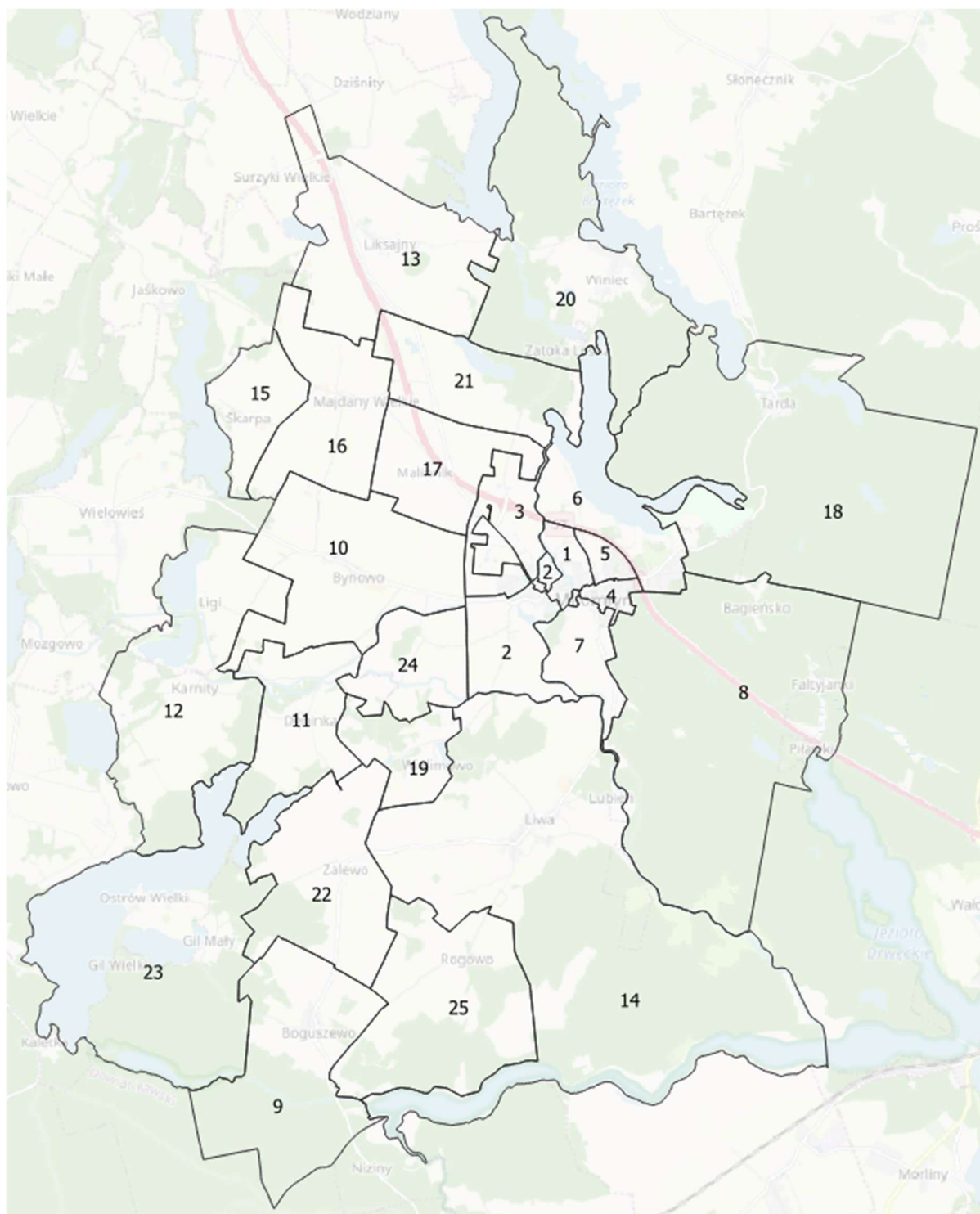
Lp.	Jednostka analityczna	Ulice/sołectwa/miejscowości wchodzące w skład jednostki analitycznej	Liczba mieszkańców
1.	Miłomłyn 1	Akacyjowa, Kolejowa, Kwiatowa, Nadleśna, Okrężna, Pasłęcka, Poprzeczna, Rynkowa	571
2.	Miłomłyn 2	Kościelna, Lawendowa, Łąkowa, Ogrodowa, Przejazdowa, Tartaczna*, Warmińska, Wrzosowa	467

Lp.	Jednostka analityczna	Ulice/sołectwa/miejscowości wchodzące w skład jednostki analitycznej	Liczba mieszkańców
3.	Miłomłyn 3	Kwiatów Polnych, Lipowa, Mazurska, Spacerowa, Sportowa, Tęczowa, Topolowa, Wichrowe Wzgórze, Wiosenna, Zielona	212
4.	Miłomłyn 4	Hotelowa, Krótka, Ostródzka, Słoneczna, Twarda, Zaulek Nadleśny	335
5.	Miłomłyn 5	A. K. Czartoryskiego, H. Kołłątaja, Ignacego Potockiego, Polna, Rejtana, Stanisława Małachowskiego, Stanisława Staszica	211
6.	Miłomłyn 6	Ilińska, Jarzębinowa, Jeziorna, Leśna, Plażowa, Zatokowa	295
7.	Miłomłyn 7	Cicha, Hawska, Miła, Prosta, Różana, Spokojna, Wąska	163
8.	Bagieńsko	Bagieńsko (w tym Faltyjanki, Piławki)	28
9.	Boguszewo	Boguszewo	119
10.	Bynowo	Bynowo	246
11.	Dębinka	Dębinka	74
12.	Ligi	Ligi (w tym Karnity)	188
13.	Liksajny	Liksajny	220
14.	Liwa	Liwa (w tym Lubień, Glimy)	594
15.	Skarpa	Skarpa	47
16.	Majdany Wielkie	Majdany Wielkie	115
17.	Malinnik	Malinnik	82
18.	Tarda	Tarda (w tym Barcinek, Ziemaki)	106
19.	Wielimowo	Wielimowo	40
20.	Winiec	Winiec (w tym Zatoka Leśna)	113
21.	Wólka Majdańska	Wólka Majdańska (w tym Majdany Małe)	112
22.	Zalewo	Zalewo	66
23.	Ostrów Wielki	Ostrów Wielki, Gil Mały, Gil Wielki	37
24.	Kamieńczyk	Kamieńczyk (w tym Kukła)	62
25.	Rogowo	Rogowo	134
GMINA MIŁOMŁYN			4 637

Z uwagi na układ miasta ulicę Tartaczną (tj. jednostkę Miłomłyn 2) przecina inny obszar.

Źródło: opracowanie własne

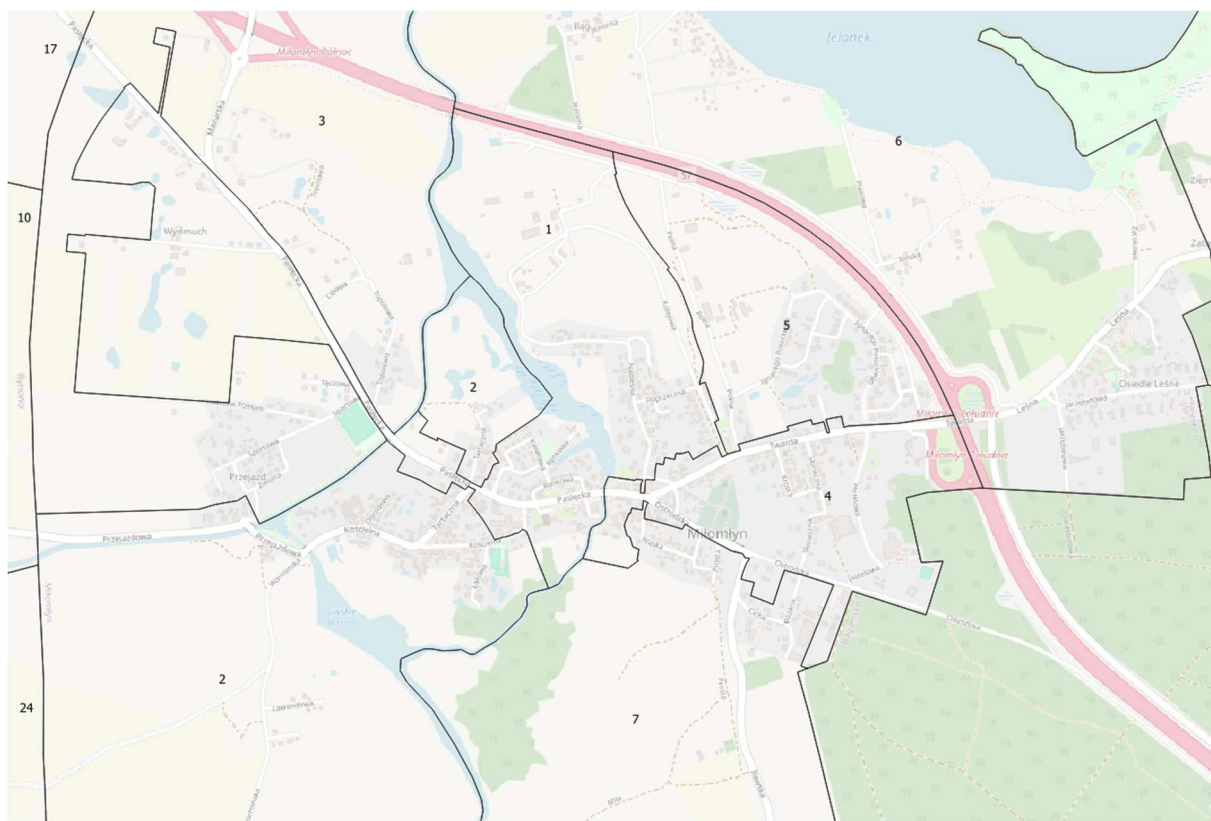
Mapa 2. Podział gminy Miłomłyn na jednostki analityczne - cała gmina
(numery na mapie odpowiadają numerom w tabeli nr 14)

Źródło: opracowanie własne

Mapa 3. Podział gminy Miłomłyn na jednostki analityczne - miasto

(numery na mapie odpowiadają numerom w tabeli nr 14)

Źródło: opracowanie własne

Aby wyodrębnić obszary zdegradowane, opracowano zestaw wskaźników w podziale na sfery: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną. Do analizy porównawczej zróżnicowania gminy Miłomłyn wykorzystano 27 wskaźników zaprezentowane w kolejnej tabeli (z uwzględnieniem podziału na sfery).

Na potrzeby badania przyjęto, że sytuację kryzysową stanowi odchylenie wartości analizowanego wskaźnika od średniej liczonej dla obszaru gminy, co spełnia wymogi zawarte w ustawie o rewitalizacji.

Tabela 15. Wskaźniki przyjęte do analizy wskaźnikowej w sferze społecznej

Lp.	Wskaźnik
S1	Wskaźnik obciążenia demograficznego – Stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym
S2	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców
S3	Saldo migracji – Saldo migracji ludności na 100 osób
S4	Liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w KRS na 100 mieszkańców
S5	Frekwencja wyborcza do Sejmu/Senatu w 2023 roku
S6	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców
S7	Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców
S8	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 100 mieszkańców

Lp.	Wskaźnik
S9	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców
S10	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na 100 mieszkańców
S11	Liczba dożywień dzieci przyznanych przez OPS na 100 mieszkańców
S12	Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym
S13	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym
S14	Liczba bezrobotnych kobiet na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym
S15	Udział osób bezrobotnych powyżej 50. r.ż. w ogóle osób bezrobotnych

Tabela 16. Wskaźniki przyjęte do analizy wskaźnikowej w pozostałych sferach

Lp.	Wskaźnik
Sfera gospodarcza	
G1	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
G2	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (po 2022 roku) w przeliczeniu na 100 mieszkańców
G3	Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym w ogólnej liczbie bezrobotnych
Sfera środowiskowa	
Ś1	Wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest (t)
Ś2	Odsetek nieekologicznych źródeł ciepła w ogóle źródeł ciepła w gminie
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	
P1	Liczba przystanków komunikacji zbiorowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców
P2	Liczba placów zabaw dla dzieci i siłowni w terenie dla dorosłych na 100 mieszkańców
P3	Wskaźnik gęstości zabudowy mieszkalnej
Sfera techniczna	
T1	Udział mieszkań komunalnych z piecami węglowymi klasy 3 lub bezklasowymi w ogóle mieszkań komunalnych
T2	Poziom zadłużenia mieszkań komunalnych (zł)
T3	Stan techniczny dróg gminnych (ocena w skali 1-5)
T4	Stan techniczny budynków użyteczności publicznej (ocena w skali 1-5)

Źródło: opracowanie własne

4.2. Analiza delimitacyjna

Sfera społeczna

Wskaźniki dotyczące demografii i aktywności społecznej

S1 – Wskaźnik obciążenia demograficznego – Stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym

S2 – Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców

S3 – Saldo migracji – Saldo migracji ludności na 100 osób

S4 – Liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w KRS na 100 mieszkańców

S5 – Frekwencja wyborcza do Sejmu/Senatu w 2023 roku

Negatywne wartości wskazanych powyżej wskaźników odzwierciedlają wyzwania związane ze starzeniem się społeczeństwa i niską aktywnością społeczną. Wysoki wskaźnik obciążenia demograficznego (S1) oraz wysoki odsetek osób w wieku poprodukcyjnym (S2) wskazują na rosnącą liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym. Ujemne saldo migracji (S3) świadczy o odpływie ludności, szczególnie młodych i aktywnych zawodowo, co dodatkowo pogłębia demograficzny kryzys. Niska liczba organizacji pozarządowych (S4) sugeruje ograniczone zaangażowanie obywateli w inicjatywy społeczne, co może utrudniać rozwój kapitału społecznego i rozwiązywanie lokalnych problemów. Natomiast niska frekwencja wyborcza (S5) jest oznaką słabej partycypacji obywatelskiej.

Kolejna tabela przedstawia wartości wskaźników dla każdej z jednostek analitycznych. Kolorem żółtym w tabeli zostały wyróżnione odchylenia od wartości referencyjnej wskaźnika, tj. wartości dla całej gminy, świadczące o występowaniu negatywnego zjawiska.

Najwięcej odchyień od wartości referencyjnej wskaźników dotyczących demografii i aktywności społecznej odnotowano w jednostkach: Ligi (5 odchyień), Liwa (5 odchyień), Zalewo (5 odchyień). Następnie sporo przekroczeń odnotowano też w jednostkach: Miłomłyn 2 (4 odchylenia), Boguszewo (4 odchylenia), Skarpa (4 odchylenia), Majdany Wielkie (4 odchylenia), Tarda (4 odchylenia) i Ostrów Wielki (4 odchylenia).

Najwięcej przekroczeń odnotowano w przypadku wskaźnika dotyczącego salda migracji (17 odchyień). Najmniej korzystną wartość tego wskaźnika zaobserwowano w jednostkach: Rogowo (-2,99), Winiec (-0,88), Miłomłyn 1 (0,00), Miłomłyn 7 (0,00), Kamieńczyk (0,00), Liksajny (0,45), Liwa (0,45), Boguszewo (0,84), Majdany Wielkie (0,87), Malinnik (1,22), Miłomłyn 2 (1,28), Dębinka (1,35), Miłomłyn 6 (1,36), Zalewo (1,52), Ligi (1,60), Bynowo (1,63), Tarda (1,89). W skali całej gminy Miłomłyn wartość tego wskaźnika wynosiła 1,96.

Istotnymi problemami w gminie Miłomłyn są także: niska aktywność społeczna oraz obywatelska. W przypadku wskaźnika dotyczącego liczby organizacji pozarządowych odnotowano 15 odchyień od wartości referencyjnej wskaźnika, wynoszącej 0,30. Przekroczenia wystąpiły w jednostkach Miłomłyn 4 (0,30) oraz Liwa (0,17) – tam liczba organizacji pozarządowych przypadająca na 100 mieszkańców jest niższa niż w skali gminy. Natomiast w 13 jednostkach nie odnotowano żadnej organizacji pozarządowej (Miłomłyn 2, Miłomłyn 5, Miłomłyn 7, Dębinka, Ligi, Skarpa, Malinnik, Tarda, Wólka Majdańska, Zalewo, Ostrów Wielki, Kamieńczyk, Rogowo). Niższa niż w skali gminy Miłomłyn frekwencja wyborcza została zaobserwowana w 15 jednostkach analitycznych: Bagieńsko (59,10%), Boguszewo (59,10%), Liwa (59,10%), Wielimowo (59,10%), Zalewo (59,10%), Ostrów Wielki (59,10%), Bynowo (59,62%), Dębinka (59,62%), Ligi (59,62%), Kamieńczyk (59,62%), Skarpa (60,07%), Majdany Wielkie (60,07%), Malinnik (60,07%), Wólka Majdańska (60,07%), Rogowo (59,10%). W całej gminie frekwencja wynosiła 65,46%.

Wskaźnik dotyczący odsetka osób w wieku poprodukcyjnym przyjął wartości niekorzystne w stosunku do całej gminy aż w trzynastu jednostkach analitycznych: Ostrów Wielki (48,6%), Ligi (28,7%), Zalewo (25,8%), Winiec (24,8%), Tarda (24,5%), Boguszewo (24,4%), Miłomłyn 6 (24,1%), Miłomłyn 2 (23,1%), Liwa (22,7%), Skarpa (22,7%), Liksajny (22,3%), Majdany Wielkie (21,7%), Miłomłyn 1 (21,5%). W skali całej gminy Miłomłyn odsetek ten wynosi natomiast 21,5%.

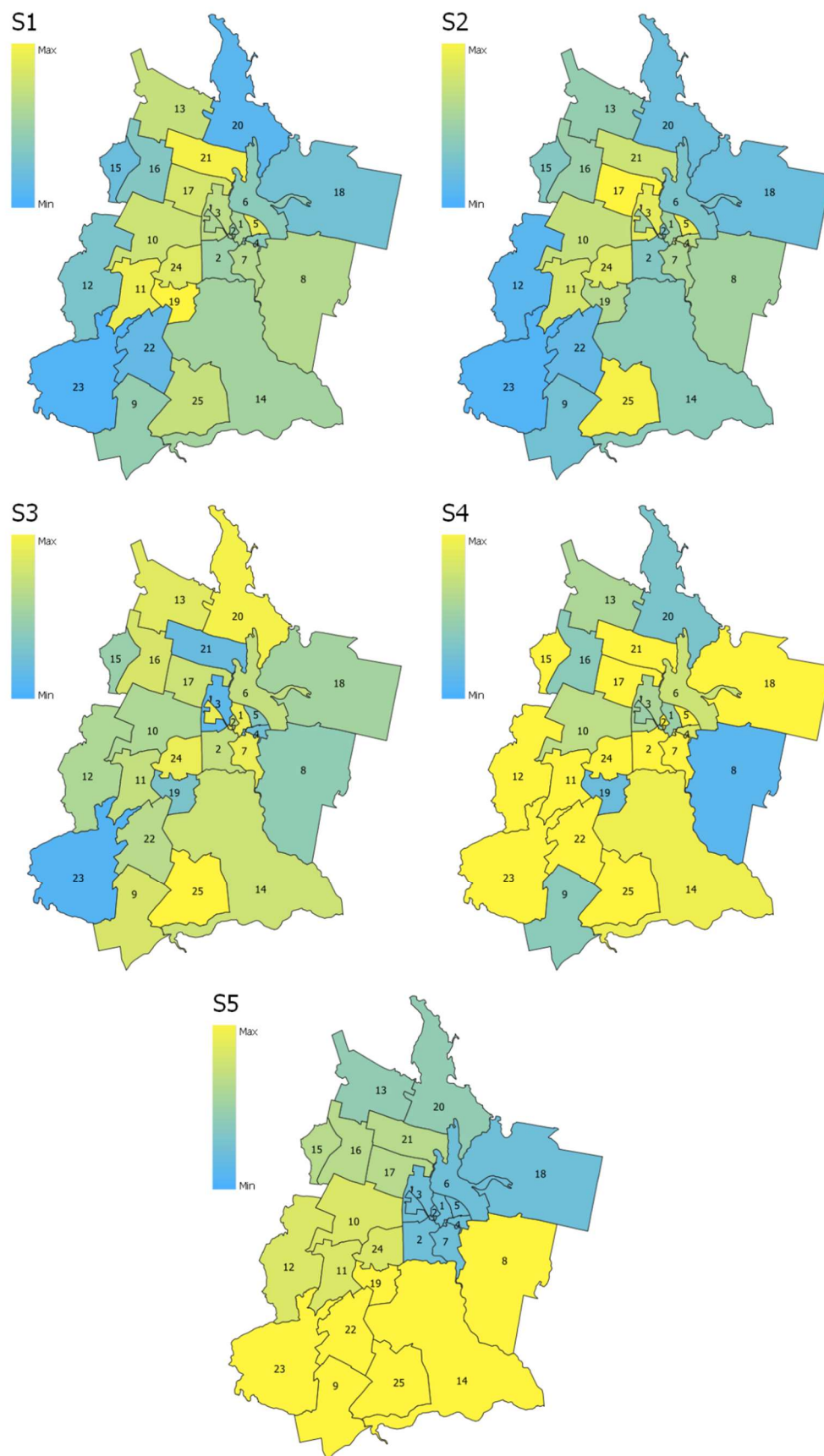
Referencyjna wartość wskaźnika obciążenia demograficznego została przekroczona w następujących dwunastu jednostkach analitycznych: Ostrów Wielki (94,7%), Winiec (91,5%), Zalewo (88,6%), Skarpa (80,8%), Tarda (76,7%), Ligi (75,7%), Majdany Wielkie (74,2%), Miłomłyn 4 (73,6%), Miłomłyn 6 (73,5%), Boguszewo (70,0%), Miłomłyn 2 (68,6%), Liwa (67,3%). Wskaźnik dla całej gminy przyjął wartość 66,6%.

Tabela 17. Sfera społeczna – wskaźniki dotyczące demografii i aktywności społecznej [dane aktualne na dzień 31.12.2023]

Lp.	Jednostka analityczna	S1	S2	S3	S4	S5
1.	Miłomłyn 1	65,5%	21,5%	0,00	0,53	70,15%
2.	Miłomłyn 2	68,6%	23,1%	1,28	0,00	70,15%
3.	Miłomłyn 3	64,3%	16,0%	10,38	0,47	70,15%
4.	Miłomłyn 4	73,6%	19,4%	5,07	0,30	70,15%
5.	Miłomłyn 5	52,9%	15,6%	3,79	0,00	70,15%
6.	Miłomłyn 6	73,5%	24,1%	1,36	0,34	70,15%
7.	Miłomłyn 7	64,6%	20,9%	0,00	0,00	70,15%
8.	Bagieńsko	64,7%	21,4%	3,57	3,57	59,10%
9.	Boguszewo	70,0%	24,4%	0,84	0,84	59,10%
10.	Bynowo	58,7%	19,1%	1,63	0,41	59,62%
11.	Dębinka	51,0%	17,6%	1,35	0,00	59,62%
12.	Ligi	75,7%	28,7%	1,60	0,00	59,62%
13.	Liksajny	61,8%	22,3%	0,45	0,45	66,92%
14.	Liwa	67,3%	22,7%	1,18	0,17	59,10%
15.	Skarpa	80,8%	23,4%	2,13	0,00	60,07%
16.	Majdany Wielkie	74,2%	21,7%	0,87	0,87	60,07%
17.	Malinnik	57,7%	13,4%	1,22	0,00	60,07%
18.	Tarda	76,7%	24,5%	1,89	0,00	70,15%
19.	Wielimowo	42,9%	20,0%	5,00	2,50	59,10%
20.	Winiec	91,5%	24,8%	-0,88	0,88	66,92%
21.	Wólka Majdańska	49,3%	17,9%	7,14	0,00	60,07%
22.	Zalewo	88,6%	25,8%	1,52	0,00	59,10%
23.	Ostrów Wielki	94,7%	48,6%	13,51	0,00	59,10%
24.	Kamieńczyk	55,0%	16,1%	0,00	0,00	59,62%
25.	Rogowo	61,4%	14,9%	-2,99	0,00	59,10%
Średnia dla gminy		66,6%	21,5%	1,96	0,30	65,46%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ośrodka pomocy społecznej, urzędu gminy, KRS oraz Państwowej Komisji Wyborczej

Mapa 4. Sfera społeczna – wskaźniki dotyczące korzystania z pomocy społecznej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ośrodka pomocy społecznej, urzędu miasta i gminy, KRS oraz Państwowej Komisji Wyborczej

Wskaźniki dotyczące korzystania z pomocy społecznej

S6 – Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców

S7 – Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców

S8 – Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 100 mieszkańców

S9 – Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców

S10 – Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na 100 mieszkańców

S11 – Liczba dożywień dzieci przyznanych przez OPS na 100 mieszkańców

Negatywne wartości powyższych wskaźników wskazują na poważne problemy społeczne i ekonomiczne, które dodatkowo pogłębiają wyzwania związane ze starzeniem się społeczeństwa i niską aktywnością społeczną. Wysoka liczba osób korzystających z pomocy społecznej (S6), w tym zwłaszcza z powodu niepełnosprawności, chorób (S7, S8) oraz ubóstwa (S9) może sygnalizować możliwość wykluczenia społecznego najbardziej potrzebujących. Wysoka liczba osób uzależnionych od alkoholu korzystających z pomocy społecznej (S10) podkreśla skalę problemów patologicznych, które niszczą kapitał społeczny i rodziny. Jednocześnie konieczność dożywiania dzieci (S11) sygnalizuje trudną sytuację materialną rodzin, co może ograniczać rozwój młodego pokolenia. Ogólnie, wartości te odzwierciedlają poważne deficyty w integracji społecznej i wsparciu potrzebujących, które wymagają kompleksowych działań naprawczych.

Kolejna tabela przedstawia wartości wskaźników dla każdej z jednostek analitycznych. Kolorem żółtym w tabeli zostały wyróżnione odchylenia od wartości referencyjnej wskaźnika, tj. wartości dla całej gminy, świadczące o występowaniu negatywnego zjawiska.

Najwięcej odchyień od wartości referencyjnej wskaźników dotyczących korzystania z pomocy społecznej odnotowano w jednostkach: Miłomłyn 1 (6 odchyień), Miłomłyn 6 (5 odchyień), Liwa (5 odchyień) i Rogowo (5 odchyień).

Najwięcej przekroczeń dotyczy wskaźnika związanego z liczbą dożywień dzieci przyznanych przez OPZ (12 odchyień). W skali całej gminy Miłomłyn osiągnął on wartość 2,57, która przekroczona została w jednostkach: Miłomłyn 6 (6,10), Liwa (4,88), Winiec (4,42), Miłomłyn 4 (3,88), Rogowo (3,73), Malinnik (3,66), Boguszewo (3,36), Miłomłyn 1 (2,98), Miłomłyn 5 (2,84), Tarda (2,83), Dębinka (2,70), Majdany Wielkie (2,61).

Korzystanie z pomocy społecznej w większej skali niż w przypadku całej gminy Miłomłyn dotyczy dziesięciu jednostek analitycznych: Miłomłyn 6 (11,53), Liwa (10,61), Kamieńczyk (9,68), Malinnik (8,54), Tarda (8,49), Rogowo (8,21), Majdany Wielkie (7,83), Winiec (7,08), Boguszewo (6,72), Miłomłyn 1 (6,30).

Referencyjna wartość wskaźnika związanego z liczbą osób z niepełnosprawnością korzystających z pomocy społecznej (1,40) została przekroczona w dziewięciu jednostkach

analitycznych: Majdany Wielkie (3,48), Liwa (3,37), Kamieńczyk (3,23), Zalewo (3,03), Ostrów Wielki (2,70), Rogowo (2,24), Ligi (2,13), Miłomłyn 1 (2,10), Miłomłyn 5 (1,42).

Korzystanie z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w skali większej aniżeli w całej gminie odnotowano w dziewięciu jednostkach analitycznych: Ostrów Wielki (5,41), Liwa (5,05), Kamieńczyk (3,23), Zalewo (3,03), Rogowo (2,99), Tarda (2,83), Ligi (2,66), Miłomłyn 1 (2,63), Miłomłyn 6 (2,37). Wartość referencyjna wskaźnika wynosi 2,03.

Nasilenie problemu ubóstwa dotyczy siedmiu jednostek analitycznych: Zalewo (1,52), Rogowo (1,49), Liwa (0,84), Miłomłyn 7 (0,61), Ligi (0,53), Miłomłyn 1 (0,35), Miłomłyn 6 (0,34). W skali całej gminy wskaźnik ten osiągnął wartość 0,28.

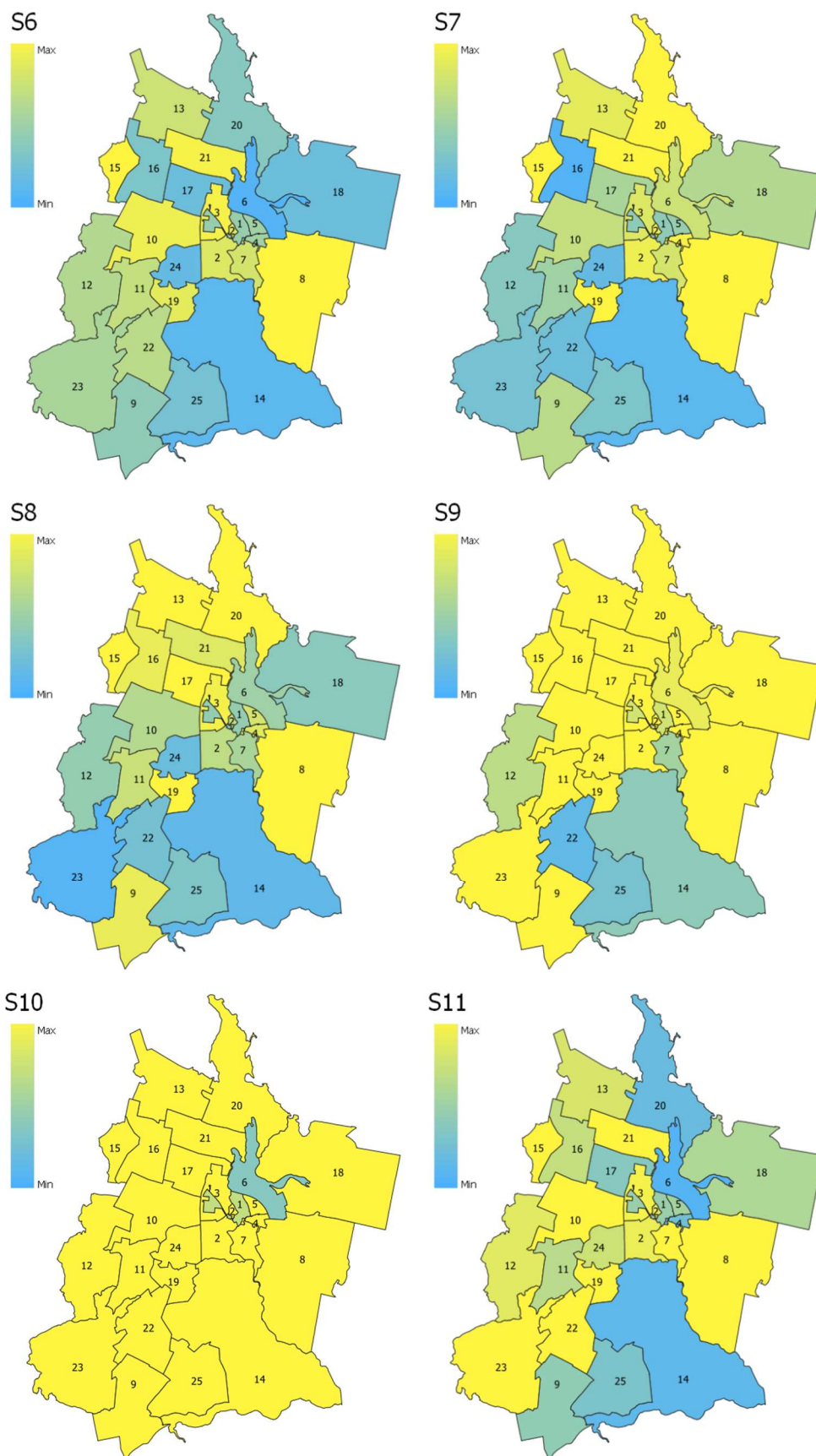
Wskaźnik związany z liczbą osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu przyjął niekorzystne w porównaniu do całej gminy (0,11) wartości w przypadku dwóch jednostek: Miłomłyn 6 (1,02) i Miłomłyn 1 (0,35).

Tabela 18. Sfera społeczna – wskaźniki dotyczące korzystania z pomocy społecznej [dane aktualne na dzień 31.12.2023]

Lp.	Jednostka analityczna	S6	S7	S8	S9	S10	S11
1.	Miłomłyn 1	6,30	2,10	2,63	0,35	0,35	2,98
2.	Miłomłyn 2	3,00	0,43	1,50	0,00	0,00	0,86
3.	Miłomłyn 3	0,94	0,47	0,47	0,00	0,00	0,47
4.	Miłomłyn 4	5,67	0,30	0,90	0,00	0,00	3,88
5.	Miłomłyn 5	5,69	1,42	0,95	0,00	0,00	2,84
6.	Miłomłyn 6	11,53	0,68	2,37	0,34	1,02	6,10
7.	Miłomłyn 7	3,07	0,61	1,84	0,61	0,00	0,00
8.	Bagieńsko	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.	Boguszewo	6,72	0,84	0,84	0,00	0,00	3,36
10.	Bynowo	2,44	0,81	1,63	0,00	0,00	0,00
11.	Dębinka	4,05	1,35	1,35	0,00	0,00	2,70
12.	Ligi	5,32	2,13	2,66	0,53	0,00	1,06
13.	Liksajny	3,64	0,45	0,00	0,00	0,00	1,36
14.	Liwa	10,61	3,37	5,05	0,84	0,00	4,88
15.	Skarpa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
16.	Majdany Wielkie	7,83	3,48	0,87	0,00	0,00	2,61
17.	Malinnik	8,54	1,22	0,00	0,00	0,00	3,66
18.	Tarda	8,49	0,94	2,83	0,00	0,00	2,83
19.	Wielimowo	2,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
20.	Winiec	7,08	0,00	0,00	0,00	0,00	4,42
21.	Wólka Majdańska	0,89	0,00	0,89	0,00	0,00	0,00
22.	Zalewo	4,55	3,03	3,03	1,52	0,00	0,00
23.	Ostrów Wielki	5,41	2,70	5,41	0,00	0,00	0,00
24.	Kamieńczyk	9,68	3,23	3,23	0,00	0,00	1,61
25.	Rogowo	8,21	2,24	2,99	1,49	0,00	3,73
Średnia dla gminy		5,97	1,40	2,03	0,28	0,11	2,57

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ośrodka pomocy społecznej

Mapa 5. Sfera społeczna – wskaźniki dotyczące korzystania z pomocy społecznej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ośrodka pomocy społecznej

Wskaźniki dotyczące bezrobocia

S12 – Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym

S13 – Liczba osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym

S14 – Liczba bezrobotnych kobiet na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym

S15 – Udział osób bezrobotnych powyżej 50. r.ż. w ogóle bezrobotnych

Negatywne wartości powyższych wskaźników wskazują na strukturalne problemy na rynku pracy, które hamują rozwój społeczno-gospodarczy. Wysoka liczba osób bezrobotnych (S12), szczególnie długotrwale pozostających bez pracy (S13), może świadczyć o słabości mechanizmów wsparcia zatrudnienia i dostosowania kompetencji pracowników do potrzeb rynku. Problemy te mogą być szczególnie dotkliwe jeśli dotyczą kobiet (S14) oraz starszych powyżej 50. roku życia (S15), co może prowadzić do ich wykluczenia. Taki stan rzeczy osłabia integrację zawodową i społeczną, prowadząc do wzrostu obciążenia systemów pomocowych i zmniejszenia potencjału gospodarczego.

Kolejna tabela przedstawia wartości wskaźników dla każdej z jednostek analitycznych. Kolorem żółtym w tabeli zostały wyróżnione odchylenia od wartości referencyjnej wskaźnika, tj. wartości dla całej gminy, świadczące o występowaniu negatywnego zjawiska.

Najwięcej odchyień od wartości referencyjnej wskaźników dotyczących bezrobocia odnotowano w jednostkach: Miłomłyn 6 (4 odchylenia), Miłomłyn 7 (4 odchylenia), Bagieńsko (4 odchylenia), Bynowo (4 odchylenia), Kamieńczyk (4 odchylenia), Rogowo (4 odchylenia).

Wartość referencyjna wskaźnika dotyczącego liczby osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym (4,49) została przekroczona w czternastu jednostkach analitycznych: Kamieńczyk (15,00), Bagieńsko (11,76), Skarpa (7,69), Rogowo (7,23), Bynowo (7,10), Tarda (6,67), Miłomłyn 3 (6,20), Malinnik (5,77), Zalewo (5,71), Miłomłyn 6 (5,29), Winiec (5,08), Miłomłyn 7 (5,05), Ligi (4,67), Miłomłyn 4 (4,66).

Wyższą niż w skali całej gminy liczbę kobiet przypadającą na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym zaobserwowano w trzynastu jednostkach analitycznych: Kamieńczyk (7,50), Bagieńsko (5,88), Malinnik (5,77), Zalewo (5,71), Miłomłyn 6 (4,71), Miłomłyn 7 (4,04), Bynowo (3,87), Skarpa (3,85), Rogowo (3,61), Wielimowo (3,57), Tarda (3,33), Ligi (2,80), Miłomłyn 1 (2,61). Wartość referencyjna wskaźnika wynosiła 2,48.

Nasilenie problemu długotrwałego bezrobocia występuje w jedenastu jednostkach analitycznych: Bagieńsko (11,76), Kamieńczyk (10,00), Miłomłyn 7 (5,05), Rogowo (4,82), Malinnik (3,85), Wielimowo (3,57), Bynowo (3,23), Miłomłyn 1 (2,61), Miłomłyn 6 (2,35), Liwa (2,25), Miłomłyn 4 (2,07). W skali całej gminy wartość wskaźnika wynosiła 2,01.

Udział osób bezrobotnych powyżej 50. r.ż. w ogólnej liczbie bezrobotnych w skali całej gminy Miłomłyn wynosi 32,0%. Wyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w jedenastu jednostkach analitycznych: Wielimowo (100,0%), Miłomłyn 7 (80,0%), Bagieńsko (50,0%),

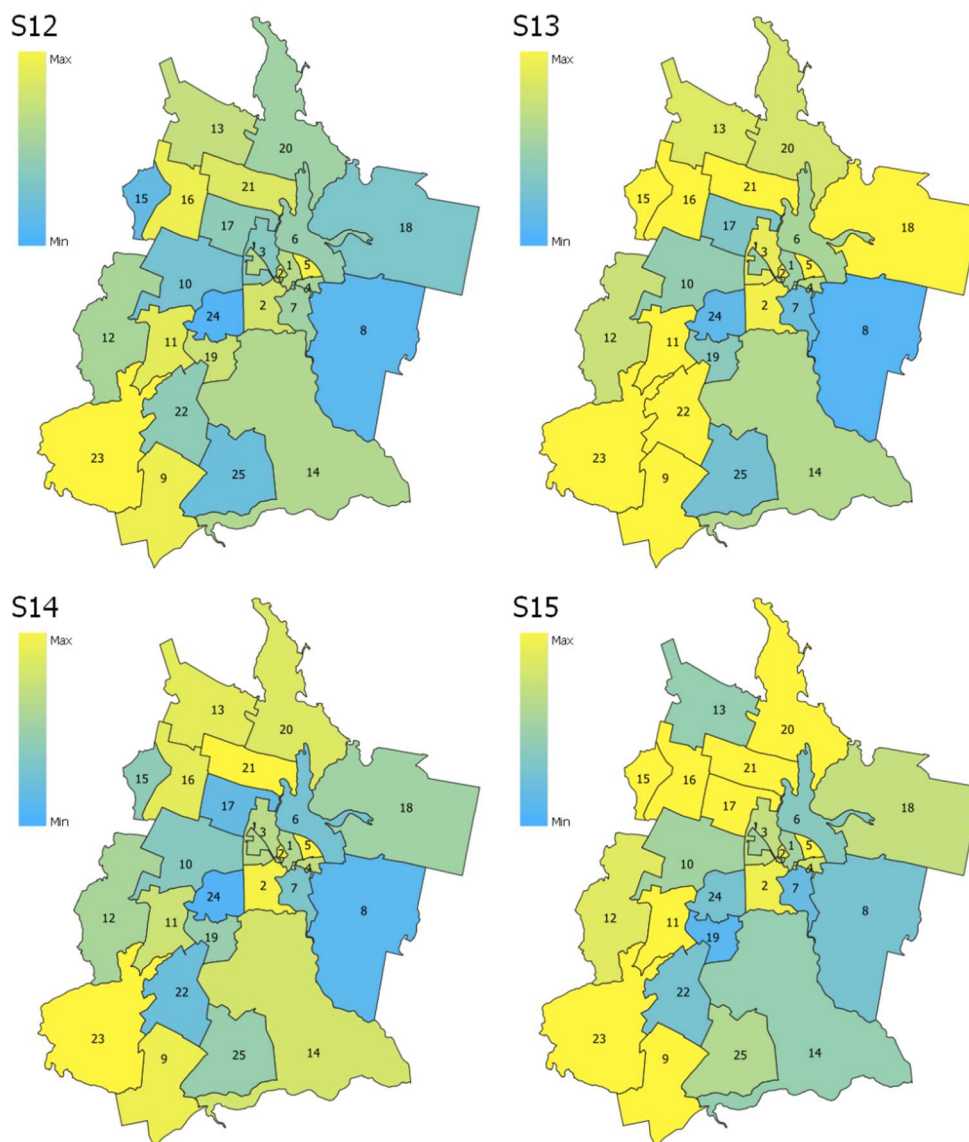
Zalewo (50,0%), Kamieńczyk (50,0%), Miłomłyn 6 (44,4%), Liksajny (40,0%), Liwa (40,0%), Bynowo (36,4%), Miłomłyn 1 (35,7%), Rogowo (33,3%).

Tabela 19. Sfera społeczna – wskaźniki dotyczące bezrobocia [dane aktualne na dzień 31.12.2023]

Lp.	Jednostka analityczna	S12	S13	S14	S15
1.	Miłomłyn 1	4,06	2,61	2,61	35,7%
2.	Miłomłyn 2	3,25	0,72	1,08	11,1%
3.	Miłomłyn 3	6,20	0,78	2,33	25,0%
4.	Miłomłyn 4	4,66	2,07	2,07	22,2%
5.	Miłomłyn 5	0,72	0,00	0,00	0,0%
6.	Miłomłyn 6	5,29	2,35	4,71	44,4%
7.	Miłomłyn 7	5,05	5,05	4,04	80,0%
8.	Bagieńsko	11,76	11,76	5,88	50,0%
9.	Boguszewo	1,43	0,00	1,43	0,0%
10.	Bynowo	7,10	3,23	3,87	36,4%
11.	Dębinka	2,04	0,00	2,04	0,0%
12.	Ligi	4,67	1,87	2,80	20,0%
13.	Liksajny	3,68	1,47	1,47	40,0%
14.	Liwa	4,23	2,25	1,97	40,0%
15.	Skarpa	7,69	0,00	3,85	0,0%
16.	Majdany Wielkie	1,52	0,00	1,52	0,0%
17.	Malinnik	5,77	3,85	5,77	0,0%
18.	Tarda	6,67	0,00	3,33	25,0%
19.	Wielimowo	3,57	3,57	3,57	100,0%
20.	Winiec	5,08	1,69	1,69	0,0%
21.	Wólka Majdańska	2,67	0,00	0,00	0,0%
22.	Zalewo	5,71	0,00	5,71	50,0%
23.	Ostrów Wielki	0,00	0,00	0,00	0,0%
24.	Kamieńczyk	15,00	10,00	7,50	50,0%
25.	Rogowo	7,23	4,82	3,61	33,3%
Średnia dla gminy		4,49	2,01	2,48	32,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych urzędu pracy

Mapa 6. Sfera społeczna – wskaźniki dotyczące bezrobocia

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych urzędu pracy

Sfera gospodarcza

Wskaźniki ze sfery gospodarczej

- G1** – Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
- G2** – Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (po 2022 roku) w przeliczeniu na 100 mieszkańców
- G3** – Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych

Negatywne wartości ww. wskaźników wskazują na ograniczoną aktywność gospodarczą i problemy z wykształceniem mieszkańców. Niska liczba zarejestrowanych (G1) i nowo powstałych podmiotów gospodarczych (G2) oznacza brak dynamiki rozwoju lokalnego biznesu i niewykorzystany potencjał ekonomiczny. Wysoki udział osób bezrobotnych z wykształceniem

podstawowym (G3) wśród ogółu bezrobotnych podkreśla znaczenie niskiego poziomu edukacji jako bariery w znalezieniu pracy, co utrudnia rozwój społeczny i gospodarczy.

Kolejna tabela przedstawia wartości wskaźników dla każdej z jednostek analitycznych. Kolorem żółtym w tabeli zostały wyróżnione odchylenia od wartości referencyjnej wskaźnika, tj. wartości dla całej gminy, świadczące o występowaniu negatywnego zjawiska.

Najwięcej odchyień od wartości referencyjnej wskaźników ze sfery gospodarczej odnotowano w jednostkach: Boguszewo (3 odchylenia), Malinnik (3 odchylenia), Zalewo (3 odchylenia), Kamieńczyk (3 odchylenia), Rogowo (3 odchylenia).

Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w skali całej gminy Miłomłyn wynosi 9,58. Niższą wartość tego wskaźnika odnotowano w piętnastu jednostkach analitycznych: Rogowo (0,75), Malinnik (2,44), Zalewo (3,03), Kamieńczyk (3,23), Dębinka (4,05), Boguszewo (4,20), Skarpa (4,26), Miłomłyn 6 (5,76), Ligi (5,85), Miłomłyn 2 (6,21), Miłomłyn 3 (6,60), Miłomłyn 5 (7,58), Bynowo (7,72), Majdany Wielkie (7,83), Tarda (8,49).

W przypadku wskaźnika dotyczącego liczby nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców, niekorzystne wartości odnotowano w czternastu jednostkach analitycznych. Niższe wartości wskaźnika odnotowano w sześciu jednostkach: Miłomłyn 6 (0,34), Bynowo (0,41), Miłomłyn 2 (0,43), Ligi (0,53), Liwa (0,84), Wólka Majdańska (0,89). Z kolei w ośmiu jednostkach nie odnotowano nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych – wartość wskaźnika wynosiła 0,00 (Boguszewo, Skarpa, Majdany Wielkie, Malinnik, Tarda, Zalewo, Kamieńczyk, Rogowo). W skali całej gminy wskaźnik ten osiągnął wartość 0,91.

Nasilenie problemu związanego z wysokim udziałem osób z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie osób bezrobotnych dotyczy dziesięciu jednostek analitycznych: Boguszewo (100%), Wielimowo (100%), Malinnik (67%), Kamieńczyk (67%), Rogowo (67%), Liksajny (60%), Miłomłyn 4 (56%), Miłomłyn 1 (50%), Zalewo (50%), Liwa (47%). Wartość referencyjna tego wskaźnika wynosi 40%.

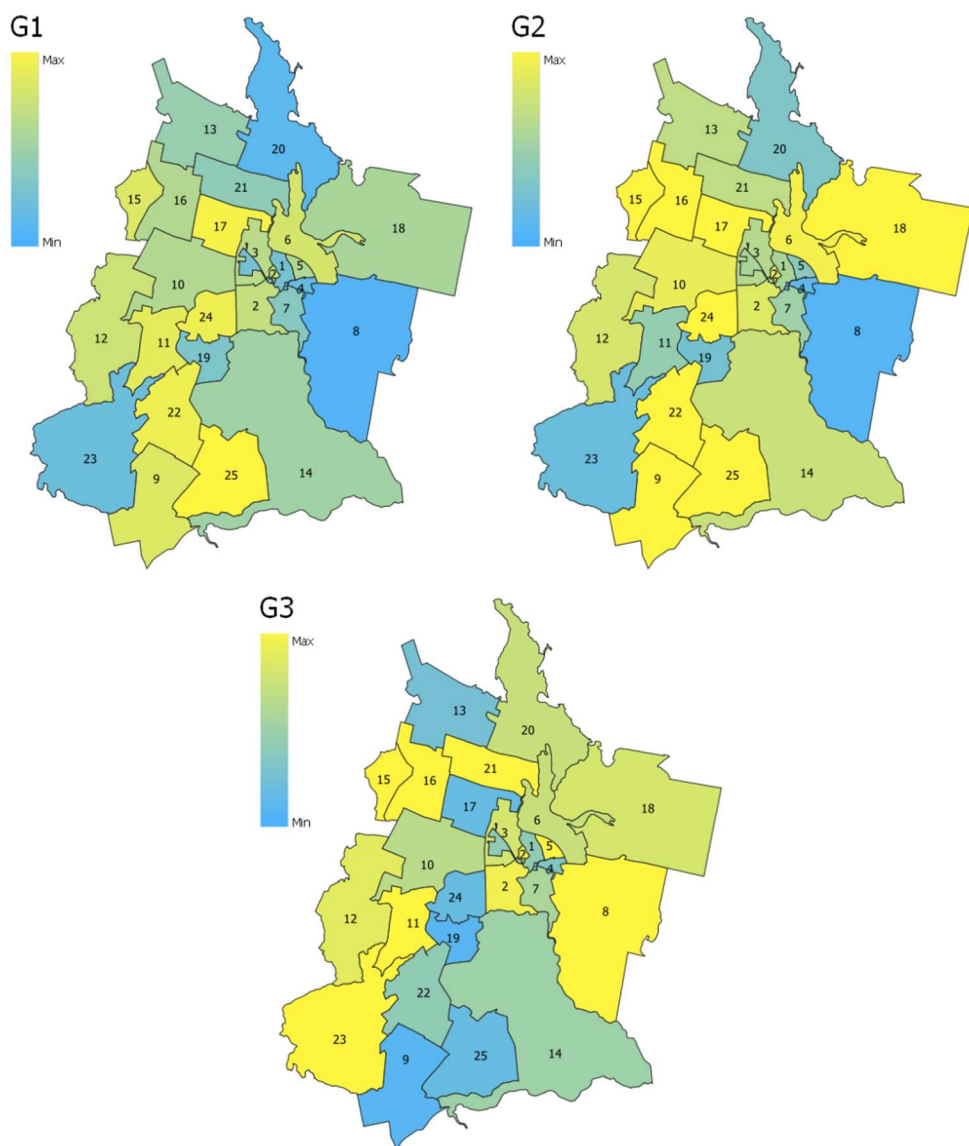
Tabela 20. Wskaźniki ze sfery gospodarczej [dane aktualne na dzień 31.12.2023]

Lp.	Jednostka analityczna	G1	G2	G3
1.	Miłomłyn 1	13,31	1,05	50%
2.	Miłomłyn 2	6,21	0,43	11%
3.	Miłomłyn 3	6,60	0,94	25%
4.	Miłomłyn 4	19,40	2,99	56%
5.	Miłomłyn 5	7,58	1,42	0%
6.	Miłomłyn 6	5,76	0,34	33%
7.	Miłomłyn 7	12,27	1,23	40%
8.	Bagieńsko	35,71	3,57	0%
9.	Boguszewo	4,20	0,00	100%
10.	Bynowo	7,72	0,41	36%
11.	Dębinka	4,05	1,35	0%
12.	Ligi	5,85	0,53	20%
13.	Liksajny	10,45	0,91	60%

Lp.	Jednostka analityczna	G1	G2	G3
14.	Liwa	10,10	0,84	47%
15.	Skarpa	4,26	0,00	0%
16.	Majdany Wielkie	7,83	0,00	0%
17.	Malinnik	2,44	0,00	67%
18.	Tarda	8,49	0,00	25%
19.	Wielimowo	12,50	2,50	100%
20.	Winiec	23,89	1,77	33%
21.	Wólka Majdańska	10,71	0,89	0%
22.	Zalewo	3,03	0,00	50%
23.	Ostrów Wielki	13,51	2,70	0%
24.	Kamieńczyk	3,23	0,00	67%
25.	Rogowo	0,75	0,00	67%
Średnia dla gminy		9,58	0,91	40%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych rejestru REGON oraz urzędu pracy

Mapa 7. Wskaźniki ze sfery gospodarczej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych rejestru REGON oraz urzędu pracy

Sfera środowiskowa

Wskaźniki ze sfery środowiskowej

Ś1 – Wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest (t)

Ś2 – Odsetek nieekologicznych źródeł ciepła w ogóle źródeł ciepła w gminie

Wysokie wartości wskaźnika nagromadzenia wyrobów zawierających azbest (Ś1) wskazują na poważne problemy środowiskowe, co negatywnie wpływa na zdrowie mieszkańców. Wysokie wartości wskaźnika dotyczącego nieekologicznych źródeł ciepła (Ś2) wskazują na znaczne obciążenie środowiska związane z emisją zanieczyszczeń powietrza, takich jak pyły zawieszone i tlenki siarki, co negatywnie wpływa na jakość powietrza, jak również na zdrowie mieszkańców. Może to ponadto świadczyć o niskim stopniu modernizacji systemów grzewczych w gminie oraz o konieczności intensyfikacji działań na rzecz poprawy efektywności energetycznej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Kolejna tabela przedstawia wartości wskaźników dla każdej z jednostek analitycznych. Kolorem żółtym w tabeli zostały wyróżnione odchylenia od wartości referencyjnej wskaźnika, tj. wartości dla całej gminy, świadczące o występowaniu negatywnego zjawiska.

Problemy w sferze środowiskowej występują w szczególności w jednostkach: Miłomłyn 6 (2 odchylenia), Bynowo (2 odchylenia), Liwa (2 odchylenia), Rogowo (2 odchylenia).

Odsetek nieekologicznych źródeł ciepła wyższy niż w skali całej gminy odnotowano w czternastu jednostkach: Kamieńczyk (90,3%), Zalewo (87,2%), Boguszewo (83,9%), Rogowo (78,4%), Tarda (78,0%), Wielimowo (75,0%), Bynowo (73,3%), Malinnik (72,2%), Bagieńsko (70,0%), Miłomłyn 6 (68,4%), Miłomłyn 2 (68,2%), Dębinka (67,6%), Liwa (66,0%), Ligi (65,5%).

Duże nagromadzenie wyrobów zawierających azbest odnotowano w siedmiu jednostkach analitycznych: Liwa (294,98), Rogowo (90,41), Majdany Wielkie (72,27), Bynowo (68,33), Miłomłyn 1 (55,88), Miłomłyn 6 (53,40), Liksajny (49,20).

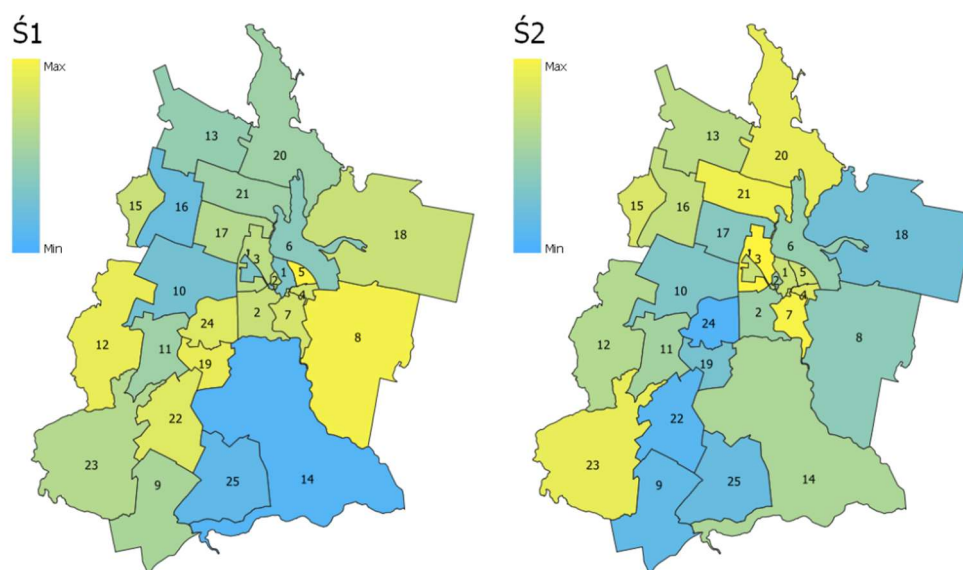
Tabela 21. Wskaźniki ze sfery środowiskowej [dane aktualne na dzień 31.12.2023]

Lp.	Jednostka analityczna	Ś1	Ś2
1.	Miłomłyn 1	55,88	59,8%
2.	Miłomłyn 2	17,48	68,2%
3.	Miłomłyn 3	19,80	46,7%
4.	Miłomłyn 4	14,70	57,7%
5.	Miłomłyn 5	0,15	59,5%
6.	Miłomłyn 6	53,40	68,4%
7.	Miłomłyn 7	15,47	54,0%
8.	Bagieńsko	6,75	70,0%
9.	Boguszewo	27,15	83,9%
10.	Bynowo	68,33	73,3%
11.	Dębinka	37,95	67,6%
12.	Ligi	8,33	65,5%
13.	Liksajny	49,20	63,0%
14.	Liwa	294,98	66,0%
15.	Skarpa	18,45	58,6%
16.	Majdany Wielkie	72,27	61,7%

Lp.	Jednostka analityczna	Ś1	Ś2
17.	Malinnik	24,00	72,2%
18.	Tarda	17,58	78,0%
19.	Wielimowo	9,00	75,0%
20.	Winiec	37,65	56,9%
21.	Wólka Majdańska	38,69	55,7%
22.	Zalewo	11,25	87,2%
23.	Ostrów Wielki	23,05	57,3%
24.	Kamieńczyk	10,67	90,3%
25.	Rogowo	90,41	78,4%
Średnia dla gminy		40,90	63,8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy

Mapa 8. Wskaźniki ze sfery środowiskowej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Wskaźniki ze sfery przestrzenno-funkcjonalnej

P1 – Liczba przystanków komunikacji zbiorowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców

P2 – Liczba placów zabaw dla dzieci i siłowni w terenie dla dorosłych na 100 mieszkańców

P3 – Wskaźnik gęstości zabudowy mieszkalnej

Niska wartość wskaźnika związanego z przystankami komunikacji zbiorowej (P1) może wskazywać na utrudniony dostęp do transportu publicznego, co może skutkować wykluczeniem komunikacyjnym niektórych grup społecznych. Z kolei niewielka liczba placów zabaw dla dzieci i siłowni w terenie dla dorosłych (P2) może oznaczać niedostateczne zagospodarowanie przestrzeni publicznych pod kątem aktywności fizycznej, co może prowadzić do ograniczonych możliwości rekreacji, szczególnie dla rodzin z dziećmi i seniorów. Wysokie wartości wskaźnika gęstości zabudowy (P3) wskazują natomiast na intensywną zabudowę, co może świadczyć o możliwych problemach związanych z przepełnieniem, ograniczoną ilością terenów zielonych i pogorszoną jakością życia.

Kolejna tabela przedstawia wartości wskaźników dla każdej z jednostek analitycznych. Kolorem żółtym w tabeli zostały wyróżnione odchylenia od wartości referencyjnej wskaźnika, tj. wartości dla całej gminy, świadczące o występowaniu negatywnego zjawiska.

Najwięcej odchyień od wartości referencyjnej wskaźników ze sfery przestrzenno-funkcjonalnej odnotowano w mieście – przekroczenia wszystkich trzech wskaźników wystąpiły w jednostkach: Miłomłyn 1, Miłomłyn 2, Miłomłyn 3, Miłomłyn 4, Miłomłyn 5 i Miłomłyn 7.

Najwięcej przekroczeń dotyczy wskaźnika związanego z placami zabaw dla dzieci i siłowniami w terenie dla dorosłych. Wartość referencyjna tego wskaźnika wynosi 0,54. odchylenia wystąpiły w trzynastu jednostkach analitycznych, z czego niższe wartości odnotowano w sześciu spośród nich: Ligi (0,53), Miłomłyn 5 (0,47), Bynowo (0,41), Miłomłyn 2 (0,21), Miłomłyn 1 (0,18), Liwa (0,17). Z kolei w pozostałych siedmiu jednostkach nie ma żadnych placów zabaw ani siłowni (Miłomłyn 3, Miłomłyn 4, Miłomłyn 7, Bagieńsko, Skarpa, Wólka Majdańska, Ostrów Wielki).

Wskaźnik gęstości zabudowy wyższy aniżeli w skali całej gminy Miłomłyn (0,10) odnotowano w jedenastu jednostkach analitycznych: Miłomłyn 4 (2,25), Miłomłyn 5 (1,64), Miłomłyn 1 (1,27), Miłomłyn 3 (0,54), Miłomłyn 2 (0,45), Miłomłyn 7 (0,25), Miłomłyn 6 (0,19), Winiec (0,18), Skarpa (0,15), Liksajny (0,12), Wólka Majdańska (0,10).

Wskaźnik dotyczący liczby przystanków komunikacyjnych był niższy aniżeli w skali całej gminy (tj. 0,65) w przypadku dziesięciu jednostek analitycznych, przy czym w sześciu z nich nie ma żadnego przystanku (Miłomłyn 3, Miłomłyn 5, Miłomłyn 7, Wielimowo, Ostrów Wielki, Kamieńczyk). Pozostałe przekroczenia dotyczą jednostek: Miłomłyn 1 (0,35), Miłomłyn 2 (0,21), Miłomłyn 4 (0,30), Liwa (0,51).

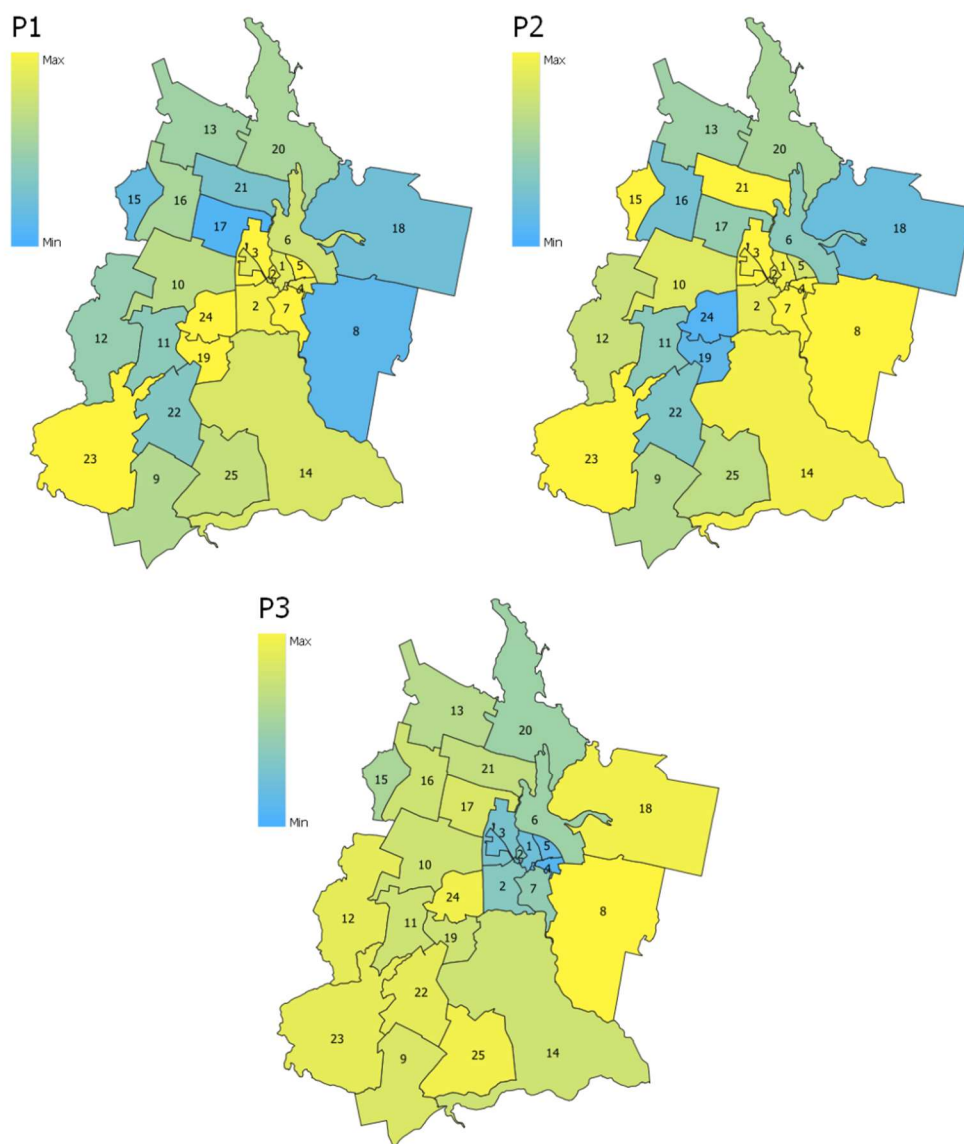
Tabela 22. Wskaźniki ze sfery przestrzenno-funkcjonalnej [dane aktualne na dzień 31.12.2023]

Lp.	Jednostka analityczna	P1	P2	P3
1.	Miłomłyn 1	0,35	0,18	1,27
2.	Miłomłyn 2	0,21	0,21	0,45
3.	Miłomłyn 3	0,00	0,00	0,54
4.	Miłomłyn 4	0,30	0,00	2,25
5.	Miłomłyn 5	0,00	0,47	1,64
6.	Miłomłyn 6	0,68	1,36	0,19
7.	Miłomłyn 7	0,00	0,00	0,25
8.	Bagieńsko	3,57	0,00	0,01
9.	Boguszewo	0,84	0,84	0,05
10.	Bynowo	0,81	0,41	0,08
11.	Dębinka	1,35	1,35	0,07
12.	Ligi	1,06	0,53	0,04
13.	Liksajny	0,91	0,91	0,12
14.	Liwa	0,51	0,17	0,07
15.	Skarpa	2,13	0,00	0,15
16.	Majdany Wielkie	0,87	1,74	0,09
17.	Malinnik	3,66	1,22	0,05
18.	Tarda	1,89	1,89	0,02
19.	Wielimowo	0,00	2,50	0,07

Lp.	Jednostka analityczna	P1	P2	P3
20.	Winiec	0,88	0,88	0,18
21.	Wólka Majdańska	1,79	0,00	0,10
22.	Zalewo	1,52	1,52	0,03
23.	Ostrów Wielki	0,00	0,00	0,04
24.	Kamieńczyk	0,00	3,23	0,02
25.	Rogowo	0,75	0,75	0,02
Średnia dla gminy		0,65	0,54	0,10

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy

Mapa 9. Wskaźniki ze sfery przestrzenno-funkcjonalnej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy

Sfera techniczna

Wskaźniki ze sfery technicznej

T1 – Udział mieszkań komunalnych z piecami węglowymi klasy 3 lub bezklasowymi w ogóle mieszkań komunalnych

T2 – Poziom zadłużenia mieszkań komunalnych (zł)

T3 – Stan techniczny dróg gminnych (ocena w skali 1-5)

T4 – Stan techniczny budynków użyteczności publicznej (ocena w skali 1-5)

Wysoki odsetek mieszkań komunalnych z przestarzałymi piecami węglowymi (T1) świadczy o znacznym udziale przestarzałych źródeł ciepła w zasobie mieszkaniowym gminy i może negatywnie wpływać na jakość powietrza oraz zdrowie mieszkańców. Wysoki poziom zadłużenia mieszkań komunalnych (T2) może wskazywać na problemy finansowe mieszkańców, trudności w regulowaniu należności za czynsz i media, a także na potencjalne ryzyko dla stabilności budżetu gminy. Niska ocena stanu technicznego dróg gminnych (T3) wskazuje na zły stan nawierzchni, co może prowadzić do zwiększonego ryzyka wypadków, wyższych kosztów utrzymania pojazdów oraz konieczności modernizacji infrastruktury drogowej. Z kolei niska ocena stanu technicznego budynków użyteczności publicznej (T4) świadczy o złym stanie technicznym budynków użyteczności publicznej, co z kolei może wskazywać na konieczność remontów i modernizacji, a tym samym może wiązać się z dodatkowymi wydatkami gminy i pogorszeniem jakości usług publicznych, takich jak edukacja, opieka zdrowotna czy administracja.

Kolejna tabela przedstawia wartości wskaźników dla każdej z jednostek analitycznych. Kolorem żółtym w tabeli zostały wyróżnione odchylenia od wartości referencyjnej wskaźnika, tj. wartości dla całej gminy, świadczące o występowaniu negatywnego zjawiska.

Najwięcej odchyień od wartości referencyjnej wskaźników ze sfery technicznej odnotowano w jednostkach: Miłomłyn 2 (2 odchylenia), Miłomłyn 7 (2 odchylenia), Boguszewo (2 odchylenia), Ligi (2 odchylenia), Skarpa (2 odchylenia), Tarda (2 odchylenia), Rogowo (2 odchylenia).

Istotnym problemem w sferze technicznej jest zły stan techniczny dróg gminnych – odchylenia od wartości referencyjnej wskaźnika w tym zakresie odnotowano aż w dwudziestu jeden jednostkach: Miłomłyn 3 (3,10), Miłomłyn 5 (3,00), Dębinka (3,00), Liwa (3,00), Skarpa (3,00), Tarda (3,00), Wielimowo (3,00), Winiec (3,00), Wólka Majdańska (3,00), Rogowo (3,00), Miłomłyn 7 (2,57), Bagieńsko (2,00), Boguszewo (2,00), Bynowo (2,00), Ligi (2,00), Liksajny (2,00), Majdany Wielkie (2,00), Malinnik (2,00), Ostrów Wielki (2,00), Kamieńczyk (2,00), Zalewo (1,00). W ww. jednostkach ocena stanu technicznego dróg była niższa aniżeli średnia dla całej gminy Miłomłyn (3,11).

Wyższy niż w skali całej gminy poziom zadłużenia mieszkań komunalnych dotyczy pięciu jednostek analitycznych: Skarpa (20 925,82 zł), Miłomłyn 4 (11 723,23 zł), Tarda (11 666,89 zł), Miłomłyn 2 (10 821,24 zł), Miłomłyn 6 (6 489,45 zł). Wartość referencyjna tego wskaźnika wynosi 6 466,70 zł.

Wyższy niż w skali całej gminy Miłomłyn (wartość referencyjna – 20%) udział mieszkań komunalnych z piecami węglowymi klasy 3 lub bezklasowymi w ogóle mieszkań komunalnych zaobserwowano w czterech jednostkach analitycznych: Miłomłyn 7 (100%), Rogowo (100%), Miłomłyn 2 (60%), Miłomłyn 1 (25%).

Stan techniczny budynków użyteczności publicznej oceniany jest poniżej średniej gminnej (3,87) w trzech jednostkach analitycznych: Miłomłyn 7 (3), Boguszewo (3), Ligi (3).

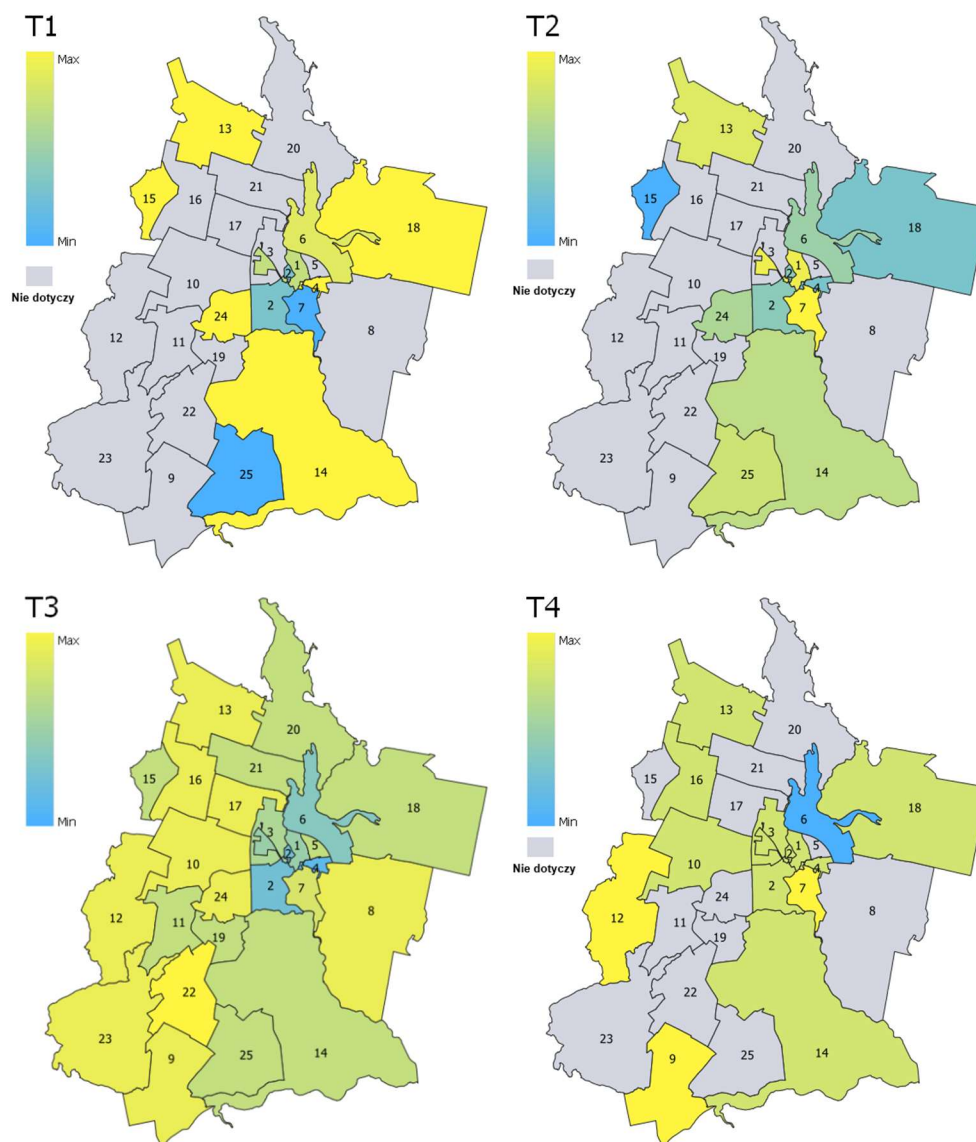
Tabela 23. Wskaźniki ze sfery technicznej³ [dane aktualne na dzień 31.12.2023]

Lp.	Jednostka analityczna	T1	T2	T3	T4
1.	Miłomłyn 1	25%	242,75 zł	3,38	4
2.	Miłomłyn 2	60%	10 821,24 zł	3,88	4
3.	Miłomłyn 3	nie dotyczy	nie dotyczy	3,10	4
4.	Miłomłyn 4	0%	11 723,23 zł	4,00	4
5.	Miłomłyn 5	nie dotyczy	nie dotyczy	3,00	nie dotyczy
6.	Miłomłyn 6	14%	6 489,45 zł	3,83	5
7.	Miłomłyn 7	100%	0,00 zł	2,57	3
8.	Bagieńsko	nie dotyczy	nie dotyczy	2,00	nie dotyczy
9.	Boguszewo	nie dotyczy	nie dotyczy	2,00	3
10.	Bynowo	nie dotyczy	nie dotyczy	2,00	4
11.	Dębinka	nie dotyczy	nie dotyczy	3,00	nie dotyczy
12.	Ligi	nie dotyczy	nie dotyczy	2,00	3
13.	Liksajny	0%	856,19 zł	2,00	4
14.	Liwa	0%	1 517,04 zł	3,00	4
15.	Skarpa	0%	20 925,82 zł	3,00	nie dotyczy
16.	Majdany Wielkie	nie dotyczy	nie dotyczy	2,00	4
17.	Malinnik	nie dotyczy	nie dotyczy	2,00	nie dotyczy
18.	Tarda	0%	11 666,89 zł	3,00	4
19.	Wielimowo	nie dotyczy	nie dotyczy	3,00	nie dotyczy
20.	Winiec	nie dotyczy	nie dotyczy	3,00	nie dotyczy
21.	Wólka Majdańska	nie dotyczy	nie dotyczy	3,00	nie dotyczy
22.	Zalewo	nie dotyczy	nie dotyczy	1,00	nie dotyczy
23.	Ostrów Wielki	nie dotyczy	nie dotyczy	2,00	nie dotyczy
24.	Kamieńczyk	0%	4 425,03 zł	2,00	nie dotyczy
25.	Rogowo	100%	1 161,77 zł	3,00	nie dotyczy
Średnia dla gminy		20%	6 466,70 zł	3,11	3,87

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy

³ W przypadku, gdy w tabeli zamiast wartości wskaźnika widnieje zapis „nie dotyczy”, oznacza to, iż np. w danej jednostce nie ma mieszkań komunalnych bądź też budynków użyteczności publicznej.

Mapa 10. Sfera techniczna wskaźniki

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy

4.3. Wyznaczenie granic obszarów zdegradowanych

Obszar zdegradowany to taki, na którym nasilone są przede wszystkim negatywne zjawiska społeczne, do których zaliczyć można m.in.: bezrobocie, ubóstwo, niski poziom kapitału społecznego. Ponadto, na obszarze zdegradowanym występują negatywne zjawiska w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej bądź technicznej.

Obszar zdegradowany przed konsultacjami społecznymi

Obszary zdegradowane wyznaczone zostały na podstawie przeprowadzonej analizy wskaźnikowej w pięciu sferach. W tabeli zaprezentowano liczbę przekroczeń wskaźników dla poszczególnych sfer. Wstępnie przyjęto, że obszary zdegradowane to te, które charakteryzują się negatywnymi zjawiskami w sferze społecznej (min. 10 odchyleń) oraz co najmniej jednym negatywnym zjawiskiem w innej sferze (tj. przekroczeniem dwóch wskaźników w tej sferze).

W gminie Miłomłyn obszarami zdegradowanymi są jednostki: Miłomłyn 1, Miłomłyn 6, Ligi, Liwa, Zalewo, Kamieńczyk, Rogowo.

Tabela 24. Podsumowanie analizy wskaźnikowej – liczba przekroczeń w poszczególnych sferach

Jednostka analityczna	Liczba mieszkańców	Powierzchnia w ha	Liczba przekroczeń w sferze:					Jednostka zakwalifikowana do OZ	Jednostka zakwalifikowana do OR
			Spolecznej (z 15)	Gospodarczej (z 3)	Środowiskowej (z 2)	Przestrzenno-funkcjonalnej (z 3)	Technicznej (z 4)		
1. Miłomłyn 1	571	115,78	11	1	1	3	1	TAK	TAK
2. Miłomłyn 2	467	242,36	4	2	1	3	2		
3. Miłomłyn 3	212	190,56	1	1	0	3	1		
4. Miłomłyn 4	335	42,65	5	1	0	3	1		
5. Miłomłyn 5	211	46,45	3	1	0	3	1		
6. Miłomłyn 6	295	428,95	12	2	2	1	1	TAK	TAK
7. Miłomłyn 7	163	171,63	7	0	0	3	3		
8. Bagieńsko	28	1 630,78	5	0	1	1	1		
9. Boguszewo	119	734,57	6	3	1	0	2		
10. Bynowo	246	700,26	6	2	2	1	1		
11. Dębinka	74	387,64	4	1	1	0	1		
12. Ligi	188	906,34	10	2	1	1	2	TAK	
13. Liksajny	220	713,66	3	1	1	1	1		
14. Liwa	594	2 487,15	12	2	2	2	1	TAK	
15. Skarpa	47	225,02	6	2	0	2	2		
16. Majdany Wielkie	115	444,91	7	2	1	0	1		
17. Malinnik	82	335,22	8	3	1	0	1		
18. Tarda	106	1 769,94	9	2	1	0	2		
19. Wielimowo	40	218,77	4	1	1	1	1		
20. Winiec	113	1 013,13	6	0	0	1	1		
21. Wólka Majdańska	112	414,33	2	1	0	2	1		
22. Zalewo	66	574,79	11	3	1	0	1	TAK	TAK
23. Ostrów Wielki	37	1 282,96	6	0	0	2	1		
24. Kamieńczyk	62	276,82	10	3	1	1	1	TAK	
25. Rogowo	134	724,24	12	3	2	0	2	TAK	TAK

Źródło: opracowanie własne

Podsumowując, wstępnie obszar zdegradowany gminy Miłomłyn zajmował 34,29% powierzchni gminy (5 514,07 ha z 16 078,91 ha) i zamieszkały był przez 41,19% mieszkańców (1 910 osób z 4 637 mieszkańców).

Dodatkowe analizy

W wyniku konsultacji społecznych zaistniała potrzeba, by przeprowadzić bardziej szczegółowe analizy (tj. w podziale na konkretne ulice). Mieszkańcy podczas spotkania konsultacyjnego zgłosili, że szczególne natężenie zjawisk kryzysowych dotyczy też kilku ulic z innych jednostek analitycznych aniżeli wskazane jednostki Miłomłyn 1 i Miłomłyn 6.

W opinii mieszkańców, negatywne zjawiska występują w starej części miasta Miłomłyn, tj. w obszarze ulic: Ostródzkiej, Wąskiej, Tartacznej i Kościelnej oraz na ul. Wiosennej. Ich zdaniem można byłoby zastąpić inne ulice, które – w ich odczuciu jako mieszkańców gminy – znajdują się w lepszej sytuacji, np. Kwiatową, Okrężną, Plażową, Jeziorną, Ilińską.

Podkreślano więc, że istotnym byłoby włączenie starej części miasta Miłomłyn do obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Opinie złożone w trakcie konsultacji przyczyniły się do tego, że podjęto decyzję o ponowieniu analiz, lecz bardziej szczegółowych i odnoszących się do pojedynczych ulic.

W dalszej części niniejszego rozdziału wykazano dane, które mają na celu weryfikację i potwierdzenie lub odrzucenie powyższych postulatów mieszkańców. Jednocześnie należy podkreślić, że w trakcie spotkania konsultacyjnego zgłoszono obawy dotyczące możliwości identyfikacji osób oraz gospodarstw domowych w przypadku prezentowania analiz w podziale na pojedyncze ulice. Mieszkańcy zwracali uwagę, że ujawnienie szczegółowych danych dla konkretnych ulic mogłoby pośrednio prowadzić do rozpoznania osób lub rodzin dotkniętych określonymi problemami społecznymi, gospodarczymi lub przestrzennymi, co naruszałoby ich poczucie bezpieczeństwa i prywatności.

Mając na uwadze powyższe, a także konieczność zapewnienia ochrony danych osobowych oraz poszanowania wrażliwości społecznej poruszanych kwestii, przyjęto rozwiązanie polegające na opracowaniu analiz w formie zagregowanej, z zastosowaniem zgrupowań ulic, a nie ich indywidualnego ujęcia. Taki sposób prezentacji danych pozwala na zachowanie anonimowości mieszkańców, a jednocześnie zapewnia wystarczającą czytelność i wiarygodność wyników na potrzeby dalszych prac analitycznych i planistycznych.

W analizach uwzględniono wyłącznie ulice wskazywane bezpośrednio przez uczestników spotkania konsultacyjnego, przy czym zostały one przyporządkowane do dwóch grup:

- **GRUPA 1:** ulice, o których ujęcie w obszarze rewitalizacji postulowali mieszkańcy, tj. Wiosenna, Ostródzka, Wąska, Tartaczna i Kościelna;
- **GRUPA 2:** ulice, o których usunięcie z obszaru rewitalizacji postulowali mieszkańcy, tj. Kwiatowa, Okrężna, Plażowa, Jeziorna, Ilińska;

Analizy przedstawiono w podziale na przedstawione powyżej grupy. Przyjęty sposób agregacji danych stanowi kompromis pomiędzy potrzebą rzetelnej diagnozy sytuacji na danym obszarze a koniecznością ochrony prywatności mieszkańców oraz uniknięcia potencjalnej stygmatyzacji poszczególnych ulic i ich mieszkańców. Dzięki temu możliwe było zachowanie

transparentności procesu delimitacji przy jednoczesnym poszanowaniu zgłaszanych obaw oraz zasad etycznych prowadzenia analiz społecznych.

Przeprowadzona analiza wskaźników społeczno-demograficznych dla obu zgrupowań ulic potwierdza zasadność postulatów zgłoszonych przez mieszkańców podczas spotkania konsultacyjnego. W większości przypadków wartości wskaźników dla Grupy 1 – obejmującej ulice wskazane jako wymagające włączenia do obszaru rewitalizacji – są mniej korzystne niż dla obszaru ulic Grupy 2, jak również dla całego obszaru Miasta i Gminy Miłomłyn.

Wskaźnik obciążenia demograficznego, określający stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym, wynosi w obszarze ulic Grupy 1 74,0%, co jest wartością wyższą niż w przypadku obszaru ulic Grupy 2 (71,2%) oraz znacząco wyższą niż średnia dla całej gminy (66,6%). Oznacza to, że na omawianym obszarze przypada relatywnie mniej osób aktywnych zawodowo, które mogłyby „utrzymać” rosnącą liczbę osób zależnych, co może pogłębiać problemy społeczne i gospodarcze.

Podobną tendencję potwierdza odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców. W obszarze ulic Grupy 1 wynosi on 24,4%, podczas gdy w obszarze ulic Grupy 2 jest to 22,1%, a w całej gminie 21,5%. Dane te wskazują na wyraźnie postępujący proces starzenia się ludności właśnie na obszarze ulic proponowanych do włączenia do obszaru rewitalizacji. Proces ten może wiązać się z rosnącym zapotrzebowaniem na usługi opiekuńcze, zdrowotne i społeczne, a także z ograniczeniem potencjału rozwojowego tych terenów.

Istotne różnice między grupami widoczne są również w zakresie salda migracji. Choć w obu przypadkach nie są to wartości skrajnie niekorzystne, w obszarze ulic Grupy 1 saldo migracji na 100 mieszkańców wynosi 1,955, natomiast w obszarze ulic Grupy 2 jest ono ujemne i wynosi -1,770. W całej gminie saldo migracji wynosi 1,962. Wyraźna różnica między Grupą 1 a Grupą 2 pokazuje zróżnicowanie procesów migracyjnych. Wynik Grupy 1 jest bardzo zbliżony do Miasta i Gminy Miłomłyn, co sugeruje, że Grupa 1 ma relatywnie dobrą atrakcyjność osiedleńczą, co z jednej strony można uznać za zjawisko pozytywne, a z drugiej – może świadczyć o ograniczonych możliwościach zmiany miejsca zamieszkania przez część ludności, w tym osoby starsze lub w trudniejszej sytuacji materialnej.

Zauważalny jest także bardzo niski poziom aktywności obywatelskiej mierzonej liczbą organizacji pozarządowych. Zarówno w obszarze ulic Grupy 1, jak i obszaru ulic Grupy 2 wskaźnik ten wynosi 0,00 organizacji na 100 mieszkańców, podczas gdy średnio w gminie jest to 0,30. Brak zorganizowanych form aktywności społecznej może pogłębiać wykluczenie, ograniczać integrację mieszkańców i zmniejszać ich realny wpływ na poprawę sytuacji w najbliższym otoczeniu. W kontekście rewitalizacji jest to istotny aspekt, który wskazuje na potrzebę działań animacyjnych i wzmacniających lokalny kapitał społeczny, szczególnie w obszarze ulic Grupy 1.

Wysoka frekwencja wyborcza w obu grupach (po 70,15%) – wyższa niż średnia dla całej gminy (65,46%) – świadczy natomiast o stosunkowo dużym formalnym zaangażowaniu obywatelskim mieszkańców tych ulic. Może to wskazywać na ich zainteresowanie sprawami publicznymi

i gotowość do udziału w życiu obywatelskim, co stanowi bardzo dobrą podstawę do realizacji działań rewitalizacyjnych opartych na partycypacji społecznej. Jednocześnie nie niweluje to niekorzystnych zjawisk demograficznych, które znacznie silniej występują w obszarze ulic Grupy 1.

Podsumowując, zestawienie wskaźników jednoznacznie potwierdza, że sytuacja na obszarze ulic Grupy 1 jest mniej korzystna nie tylko w porównaniu do średnich wartości dla Miasta i Gminy Miłomłyn, ale również względem obszaru Grupy 2, czyli ulic, które mieszkańcy postulowali wyłączyć z obszaru rewitalizacji. Oznacza to, że subiektywne odczucia mieszkańców zaprezentowane podczas spotkania konsultacyjnego znajdują swoje obiektywne potwierdzenie w danych statystycznych, co dodatkowo uzasadnia zasadność włączenia ulic z Grupy 1 do obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Wskaźnik	GRUPA 1	GRUPA 2	Miasto i Gmina Miłomłyn
Wskaźnik obciążenia demograficznego – Stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym	74,0%	71,2%	66,6%
Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców	24,4%	22,1%	21,5%
Saldo migracji – Saldo migracji ludności na 100 osób	1,955	-1,770	1,962
Liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w KRS na 100 mieszkańców	0,00	0,00	0,30
Frekwencja wyborcza do Sejmu/Senatu w 2023 roku	70,15%	70,15%	65,46%

Analiza danych z zakresu korzystania z pomocy społecznej wskazuje na wyraźne zróżnicowanie sytuacji pomiędzy wyodrębnionymi zgrupowaniami ulic, co ponownie potwierdza zasadność postulatów zgłaszanych przez mieszkańców w trakcie konsultacji społecznych. Choć poziom korzystania ze wsparcia społecznego w obszarze ulic Grupy 1 nie zawsze przewyższa średnią dla całej Miasta i Gminy Miłomłyn, to w zestawieniu z obszarem ulic Grupy 2 jest on zdecydowanie wyższy, co świadczy o większej skali problemów społecznych na obszarze ulic zgłoszonych do włączenia do obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Ogólna liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców w obszarze ulic Grupy 1 wynosi 4,40, podczas gdy w obszarze ulic Grupy 2 jest to jedynie 2,65. Oznacza to, że na terenie postulowanym do włączenia do granic obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, problem korzystania ze wsparcia instytucjonalnego jest wyraźnie bardziej nasilony. Choć średnia dla całej gminy kształtuje się na poziomie 5,97, to należy zwrócić uwagę na różnicę pomiędzy obiema grupami.

Szczególnie istotna jest sytuacja osób z niepełnosprawnościami. W obszarze ulic z Grupy 1 wskaźnik osób z niepełnosprawnością korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców wynosi 0,73, natomiast w Grupie 2 nie odnotowano ani jednej takiej osoby (0,00). Również w odniesieniu do całej gminy (1,40) widać, że Grupa 1, choć nie osiąga

najwyższych wartości, to jest wyraźnie bardziej obciążona tym problemem niż Grupa 2. Może to wskazywać zarówno na większe potrzeby opiekuńcze, jak i większe bariery w dostępie do usług, infrastruktury czy rynku pracy.

Jeszcze wyraźniejsza dysproporcja występuje w przypadku osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby. W obszarze ulic z Grupy 1 wskaźnik ten wynosi 2,20, co jest wartością nie tylko wyraźnie wyższą niż w Grupie 2 (0,88), ale także nieco wyższą niż średnia dla całej gminy (2,03). Oznacza to koncentrację problemów zdrowotnych w tej części gminy, co istotnie uzasadnia potrzebę objęcia jej działaniami rewitalizacyjnymi.

Podobna sytuacja dotyczy problemu ubóstwa. Choć wartości wskaźnika są relatywnie niskie w całej gminie, to również tutaj obszar ulic z Grupy 1 wypada gorzej (0,24) niż z Grupy 2, gdzie nie odnotowano przypadków korzystania z pomocy społecznej z tego tytułu (0,00). Nawet tak niewielka różnica potwierdza istnienie większej koncentracji problemów ekonomicznych na obszarze ulic proponowanych do ujęcia w granicach obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

W odniesieniu do problemu alkoholizmu, w obu analizowanych grupach nie odnotowano osób korzystających z pomocy społecznej z tego powodu (0,00), podczas gdy w skali całej gminy wskaźnik ten wynosi 0,11. Może to świadczyć o braku zgłoszeń lub o rozproszeniu tego zjawiska w innych częściach gminy, a jednocześnie pokazuje, że problem ten nie stanowi istotnego czynnika różnicującego sytuację pomiędzy Grupą 1 a Grupą 2.

Szczególnie wymownym wskaźnikiem jest liczba dożywień dzieci przyznanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej. W obszarze ulic z Grupy 1 wartość ta wynosi 1,47, podczas gdy w obszarze ulic Grupy 2 nie odnotowano żadnych przypadków (0,00). Choć średnia dla całej gminy wynosi 2,57, to wynik Grupy 1 i tak wskazuje na wyraźną obecność problemu niezaspokojonych podstawowych potrzeb dzieci w tym rejonie, co dodatkowo wzmacnia argumentację za objęciem tego obszaru priorytetowymi działaniami rewitalizacyjnymi.

Podsumowując, zaprezentowane dane jednoznacznie pokazują, że w Grupie 1 występuje większa koncentracja problemów społecznych związanych ze zdrowiem, sytuacją materialną oraz koniecznością korzystania ze wsparcia instytucjonalnego niż w Grupie 2. Choć w niektórych przypadkach wskaźniki te nie przekraczają średnich wartości dla całej gminy, to ich wyraźne zróżnicowanie wewnętrzne potwierdza, że ulice zaliczone do Grupy 1 stanowią obszar o wyższym poziomie problemów społecznych, wymagający ukierunkowanej i zintegrowanej interwencji w ramach procesu rewitalizacji.

Wskaźnik	GRUPA 1	GRUPA 2	Miasto i Gmina Miłomłyn
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	4,40	2,65	5,97

Wskaźnik	GRUPA 1	GRUPA 2	Miasto i Gmina Miłomłyn
Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	0,73	0,00	1,40
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 100 mieszkańców	2,20	0,88	2,03
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców	0,24	0,00	0,28
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na 100 mieszkańców	0,00	0,00	0,11
Liczba dożywień dzieci przyznanych przez OPS na 100 mieszkańców	1,47	0,00	2,57

Analiza wskaźników dotyczących sytuacji na lokalnym rynku pracy pokazuje, że poziom bezrobocia w obu analizowanych zgrupowaniach ulic jest zbliżony do średnich wartości dla Miasta i Gminy Miłomłyn, jednak struktura bezrobocia w Grupie 1 wskazuje na występowanie niekorzystnych zjawisk społeczno-ekonomicznych, typowych dla obszarów wymagających wsparcia w ramach działań rewitalizacyjnych.

Ogólna liczba osób bezrobotnych w Grupie 1 wynosi 4,68, co jest wartością wyższą zarówno od Grupy 2 (4,55), jak i od średniej dla całej gminy (4,49). Choć różnice te nie są bardzo duże, wskazują one na nieco trudniejszą sytuację mieszkańców ulic zaliczonych do Grupy 1.

W przypadku liczby osób długotrwale bezrobotnych sytuacja jest bardziej złożona. W Grupie 1 wskaźnik ten wynosi 2,13, co jest wartością wyższą niż średnia gminna (2,01), jednak niższą niż w Grupie 2, gdzie osiąga on aż 3,03. Może to sugerować, że problem długotrwałego bezrobocia jest bardziej skoncentrowany w Grupie 2, jednak w przypadku Grupy 1 również pozostaje on istotny i wymaga uwzględnienia w planowaniu działań aktywizacyjnych i wspierających.

Z kolei wyraźnie mniej korzystna sytuacja Grupy 1 widoczna jest w strukturze bezrobocia ze względu na wiek. W tej grupie odnotowano 0,18 osoby bezrobotnej powyżej 50. roku życia, podczas gdy w Grupie 2 wskaźnik ten wynosi 0,00. W skali całej gminy wartość ta wynosi 0,32. Obecność osób w wieku 50+ w rejestrach bezrobotnych w Grupie 1 może wskazywać na większe ryzyko trwałego wykluczenia z rynku pracy, trudności w przekwalifikowaniu oraz konieczność zastosowania indywidualnych form wsparcia.

W odniesieniu do bezrobotnych kobiet sytuacja w Grupie 1 przedstawia się niekorzystnie na tle gminy, choć korzystniej niż w GRUPIE 2. Wskaźnik ten w Grupie 1 wynosi 1,70, podczas gdy w Grupie 2 jest on znacznie wyższy i wynosi 3,03. Dla całej gminy wartość ta kształtuje się na poziomie 2,48. Pokazuje to, że problem bezrobocia kobiet dotyka całej gminy, jednak ma on zróżnicowaną intensywność w poszczególnych jej częściach.

Podsumowując, sytuacja na rynku pracy w obu analizowanych grupach ulic jest zbliżona do średnich wartości gminnych, jednak obszar ulic Grupy 1 wyróżnia się nieco wyższym ogólnym poziomem bezrobocia oraz obecnością osób szczególnie zagrożonych wykluczeniem

z rynku pracy, w tym osób powyżej 50. roku życia i osób potencjalnie dotkniętych problemami zdrowotnymi i społecznymi (co potwierdzają także dane z zakresu pomocy społecznej). W połączeniu z niekorzystnymi trendami demograficznymi oraz problemami zdrowotnymi, czynniki te tworzą obraz obszaru o zwiększonym ryzyku marginalizacji społecznej i ekonomicznej, co dodatkowo uzasadnia potrzebę jego objęcia działaniami rewitalizacyjnymi.

Wskaźnik	GRUPA 1	GRUPA 2	Miasto i Gmina Miłomłyn
Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	4,68	4,55	4,49
Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	2,13	3,03	2,01
Liczba bezrobotnych kobiet na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	1,70	3,03	2,48
Udział osób bezrobotnych powyżej 50. r.ż. w ogólnej liczbie bezrobotnych	0,18	0,00	0,32

Analiza wskaźników z zakresu przedsiębiorczości oraz struktury wykształcenia osób bezrobotnych wskazuje na złożoną i wewnętrznie zróżnicowaną sytuację społeczno-gospodarczą w obrębie analizowanych zgrupowań ulic. Choć w niektórych aspektach Grupa 1 osiąga wartości korzystniejsze niż Grupa 2, to zestawienie danych w ujęciu dynamicznym i strukturalnym potwierdza istnienie istotnych barier rozwojowych, które uzasadniają konieczność objęcia tego obszaru działaniami rewitalizacyjnymi.

Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w obszarze ulic Grupy 1 wynosi 10,51 i jest wyraźnie wyższa niż w Grupie 2, gdzie wskaźnik osiąga poziom 7,08. Wartość ta jest również wyższa od średniej dla całej gminy, która wynosi 9,58. Na pierwszy rzut oka może to sugerować relatywnie większą aktywność gospodarczą na obszarze ulic Grupy 1. W praktyce jednak wskaźnik ten nie musi świadczyć o faktycznej dobrej kondycji ekonomicznej mieszkańców – może on wynikać z obecności bardzo małych, często jednoosobowych działalności gospodarczych, prowadzonych w warunkach ograniczonych możliwości rozwojowych, a nie rzeczywistej przewagi konkurencyjnej czy stabilności lokalnej gospodarki.

Interpretację tę potwierdza analiza liczby nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (po 2022 roku). W obszarze ulic Grupy 1 wskaźnik ten wynosi zaledwie 0,73 na 100 mieszkańców, podczas gdy w obszarze ulic Grupy 2 osiąga poziom 1,77, a w skali całej gminy – 0,91. Oznacza to, że mimo stosunkowo dużej liczby istniejących podmiotów, obszar ulic Grupy 1 cechuje się niską dynamiką powstawania nowych przedsięwzięć gospodarczych. Może to świadczyć o barierach inwestycyjnych, ograniczonym popycie lokalnym, braku kapitału lub niskim poziomie innowacyjności i gotowości do podejmowania nowych inicjatyw.

Istotnym czynnikiem różnicującym sytuację obu grup jest również struktura wykształcenia osób bezrobotnych. W obszarze ulic Grupy 1 osoby z wykształceniem podstawowym lub

gimnazjalnym stanowią 18% ogółu bezrobotnych. Choć odsetek ten jest znacząco niższy niż średnia dla całej gminy (40%), to jego obecność wskazuje na utrzymujący się problem niskich kompetencji i ograniczonych perspektyw na rynku pracy dla części mieszkańców. W obszarze ulic Grupy 2 wskaźnik ten wynosi 0%, co sugeruje bardziej korzystną strukturę wykształcenia osób pozostających bez pracy, a co za tym idzie – większe potencjalne możliwości ich reintegracji zawodowej.

Zestawiając powyższe dane, należy stwierdzić, że mimo relatywnie wyższego poziomu rejestrowanej przedsiębiorczości, obszar ulic Grupy 1 charakteryzuje się mniejszą dynamiką rozwoju gospodarczego oraz obecnością istotnych barier społecznych i kompetencyjnych, które mogą ograniczać zdolność mieszkańców do poprawy swojej sytuacji materialnej i zawodowej. Sytuacja ta, w połączeniu z wcześniej zidentyfikowanymi niekorzystnymi zjawiskami demograficznymi i społecznymi, potwierdza, że obszar ten wymaga kompleksowych i długofalowych działań rewitalizacyjnych.

Wskaźnik	GRUPA 1	GRUPA 2	Miasto i Gmina Miłomłyn
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	10,51	7,08	9,58
Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (po 2022 roku) w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,73	1,77	0,91
Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym w ogólnej liczbie bezrobotnych	18%	0%	40%

Analiza wskaźników środowiskowych dla wyodrębnionych zgrupowań ulic wskazuje na występowanie istotnych problemów związanych zarówno z jakością zabudowy, jak i z oddziaływaniem na środowisko, które należy uwzględnić w planowaniu działań rewitalizacyjnych.

Średni wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest w obszarze ulic Grupy 1 wynosi 12,39 t, co jest wartością nieco wyższą niż w obszarze ulic Grupy 2 (11,85 t). Oznacza to, że na obszarze ulic postulowanych do włączenia do obszaru rewitalizacji występuje większe nasycenie budynkami lub elementami zawierającymi ten niebezpieczny materiał. Choć wartości te są znacząco niższe niż średnia dla całego Miasta i Gminy Miłomłyn (40,90 t), to sama obecność azbestu stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia mieszkańców oraz ogranicza możliwości bezpiecznej modernizacji zasobu mieszkaniowego.

Nawet relatywnie niewielkie różnice pomiędzy Grupą 1 a Grupą 2 w tym zakresie mają znaczenie z punktu widzenia planowania priorytetów interwencji – im większe nagromadzenie azbestu, tym pilniejsza potrzeba jego bezpiecznego usunięcia oraz przeprowadzenia prac termomodernizacyjnych i remontowych.

Równie niepokojący jest wskaźnik odsetka nieekologicznych źródeł ciepła, który w obszarze ulic Grupy 1 wynosi 66,9% i jest identyczny jak w obszarze ulic Grupy 2 oraz w całej gminie. Oznacza to, że ponad dwie trzecie gospodarstw domowych korzysta z przestarzałych

i wysokoemisyjnych systemów ogrzewania, co przekłada się na pogorszenie jakości powietrza, zwiększoną emisję pyłów i gazów cieplarnianych, a także na podniesione koszty ogrzewania dla mieszkańców.

W kontekście wcześniej opisanych problemów społecznych i ekonomicznych, wysoki udział nieekologicznych źródeł ciepła w Grupie 1 stanowi dodatkowe obciążenie dla gospodarstw domowych, zwłaszcza tych zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem. Wzmacnia to potrzebę ukierunkowania działań rewitalizacyjnych na sferę środowiskowo-techniczną, w tym na wymianę źródeł ciepła, poprawę efektywności energetycznej budynków oraz systemowe wsparcie mieszkańców w procesie transformacji energetycznej.

Podsumowując, choć w zakresie nagromadzenia azbestu różnice pomiędzy analizowanymi grupami nie są bardzo duże, to Grupa 1 ponownie wypada mniej korzystnie niż obszar ulic Grupy 2, a powszechność nieekologicznych źródeł ogrzewania dotyczy całego obszaru i dodatkowo pogłębia negatywne uwarunkowania jakości życia mieszkańców. Dane te wzmacniają argumentację za objęciem ulic z Grupy 1 działaniami rewitalizacyjnymi, obejmującymi również kompleksową poprawę warunków środowiskowych i technicznych.

Wskaźnik	GRUPA 1	GRUPA 2	Miasto i Gmina Miłomłyn
Średni wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest (t)	12,39	11,85	40,90
Odsetek nieekologicznych źródeł ciepła	66,9%	66,9%	66,9%

Analiza wskaźników infrastrukturalnych dotyczących dostępności komunikacji zbiorowej oraz terenów rekreacyjnych ujawnia istotne dysproporcje pomiędzy wyodrębnionymi grupami ulic a średnimi wartościami dla całego Miasta i Gminy Miłomłyn.

W przypadku liczby przystanków komunikacji zbiorowej na 100 mieszkańców zarówno obszar ulic Grupy 1, jak i obszar ulic Grupy 2 osiągają wartość 0, co oznacza brak bezpośredniego dostępu do przystanków na analizowanych obszarach. Sytuacja ta znacząco odbiega od średniej dla całej gminy, która wynosi 0,65. Brak infrastruktury transportu publicznego ogranicza mobilność mieszkańców, w szczególności osób starszych, młodzieży oraz tych, którzy nie posiadają własnych środków transportu. Może to również utrudniać dostęp do miejsc pracy, edukacji, opieki zdrowotnej i usług publicznych, pogłębiając procesy wykluczenia społecznego i komunikacyjnego.

Drugim analizowanym wskaźnikiem jest liczba placów zabaw dla dzieci i siłowni na powietrzu na 100 mieszkańców. W tym zakresie widoczne są wyraźne różnice pomiędzy dwiema grupami. Obszar ulic Grupy 1 osiąga wartość zaledwie 0,24, co jest wynikiem znacząco niższym w porównaniu zarówno do obszaru ulic Grupy 2 (1,77), jak i średniej dla całego Miasta i Gminy Miłomłyn (0,54). Oznacza to bardzo ograniczoną dostępność infrastruktury rekreacyjnej i sportowej na terenie Grupy 1, co negatywnie wpływa na jakość życia mieszkańców, ogranicza

możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego oraz sprzyja marginalizacji funkcji społeczno-integracyjnych przestrzeni publicznej.

Zdecydowanie bardziej korzystna sytuacja występuje w obszarze ulic Grupy 2, gdzie liczba placów zabaw i siłowni plenerowych znacznie przewyższa zarówno wartość dla Grupy 1, jak i średnią gminną. Może to świadczyć o lepszym zagospodarowaniu tej przestrzeni oraz większym stopniu dostosowania jej do potrzeb rodzin z dziećmi i osób aktywnych fizycznie.

Podsumowując, obie analizowane grupy cechuje bardzo niska dostępność transportu publicznego, jednak to Grupa 1 wypada zdecydowanie mniej korzystnie w zakresie infrastruktury rekreacyjnej. Ograniczony dostęp do podstawowych elementów przestrzeni publicznej dodatkowo pogłębia zdiagnozowane wcześniej problemy społeczne i funkcjonalne, co stanowi kolejny istotny argument za objęciem tego obszaru skoncentrowanymi i kompleksowymi działaniami rewitalizacyjnymi.

Wskaźnik	GRUPA 1	GRUPA 2	Miasto i Gmina Miłomłyn
Liczba przystanków komunikacji zbiorowej na 100 mieszkańców	0	0	0,65
Liczba placów zabaw dla dzieci i siłowni w terenie dla dorosłych na 100 mieszkańców	0,24	1,77	0,54

Analiza wskaźników dotyczących zasobu mieszkań komunalnych oraz ich stanu technicznego i finansowego wskazuje na szczególnie trudną sytuację w Grupie 1, która wyraźnie wyróżnia się na tle gminy i dodatkowo potwierdza zasadność objęcia jej obszarem rewitalizacji.

Wskaźnik liczby mieszkań komunalnych z piecami węglowymi klasy 3 lub bezklasowymi w Grupie 1 wynosi 100%, co oznacza, że wszystkie lokale komunalne zlokalizowane na tym obszarze są ogrzewane przy użyciu źródeł ciepła o niskiej efektywności energetycznej i wysokiej emisyjności. Jest to wynik skrajnie niekorzystny zarówno w kontekście ochrony środowiska, jak i jakości życia mieszkańców, znacząco odbiegający od sytuacji w skali całego Miasta i Gminy Miłomłyn, gdzie odsetek ten wynosi 19,6%. Sama wartość wskaźnika dla obszaru ulic Grupy 1 jednoznacznie wskazuje na koncentrację najbardziej problemowych, przestarzałych źródeł ogrzewania właśnie na tym obszarze.

Drugim analizowanym wskaźnikiem jest poziom zadłużenia mieszkań komunalnych w przeliczeniu na liczbę rodzin. W obszarze ulic Grupy 1 wynosi on 2 484,64 zł, co jest wartością niższą niż średnia dla całej gminy (6 466,70 zł). Na pierwszy rzut oka mogłoby to sugerować korzystniejszą sytuację ekonomiczną mieszkańców. Warto jednak interpretować ten wskaźnik w szerszym kontekście społeczno-ekonomicznym – niski poziom zadłużenia może wynikać m.in. z częstszej rotacji mieszkańców, zależności od pomocy społecznej lub stosowania rozwiązań tymczasowych i nieformalnych.

Podsumowując, pełna koncentracja nieekologicznych źródeł ciepła w mieszkaniach komunalnych Grupy 1 stanowi poważny problem środowiskowy i zdrowotny, a także istotne

obciążenie dla mieszkańców w kontekście kosztów ogrzewania i komfortu życia. W połączeniu z innymi, wcześniej analizowanymi wskaźnikami społecznymi i infrastrukturalnymi, dane te jednoznacznie wskazują na pogłębioną skalę problemów i silnie uzasadniają włączenie tego obszaru do działań rewitalizacyjnych.

Wskaźnik	GRUPA 1	GRUPA 2	Miasto i Gmina Miłomłyn
Liczba mieszkań komunalnych z piecami węglowymi klasy 3 lub bezklasowymi w ogólnej liczbie mieszkań komunalnych	100%	ND	19,6%
Poziom zadłużenia mieszkań komunalnych (zł) w przeliczeniu na liczbę rodzin w nich mieszkających	2 484,64	ND	6 466,70 zł

Reasumując, dokonanie pogłębionej, szczegółowej analizy w podziale na ulice wykazało, że mieszkańcy trafnie zaobserwowali niepożądane zjawiska i problemy w przypadku ulic: Wiosennej, Ostródzkiej, Wąskiej, Tartacznej i Kościelnej. Nasilenie negatywnych zjawisk w ich przypadku było nawet większe aniżeli w przypadku ulic wchodzących w skład ww. jednostek, mianowicie: Kwiatowej, Okrężnej, Plażowej, Jeziornej i Ilińskiej.

Przeprowadzone analizy jednoznacznie potwierdzają słuszność postulatów zgłaszanych przez mieszkańców podczas spotkania konsultacyjnego dotyczących pogarszających się warunków życia na obszarze ulic zaliczonych do Grupy 1 (Wiosenna, Ostródzka, Wąska, Tartaczna, Kościelna). W niemal każdej analizowanej sferze – społecznej, demograficznej, gospodarczej, środowiskowej, mieszkaniowej i infrastrukturalnej – sytuacja tego obszaru jest bardziej niekorzystna niż zarówno w przypadku Grupy 2.

Obszar zdegradowany po konsultacjach społecznych

Na podstawie konsultacji społecznych przeprowadzono dodatkowe analizy w podziale na ulice i został on skorygowany. **W wyniku konsultacji utworzone zostały podobszary rewitalizacji: Miłomłyn I (obejmujący fragmenty jednostek analitycznych Miłomłyn 1, Miłomłyn 2, Miłomłyn 3, Miłomłyn 4 i Miłomłyn 7; w tym ulice, o których dodanie postulowali mieszkańcy) oraz Miłomłyn II (obejmujący fragment jednostki analitycznej Miłomłyn 6). Jednocześnie w wyniku konsultacji nie wprowadzono zmian w zakresie pozostałych wskazanych podobszarów rewitalizacji (tj. Zalewo, Rogowo).**

Kolejna tabela przedstawia szczegółowe informacje o obszarze zdegradowanym oraz o liczbie przekroczeń.

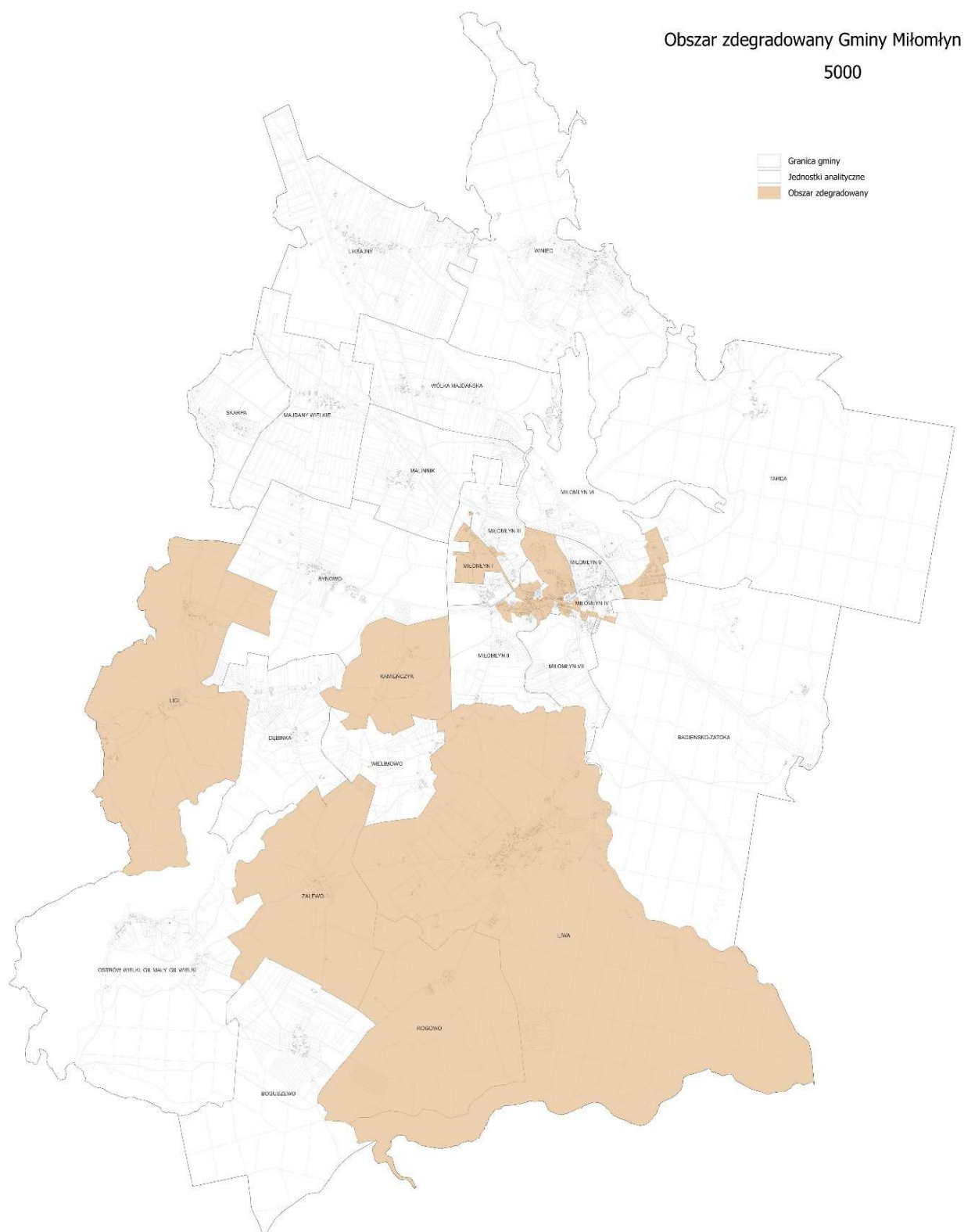
Tabela 25. Przekroczenia w obszarze zdegradowanym – po konsultacjach społecznych

Jednostka analityczna	Liczba mieszkańców	Powierzchnia w ha	Liczba przekroczeń w sferze:					Jednostka zakwalifikowana do OZ	Jednostka zakwalifikowana do OR
			Spółecznej (z 15)	Gospodarczej (z 3)	Środowiskowej (z 2)	Przestrzenno-funkcjonalnej (z 3)	Technicznej (z 4)		
1. Miłomłyn I	903	147,21	8	0	2	2	1	TAK	TAK
2. Miłomłyn II	282	44,87	13	2	2	1	0	TAK	TAK
3. Ligi	188	906,34	10	2	1	1	2	TAK	
4. Liwa	594	2 487,15	12	2	2	2	1	TAK	
5. Zalewo	66	574,79	11	3	1	0	1	TAK	TAK
6. Kamieńczyk	62	276,82	10	3	1	1	1	TAK	
7. Rogowo	134	724,24	12	3	2	0	2	TAK	TAK

Źródło: opracowanie własne

Skorygowany obszar zdegradowany gminy Miłomłyn zajmuje 16,63% powierzchni gminy (2 674,27 ha z 16 078,91 ha) i jest zamieszkały przez 48,07% mieszkańców (2 229 osób z 4 637 mieszkańców). W dalszej części opracowania przedstawiono mapę poglądową obszaru zdegradowanego (mapa 11), natomiast dokładne mapy na podkładzie zasadniczym stanowią załącznik nr 1 do uchwały nr XII/110/2025 Rady Miejskiej w Miłomłynie z dnia 26 marca 2025 r.

Mapa 11. Poglądowa mapa obszaru zdegradowanego

Źródło: opracowanie własne

4.4. Wyznaczenie granic obszaru rewitalizacji

Zaprezentowana diagnoza posłużyła do wyznaczenia obszarów zdegradowanych oraz obszarów rewitalizacji w gminie Miłomłyn, które mają zostać objęte Gminnym Programem Rewitalizacji. Obszar rewitalizacji stanowi element obszaru zdegradowanego i cechuje się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz pozostałych analizowanych sferach. Ponadto obszar rewitalizacji ma istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, co zostało potwierdzone w toku wewnętrznych ustaleń i konsultacji z przedstawicielami Urzędu Miasta i Gminy Miłomłyn.

Dla wyznaczenia **obszaru rewitalizacji** kierowano się zapisami **art. 10 ustawy o rewitalizacji**:

1. obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.
2. obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych potwierdziła się na różnych płaszczyznach analizy. Wyniki analizy wskazują, iż jednostki dotknięte największą liczbą niepożądanych zjawisk w **sferze społecznej** to: Miłomłyn 6 (12 odchyień), Liwa (12 odchyień), Rogowo (12 odchyień), Miłomłyn 1 (11 odchyień), Zalewo (11 odchyień), Ligi (10 odchyień), Kamieńczyk (10 odchyień).

Procesy determinujące **sferę gospodarczą** mają istotny wpływ na potencjał społeczno-ekonomiczny gminy. Dokonana analiza sfery gospodarczej potwierdziła występowanie największej liczby zjawisk kryzysowych w następujących jednostkach: Boguszewo (3 odchylenia), Malinnik (3 odchylenia), Zalewo (3 odchylenia), Kamieńczyk (3 odchylenia), Rogowo (3 odchylenia), Miłomłyn 2 (2 odchylenia), Miłomłyn 6 (2 odchylenia), Bynowo (2 odchylenia), Ligi (2 odchylenia), Skarpa (2 odchylenia), Majdany Wielkie (2 odchylenia), Tarda (2 odchylenia).

Diagnoza **sfery środowiskowej** w gminie Miłomłyn potwierdziła obecność największej liczby zjawisk kryzysowych w sferze środowiskowej w następujących jednostkach: Miłomłyn 6 (2 odchylenia), Bynowo (2 odchylenia), Liwa (2 odchylenia), Rogowo (2 odchylenia).

Szczególne nasilenie problemów w **sferze przestrzenno-funkcjonalnej** zdiagnozowano w następujących jednostkach analitycznych: Miłomłyn 1 (3 odchylenia), Miłomłyn 2 (3 odchylenia), Miłomłyn 3 (3 odchylenia), Miłomłyn 4 (3 odchylenia), Miłomłyn 5 (3 odchylenia), Miłomłyn 7 (3 odchylenia), Liwa (2 odchylenia), Skarpa (2 odchylenia), Wólka Majdańska (2 odchylenia), Ostrów (2 odchylenia).

Z kolei zjawiska kryzysowe w **sferze technicznej** odnotowano przede wszystkim w następujących jednostkach: Miłomłyn 2 (3 odchylenia), Miłomłyn 1 (2 odchylenia), Miłomłyn 4 (2 odchylenia), Miłomłyn 6 (2 odchylenia), Miłomłyn 7 (2 odchylenia).

Reasumując, analiza wskaźników wszystkich sfer wyłoniła obszary gminy, które zaliczyć można do obszaru zdegradowanego. Te jednostki to: Miłomłyn 1, Miłomłyn 6, Ligi, Liwa, Zalewo, Kamieńczyk, Rogowo.

Zgodnie z Ustawą o rewitalizacji, obszar rewitalizacyjny nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz nie może być zamieszkały przez więcej aniżeli 30% liczby mieszkańców gminy. Podczas wyznaczania obszaru rewitalizacji wzięto pod uwagę przede wszystkim istotne znaczenie poszczególnych obszarów dla rozwoju lokalnego gminy. Wstępnie na podstawie analiz do obszaru rewitalizacji zaliczono jednostki Miłomłyn 1, Miłomłyn 6, Zalewo, Rogowo.

W wyniku konsultacji społecznych zaistniała potrzeba, by przeprowadzić bardziej szczegółowe analizy (tj. w podziale na konkretne ulice). Mieszkańcy podczas spotkania konsultacyjnego zgłosili, że szczególne natężenie zjawisk kryzysowych dotyczy też kilku ulic z innych jednostek analitycznych aniżeli wskazane powyżej jednostki Miłomłyn 1 i Miłomłyn 6. Podkreślano więc, że istotnym byłoby włączenie starej części miasta Miłomłyn do obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Opinie złożone w trakcie konsultacji przyczyniły się do tego, że podjęto decyzję o ponowieniu analiz, lecz bardziej szczegółowych i odnoszących się do konkretnych ulic. Dokonanie pogłębionej, szczegółowej analizy w podziale na ulice wykazało, że mieszkańcy trafnie zaobserwowali niepożądane zjawiska i problemy w przypadku ulic: Wiosennej, Ostródzkiej, Wąskiej, Tartacznej i Kościelnej. Nasilenie negatywnych zjawisk w ich przypadku było nawet większe aniżeli w przypadku ulic wchodzących w skład ww. jednostek, mianowicie: Kwiatowej, Okrężnej, Plażowej, Jeziornej i Ilińskiej. W związku z tym podjęto decyzję, by do obszaru rewitalizacji włączyć wskazane ulice w zamian za te, w których – jak wykazały pogłębione analizy – nasilenie niepożądanych zjawisk jest mniejsze. **W wyniku konsultacji utworzone zostały podobszary rewitalizacji: Miłomłyn I (obejmujący fragmenty jednostek analitycznych Miłomłyn 1, Miłomłyn 2, Miłomłyn 3, Miłomłyn 4 i Miłomłyn 7) oraz Miłomłyn II (obejmujący fragment jednostki analitycznej Miłomłyn 6). Jednocześnie w wyniku konsultacji nie wprowadzono zmian w zakresie pozostałych wskazanych podobszarów rewitalizacji (tj. Zalewo, Rogowo).** Ostateczny wykaz ulic i sołectw wchodzący w skład obszaru rewitalizacji przedstawia kolejna tabela (zob. tabela 25).

Zasadne jest uznanie wskazanych powyżej jednostek analitycznych oraz ich fragmentów za obszar rewitalizacji w gminie Miłomłyn – występują tam zjawiska kryzysowe, a jednocześnie jednostki te są istotne w aspekcie rozwoju lokalnego (te pełnią kluczowe funkcje) i stanowią potencjał dla realizacji działań rewitalizacyjnych. **Reasumując, podobszary rewitalizacji stanowią: Miłomłyn I, Miłomłyn II, Rogowo, Zalewo.**

Co istotne, podczas prac diagnostycznych nie została stwierdzona potrzeba ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji ani sporządzenia Miejscowego Planu Rewitalizacji. Diagnoza nie wykazała, aby zachodziły istotne przesłanki ku ich utworzeniu, wobec czego nie sporządzono

rekomendacji w tym zakresie. Ponadto Gmina Miłomłyn nie zastrzegła sobie prawa pierwokupu nieruchomości leżących na obszarze rewitalizacji.

Szczegółowy wykaz ulic wpisujący się w poszczególne jednostki analityczne obszaru rewitalizacji przedstawiono w tabeli nr 26. Ponadto w tabeli wskazano, ilu mieszkańców zamieszkuje wyznaczony obszar rewitalizacji i jaka jest jego powierzchnia.

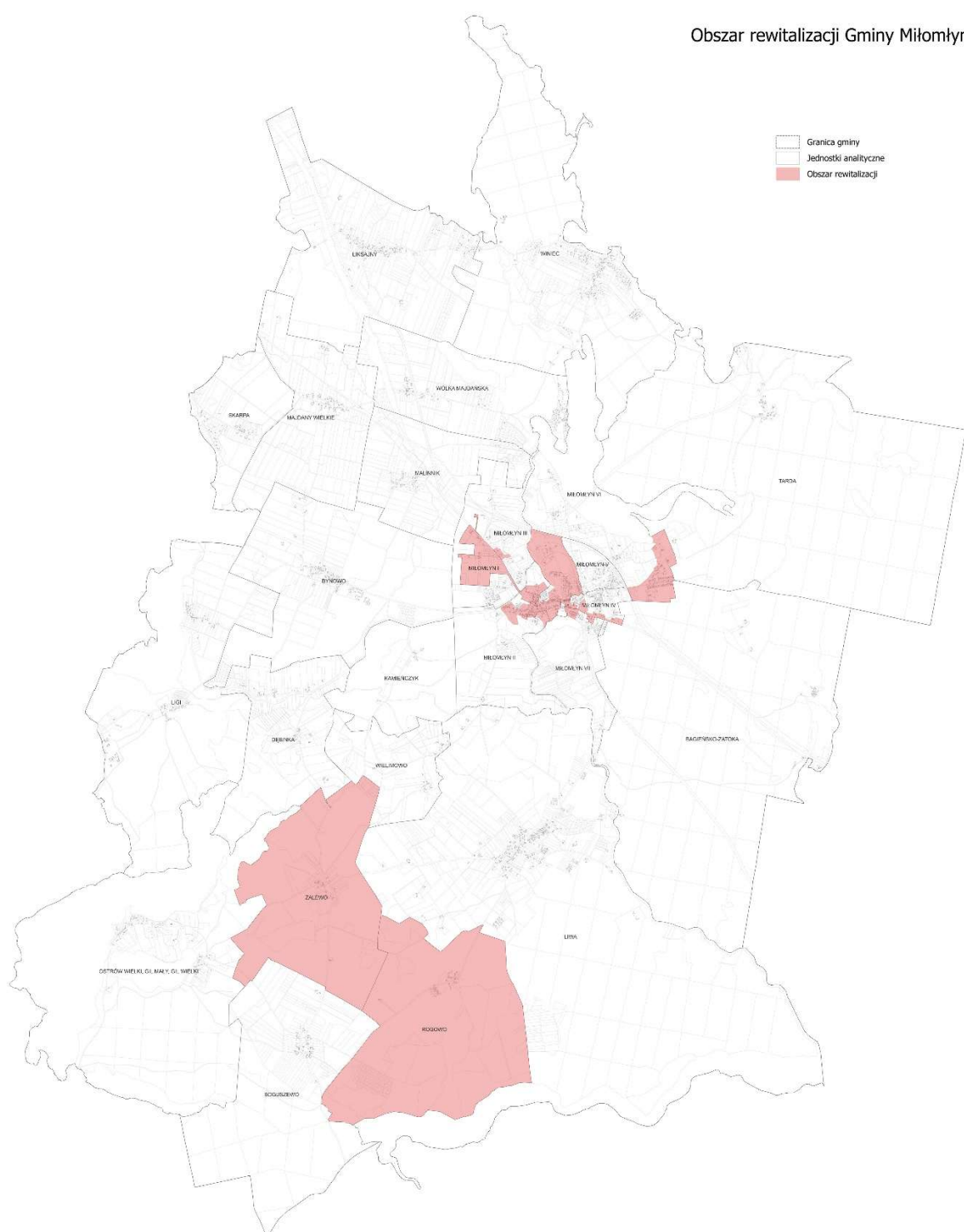
Tabela 26. Obszar rewitalizacji

Podobszar rewitalizacji	Jednostki analityczne (wraz z wykazem ulic, jeśli dotyczy)	Liczba mieszkańców [osoby]	Powierzchnia OR [ha]
Miłomłyn I	<u>Fragment jednostki analitycznej Miłomłyn 1:</u> Akacyjowa, Kolejowa, Nadleśna, Pasłęcka, Poprzeczna, Rynkowa <u>Fragment jednostki analitycznej Miłomłyn 2:</u> Kościelna, Tartaczna <u>Fragment jednostki analitycznej Miłomłyn 3:</u> Wiosenna <u>Fragment jednostki analitycznej Miłomłyn 4:</u> Ostródzka <u>Fragment jednostki analitycznej Miłomłyn 7:</u> Wąska	903 (19,47%)	147,21 (0,92%)
Miłomłyn II	<u>Fragment jednostki analitycznej Miłomłyn 6:</u> Jarzębinowa, Leśna, Zatokowa	282 (6,08%)	44,87 (0,28%)
Zalewo	Zalewo	66 (1,42%)	574,79 (3,57%)
Rogowo	Rogowo	134 (2,89%)	724,24 (4,50%)
Obszar rewitalizacji		1 385 (29,87%)	1 491,09 (9,27%)
Gmina Miłomłyn suma		4 637 (100,00%)	16 078,91 (100,00%)

Źródło: opracowanie własne

Poniżej przedstawiono mapę poglądową obszaru rewitalizacji (mapa 12). Dokładne mapy na podkładzie zasadniczym stanowią załącznik nr 2 do uchwały nr XII/110/2025 Rady Miejskiej w Miłomłynie z dnia 26 marca 2025 r.

Mapa 12. Poglądowa mapa obszaru rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

5. Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji Miasta i Gminy Miłomłyn został przyjęty Uchwałą nr XII/110/2025 Rady Miejskiej w Miłomłynie z dnia 26 marca 2025 r. Głównym założeniem delimitacji obszaru rewitalizacji było wskazanie obszaru, na którym występuje największa koncentracja negatywnych zjawisk oraz identyfikacja jego potencjałów. Na podstawie diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych wyznaczono obszar rewitalizacji.

Celem niniejszej pogłębionej diagnozy jest kompleksowa analiza negatywnych zjawisk zachodzących na wyznaczonym obszarze rewitalizacji wraz ze wskazaniem potrzeb rewitalizacyjnych oraz potencjałów obszaru. Pogłębioną diagnozę oparto na analizie wskaźnikowej, analizie danych zastanych oraz na badaniu ilościowym zrealizowanym na grupie interesariuszy procesu rewitalizacji. Należy podkreślić, że badanie ilościowe odnosiło się do całego obszaru rewitalizacji.

W dalszej części tego rozdziału przedstawiono analizę obszaru rewitalizacji – poszczególne jego elementy: analizę danych zastanych (tj. ogólnego opisu obszaru rewitalizacji), analizę wskaźnikową przy wykorzystaniu danych statystycznych (w tym również wykorzystanych podczas etapu diagnozowania) oraz wyniki badania ilościowego. Podobnie jak na etapie wyznaczania granic obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, analizy prowadzono w oparciu o pięć sfer: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną. Pozwoliło to na wskazanie wszystkich problemów, określenie potrzeb rewitalizacyjnych, jak i potencjałów podobszarów rewitalizacji.

5.1. Obszar rewitalizacji

Potencjały obszaru rewitalizacji

Obszar rewitalizacji w Mieście i Gminie Miłomłyn obejmuje szereg istotnych zabytków i miejsc o dużym znaczeniu historycznym oraz kulturowym, które są ważnym elementem tożsamości lokalnej społeczności.

W zakresie dziedzictwa historycznego i kulturowego na szczególną uwagę zasługuje kościół pw. św. Bartłomieja – neogotycka świątynia parafialna wzniesiona w latach 1898–1901, będąca cennym przykładem sztuki sakralnej. Obok kościoła znajduje się średniowieczna wieża dzwonnicza z krużgankami pochodząca z XIV wieku, która pierwotnie pełniła funkcje obronne. Do dziś zachował się na niej dzwon z 1728 roku odlany w Elblągu.

W zakresie atrakcyjności turystycznej wyróżnia się tężnia solankowa zlokalizowana przy ul. Zatokowej, tuż nad Jeziorem Ilińskim, na terenie strefy A uzdrowiskowej. Obiekt ten, oddany do użytku w 2021 roku, stanowi miejsce prozdrowotnego wypoczynku. Uzupełnieniem oferty rekreacyjnej jest Leśny Park Uzdrowiskowy – rozległy teren leśny pomiędzy Jeziorem Ilińskim a drogą do Tardy, który oferuje ścieżki spacerowe i strefy aktywności ruchowej, szczególnie cenione przez osoby dbające o zdrowie i kondycję fizyczną.

Szczególne miejsce zajmuje także Śluza Miłomłyn, będąca częścią zabytkowego Kanału Elbląskiego. Ten unikatowy obiekt hydrotechniczny przyciąga turystów pasjonujących się historią inżynierii i żeglugi śródlądowej. Śluza nie tylko pełni funkcję użytkową, ale stanowi również ważny element dziedzictwa technicznego regionu i punkt wyjścia do poznawania szlaku wodnego o międzynarodowym znaczeniu.

Opinie interesariuszy

W badaniu ankietowym interesariuszy poproszono o wskazanie potencjałów obszaru rewitalizacji. Jako główny czynnik świadczący o potencjale obszaru rewitalizacji ankietowani wskazywali: stan środowiska naturalnego (63,2%). Mniejsza liczba ankietowanych wskazywała także bezpieczeństwo (42,1%), kapitał ludzki (duża liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym o wysokich kwalifikacjach (31,6%) oraz dostęp do usług handlowych i usługowych (31,6%).

Na warsztatach wskazano, iż obszar rewitalizacji dysponuje szeregiem potencjałów, które mogą stać się fundamentem dla jego dalszego rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego. Na uwagę zasługują wydarzenia cykliczne i tradycje lokalne, takie jak jarmarki letnie z lokalnymi produktami (miody, sery, mięsa, ryby, rękodzieło) czy coroczna impreza upamiętniająca rozpoczęcie budowy Kanału Ostródzkiego z rekonstrukcjami historycznymi – cieszą się one dużym zainteresowaniem, zwłaszcza turystów, ale mogą też silniej integrować społeczność lokalną. Istotnym atutem jest położenie w granicach strefy uzdrowiskowej oraz rozbudowana sieć naturalnych ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą okołouzdrawiskową, które stwarzają możliwości rozwoju turystyki i usług prozdrowotnych, w tym w przyszłości leczenia uzdrowiskowego. Potencjał rozwojowy wzmacniają także aktywni sołtysi, wymiana pokoleniowa na wsiach oraz pojawiające się inicjatywy oddolne, które można wspierać i rozwijać. Atrakcyjność inwestycyjną podnoszą dobre połączenia komunikacyjne – bliskość drogi ekspresowej S7, dwa pobliskie węzły drogowe oraz dogodny dostęp do lotniska w Gdańsku – co stwarza możliwości lokalizacji centrum logistycznego i dywersyfikacji gospodarki. Warto podkreślić również już częściowo zagospodarowane tereny inwestycyjne w Rogowie i Zalewie, a także lokalne zasoby przyrodnicze, takie jak zarybiany staw w Zalewie przyciągający wędkarzy. Wszystkie te elementy, odpowiednio wykorzystane, mogą stać się istotną dźwignią rozwoju obszaru rewitalizacji.

Skrócone wyniki analizy wskaźnikowej

W kolejnej tabeli zamieszczono wyniki analizy wskaźnikowej, którą zrealizowano na potrzeby diagnozy delimitacyjnej – zestawiono ze sobą wartość wskaźników dla obszaru rewitalizacji oraz dla całej miejscowości. Takie działanie umożliwi porównanie sytuacji w obszarze rewitalizacji na tle Miasta i Gminy Miłomłyn.

Tabela 1. Skrócone podsumowanie wyników analizy wskaźnikowej

Wyszczególnienie	Obszar rewitalizacji	Miasto i Gmina Miłomłyn
Sfera społeczna		

Wyszczególnienie	Obszar rewitalizacji	Miasto i Gmina Miłomłyn
Wskaźnik obciążenia demograficznego – Stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym	69,7%	66,6%
Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców	22,3%	21,5%
Saldo migracji – Saldo migracji ludności na 100 osób	0,72	1,96
Liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w KRS na 100 mieszkańców	0,29	0,30
Frekwencja wyborcza do Sejmu/Senatu w 2023 roku	ND	65,46%
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	7,29	5,97
Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	1,59	1,40
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 100 mieszkańców	2,60	2,03
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców	0,51	0,28
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na 100 mieszkańców	0,36	0,11
Liczba dożywień dzieci przyznanych przez OPS na 100 mieszkańców	3,32	2,57
Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	4,90	4,49
Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	2,70	2,01
Liczba bezrobotnych kobiet na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	2,94	2,48
Udział osób bezrobotnych powyżej 50. r.ż. w ogólnej liczbie bezrobotnych	32,5%	32,0%
Sfera gospodarcza		
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	9,82	9,58
Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (po 2022 roku) w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,72	0,91
Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym w ogólnej liczbie bezrobotnych	43%	40%
Sfera środowiskowa		
Średni wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest (t)	54,37	40,90
Odsetek nieekologicznych źródeł ciepła	72,17%	63,8%
Sfera przestrzenno-funkcjonalna		
Liczba przystanków komunikacji zbiorowej na 100 mieszkańców	0,36	0,65
Liczba placów zabaw dla dzieci i siłowni w terenie dla dorosłych na 100 mieszkańców	0,43	0,54
Wskaźnik gęstości zabudowy w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych	ND	0,10

Wyszczególnienie	Obszar rewitalizacji	Miasto i Gmina Miłomłyn
Sfera techniczna		
Szacowana średnia długość dróg gminnych do remontu w przeliczeniu na 100 ha powierzchni	1,86	1,93
Liczba mieszkań komunalnych z piecami węglowymi klasy 3 lub bezklasowymi w ogólnej liczbie mieszkań komunalnych	28,6%	19,6%
Poziom zadłużenia mieszkań komunalnych (zł) w przeliczeniu na liczbę rodzin w nich mieszkających	4664,49 zł	6 466,70 zł
Stan techniczny dróg gminnych (ocena w skali 1-5)	2,68	3,11
Stan techniczny budynków użyteczności publicznej (ocena w skali 1-5)	4,2	3,87

Źródło: opracowanie własne

W kolejnej tabeli zestawiono natomiast te dane wskaźnikowe ze sfery społecznej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej, które nie zostały ujęte w diagnozie służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Stanowią one zatem pogłębienie diagnozy sytuacji na obszarze rewitalizacji w Mieście i Gminie Miłomłyn.

Tabela 2. Dane wskaźnikowe nieuwjęte w diagnozie delimitacyjnej

Wyszczególnienie	Obszar rewitalizacji	Miasto i Gmina Miłomłyn
Sfera społeczna		
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia	3,18	2,03
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	0,00	0,04
Liczba osób bezrobotnych do 30. r.ż. w ogólnej liczbie bezrobotnych	20,0 %	23,2 %
Sfera przestrzenno-funkcjonalna		
Liczba linii komunikacji zbiorowej obsługująca daną miejscowość na 100 mieszkańców	0,87	0,93
Sfera techniczna		
Powierzchnia użytkowa zasobów mieszkaniowych miasta i gminy	212,83	104,06
Liczba budynków użyteczności publicznej	9	22
Udział budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji	0	0

Źródło: opracowanie własne

Analiza negatywnych zjawisk

W ramach diagnozy pogłębionej obszaru rewitalizacji, przeprowadzono analizę zjawisk negatywnych w oparciu o dane statystyczne. Analiza została zrealizowana z uwzględnieniem sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej i technicznej.

SFERA SPOŁECZNA

Na obszarze rewitalizacji w sferze społecznej występuje koncentracja negatywnych zjawisk. W przypadku 15 wskaźników odnotowano przekroczenia ich wartości w stosunku do średniej wartości dla Miasta i Gminy Miłomłyn.

Wskaźniki społeczne wskazują na pewne różnice między obszarem rewitalizacji a całym miastem i gminą Miłomłyn. Wskaźnik obciążenia demograficznego w obszarze rewitalizacji jest wyższy niż w całym obszarze. Może to wskazywać na większe obciążenie systemów opieki społecznej i mniejsze możliwości rozwoju lokalnego rynku pracy w tym obszarze.

W obszarze rewitalizacji 22,3% mieszkańców to osoby w wieku poprodukcyjnym, co jest nieco wyższym odsetkiem niż w całym mieście i gminie (21,5%). Sugeruje to starzejącą się populację i potencjalnie większe zapotrzebowanie na usługi zdrowotne i społeczne.

Saldo migracji dla obszaru rewitalizacji wynosi 0,72, podczas gdy dla całego miasta i gminy jest na poziomie 1,96. Choć oba wskaźniki są dodatnie (więcej osób się osiedla niż wyprowadza), to niższe saldo migracji może świadczyć o mniejszej atrakcyjności osiedleńczej obszaru rewitalizacji.

Liczba organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców w obszarze rewitalizacji (0,29) jest nieznacznie niższa niż w całym mieście i gminie (0,30). Może to świadczyć o niższym poziomie zaangażowania społecznego, mniejszych możliwościach integracji mieszkańców i słabszym potencjale inicjatyw lokalnych.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Miasto i Gmina Miłomłyn
Wskaźnik obciążenia demograficznego – Stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym	69,7%	66,6%
Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców	22,3%	21,5%
Saldo migracji – Saldo migracji ludności na 100 osób	0,72	1,96
Liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w KRS na 100 mieszkańców	0,29	0,30

Wartość wskaźnika dotyczącego liczby osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców na obszarze rewitalizacji jest niekorzystny w stosunku do wartości dla całego miasta i gminy. Wskaźnik ten wynosi 7,29 na obszarze rewitalizacji, natomiast jego wartość dla całego miasta i gminy kształtowała się na poziomie 5,97. Z analizy wynika, że na obszarze rewitalizacji osoby z niepełnosprawnością korzystają z pomocy społecznej w większym zakresie aniżeli w skali całego miasta i gminy. Na obszarze rewitalizacji wartość tego wskaźnika wyniosła 1,59, natomiast dla całego miasta i gminy wartość ta była niższa – osiągnęła poziom 1,40.

Wskaźniki na obszarze rewitalizacji zostały przekroczone również w przypadku poszczególnych przyczyn korzystania z pomocy społecznej. Na tym obszarze, w porównaniu do całego miasta i gminy, częściej przyczynami korzystania z pomocy społecznej są:

długotrwała lub ciężka choroba (2,60 wobec 2,03), ubóstwo (0,51 w porównaniu do 0,28), alkoholizm (0,36 wobec 0,11) czy bezrobocie (3,18 przy 2,03).

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Miasto i Gmina Miłomłyn
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	7,29	5,97
Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	1,59	1,40
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 100 mieszkańców	2,60	2,03
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców	0,51	0,28
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na 100 mieszkańców	0,36	0,11
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia	3,18	2,03

Wskaźnik liczby dzieci korzystających z dożywiania wynosi 3,32 na 100 mieszkańców na obszarze rewitalizacji, podczas gdy w całym mieście i gminie wynosi 2,57. Oznacza to, że dzieci z obszaru rewitalizacji częściej korzystają z pomocy żywieniowej, co świadczy o pogłębionych problemach materialnych rodzin.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Miasto i Gmina Miłomłyn
Liczba dożywień dzieci przyznanych przez OPS na 100 mieszkańców	3,32	2,57

Z analizy wskaźnikowej wynika, że problematyczną kwestią na obszarze rewitalizacji jest także bezrobocie, wśród osób w wieku produkcyjnym. W przeliczeniu na 100 mieszkańców, wartość wskaźnika dotyczącego liczby osób bezrobotnych w ww. grupie wiekowej wynosi 4,90, podczas gdy dla całego miasta i gminy Miłomłyn jest korzystniejsza i wynosi 4,49.

Z kolei odsetek osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym wynosi w obszarze rewitalizacji 2,70, a w mieście i gminie 2,01, co wskazuje na trudniejszą sytuację na lokalnym rynku pracy.

Problem widnieje także wobec bezrobotnych kobiet w obszarze rewitalizacji. Odsetek wyniósł 2,94 na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym, co również przekracza średnią w mieście i gminie (2,48).

Ostatnim analizowanym wskaźnikiem jest odsetek osób bezrobotnych powyżej 50. roku życia, który w obszarze rewitalizacji wynosi 32,5%, podczas gdy w całym mieście i gminie to 32,0%. Może to sugerować pewne trudności tej grupy wiekowej w wejściu na rynek pracy.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Miasto i Gmina Miłomłyn
Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	4,90	4,49

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Miasto i Gmina Miłomłyn
Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	2,70	2,01
Liczba bezrobotnych kobiet na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	2,94	2,48
Udział osób bezrobotnych powyżej 50. r.ż. w ogólnej liczbie bezrobotnych	32,5%	32,0%

Opinie interesariuszy

Ankietowanych poproszono o wskazanie problemów w sferze społecznej. W ich opinii, najistotniejszymi problemami są: patologie społeczne (alkoholizm, narkomania, przemoc w rodzinie) (57,9%) czy niewystarczający dostęp do usług medycznych (szpitale, przychodnie lekarskie) (57,9%). Nieco rzadziej wskazywano także na niewystarczającą ofertę kulturalną (52,6%) oraz niski poziom integracji społecznej (47,4%).

Warsztaty wykazały natomiast, że w obszarze rewitalizacji w sferze społecznej widoczne są zarówno problemy, jak i pojawiające się oddolne inicjatywy. Poważnym wyzwaniem jest nadużywanie alkoholu oraz brak przestrzegania przepisów przy jego sprzedaży – projekt z udziałem „tajemniczego klienta” wykazał, że jedynie w jednym z 21 sklepów sprzedawca poprosił o dokument potwierdzający wiek. Nadużywanie alkoholu przekłada się na szereg innych negatywnych zjawisk: zaniedbania rodzinne, wzrost liczby dzieci w pieczy zastępczej, bezrobocie, a w konsekwencji także problemy ekonomiczne. W Miłomłynie pojawiają się nowi mieszkańcy, jednak często nie integrują się z lokalną społecznością, traktując miejscowość jak „sypialnię” i posyłając dzieci do szkół w Ostródzie. W podobszarach wiejskich – Zalewie i Rogowie – szczególnie widoczny jest problem niskiego zaangażowania w życie społeczne, choć jednocześnie pojawiają się inicjatywy oddolne, które wymagają wsparcia i odpowiedniej przestrzeni do rozwoju. Wyzwanie stanowi również starzenie się społeczeństwa – seniorzy aktywnie uczestniczą w warsztatach i spotkaniach, ale brakuje dla nich oferty regularnych zajęć ruchowych, które pozwoliłyby zachować zdrowie i sprawność. Brakuje także miejsca spotkań dla młodzieży – mają dostęp do zajęć dodatkowych i infrastruktury sportowej, ale nie do neutralnej przestrzeni służącej integracji. W Zalewie i Rogowie istnieją wprawdzie miejsca spotkań, jednak brak działań animacyjnych sprawia, że nie są one w pełni wykorzystywane. Dodatkowo, przy starzejącym się społeczeństwie, pojawia się problem ograniczonej liczby miejsc pochówku – istnieje konieczność rozważenia nowych rozwiązań, takich jak budowa nowego cmentarza.

SFERA GOSPODARCZA

W sferze gospodarczej odchylenia od wartości referencyjnej wykazano w przypadku dwóch spośród analizowanych wskaźników.

Po 2022 roku w obszarze rewitalizacji liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych wyniosła 0,72 na 100 mieszkańców, podczas gdy w całym mieście i gminie Miłomłyn odnotowano 0,91 nowych podmiotów na 100 mieszkańców. Świadczy to o słabszej

dynamice powstawania nowych firm, co może wskazywać na bariery w podejmowaniu działalności gospodarczej (np. brak kapitału, infrastruktury, odpowiedniego otoczenia instytucjonalnego).

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Miasto i Gmina Miłomłyn
Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (po 2022 roku) w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,72	0,91

Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym w ogólnej liczbie bezrobotnych jest w obszarze rewitalizacji na poziomie 43%, co jest bardzo zbliżone do wartości dla całego miasta i gminy Miłomłyn, która wynosi 40%. Oznacza to, że pod względem wykształcenia osób bezrobotnych obszar rewitalizacji różni się delikatnie od średniej miejskiej i gminnej, co wskazuje na podobną strukturę wykształcenia wśród osób pozostających bez pracy.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Miasto i Gmina Miłomłyn
Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym w ogólnej liczbie bezrobotnych	43%	40%

Opinie interesariuszy

Badani interesariusze poproszeni zostali o wskazanie problemów gospodarczych występujących na obszarze rewitalizacji. Wskazywano w głównej mierze na niski poziom przedsiębiorczości (63,2%) oraz brak wystarczającej ilości miejsc pracy (47,4%). Taki sam odsetek respondentów (36,8%) wskazał na niewystarczającą liczbę placówek handlowych i usługowych oraz na brak wsparcia w tworzeniu własnej działalności gospodarczej.

Na podstawie warsztatów stwierdzono, iż w sferze gospodarczej obszar rewitalizacji mierzy się z szeregiem wyzwań ograniczających rozwój lokalnej przedsiębiorczości i rynku pracy. W gminie rejestruje się bardzo niewiele nowych podmiotów gospodarczych, co wskazuje na niską dynamikę rozwoju przedsiębiorczości. Niska zamożność mieszkańców skutkuje ograniczoną siłą nabywczą, a co za tym idzie – niższym popytem na towary i usługi, co przekłada się także na niskie świadczenia społeczne w przyszłości. Trudności rozwojowe szczególnie widoczne są w sektorze turystycznym i gastronomicznym – baza noclegowa i oferta gastronomiczna są niewystarczające, a istniejące podmioty często nie są w stanie funkcjonować poza sezonem turystycznym. Dodatkowo, wśród mieszkańców brakuje zwyczaju korzystania z usług gastronomicznych i spędzania czasu w lokalnych restauracjach czy kawiarniach. Występuje również słaby lokalny patriotyzm gospodarczy – mieszkańcy rzadziej wspierają lokalnych przedsiębiorców, preferując zakupy w Internecie czy w dużych sieciach handlowych, które coraz silniej wypierają drobny, lokalny biznes. Wszystko to prowadzi do stagnacji gospodarczej i ogranicza potencjał rozwojowy gminy.

SFERA ŚRODOWISKOWA

Analiza sfery środowiskowej wskazuje duże przekroczenie wskaźnika nagromadzenia wyrobów zawierających azbest (t) w przeliczeniu na 100 ha. W obszarze rewitalizacji wskaźnik wynosi 54,37 ton, podczas gdy dla miasta i gminy jest to 40,90 ton. Nagromadzenie azbestu może świadczyć o przestarzałej infrastrukturze i materiałach budowlanych używanych w przeszłości, a także o zaniedbaniach w zakresie usuwania szkodliwych substancji.

Na obszarze rewitalizacji w mieście i gminie Miłomłyn zaobserwowano także niekorzystne zjawisko związane z wykorzystywaniem nieekologicznych źródeł ciepła. Aż 72,2% budynków znajdujących się w tym obszarze korzysta z przestarzałych, często wysokoemisyjnych źródeł ciepła, takich jak piece węglowe starego typu. Dla porównania, średnia wartość tego wskaźnika dla miasta i gminy Miłomłyn wynosi 63,8%. Sytuacja ta wymaga zdecydowanych działań w zakresie modernizacji systemów grzewczych oraz wsparcia mieszkańców w przechodzeniu na ekologiczne i niskoemisyjne źródła ciepła.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Miasto i Gmina Miłomłyn
Średni wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest (t)	54,37	40,90
Odsetek nieekologicznych źródeł ciepła	72,2%	63,8%

W ramach analizy uwarunkowań środowiskowych zidentyfikowano występowanie osuwiska zlokalizowanego na terenie działki nr 16 w Miłomłynie, obejmującej obszar lasu oraz zarośli krzewiastych (strefa „A” obszaru ochrony uzdrowiskowej). Informację tę potwierdza pismo Starosty Ostródzkiego z dnia 16.10.2025 r. Występowanie osuwiska stanowi istotne zagrożenie środowiskowe oraz ryzyko przestrzenne, które należy uwzględnić przy planowaniu działań rewitalizacyjnych, zwłaszcza w zakresie zagospodarowania terenów przyległych.

Opinie interesariuszy

Z ankiety zrealizowanej wśród interesariuszy wynika, że na obszarze rewitalizacji mogą występować pewne problemy w sferze środowiskowej. Wskazywali oni bowiem najczęściej na niewystarczające wykorzystanie walorów i zasobów naturalnych (68,4%). Z kolei 47,4% respondentów wskazało na niski poziom świadomości mieszkańców co do zachowania standardów czystości (porzucanie śmieci w przestrzeni publicznej). Natomiast występowanie dzikich wysypisk śmieci zostało wskazane przez 26,3% badanych.

Z warsztatów natomiast wynika, iż w sferze środowiskowej obszar rewitalizacji zmagają się z wieloma problemami związanymi zarówno z codziennym funkcjonowaniem mieszkańców, jak i wpływem turystyki sezonowej. Dużym wyzwaniem jest zanieczyszczanie terenów leśnych przez turystów i właścicieli domków letniskowych, którzy pozostawiają znaczne ilości odpadów, co obciąża lokalną społeczność skutkami ich usuwania. Istotnym problemem są również przestarzałe piece grzewcze – choć większość mieszkańców korzysta z drewna jako paliwa, co wynika z jego dostępności i niskiej ceny, urządzenia te są mało wydajne, a zdarza

się, że spalane są w nich także odpady. Część obszaru, m.in. Zalewo, pozostaje nieskanalizowana, co ogranicza komfort życia i wpływa negatywnie na środowisko. Dodatkowo, w Rogowie dawny staw został zasypany gruzem z rozbiórek, co oznacza utratę cennego elementu krajobrazu i potencjalnej przestrzeni rekreacyjnej. Uciążliwym problemem jest również niewydolna kanalizacja deszczowa, która powoduje lokalne podtopienia podczas intensywnych opadów, nasilane przez rosnące uszczelnienie powierzchni i ograniczanie terenów biologicznie czynnych.

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

Mniej korzystna sytuacja dotyczy także wskaźników w sferze przestrzenno-funkcjonalnej.

Dostępność infrastruktury publicznej w obszarze rewitalizacji jest nieco niższa niż w całym mieście i gminie Miłomłyn. Liczba przystanków komunikacji zbiorowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynosi 0,36, podczas gdy w całym mieście i gminie jest to 0,65. Różnica wartości wskazuje, że na obszarze rewitalizacji może występować ograniczona mobilność mieszkańców, zwłaszcza osób starszych i dzieci.

Podobna sytuacja dotyczy infrastruktury rekreacyjnej. W obszarze rewitalizacji na 100 mieszkańców przypada 0,43 placów zabaw lub siłowni terenowych, natomiast w mieście i gminie ogółem wskaźnik ten wynosi 0,54. Może to świadczyć o ograniczonym dostępie do przestrzeni aktywności fizycznej i rekreacji, co wpływa na jakość życia mieszkańców i możliwości spędzania wolnego czasu w sposób aktywny.

Na obszarze rewitalizacji występuje także niekorzystne zjawisko związane z ograniczoną dostępnością transportu publicznego. Wskaźnik liczby linii komunikacji zbiorowej obsługujących daną miejscowość na 100 mieszkańców wynosi tu 0,87, co jest niższą wartością niż średnia dla całego miasta i gminy Miłomłyn, wynosząca 0,93. Może to świadczyć o utrudnionym dostępie mieszkańców obszaru rewitalizacji do usług publicznych, miejsc pracy, edukacji czy placówek ochrony zdrowia, co w dłuższej perspektywie pogłębia wykluczenie społeczne i przestrzenne.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Miasto i Gmina Miłomłyn
Liczba przystanków komunikacji zbiorowej na 100 mieszkańców	0,36	0,65
Liczba placów zabaw dla dzieci i siłowni w terenie dla dorosłych na 100 mieszkańców	0,43	0,54
Liczba linii komunikacji zbiorowej obsługująca daną miejscowość na 100 mieszkańców	0,87	0,93

Opinie interesariuszy

Według interesariuszy rewitalizacji, głównym problemem obszaru w sferze przestrzenno-funkcjonalnej jest niewystarczająca i nie stanowiąca kompleksu komunikacyjnego infrastruktura ścieżek rowerowych (68,4%). Mniejszy odsetek wskazań dotyczył natomiast

niewystarczającego dostępu do transportu drogowego (36,8%) oraz niewystarczającą ilość ciągów spacerowych dla pieszych wraz z infrastrukturą (26,3%).

Warsztaty pozwoliły z kolei na wyciągnięcie następujących wniosków: w sferze przestrzenno-funkcjonalnej obszar rewitalizacji boryka się z problemami dotyczącymi zarówno układu urbanistycznego, jak i jakości przestrzeni publicznych oraz dostępności komunikacyjnej. Kluczowym wyzwaniem jest zdegradowana struktura Rynku Miejskiego, którego zabudowa została zniszczona w 1945 r. – brak wyraźnego centrum obniża atrakcyjność przestrzenną i tożsamość miasta. Dodatkowe trudności stwarzają rozbieżności pomiędzy zapisami planu miejscowego a wymogami konserwatorskimi związanymi z historycznymi fundamentami, co utrudnia odbudowę i inwestycje prywatne. Poważnym problemem jest również parkowanie na zabytkowym bruku rynku, który ulega zniszczeniom pod wpływem ciężkich pojazdów, przy czym konserwator nie dopuszcza jego ingerencji ani ponownego ułożenia. Gmina dysponuje ograniczonymi zasobami terenów własnych, a większość pustostanów znajduje się w rękach prywatnych, co hamuje możliwość realizacji działań rewitalizacyjnych. W Rogowie – dawnej wsi popegeerowskiej – znaczna część zabudowy mieszkalnej jest zdegradowana, wiele obiektów pozostaje pustych, a dawny pałac właściciela majątku został całkowicie rozebrany. We wsiach natomiast problemem pozostają zaniedbane cmentarze ewangelickie. Ważnym wyzwaniem jest również wykluczenie komunikacyjne – sieć połączeń autobusowych jest podporządkowana głównie dowozowi dzieci do szkół, podczas gdy osoby starsze i samotne mają utrudniony dostęp do usług i spraw życia codziennego. W kontekście starzejącego się społeczeństwa potrzebne są także miejsca rekreacji i aktywności dedykowane seniorom, gdyż obecnie infrastruktura rekreacyjna jest zorientowana głównie na dzieci i młodzież.

SFERA TECHNICZNA

Negatywne zjawiska na obszarze rewitalizacji dotyczą także sfery technicznej.

Wskaźnik dotyczący powierzchni użytkowej zasobów mieszkaniowych miasta i gminy na obszarze rewitalizacji wynosi 212,83 m², a w całym Miłomłynie 104,06 m².

Wartość wskaźnika istotnie przewyższająca średnią miejską i gminną, może świadczyć o zwiększonych kosztach utrzymania zasobu mieszkaniowego, obejmujących m.in. wydatki na remonty i modernizację, eksploatację czy utrzymanie części wspólnych.

Na obszarze rewitalizacji zidentyfikowano także problem związany ze stanem infrastruktury publicznej. Choć znajduje się tu 9 budynków użyteczności publicznej (przy 22 tego typu obiektach w całym mieście i gminie Miłomłyn), żaden z nich nie został dotychczas poddany termomodernizacji. Brak działań modernizacyjnych przyczynia się do pogorszenia stanu technicznego budynków, ich energochłonności, a także wpływa negatywnie na komfort użytkowników i wysokość kosztów eksploatacyjnych. Zjawisko to wskazuje na pilną potrzebę inwestycji w poprawę efektywności energetycznej i jakości infrastruktury publicznej.

Stan techniczny dróg gminnych na obszarze rewitalizacji oceniony został znacznie niżej niż średnia dla całego miasta i gminy, osiągając wynik 2,68 w skali 1–5, podczas gdy średnia

gminna wynosi 3,11. Oznacza to, że mieszkańcy tego obszaru na co dzień zmagają się z pogorszonym stanem infrastruktury drogowej, co może negatywnie wpływać na komfort życia, bezpieczeństwo ruchu oraz dostępność usług.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Miasto i Gmina Miłomłyn
Powierzchnia użytkowa zasobów mieszkaniowych miasta i gminy	212,83	104,06
Liczba budynków użyteczności publicznej	9	22
Udział budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji w ogólnej liczbie	0	0
Stan techniczny dróg gminnych (ocena w skali 1-5)	2,68	3,11

Z kolei wskaźnik dotyczący liczby mieszkań komunalnych i socjalnych z piecami węglowymi klasy 3 lub bezklasowymi wskazuje, że w obszarze rewitalizacji problem niskiej efektywności energetycznej i potencjalnego zanieczyszczenia powietrza jest bardziej nasilony niż w całym mieście i gminie. Liczba takich mieszkań wynosi tam 28,6% ogólnej liczby mieszkań, podczas gdy w całym Miłomłynie jest to 19,6%. Różnica może świadczyć o potrzebie dalszych działań w zakresie poprawy jakości infrastruktury grzewczej i wspierania procesów wymiany nieekologicznych źródeł ciepła, szczególnie na obszarze objętym rewitalizacją.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Miasto i Gmina Miłomłyn
Liczba mieszkań komunalnych z piecami węglowymi klasy 3 lub bezklasowymi w ogólnej liczbie mieszkań komunalnych	28,6%	19,6%

Opinie interesariuszy

Z opinii ankietowanych wynika, że głównym problemem technicznym obszaru rewitalizacji jest zły/niewystarczający stan dróg i infrastruktury drogowej (68,4%). Znacznie rzadziej wskazywano na zły/niewystarczający stan techniczny budynków mieszkalnych (31,6%) jak i na występujące bariery architektoniczne, utrudniające komunikację pieszą osób ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie (26,3%).

Na podstawie warsztatów stwierdzono, że w sferze technicznej obszar rewitalizacji mierzy się z wieloma problemami związanymi ze stanem infrastruktury i warunkami życia mieszkańców. Zasób komunalny wymaga pilnych remontów – w części lokali wciąż brakuje podstawowych udogodnień, takich jak łazienki czy toalety, a niektóre mieszkania nie są podłączone do kanalizacji i sieci wodociągowej. W złym stanie technicznym znajdują się także mosty, a ich remonty wiążą się z uciążliwymi objazdami drogami nieutwardzonymi, co utrudnia codzienne funkcjonowanie mieszkańców i stanowi problem dla służb ratunkowych; szczególnie dotkliwe są braki drogowe na odcinkach Rogowo–Boguszewo i Zalewo–Dębinka. Na części obszaru występuje również wykluczenie cyfrowe – brak dostępu do stabilnego Internetu ogranicza możliwości edukacyjne, zawodowe i społeczne mieszkańców. Zły stan chodników, zwłaszcza w miejscach o większym natężeniu ruchu, stwarza zagrożenie dla pieszych. Istotnym problemem są także niszczące, prywatne pustostany, które pogarszają estetykę przestrzeni i ograniczają potencjał inwestycyjny oraz społeczny.

Analiza pozytywnych zjawisk

W ramach diagnozy pogłębionej obszaru rewitalizacji, przeprowadzono również analizę zjawisk pozytywnych w oparciu o dane statystyczne. Analiza została zrealizowana z uwzględnieniem sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej i technicznej.

SFERA SPOŁECZNA

Dane wskazują na występowanie pozytywnych zjawisk demograficznych w obszarze rewitalizacji w porównaniu do ogólnej sytuacji w mieście i gminie Miłomłyn.

Analizując wskaźnik dotyczący liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 100 mieszkańców, to w obszarze rewitalizacji wskaźnik wynosi 0,00, natomiast w całym mieście i gminie – 0,04.

Udział osób bezrobotnych poniżej 30. roku życia jest w obszarze rewitalizacji również niższy i wynosi 20,0%, podczas gdy w całym mieście i gminie jest to 23,2%. Może to świadczyć o nieco lepszej sytuacji tej grupy wiekowej na lokalnym rynku pracy w analizowanym obszarze.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Miasto i Gmina Miłomłyn
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	0,00	0,04
Liczba osób bezrobotnych do 30. r.ż. w ogólnej liczbie bezrobotnych	20,0 %	23,2 %

SFERA GOSPODARCZA

Na tle całej gminy i miasta Miłomłyn obszar rewitalizacji wyróżnia się wyższym poziomem aktywności gospodarczej. Wskaźnik liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynosi tam 9,82, co przewyższa wartość dla całego Miłomłyna (9,58). Świadczy to o potencjale przedsiębiorczości lokalnej społeczności.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Miasto i Gmina Miłomłyn
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	9,82	9,58

SFERA ŚRODOWISKOWA

Na terenie obszaru rewitalizacji nie odnotowano żadnych pozytywnych aspektów w sferze środowiskowej, co wskazuje na poważne wyzwania związane z jakością środowiska naturalnego i infrastrukturą ekologiczną.

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

W analizowanej sferze przestrzenno-funkcjonalnej nie wykazano żadnych pozytywnych zmian na obszarze rewitalizacji. Brakuje działań modernizacyjnych, inwestycji infrastrukturalnych oraz poprawy jakości przestrzeni publicznych. Utrzymujący się stan może wpływać negatywnie na jakość życia mieszkańców oraz ograniczać możliwości rozwoju społeczno-gospodarczego tej części gminy.

SFERA TECHNICZNA

Obszar rewitalizacji wyróżnia się pozytywnymi aspektami na tle całej gminy i miasta Miłomłyn w sferze technicznej.

Średnia długość dróg miejskich i gminnych wymagających remontu w przeliczeniu na 100 ha powierzchni na obszarze rewitalizacji wynosi 1,86, co jest niższą wartością niż w całym mieście i gminie (1,93), świadczącą o nieco lepszym stanie lokalnej sieci drogowej.

Również poziom zadłużenia mieszkań komunalnych w obszarze rewitalizacji jest istotnie niższy – wynosi 4664,49 zł na rodzinę, podczas gdy średnia dla całego miasta i gminy to aż 6466,70 zł. Może to sugerować większą stabilność finansową mieszkańców lokali komunalnych w tym obszarze.

Dodatkowo, stan techniczny budynków użyteczności publicznej oceniony został średnio na 4,2 w skali 1–5, co również przewyższa ocenę dla całego Miłomłyna (3,87), wskazując na lepsze warunki techniczne i większą użyteczność lokalnych obiektów publicznych.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Miasto i Gmina Miłomłyn
Szacowana średnia długość dróg gminnych do remontu w przeliczeniu na 100 ha powierzchni	1,86	1,93
Poziom zadłużenia mieszkań komunalnych (zł) w przeliczeniu na liczbę rodzin w nich mieszkających	4664,49 zł	6 466,70 zł
Stan techniczny budynków użyteczności publicznej (ocena w skali 1-5)	4,2	3,87

5.2. Podobszar I – Miłomłyn I

Analiza negatywnych zjawisk

Analiza danych porównujących Podobszar I oraz miasto i gminę Miłomłyn wskazuje na wyraźne różnice w sytuacji społecznej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej tych obszarów.

W sferze społecznej Podobszar I cechuje się wyższym wskaźnikiem obciążenia demograficznego niż całe miasto i gmina, a także wyższym udziałem osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców, co sugeruje większy udział osób starszych i potencjalnie większe potrzeby w zakresie opieki społecznej i zdrowotnej. Saldo migracji jest niższe, co może świadczyć o mniejszej atrakcyjności Podobszaru I jako miejsca zamieszkania.

Na obszarze Miłomłyn I występuje większe nasilenie problemów społecznych niż w innych częściach miasta i gminy. Więcej osób z niepełnosprawnościami oraz przewlekle chorych korzysta z pomocy społecznej, co świadczy o dużych potrzebach w zakresie wsparcia zdrowotnego i opiekuńczego. Zjawisko to wiąże się także z ograniczonymi możliwościami podejmowania pracy i aktywności społecznej, co sprzyja izolacji i osłabieniu więzi sąsiedzkich.

Podobnie, wyższy odsetek osób korzystających z pomocy z powodu ubóstwa czy alkoholizmu wskazuje na poważne bariery w codziennym funkcjonowaniu mieszkańców. Skutkiem tego jest narastanie poczucia wykluczenia, spadek jakości życia i ryzyko powstawania patologii społecznych, w tym przekazywania trudnych wzorców kolejnym pokoleniom.

Jednym z istotnych zagrożeń jest także nasilone długotrwałe bezrobocie. Brak pracy prowadzi nie tylko do pogorszenia sytuacji materialnej rodzin, ale również do poczucia bezradności, utraty motywacji do aktywności i większej zależności od pomocy instytucjonalnej. W dłuższej perspektywie może to powodować osłabienie rozwoju lokalnego oraz zmniejszenie atrakcyjności obszaru jako miejsca do życia i inwestowania.

W sferze środowiskowej na obszarze rewitalizacji zauważalnie wyższy jest wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest. Obecność tego rodzaju materiałów budowlanych, szczególnie w starszych obiektach, stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia mieszkańców. Pył azbestowy uwalniany się w wyniku degradacji pokryć dachowych czy nieprawidłowej eksploatacji może prowadzić do chorób układu oddechowego, w tym schorzeń o charakterze przewlekłym i nowotworowym.

W zakresie dostępności usług publicznych i infrastruktury przestrzennej, obszar ten ma znacznie słabszy dostęp do komunikacji zbiorowej oraz do terenów rekreacyjnych, takich jak place zabaw i siłownie plenerowe. Brak dostosowanych miejsc spotkań i aktywności powoduje ograniczone możliwości rozwoju, integracji oraz spędzania wolnego czasu przez młodych mieszkańców.

Zdegradowana, niezagospodarowana przestrzeń publiczna świadczy o braku atrakcyjnych terenów zieleni, złym stanie nawierzchni ulic i chodników oraz niedoborze parkingów. Takie aspekty znacznie obniżają komfort życia mieszkańców i estetykę miejscowości.

Niezagospodarowane obiekty obniżają atrakcyjność przestrzeni, potęgują wrażenie zaniedbania i nie wykorzystują swojego potencjału użytkowego. Z kolei niewystarczająco zagospodarowana przestrzeń nad Kanałem Elbląskim ogranicza możliwości organizacji wydarzeń gminnych i wykorzystania walorów turystycznych tego miejsca.

W sferze technicznej zauważalny jest wysoki udział mieszkań komunalnych wyposażonych w przestarzałe źródła ogrzewania, co świadczy o niższym standardzie mieszkaniowym. Dodatkowo, powierzchnia użytkowa zasobów mieszkaniowych w Podobszarze I jest większa niż w pozostałej części gminy. Większa powierzchnia wiąże się z potencjalnie wyższymi kosztami utrzymania, eksploatacji, remontów oraz modernizacji, co dodatkowo obciąża budżet gminy i może utrudniać skuteczne zarządzanie tym zasobem. W Podobszarze I

znajduje się duża liczba budynków użyteczności publicznej, co może wiązać się z istotnymi kosztami ich utrzymania i eksploatacji. Jednocześnie żaden z tych budynków nie został poddany termomodernizacji, co jest niekorzystne z punktu widzenia efektywności energetycznej oraz komfortu użytkowników.

Ponadto brak rynku i zwartej zabudowy w centrum miejscowości – powoduje rozproszenie życia społecznego, brak wyraźnie zdefiniowanej przestrzeni publicznej sprzyjającej integracji mieszkańców oraz ogranicza atrakcyjność i funkcje reprezentacyjne centrum.

W sferze technicznej można wyróżnić również zły stan techniczny mostów, który ogranicza bezpieczeństwo i komfort użytkowników, a także wpływa na komunikacyjność miejscowości.

Brak odpowiednich prac konserwacyjnych i restauracyjnych prowadzi także do postępującej degradacji dziedzictwa kulturowego i obniża walory estetyczne przestrzeni.

Pełne dane o niekorzystnych wskaźnikach dla Podobszaru I przedstawia kolejna tabela.

Sfera	Wskaźnik	Podobszar I	Miasto i Gmina Miłomłyn
Społeczna	Wskaźnik obciążenia demograficznego – Stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym	68,5%	66,6%
	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców	22,6%	21,5%
	Saldo migracji – Saldo migracji ludności na 100 osób	1,00	1,96
	Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	1,66	1,40
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 100 mieszkańców	2,55	2,03
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców	0,33	0,28
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na 100 mieszkańców	0,22	0,11
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	2,61	2,01
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia na 100 mieszkańców	2,33	2,03
Środowiskowa	Średni wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest (t)	62,87	40,90
Przestrzenno-funkcjonalna	Liczba przystanków komunikacji zbiorowej na 100 mieszkańców	0,22	0,65
	Liczba placów zabaw dla dzieci i siłowni w terenie dla dorosłych na 100 mieszkańców	0,22	0,54
Techniczna	Liczba mieszkań komunalnych z piecami węglowymi klasy 3 lub bezklasowymi w ogólnej liczbie mieszkań komunalnych	50,0%	19,6%

Sfera	Wskaźnik	Podobszar I	Miasto i Gmina Miłomłyn
	Powierzchnia użytkowa zasobów mieszkaniowych gminy	280,04	104,055
	Liczba budynków użyteczności publicznej	8	22
	Udział budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji	0	0

Lokalne potencjały

W porównaniu z całym obszarem Miasta i Gminy Miłomłyn, Podobszar I wyróżnia się kilkoma pozytywnymi zjawiskami, które świadczą o jego potencjale oraz znaczeniu dla rozwoju gminy.

W sferze społecznej obserwuje się wyższą aktywność obywatelską, co potwierdza większa liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w KRS w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Wysoka frekwencja wyborcza podczas wyborów parlamentarnych w 2023 roku wskazuje na ponadprzeciętne zaangażowanie mieszkańców w życie publiczne. Jednocześnie ogólna liczba osób korzystających z pomocy społecznej jest nieco niższa niż w całym mieście i gminie, podobnie jak liczba dzieci objętych programem dożywiania. Wskaźnik bezrobocia pozostaje na bardzo zbliżonym poziomie, jednak w Podobszarze I odnotowuje się mniejszy udział bezrobotnych kobiet, co może świadczyć o większej aktywności zawodowej tej grupy. Mniej liczne są także grupy osób bezrobotnych zarówno poniżej 30. roku życia, jak i powyżej 50. roku życia, co sugeruje w tym obszarze korzystniejszą strukturę wiekową wśród osób bezrobotnych. Na uwagę zasługuje również brak rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego i sprawowaniu opieki, co może świadczyć o większym poziomie samodzielności rodzin i lepszych kompetencjach wychowawczo-organizacyjnych mieszkańców.

W sferze gospodarczej Podobszar I charakteryzuje się wyższą liczbą zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców, a także większą liczbą nowo powstałych firm po 2022 roku. Świadczy to o relatywnie wysokim poziomie przedsiębiorczości i lokalnej aktywności gospodarczej. Udział osób bezrobotnych z najniższym poziomem wykształcenia jest niższy niż w całej gminie, co może wskazywać na lepsze kwalifikacje zawodowe mieszkańców tego obszaru.

Na Podobszarze I odnotowano pozytywne zjawisko środowiskowe związane z niższym odsetkiem nieekologicznych źródeł ciepła w porównaniu do średniej dla całego miasta i gminy. Oznacza to, że na tym terenie występuje mniejsze nasycenie przestarzałymi, wysokoemisyjnymi systemami ogrzewania.

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej korzystnym zjawiskiem jest lepsza dostępność komunikacji zbiorowej, mierzona liczbą linii przypadających na 100 mieszkańców, co może poprawiać mobilność i ułatwiać dostęp do usług i miejsc pracy.

Pozytywnym aspektem jest także krótsza szacowana długość dróg gminnych wymagających remontu, co może świadczyć o lepszym stanie technicznym infrastruktury drogowej i mniejszych potrzebach inwestycyjnych w tym zakresie.

Stan techniczny dróg gminnych na tym obszarze został oceniony na 3,38 w skali 1–5, co lekko przewyższa średnią dla całego miasta i gminy, wynoszącą 3,11. Jest to pozytywne zjawisko, świadczące o dostatecznej jakości lokalnej infrastruktury drogowej w tym obszarze.

W sferze technicznej na szczególne podkreślenie zasługuje również dobry stan techniczny budynków użyteczności publicznej. Ocena świadczy o dbałości o infrastrukturę publiczną oraz o wcześniejszych inwestycjach w jej utrzymanie.

Poziom zadłużenia mieszkań komunalnych na tym obszarze w przeliczeniu na liczbę rodzin jest zdecydowanie niższy w porównaniu do wartości referencyjnej. Świadczy to o relatywnie dobrej sytuacji finansowej mieszkańców korzystających z zasobu komunalnego. Pełne dane w zakresie korzystnych wskaźników dla Podobszaru I prezentuje kolejna tabela.

Sfera	Wskaźnik	Podobszar I	Miasto i Gmina Miłomłyn
Społeczna	Liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w KRS na 100 mieszkańców	0,33	0,30
	Frekwencja wyborcza do Sejmu/Senatu w 2023 roku	70,15%	65,46%
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	5,87	5,97
	Liczba dzieci korzystających z dożywiania na 100 mieszkańców	2,55	2,57
	Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	4,48	4,49
	Liczba bezrobotnych kobiet na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	2,24	2,48
	Udział osób bezrobotnych do 30. r.ż. w ogólnej liczbie bezrobotnych	20,8%	23,2%
	Udział osób bezrobotnych powyżej 50. r.ż. w ogólnej liczbie bezrobotnych	29,17%	32,00%
	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 100 mieszkańców	0,00	0,04
Gospodarcza	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	12,96	9,58
	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (po 2022 roku) w przeliczeniu na 100 mieszkańców	1,00	0,91
	Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym w ogólnej liczbie bezrobotnych	38%	40%
Środowiskowa	Odsetek nieekologicznych źródeł ciepła	58,2%	63,8%

Sfera	Wskaźnik	Podobszar I	Miasto i Gmina Miłomłyn
Przestrzenno-funkcjonalna	Liczba linii komunikacji zbiorowej obsługująca daną miejscowość na 100 mieszkańców	1,00	0,93
Techniczna	Szacowana długość dróg gminnych do remontu w przeliczeniu na 100 ha powierzchni	1,322	1,93
	Stan techniczny dróg gminnych (ocena w skali 1-5)	3,38	3,11
	Stan techniczny budynków użyteczności publicznej (ocena w skali 1-5)	4	3,87
	Poziom zadłużenia mieszkań komunalnych (zł) w przeliczeniu na liczbę rodzin w nich mieszkających	990,04 zł	6 466,70 zł

Do lokalnych potencjałów tego podobszaru zalicza się następujące:

- *dziedzictwo historyczne i kulturowe*
 - kościół pw. św. Bartłomieja w Miłomłynie – zabytek sztuki sakralnej, wzniesiony w latach 1898-1901 neogotycki kościół parafialny.
 - wieżę dzwonniczą z krążgankami przy kościele w Miłomłynie – obiekt z XIV w. pełniący niegdyś funkcje obronne, obecnie na wieży znajduje się odlany w Elblągu dzwon z 1728 roku.
- *Walory środowiskowe i ekologiczne*
 - Nadleśnictwo Miłomłyn – zarządza lasami w regionie, oferując różnorodne formy edukacji przyrodniczej, takie jak programy edukacyjne dla dzieci, warsztaty czy spacerzy przyrodnicze.
- *Atrakcyjność turystyczna*
 - Śluza Miłomłyn – jedna z atrakcji Kanału Elbląskiego, która przyciąga turystów zainteresowanych historią i techniką budowy kanałów. Jest to unikatowy element dziedzictwa inżynierskiego regionu.

5.3. Podobszar II – Miłomłyn II

Analiza negatywnych zjawisk

Analiza wskaźnikowa ukazuje nagromadzenie negatywnych zjawisk w zakresie kilku kluczowych aspektów: społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych.

Podobszar II charakteryzuje się znacznie mniej korzystną sytuacją demograficzną w porównaniu do całego miasta i gminy – ma wyższy wskaźnik obciążenia demograficznego oraz większy udział osób w wieku poprodukcyjnym. Może to oznaczać rosnące potrzeby opiekuńczo-zdrowotne oraz większe obciążenie dla osób aktywnych zawodowo. Saldo migracji w Podobszarze II jest niższe niż średnia miejsko-gminna, co może sugerować ograniczoną atrakcyjność tego terenu jako miejsca do osiedlania się.

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w Miłomłynie II jest dwukrotnie wyższa niż w całej gminie, co może wskazywać na większą skalę problemów społecznych. Więcej mieszkańców korzysta z pomocy z powodu długotrwałej choroby, ubóstwa i bezrobocia. Szczególnie niepokojący jest wysoki poziom osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu, który wielokrotnie przewyższa średnią gminną. Także liczba dzieci korzystających z dożywiania jest znacznie wyższa, co może odzwierciedlać trudniejszą sytuację materialną rodzin z dziećmi.

Wskaźniki dotyczące bezrobocia są również mniej korzystne – zarówno ogólny poziom bezrobocia, jak i bezrobocie długotrwałe są wyższe niż średnia miejsko-gminna. Udział kobiet wśród bezrobotnych również jest większy, podobnie jak udział osób powyżej 50. roku życia, co może wskazywać na szczególne trudności tych grup na rynku pracy. Wysokie wskaźniki bezrobocia sygnalizują potrzebę działań wspierających aktywizację zawodową, w tym programów szkoleniowych, wsparcia dla osób starszych i kobiet oraz inicjatyw zwiększających dostęp do miejsc pracy na obszarze lokalnym.

W Podobszarze II obserwuje się znacznie niższą liczbę podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców oraz mniejszą aktywność w zakresie rejestracji nowych firm. Wskazuje to na niski poziom przedsiębiorczości, co może mieć wpływ na ograniczone możliwości lokalnego rozwoju gospodarczego oraz tworzenia miejsc pracy.

Na obszarze Miłomłyn II występuje wyraźnie większe nagromadzenie wyrobów zawierających azbest niż w całym mieście i gminie. Zjawisko to niesie ze sobą istotne zagrożenia środowiskowe i zdrowotne – pył azbestowy uwalniany się w wyniku degradacji materiału może prowadzić do chorób układu oddechowego, w tym poważnych schorzeń o charakterze przewlekłym. Brak systematycznego usuwania azbestu zwiększa ryzyko narażenia mieszkańców i obniża atrakcyjność inwestycyjną oraz estetyczną tego obszaru.

Drugim problemem jest wysoki odsetek nieekologicznych źródeł ciepła, który w Miłomłynie II przekracza średnią dla miasta i gminy. Taki stan rzeczy powoduje zwiększoną emisję zanieczyszczeń do powietrza, przyczyniając się do pogorszenia jego jakości, nasilenia zjawiska smogu i niekorzystnych skutków dla zdrowia mieszkańców, zwłaszcza dzieci, osób starszych i przewlekle chorych. Długofalowo prowadzi to również do wzrostu kosztów środowiskowych i konieczności wdrażania kosztownych programów ograniczania niskiej emisji. Wskaźnik ten dla tego obszaru wynosi 64,9%, podczas gdy dla całego miasta i gminy jest nieco niższy i kształtuje się na poziomie 63,8%.

Dostępność linii i przystanków komunikacji zbiorowej jest tam niższa niż w mieście i gminie, co może ograniczać mobilność mieszkańców i utrudniać codzienne funkcjonowanie, szczególnie osobom starszym, młodzieży oraz osobom bez własnego środka transportu.

Zaniedbane zabytki stopniowo tracą swoje walory historyczne i architektoniczne, a ich zły stan techniczny staje się zagrożeniem zarówno dla dziedzictwa kulturowego, jak i dla bezpieczeństwa użytkowników. Brak działań w tym zakresie osłabia tożsamość miejsca i ogranicza atrakcyjność turystyczną.

Negatywnym zjawiskiem jest również brak odpowiednio zagospodarowanych i estetycznych terenów sprzyjających spotkaniom, rekreacji czy organizacji wydarzeń utrudnia rozwój więzi społecznych i ogranicza aktywność mieszkańców. W efekcie przestrzeń publiczna nie pełni swojej integracyjnej roli, a życie społeczne jest rozproszone i mniej dynamiczne.

Zasoby mieszkaniowe przypisane do Podobszaru II mają bardzo dużą powierzchnię użytkową, co może oznaczać znaczne koszty związane z ich eksploatacją, utrzymaniem i remontami, szczególnie jeśli ich stan techniczny nie jest optymalny. Dodatkowo poziom zadłużenia mieszkań komunalnych w tym obszarze jest lekko wyższy od średniej miejsko-gminnej, co może świadczyć o trudnościach mieszkańców w regulowaniu należności czynszowych. Podobszar II dysponuje tylko jednym budynkiem użyteczności publicznej i nie został on poddany termomodernizacji, co może wskazywać na brak inwestycji w infrastrukturę społeczną i zwiększone koszty eksploatacyjne budynków.

Ponadto obecność zniszczonych i nieużytkowanych budynków obniża estetykę miejscowości, potęguje wrażenie zaniedbania oraz stwarza ryzyko degradacji przestrzeni. Brak nowych funkcji dla tych obiektów oznacza niewykorzystany potencjał, który mógłby służyć mieszkańcom lub wspierać rozwój lokalny.

Pełne dane o niekorzystnych wskaźnikach prezentuje kolejna tabela.

Sfera	Wskaźnik	Podobszar II	Miasto i Gmina Miłomłyn
Społeczna	Wskaźnik obciążenia demograficznego – Stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym	74,1%	66,6%
	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców	24,1%	21,5%
	Saldo migracji – Saldo migracji ludności na 100 osób	1,42	1,96
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	12,06	5,97
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 100 mieszkańców	2,48	2,03
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców	0,35	0,28
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na 100 mieszkańców	1,06	0,11
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia na 100 mieszkańców	5,67	2,03
	Liczba dzieci korzystających z dożywiania na 100 mieszkańców	6,38	2,57
	Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	4,94	4,49

Sfera	Wskaźnik	Podobszar II	Miasto i Gmina Miłomłyn
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	2,47	2,01
	Udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych	4,32	2,48
	Liczba osób bezrobotnych powyżej 50. r.ż.	37,5%	32,0%
Gospodarcza	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	5,67	9,58
	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (po 2022 roku) w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,35	0,91
Środowiskowa	Wyroby zawierające azbest (t)	52,95	40,90
	Odsetek nieekologicznych źródeł ciepła	64,9%	63,8%
Przestrzenno-funkcjonalna	Liczba przystanków komunikacji zbiorowej na 100 mieszkańców	0,35	0,65
	Liczba linii komunikacji zbiorowej obsługująca daną miejscowość na 100 mieszkańców	0,35	0,93
Techniczna	Powierzchnia użytkowa zasobów mieszkaniowych gminy	524,99	104,055
	Poziom zadłużenia mieszkań komunalnych (zł)	6489,45	6466,70
	Liczba budynków użyteczności publicznej	1	22
	Udział budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji	0	0

Lokalne potencjały

Analiza danych dla podobszaru II – Miłomłyn II wskazuje na szereg pozytywnych aspektów, szczególnie w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Podobszar II charakteryzuje się wyższym poziomem zaangażowania obywatelskiego, co potwierdza zarówno większa liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców, jak i wyraźnie wyższa frekwencja wyborcza w wyborach parlamentarnych w 2023 roku. Świadczy to o silniejszym poczuciu wspólnoty oraz większym udziale mieszkańców w życiu publicznym.

Korzystnym zjawiskiem jest także niższy udział osób z niepełnosprawnością korzystających z pomocy społecznej. Zdecydowanie pozytywnie wyróżnia się również niski udział osób bezrobotnych poniżej 30. roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych, co może sugerować lepsze perspektywy zatrudnienia dla młodych mieszkańców lub skuteczniejsze formy aktywizacji zawodowej w tej grupie wiekowej. Na uwagę zasługuje także brak rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego i sprawowaniu opieki, co może świadczyć o wysokim poziomie zaradności oraz funkcjonalności rodzin w tym obszarze.

W zakresie struktury bezrobocia korzystnym aspektem jest niższy udział osób z najniższym poziomem wykształcenia wśród osób bezrobotnych, co może wskazywać na nieco wyższy poziom kwalifikacji zawodowych mieszkańców Podobszaru II w porównaniu z ogólną sytuacją w mieście i gminie.

Podobszar II oferuje lepszy dostęp do infrastruktury rekreacyjnej – liczba placów zabaw i siłowni plenerowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców jest wyższa niż średnia dla całego miasta i gminy. Może to pozytywnie wpływać na jakość życia mieszkańców oraz sprzyjać integracji społecznej i aktywności fizycznej.

W Podobszarze II stan infrastruktury drogowej prezentuje się korzystnie – szacowana długość dróg wymagających remontu jest znacząco niższa niż w całej gminie, co może świadczyć o mniejszych potrzebach inwestycyjnych w tym zakresie oraz lepszym stanie technicznym lokalnej sieci drogowej. Pozytywnym aspektem jest także niższy udział mieszkań komunalnych wyposażonych w przestarzałe źródła ogrzewania, co może przekładać się na lepsze warunki mieszkaniowe oraz niższe emisje zanieczyszczeń w porównaniu do średniej miejsko-gminnej.

Stan techniczny dróg gminnych na Podobszarze II został lepiej oceniony niż w całym mieście i gminie Miłomłyn. Jest to pozytywne zjawisko, świadczące o dostatecznej jakości lokalnej infrastruktury drogowej w tym obszarze. Szczegółowe dane prezentuje kolejna tabela.

Tak samo, stan techniczny budynków użyteczności publicznej został oceniony na bardzo wysoki poziom – 5 w skali 1-5, przewyższając wyraźnie średnią referencyjną. Świadczy to o dobrym utrzymaniu i nowoczesnym wyposażeniu obiektów publicznych.

Pełne dane w zakresie korzystnych wskaźników dla Podobszaru II prezentuje kolejna tabela.

Sfera	Wskaźnik	Podobszar II	Miasto i Gmina Miłomłyn
Społeczna	Liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w KRS na 100 mieszkańców	0,35	0,30
	Frekwencja wyborcza do Sejmu/Senatu w 2023 roku	70,15%	65,46%
	Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	0,71	1,40
	Udział osób bezrobotnych do 30. r.ż. w ogólnej liczbie bezrobotnych	12,5%	23,2%
	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 100 mieszkańców	0,00	0,04
Gospodarcza	Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym w ogólnej liczbie bezrobotnych	38%	40%
Przestrzenno-funkcjonalna	Liczba placów zabaw dla dzieci i siłowni na powietrzu na 100 mieszkańców	0,71	0,54

Sfera	Wskaźnik	Podobszar II	Miasto i Gmina Miłomłyn
Techniczna	Szacowana długość dróg gminnych do remontu w przeliczeniu na 100 ha powierzchni	0,53	1,93
	Liczba mieszkań komunalnych z piecami węglowymi klasy 3 lub bezklasowymi	14,3%	19,6%
	Stan techniczny dróg gminnych (ocena w skali 1-5)	3,33	3,11
	Stan techniczny budynków użyteczności publicznej (ocena w skali 1-5)	5	3,87

Do lokalnych potencjałów tego podobszaru zalicza się następujące:

- *Atrakcyjność turystyczna*
 - Tężnia solankowa – w Miłomłynie położona przy ul. Zatokowej nad Jeziorem Ilińskim, w strefie A obszaru ochrony uzdrowiskowej Miłomłyn. Została wybudowana w 2021 r.
 - Trasa leczenia spacerowego – trasa leczenia spacerowego, czyli trasa do terenoterapii, która powstała na dawnym nasypie kolejowym na Jeziorze Ilińskim. Na trasie ustawiono oświetlenie solarne, ławki oraz małe pomosty. Tworzy ona wąski przesmyk pomiędzy częściami jeziora zwanymi Ilińsk i Jelonek.
- *Walory środowiskowe i ekologiczne*
 - Leśny Park Uzdrawiskowy – zlokalizowany w kompleksie leśnym pomiędzy Jeziorem Ilińskim a drogą powiatową z Miłomłyna do Tardy. Park stanowi atrakcję dla zwolenników rekreacji na świeżym powietrzu oraz dla osób potrzebujących terapii poprzez ruch.
- *Infrastruktura i dostępność*
 - Dostępność komunikacyjna – Ulice Jarzębinowa, Leśna i Zatokowa są dobrze skomunikowane z centrum Miłomłyna oraz z drogą powiatową prowadzącą do Tardy. Dzięki temu mieszkańcy mają łatwy dostęp do usług miejskich oraz atrakcji turystycznych.

5.4. Podobszar III – Zalewo

Analiza negatywnych zjawisk

Analiza danych dla Podobszaru III Zalewo na tle Miasta i Gminy Miłomłyn wskazuje na szereg wyzwań, szczególnie w sferze społecznej, gospodarczej oraz infrastrukturalnej.

Podobszar III cechuje się bardzo wysokim wskaźnikiem obciążenia demograficznego – wyraźnie przekraczającym średnią miejsko-gminną. Świadczy to o znacznym udziale osób w wieku nieprodukcyjnym względem osób w wieku produkcyjnym, co może prowadzić do zwiększonego zapotrzebowania na świadczenia społeczne i opiekę. Jednocześnie odnotowano wyższy udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców, co

potwierdza niekorzystną strukturę demograficzną i może sugerować postępujące starzenie się społeczności. Dodatkowo, saldo migracji w Podobszarze III jest niższe niż w całej gminie, co może wskazywać na mniejszą atrakcyjność tego obszaru jako miejsca do życia i osiedlania się.

Brak zarejestrowanych organizacji pozarządowych może świadczyć o niskim poziomie aktywności społecznej. Dodatkowo niższa frekwencja wyborcza w wyborach parlamentarnych może potwierdzać ograniczone uczestnictwo w życiu publicznym i słabsze poczucie wpływu na sprawy lokalne.

Zalewo wykazuje także większą skalę problemów społecznych – wyższa liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z pomocy społecznej oraz większy odsetek osób potrzebujących wsparcia z powodu choroby i ubóstwa mogą świadczyć o pogorszonej kondycji zdrowotnej i materialnej mieszkańców. Również poziom bezrobocia ogółem, w tym udział kobiet wśród bezrobotnych, jest znacznie wyższy niż w mieście i gminie. Szczególnie niepokojący jest fakt, że zarówno osoby młode (do 30. roku życia), jak i starsze (powyżej 50. roku życia) stanowią po połowie ogólnej liczby bezrobotnych. Wysokie wskaźniki bezrobocia sygnalizują potrzebę działań wspierających aktywizację zawodową, w tym programów szkoleniowych, wsparcia dla osób starszych i kobiet oraz inicjatyw zwiększających dostęp do miejsc pracy na obszarze lokalnym.

Poziom przedsiębiorczości w Podobszarze III jest bardzo niski – liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców jest kilkakrotnie niższa niż średnia miejsko-gminna. Brak nowo zarejestrowanych firm po 2022 roku dodatkowo potwierdza stagnację gospodarczą. Ponadto wśród bezrobotnych większy jest udział osób z najniższym poziomem wykształcenia, co może negatywnie wpływać na ich szanse na rynku pracy i ograniczać możliwości lokalnego rozwoju.

Ponadto Podobszar III charakteryzuje się ograniczoną liczbą inicjatyw społecznych i niską frekwencją w wydarzeniach lokalnych. Prowadzi to do osłabienia więzi sąsiedzkich i zmniejszenia poczucia przynależności do społeczności. Brak regularnych form współpracy i spotkań sprzyja izolacji poszczególnych grup mieszkańców oraz ogranicza możliwości wzajemnego wsparcia i wymiany doświadczeń.

Brak odpowiednich miejsc spotkań czy stref wypoczynku utrudnia mieszkańcom organizowanie spotkań czy wydarzeń kulturalnych. W efekcie przestrzeń publiczna nie spełnia swojej funkcji integracyjnej, a życie społeczne pozostaje rozproszone i mniej dynamiczne.

W tym podobszarze występuje też wysoki odsetek nieekologicznych źródeł ciepła, wynoszący aż 87,2%, stanowi istotne wyzwanie środowiskowe. W porównaniu do średniej dla całego miasta i gminy Miłomłyn, która wynosi 63,8%, skala problemu w tym obszarze jest znacząco większa. Taki wynik świadczy o dominacji przestarzałych i wysokoemisyjnych systemów ogrzewania, które negatywnie wpływają na jakość powietrza i zdrowie mieszkańców. Ten negatywny wskaźnik może powodować wzrost ryzyka chorób układu oddechowego, alergii, problemów sercowo-naczyniowych oraz nasilenia skutków przewlekłych schorzeń, szczególnie wśród dzieci czy osób starszych. Nieekologiczne źródła ciepła powodują także

pogorszenie jakości powietrza, wzrost smogu, degradację lokalnego środowiska naturalnego oraz większe obciążenie ekosystemu. Konieczne jest przez to podniesienie nakładów finansowych na ochronę zdrowia.

Kolejnym negatywnym aspektem w tym obszarze są zaniedbane cmentarze, które stanowią nie tylko wyzwanie konserwatorskie, ale też negatywnie wpływają na estetykę przestrzeni publicznej i odbiór historycznego dziedzictwa przez mieszkańców i turystów. Brak odpowiedniego utrzymania grobów, ogrodzeń i alejek może prowadzić do dalszej degradacji terenów. Systematyczne prace porządkowe i konserwatorskie są niezbędne, aby chronić dziedzictwo kulturowe oraz wzmacniać poczucie tożsamości lokalnej społeczności.

Stan infrastruktury drogowej w Zalewie jest wyraźnie gorszy niż w całym Miłomłynie. Szacowana długość dróg gminnych wymagających remontu jest dwukrotnie wyższa niż średnia, co świadczy o poważnych potrzebach inwestycyjnych i może negatywnie wpływać na komfort życia mieszkańców oraz jakość transportu lokalnego.

Stan techniczny dróg został tam oceniony skrajnie nisko – zaledwie na 1,00 w pięciopunktowej skali, co dramatycznie odbiega od średniej dla całej gminy. Tak niski wynik wskazuje na poważne zaniedbania infrastrukturalne i całkowity brak dbałości o jakość lokalnych dróg.

Obecny stan infrastruktury technicznej na obszarze wskazuje na konieczność modernizacji kluczowych elementów, takich jak drogi, chodniki czy sieć kanalizacyjna. Niewystarczająca jakość dróg utrudnia codzienny transport, ogranicza bezpieczeństwo mieszkańców oraz wpływa negatywnie na dostępność usług i rozwój lokalnej gospodarki. Modernizacja tych elementów infrastruktury jest zatem niezbędna dla poprawy warunków życia, zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej obszaru i zapewnienia jego zrównoważonego rozwoju.

Pełne dane prezentujące skalę tych wyzwań zawarte są w kolejnej tabeli.

Sfera	Wskaźnik	Podobszar III	Miasto i Gmina Miłomłyn
Społeczna	Wskaźnik obciążenia demograficznego – Stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym	88,6%	66,6%
	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców	25,8%	21,5%
	Saldo migracji – Saldo migracji ludności na 100 osób	1,52	1,96
	Liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w KRS na 100 mieszkańców	0	0,30
	Frekwencja wyborcza do Sejmu/Senatu w 2023 roku	59,10%	65,46%
	Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	3,03	1,40

Sfera	Wskaźnik	Podobszar III	Miasto i Gmina Miłomłyn
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 100 mieszkańców	3,03	2,03
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców	1,52	0,28
	Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	5,71	4,49
	Udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych	5,71	2,48
	Udział osób bezrobotnych do 30. r.ż. w ogólnej liczbie bezrobotnych	50,0%	23,2%
	Udział osób bezrobotnych powyżej 50. r.ż. w ogólnej liczbie bezrobotnych	50,0%	32,0%
Gospodarcza	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	3,03	9,58
	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (po 2022 roku) w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0	0,91
	Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym w ogólnej liczbie bezrobotnych	50%	40%
Środowiskowa	Odsetek nieekologicznych źródeł ciepła	87,2%	63,8%
Techniczna	Szacowana długość dróg gminnych do remontu w przeliczeniu na 100 ha powierzchni	3,8	1,93
	Stan techniczny dróg gminnych (ocena w skali 1-5)	1	3,11

Lokalne potencjały

Podobszar III na swoim terenie gromadzi też pewne lokalne potencjały, w związku z czym jest istotny dla rozwoju gminy. Z analizy wskaźnikowej wynika, że Podobszar III charakteryzuje się niższym odsetkiem mieszkańców korzystających z pomocy społecznej, co może świadczyć o relatywnie stabilnej sytuacji materialnej i dobrej kondycji społecznej lokalnej społeczności.

Dodatkowo brak przypadków korzystania z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu wskazuje na stosunkowo niski poziom patologii społecznych w tym podobszarze. Nie odnotowano również dzieci korzystających z dożywiania, co sugeruje, że większość rodzin radzi sobie z zapewnieniem podstawowych potrzeb życiowych.

Takie pozytywne wskaźniki oznaczają, że mieszkańcy Podobszaru III cechują się większą samodzielnością i stabilnością społeczno-ekonomiczną, co stwarza korzystne warunki do rozwijania życia społecznego oraz angażowania mieszkańców w projekty rewitalizacyjne. Stabilna sytuacja społeczna sprzyja utrzymaniu pozytywnego klimatu społecznego.

Brak osób długotrwale bezrobotnych oraz brak osób korzystających z pomocy z powodu bezrobocia to kolejne pozytywne aspekty sytuacji społeczno-zawodowej mieszkańców tego

obszaru. Dodatkowo, brak rodzin objętych pomocą z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego wskazuje na samodzielność i stabilność rodzin w Zalewie.

Ilość wyrobów zawierających azbest na terenie Podobszaru III, jest znacznie niższa w porównaniu do całego miasta i gminy Miłomłyn. Oznacza to mniejsze zagrożenie dla zdrowia mieszkańców i środowiska naturalnego, a także mniejsze koszty związane z usuwaniem i utylizacją azbestu.

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej podobszar III znacząco przewyższa średnią miejsko-gminną pod względem liczby przystanków komunikacji zbiorowej mieszkańców, co przekłada się na lepszą dostępność transportu publicznego i mniejsze ryzyko wykluczenia komunikacyjnego. Pozytywnie należy również ocenić wyższy wskaźnik liczby placów zabaw i siłowni zewnętrznych – świadczy to o dbałości o przestrzeń rekreacyjną i możliwość aktywnego spędzania czasu przez mieszkańców. Również liczba linii komunikacji zbiorowej obsługujących miejscowość w przeliczeniu na mieszkańców jest wyższa niż w skali całego miasta i gminy, co dodatkowo wzmacnia dostępność usług i mobilność lokalnej społeczności.

Pełne dane w zakresie korzystnych wskaźników dla Podobszaru III przedstawia kolejna tabela.

Sfera	Wskaźnik	Podobszar III	Miasto i Gmina Miłomłyn
Społeczna	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	4,55	5,97
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na 100 mieszkańców	0	0,11
	Liczba dzieci korzystających z dożywiania na 100 mieszkańców	0	2,57
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	0	2,01
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia	0	2,03
	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	0	0,04
Środowiskowa	Wyroby zawierające azbest (t)	11,25	40,90
Przestrzenno-funkcjonalna	Liczba przystanków komunikacji zbiorowej na 100 mieszkańców	1,52	0,65
	Liczba placów zabaw dla dzieci i siłowni na powietrzu na 100 mieszkańców	1,52	0,54
	Liczba linii komunikacji zbiorowej obsługująca daną miejscowość na 100 mieszkańców	1,52	0,93

Do lokalnych potencjałów tego podobszaru zalicza się następujące:

- *Walory środowiskowe i ekologiczne*

- Otoczenie jezior i terenów zielonych.
- *dziedzictwo historyczne i kulturowe*
 - Cmentarz został założony w pierwszej połowie XIX wieku przez lokalną społeczność protestancką. Funkcjonował jako miejsce pochówku mieszkańców niemieckiego pochodzenia, zamieszkujących Zalewo w czasach Prus Wschodnich. Obiekt został wpisany do wojewódzkiego rejestru zabytków, co świadczy o jego dużej wartości kulturowej i historycznej.

5.5. Podobszar IV – Rogowo

Analiza negatywnych zjawisk

Na podstawie przedstawionych danych dla Podobszaru IV Rogowo w porównaniu z danymi z Miasta i Gminy Miłomłyn, można wskazać szereg negatywnych zjawisk, które mogą mieć istotny wpływ na sytuację społeczno-gospodarczą tego obszaru.

W Podobszarze IV obserwuje się niekorzystne saldo migracji – więcej osób wyjeżdża niż przyjeżdża, co może świadczyć o odpływie ludności i spadku atrakcyjności osiedleńczej tego terenu.

Na tym obszarze obserwuje się również niższą frekwencję wyborczą w porównaniu do średniej dla całego miasta i gminy. Może to wskazywać na ograniczone zaangażowanie obywatelskie mieszkańców oraz mniejsze poczucie wpływu na decyzje dotyczące lokalnej społeczności. Niska frekwencja może wynikać z poczucia marginalizacji, braku informacji o inicjatywach samorządowych lub przekonania, że działania mieszkańców nie mają realnego przełożenia na zmiany w otoczeniu.

Zwraca uwagę także wysoki poziom korzystania z pomocy społecznej – zarówno ogółem, jak i z tytułu niepełnosprawności, długotrwałej choroby, ubóstwa czy bezrobocia. Wskazuje to na większe potrzeby socjalne i wyzwania związane z jakością życia mieszkańców. W Podobszarze IV odnotowano też wyraźnie wyższy odsetek dzieci korzystających z dożywiania niż w całym mieście i gminie Miłomłyn. Wskaźnik ten wskazuje na większą skalę problemów materialnych wśród rodzin z dziećmi. Skala tego zjawiska niesie ze sobą szereg konsekwencji: dzieci, które nie mają stałego dostępu do odpowiedniego pożywienia, mogą doświadczać negatywnych skutków zdrowotnych, w tym niedoborów pokarmowych i obniżonej odporności, a także problemów z koncentracją i wynikami w nauce.

Szczególnie niepokojąca jest wysoka liczba osób długotrwale bezrobotnych oraz wyraźnie wyższym udziałem kobiet wśród bezrobotnych. Długotrwałe bezrobocie zwiększa ryzyko wykluczenia społecznego, pogarsza sytuację materialną rodzin i może prowadzić do obniżenia poczucia własnej wartości oraz motywacji do podejmowania aktywności zawodowej. Z kolei wysokie bezrobocie kobiet ogranicza ich niezależność ekonomiczną i wpływa na kondycję całych gospodarstw domowych, przyczyniając się do utrwalania nierówności społecznych i barier rozwojowych w społeczności lokalnej.

Dodatkowo, wysoki udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym sugeruje niewystarczające kwalifikacje zawodowe mieszkańców, co może także utrudniać rozwój lokalnego rynku pracy.

Rogowo cechuje się bardzo niskim poziomem aktywności gospodarczej – liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych oraz całkowitym brakiem nowych rejestracji po 2022 roku. Niska liczba podmiotów gospodarczych ogranicza dostępność miejsc pracy w bezpośrednim sąsiedztwie, co może prowadzić do wzrostu bezrobocia lub konieczności dojazdów do innych miejscowości. Brak nowych inwestycji i przedsiębiorstw osłabia również rozwój lokalnej infrastruktury, zmniejsza wpływy podatkowe gminy oraz ogranicza możliwości realizacji inicjatyw społecznych i kulturalnych.

Wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest w Podobszarze IV jest ponad dwukrotnie wyższy niż w skali całej gminy. Może to stanowić istotne zagrożenie dla środowiska i zdrowia mieszkańców. Tak samo wysoki odsetek nieekologicznych źródeł ciepła, wynoszący 78,4%, znacznie przekracza średnią dla całego miasta i gminy Miłomłyn, która wynosi 63,8%. Taka sytuacja wskazuje na powszechne korzystanie z przestarzałych i wysokoemisyjnych systemów ogrzewania, co negatywnie wpływa na jakość powietrza oraz zdrowie mieszkańców.

Dostępność komunikacji zbiorowej jest niższa niż średnia miejsko-gminna, co może wpływać na ograniczoną mobilność mieszkańców, szczególnie osób starszych i wykluczonych transportowo.

Ponadto wszystkie mieszkania w zasobie komunalnym wyposażone są w przestarzałe piece węglowe klasy 3 lub bezklasowe. Taki stan techniczny infrastruktury mieszkaniowej niesie ze sobą szereg negatywnych konsekwencji. Przede wszystkim przyczynia się do wysokiej emisji szkodliwych substancji do powietrza, w tym pyłów zawieszonych i gazów toksycznych, co wpływa niekorzystnie na zdrowie mieszkańców – zwiększa ryzyko chorób układu oddechowego i sercowo-naczyniowego.

Dodatkowo niska efektywność energetyczna tych systemów ogrzewania powoduje wyższe koszty eksploatacyjne, obniża komfort cieplny użytkowników i ogranicza możliwości oszczędności w gospodarstwach domowych. W dłuższej perspektywie taki stan infrastruktury stanowi również wyzwanie środowiskowe, utrudnia modernizację budynków komunalnych i wpływa na negatywny odbiór przestrzeni miejskiej.

Tak samo stan techniczny dróg na tym obszarze został oceniony na poziomie 3,00, co pozostaje poniżej średniej dla całego miasta i gminy. Oznacza to, że infrastruktura drogowa wymaga istotnych działań modernizacyjnych. Niezadowalający stan nawierzchni utrudnia codzienny transport mieszkańców, ogranicza bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego i wpływa negatywnie na dostępność usług oraz komunikację z innymi częściami gminy.

Niewystarczająca jakość dróg ogranicza możliwości inwestycyjne i rozwój lokalnej gospodarki, a także może negatywnie wpływać na postrzeganie obszaru przez potencjalnych mieszkańców

czy przedsiębiorców. Poprawa stanu infrastruktury drogowej jest więc kluczowa dla zwiększenia komfortu życia, bezpieczeństwa i atrakcyjności całego obszaru.

Pełne dane prezentujące skalę tych wyzwań zawarte są w kolejnej tabeli.

Sfera	Wskaźnik	Podobszar IV	Miasto i Gmina Miłomłyn
Społeczna	Saldo migracji – Saldo migracji ludności na 100 osób	-2,99	1,96
	Liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w KRS na 100 mieszkańców	0	0,30
	Frekwencja wyborcza do Sejmu/Senatu w 2023 roku	59,10%	65,46%
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	8,21	5,97
	Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	2,24	1,40
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 100 mieszkańców	2,99	2,03
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców	1,49	0,28
	Liczba dzieci korzystających z dożywiania na 100 mieszkańców	3,73	2,57
	Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	7,23	4,49
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	4,82	2,01
	Udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych	3,61	2,48
	Udział osób bezrobotnych powyżej 50. r.ż. w ogólnej liczbie bezrobotnych	33,33%	32,00%
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia na 100 mieszkańców	5,22	2,03
Gospodarcza	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,75	9,58
	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (po 2022 roku) w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0	0,91
	Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym w ogólnej liczbie bezrobotnych	67%	40%
Środowiskowa	Wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest (t)	90,41	40,90
	Odsetek nieekologicznych źródeł ciepła	78,4%	63,8%

Sfera	Wskaźnik	Podobszar IV	Miasto i Gmina Miłomłyn
Przestrzenno-funkcjonalna	Liczba linii komunikacji zbiorowej obsługująca daną miejscowość na 100 mieszkańców	0,75	0,93
Techniczna	Liczba mieszkań komunalnych z piecami węglowymi klasy 3 lub bezklasowymi	100,0%	19,6%
	Stan techniczny dróg gminnych (ocena w skali 1-5)	3,00	3,11

Lokalne potencjały

Podobszar IV na tle całego miasta i gminy Miłomłyn wyróżnia się kilkoma pozytywnymi aspektami społecznymi, przestrzenno-funkcjonalnymi i technicznymi, które świadczą o stosunkowo dobrej sytuacji lokalnej społeczności.

W sferze społecznej korzystnie wypada wskaźnik obciążenia demograficznego – stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do osób w wieku produkcyjnym jest niższy niż średnio w mieście i gminie. Mniejszy udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców również sugeruje młodszy profil demograficzny tej społeczności, co stanowi dobry prognostyk na przyszłość.

Na uwagę zasługuje również brak przypadków korzystania z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, co może świadczyć o mniejszej skali problemów uzależnień. Dodatkowo, udział osób bezrobotnych do 30. roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych jest niższy, co może sugerować lepszą aktywizację młodych mieszkańców i skuteczniejsze mechanizmy wsparcia dla tej grupy w tym obszarze.

Kolejnym pozytywnym aspektem jest brak rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, co może świadczyć o większym poziomie samodzielności i zaradności życiowej mieszkańców tego obszaru.

Rogowo wyróżnia się także korzystniejszym dostępem do infrastruktury – liczba przystanków komunikacji zbiorowej w przeliczeniu na mieszkańców jest wyższa niż średnia miejsko-gminna, co przekłada się na lepszą dostępność transportu publicznego. Większa liczba placów zabaw i siłowni na świeżym powietrzu w przeliczeniu na liczbę mieszkańców sprzyja aktywnemu spędzaniu czasu, integracji lokalnej społeczności oraz poprawie jakości życia.

W sferze technicznej pozytywnym aspektem jest mniejszy udział dróg wymagających remontu w porównaniu do średniego poziomu w mieście i gminie, co świadczy o lepszym stanie infrastruktury drogowej. Dodatkowo, istotnym atutem jest znacznie niższy poziom zadłużenia mieszkań komunalnych – oznacza to mniejsze zaległości w opłatach czynszowych, co może świadczyć o większej wypłacalności i odpowiedzialności mieszkańców. Pełne dane w zakresie korzystnych wskaźników dla Podobszaru IV przedstawia kolejna tabela.

Sfera	Wskaźnik	Podobszar IV	Miasto i Gmina Miłomłyn
Społeczna	Wskaźnik obciążenia demograficznego – Stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym	61,4%	66,6%
	Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców	14,9%	21,5%
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na 100 mieszkańców	-	0,11
	Udział osób bezrobotnych do 30. r.ż. w ogólnej liczbie bezrobotnych	16,7%	23,2%
	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 100 mieszkańców	0,00	0,04
Przestrzenno-funkcjonalna	Liczba przystanków komunikacji zbiorowej na 100 mieszkańców	0,75	0,65
	Liczba placów zabaw dla dzieci i siłowni na powietrzu na 100 mieszkańców	0,75	0,54
Techniczna	Szacowana długość dróg gminnych do remontu w przeliczeniu na 100 ha powierzchni	1,8	1,93
	Powierzchnia użytkowa zasobów mieszkaniowych gminy	46,3	104,055
	Poziom zadłużenia mieszkań komunalnych (zł)	1161,77 zł	6466,70 zł

Do lokalnych potencjałów tego podobszaru zalicza się następujące:

- *Infrastruktura drogowa*
 - W ramach inwestycji gminnych zrealizowano m.in. przebudowę drogi Liwa – Rogowo, co poprawiło dostępność komunikacyjną miejscowości.
- *Infrastruktura wodno-kanalizacyjna*
 - W ramach inwestycji gminnych rozbudowano sieć kanalizacji sanitarnej, przyłączając do niej Rogowo.
- *Walory środowiskowe i ekologiczne*
 - Rogowa Góra znajduje się w obrębie Nadleśnictwa Miłomłyn, obejmującego lasy wsi Miłomłyn, Liwa i Rogowa Góra. Obszar ten charakteryzuje się bogatą bioróżnorodnością i stanowi cenny element ekosystemu regionu.

5.6. Podsumowanie

Na obszarach objętych analizą występuje szereg problemów społecznych, infrastrukturalnych i środowiskowych, które ograniczają rozwój lokalnej społeczności i obniżają jakość życia mieszkańców.

Wskaźnik obciążenia demograficznego wskazuje, że liczba osób w wieku nieprodukcyjnym jest bardzo wysoka w stosunku do osób w wieku produkcyjnym. Udział osób w wieku poprodukcyjnym również jest powyżej średniej. Takie proporcje wskazują na starzejącą się społeczność, co rodzi zagrożenia dla systemu wsparcia społecznego i wymaga zwiększonego dostępu do usług opiekuńczych, zdrowotnych oraz integracyjnych dla osób starszych. Saldo migracji jest stosunkowo niskie, co może oznaczać ograniczoną napływowość nowych mieszkańców i utratę młodych osób w wieku produkcyjnym.

W sferze społecznej wyraźnie zauważalna jest też bierność społeczna, szczególnie wśród młodzieży i młodszych dorosłych. Młodsze pokolenia często są przebadcowane, niezainteresowane sprawami lokalnymi i niezaangażowane w życie społeczności. Oferta skierowana do młodzieży oraz pozostałych mieszkańców jest niewystarczająca i nietrafiona.

Obszar rewitalizacji charakteryzuje się wysokim odsetkiem osób korzystających z pomocy społecznej we wszystkich analizowanych kategoriach: osoby z niepełnosprawnościami, osoby chore, rodziny ubogie czy dotknięte alkoholizmem. Bezrobocie, zwłaszcza długotrwałe, również jest poważnym problemem. Wskazuje na grupy szczególnie narażone na wykluczenie ekonomiczne. Wysoki udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym dodatkowo utrudnia ich aktywizację zawodową.

Seniorzy, zwłaszcza kobiety w wieku emerytalnym, stanowią ważny potencjał społeczny w procesach rewitalizacji. Są to osoby chętne do angażowania się w życie lokalnej społeczności, zarówno jako uczestnicy, jak i inicjatorzy różnorodnych działań i przedsięwzięć. Warto jest więc rozwijać i prowadzić różnorodne zajęcia, które umożliwią seniorom aktywne uczestnictwo w życiu gminy – zarówno w formie warsztatów edukacyjnych, artystycznych i kulturalnych, jak i zajęć integracyjnych, rekreacyjnych czy wolontariackich.

W sferze rekreacji i turystyki brakuje atrakcyjnych miejsc do spędzania czasu wolnego dla mieszkańców. Niewystarczająca liczba miejsc pracy ogranicza możliwości zatrudnienia i rozwój gospodarczy lokalnej społeczności, co dodatkowo nasila problemy społeczne.

Problemy infrastrukturalne i środowiskowe obejmują potrzebę wymiany nieekologicznych źródeł ciepła w mieszkalnictwie, usunięcia azbestu z budynków prywatnych, a także modernizacji dróg, przebudowy kanalizacji deszczowej, wykonania chodników oraz poprawy ich oświetlenia. Brak tych działań negatywnie wpływa na bezpieczeństwo mieszkańców, komfort życia oraz atrakcyjność obszaru dla potencjalnych inwestorów i turystów.

Niska liczba przystanków komunikacji zbiorowej znacząco utrudnia mobilność, dostęp do usług, edukacji i miejsc pracy, szczególnie wśród osób starszych, młodzieży oraz osób bez własnego transportu.

Niewystarczająca dostępność i zróżnicowanie przestrzeni publicznej ogranicza również możliwość organizacji wydarzeń społecznych, rekreacyjnych i kulturalnych, które mogłyby wzmacniać więzi społeczne i poczucie wspólnoty. Modernizacja infrastruktury publicznej, zwiększenie liczby miejsc do rekreacji i poprawa dostępności transportu są zatem kluczowe dla poprawy jakości życia mieszkańców i ożywienia społecznego obszaru rewitalizacji.

Stan techniczny dróg na analizowanym obszarze jest w złym stanie, a infrastruktura wymaga pilnej modernizacji. Niewystarczająca jakość dróg negatywnie wpływa na bezpieczeństwo mieszkańców – zwiększa ryzyko wypadków i utrudnia poruszanie się zarówno pieszym, jak i kierowcom. Słaba jakość infrastruktury drogowej ogranicza również mobilność mieszkańców oraz dostęp do usług edukacyjnych, zdrowotnych i handlowych. Problemy te utrudniają codzienne funkcjonowanie, a dla osób starszych, dzieci i osób niepełnosprawnych stają się dodatkową barierą w aktywnym uczestnictwie w życiu społeczności lokalnej.

Połączenie wysokiego wskaźnika obciążenia demograficznego, problemów społeczno-ekonomicznych, niskiej aktywności obywatelskiej oraz zaniedbań środowiskowych i infrastrukturalnych sprawia, że obszar jest szczególnie narażony na dalszą degradację. Interwencja rewitalizacyjna jest niezbędna, aby poprawić warunki życia mieszkańców, zwiększyć integrację społeczną, ograniczyć wykluczenie i ubóstwo, a także stworzyć podstawy do zrównoważonego rozwoju lokalnego – zarówno w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym czy technicznym.

Potrzeby rewitalizacyjne

Analizy przeprowadzone w ramach diagnozy pogłębionej wykazały, że na obszarze rewitalizacji występują potrzeby rewitalizacyjne, na które odpowiedź powinny stanowić

zaplanowane w dalszej części przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Wśród potrzeb określono następujące:

- **Potrzeba aktywizacji i integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz przeciwdziałania wykluczeniu i ubóstwu.** Diagnoza wskazuje na wysoki udział osób starszych i nieaktywnych zawodowo, rosnące znaczenie problemów demograficznych i migracyjnych, a także bierność społeczną – zwłaszcza wśród młodzieży i osób w wieku produkcyjnym. Konieczne jest więc rozwijanie programów aktywizacji zawodowej, wsparcia przedsiębiorczości lokalnej i społecznej oraz tworzenie warunków do zatrudnienia. Równocześnie niezbędne jest poszerzenie oferty usług społecznych i kulturalnych, które

wzmocnią integrację międzypokoleniową i pozwolą wykorzystać potencjał seniorów jako aktywnych uczestników i animatorów życia lokalnego. W ten sposób działania rewitalizacyjne przyczynią się do budowy poczucia wspólnoty, zwiększenia kapitału społecznego oraz poprawy jakości życia mieszkańców.

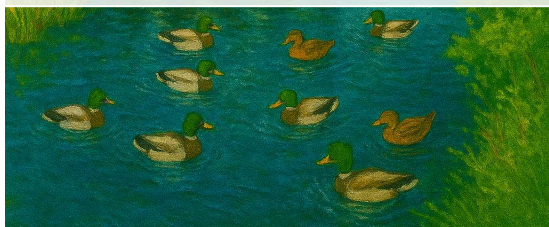
- **Potrzeba poprawy jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych oraz infrastruktury technicznej na obszarze rewitalizacji.** Stan techniczny dróg, brak odpowiedniego oświetlenia i chodników czy niewystarczająca liczba przystanków komunikacji zbiorowej powodują trudności w codziennym funkcjonowaniu mieszkańców i zmniejszają atrakcyjność obszaru dla inwestorów oraz turystów. Równocześnie zbyt mała liczba nowoczesnych i dostępnych przestrzeni publicznych ogranicza możliwości integracji społecznej oraz organizacji wydarzeń kulturalnych i rekreacyjnych. Potrzebne jest zatem uporządkowanie i modernizacja przestrzeni publicznych, w tym nadanie nowych funkcji budynkom wymagającym odnowy, jak również tworzenie atrakcyjnych i otwartych miejsc spotkań – od placów zabaw i stref aktywności po obiekty o charakterze kulturalnym i usługowym. Realizacja tych działań zwiększy bezpieczeństwo mieszkańców, poprawi estetykę otoczenia oraz zapewni spójność i nową jakość przestrzeni miejskiej.
- **Potrzeba poprawy stanu środowiska przyrodniczego oraz wzmocnienia świadomości ekologicznej mieszkańców obszaru rewitalizacji.** W obszarze rewitalizacji nadal funkcjonują nieekologiczne źródła ciepła, występują budynki pokryte azbestem, a gospodarka wodno-ściekowa i system retencji wymagają modernizacji. Brak odpowiednich działań w tym zakresie skutkuje pogorszeniem jakości powietrza, niską efektywnością energetyczną budynków oraz ograniczoną odpornością obszaru na zmiany klimatyczne. Niezbędne jest więc podejmowanie inwestycji proekologicznych, takich jak rozwój odnawialnych źródeł energii, poprawa efektywności energetycznej budynków i wdrażanie rozwiązań w zakresie retencji wód deszczowych. Równolegle konieczne jest wprowadzanie większej ilości zieleni urządzonej, parków i skwerów sąsiedzkich, które poprawią mikroklimat i jakość przestrzeni publicznych. Ważnym uzupełnieniem tych działań są programy edukacyjne i inicjatywy angażujące mieszkańców – zwłaszcza dzieci i młodzież – które kształtują postawy proekologiczne i wzmacniają poczucie odpowiedzialności za wspólne otoczenie.

6. Wizja stanu po przeprowadzeniu rewitalizacji

Wizja zawarta w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Miłomłyn na lata 2025–2030 określa pożądany obraz obszaru rewitalizacji – docelowy stan obszaru, który zostanie uzyskany dzięki przeprowadzeniu procesu rewitalizacji. Urzeczywistnienie tego stanu wymaga współpracy interesariuszy rewitalizacji: mieszkańców, samorządu i wszystkich partnerów życia społeczno-gospodarczego. Jej treść oparta została na rzetelnej diagnozie problemów oraz na oczekiwaniach lokalnej społeczności, co sprawia, że wizja odzwierciedla realne potrzeby i oczekiwania, zakładając najpełniejsze wykorzystanie potencjału obszaru.

WIZJA OBSZARU
REWITALIZACJI

Obszar rewitalizacji w Gminie Miłomłyn staje się sercem lokalnej wspólnoty – zadbanym, funkcjonalnym i otwartym, gdzie mieszkańcy cieszą się wysoką jakością życia, łatwym dostępem do usług i poczuciem bezpieczeństwa. Nowoczesna i przyjazna przestrzeń publiczna sprzyja spotkaniom, aktywności społecznej oraz budowaniu więzi międzyludzkich. Wzmacniana jest lokalna tożsamość i dziedzictwo kulturowe, które nadają miejscu unikatowy charakter i podkreślają jego tradycję. Dbaność o środowisko naturalne i zrównoważone wykorzystanie zasobów wspierają rozwój gospodarczy gminy, zapewniając trwałe efekty rewitalizacji. Dzięki współpracy mieszkańców, samorządu oraz partnerów społecznych i gospodarczych obszar staje się przestrzenią atrakcyjną do życia, pracy i spędzania wolnego czasu, odporną na przyszłe wyzwania i gotową do dalszego rozwoju.

7. Cele rewitalizacji i kierunki działań rewitalizacyjnych

Wizja stanu obszaru rewitalizacji w Gminie Miłomłyn została doprecyzowana poprzez określenie celów rewitalizacji – celu głównego oraz trzech celów szczegółowych. W ich ramach wyznaczono ponadto jedenaście kierunków działania, które odzwierciedlają rodzaje przedsięwzięć i inicjatyw niezbędnych do wywołania pozytywnej zmiany na tym obszarze gminy.

Celem głównym rewitalizacji jest **stworzenie warunków do trwałej poprawy jakości życia mieszkańców poprzez przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, ożywienie gospodarcze, modernizację przestrzeni publicznych oraz działania na rzecz ochrony środowiska.**

Tabela 27. Cele rewitalizacji i kierunki działań rewitalizacyjnych

Cel	Kierunek działania
Cel 1. Ograniczenie problemów społecznych i gospodarczych na obszarze rewitalizacji.	1.1. Kreowanie warunków do wszechstronnego rozwoju mieszkańców, w tym m.in. poprzez programy aktywizacji zawodowej, współpracę z lokalnymi przedsiębiorcami (staże, praktyki, mentoring) oraz wspieranie przedsiębiorczości, w tym rozwoju przedsiębiorczości społecznej.
	1.2. Kreowanie i wspieranie inicjatyw społecznych, kulturalnych i rekreacyjno-sportowych budujących więzi międzyludzkie, integrację międzypokoleniową oraz poczucie wspólnoty, ze szczególnym uwzględnieniem seniorów i osób z niepełnosprawnościami.
	1.3. Rozwój usług społecznych, w tym m.in. obejmujących wsparcie rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem, doradztwo psychologiczne, a także poszerzenie oferty zajęć dla dzieci i młodzieży.
	1.4. Poprawa jakości życia mieszkańców, poprzez zwiększenie bezpieczeństwa, rozwój dostępności komunikacyjnej oraz działania profilaktyczne i prozdrowotne.
Cel 2. Podniesienie jakości, dostępności i atrakcyjności przestrzeni publicznych oraz infrastruktury na obszarze rewitalizacji.	2.1. Uporządkowanie i zwiększenie estetyki, atrakcyjności i bezpieczeństwa przestrzeni publicznej poprzez jej modernizację, odbudowę oraz likwidację barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami.
	2.2. Wspieranie rozwoju oferty społeczno-kulturalnej, sportowej i turystyczno-rekreacyjnej poprzez rozwój i modernizację infrastruktury, także z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych (np. e-biblioteki, platformy lokalnych wydarzeń).
	2.3. Nadawanie nowych i rozwój istniejących funkcji budynkom i przestrzeniom wymagającym odnowy, z poszanowaniem ich wartości historycznych i kulturowych, w tym adaptacja obiektów zabytkowych na cele społeczne i edukacyjne.
	2.4. Tworzenie otwartych, przyjaznych mieszkańcom miejsc spotkań i integracji (place zabaw międzypokoleniowe, strefy aktywności, skwery sąsiedzkie).
Cel 3. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego na obszarze rewitalizacji poprzez działania infrastrukturalne, proekologiczne i edukacyjne.	3.1. Zagospodarowanie terenów poprzez wprowadzanie zieleni urządzonej, ogrodów społecznych, parków kieszonkowych i elementów małej architektury.
	3.2. Zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców poprzez kampanie edukacyjne, konkursy i inicjatywy lokalne angażujące społeczność, w tym programy w szkołach.
	3.3. Poprawa stanu środowiska przyrodniczego poprzez inwestycje proekologiczne: rozwój systemów gospodarki wodno-ściekowej, gospodarowania odpadami, odnawialnych źródeł energii, retencji wody deszczowej i efektywności energetycznej budynków.

8. Opis powiązania gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi

Rewitalizacja jest procesem o wymiarze lokalnym, stanowiącym odpowiedź na zdiagnozowane sytuacje kryzysowe. Jako że wszystkie dokumenty strategiczne, ich cele i kierunki działań, sformułowane są w taki sposób, by reagować na występujące lokalnie problemy, z założenia powinny być ze sobą spójne. Zgodność pomiędzy programem rewitalizacji a dokumentami strategicznymi na poziomie gminy, powiatu i województwa przedstawiono w niniejszym rozdziale.

Analiza powiązań między gminnym programem rewitalizacji a dokumentami strategicznymi i planistycznymi właściwymi dla gminy została przeprowadzona na poziomie poszczególnych założeń tych dokumentów. W ramach analizy porównywano takie elementy, jak: cele strategiczne, cele operacyjne, kierunki działań bądź priorytety, co było zależne od rodzaju dokumentu. Wyniki analizy wskazują na znaczną zgodność celów niniejszego programu z przyjętymi już dokumentami strategicznymi i planistycznymi, co potwierdza, że planowana rewitalizacja jest zgodna z lokalnymi założeniami rozwojowymi. Spójność założeń GPR i dokumentów strategicznych przełoży się na wzajemne oddziaływania na osiągnięcie ich celów.

Należy podkreślić, że działania zaplanowane do realizacji w ramach GPR dążą do rozwiązywania konkretnych problemów, dotyczących poszczególnych grup mieszkańców, zamieszkujących obszar rewitalizacji. Ich realizacja wzmocni zamierzenia strategiczne zapisane w pozostałych dokumentach, a ponadto będzie dodatkowym impulsem dla ogólnego rozwoju Gminy Miłomłyn i jej społeczności lokalnej.

8.1. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Miłomłyn na lata 2021-2030

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Miłomłyn na lata 2021-2030 została przyjęta uchwałą nr XXVIII/230/2021 Rady Miejskiej w Miłomłynie z dnia 30.04.2021 r. Jest to główny dokument strategiczny, którego zadaniem jest wyznaczenie kierunków rozwoju samorządu Gminy Miłomłyn. W dokumencie wyznaczono następujące cele strategiczne:

1. **Aktywni mieszkańcy**, obejmujący wzrost poziomu edukacji mieszkańców, poprawę opieki społecznej i zdrowotnej, rozwój instytucji i oferty kulturalnej oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego.
2. **Konkurencyjna gospodarka**, obejmujący wspieranie podmiotów gospodarczych, pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych, a także wykreowanie marki i produktów turystycznych.
3. **Dobra infrastruktura techniczna i społeczna**, obejmujący rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej służącej ochronie środowiska naturalnego, poprawę infrastruktury drogowej oraz zwiększającą bezpieczeństwo mieszkańców,

rozwój infrastruktury uzdrowiskowej, turystycznej oraz sportowo-rekreacyjnej, a także poprawę infrastruktury społecznej.

Cele rewitalizacji (społeczne, gospodarcze, przestrzenne, środowiskowe) są z nimi spójne – szczególnie w zakresie ograniczania problemów społecznych, wspierania przedsiębiorczości, rozwoju usług społecznych oraz modernizacji przestrzeni publicznych.

		Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Miłomłyn		
		Aktywni mieszkańcy	Konkurencyjna gospodarka	Dobra infrastruktura techniczna i społeczna
Cele GPR	Cel 1. Ograniczenie problemów społecznych i gospodarczych na obszarze rewitalizacji	X	X	X
	Cel 2. Podniesienie jakości, dostępności i atrakcyjności przestrzeni publicznych oraz infrastruktury na obszarze rewitalizacji			X
	Cel 3. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego na obszarze rewitalizacji poprzez działania infrastrukturalne, proekologiczne i edukacyjne	X		X

8.2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miłomłyn

Gmina Miłomłyn nie posiada obecnie obowiązującej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, jednak dokument taki jest w przygotowaniu i jego przyjęcie planowane jest jeszcze w 2025 roku.

Zakłada się, że strategia ta będzie koncentrować się na ograniczaniu ubóstwa, przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu, wspieraniu rodzin i osób potrzebujących oraz integracji społecznej. Cele i kierunki działań GPR pozostają zgodne z tymi założeniami – obejmują m.in. aktywizację zawodową mieszkańców, rozwój usług społecznych, wsparcie osób i rodzin zagrożonych marginalizacją, a także tworzenie warunków do integracji międzypokoleniowej i budowania więzi społecznych.

8.3. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Miłomłyn

Ostatnia aktualizacja Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Miłomłyn została przyjęta uchwałą nr XII/111/2025 Rady Miejskiej w Miłomłynie z dnia 26 marca 2025 r.

Dokument ten określa politykę przestrzenną gminy z uwzględnieniem elementów środowiska przyrodniczego, uwarunkowań społeczno-gospodarczych, oraz potrzeb rozwojowych mieszkańców gminy, a także nadaje generalny kierunek jej rozwoju.

Szczególne powiązanie z GPR wykazują następujące naczelne zasady gospodarowania przestrzenią:

- Utrzymanie w rozwoju zrównoważonym środowiska przyrodniczego i zurbanizowanego poprzez zastosowanie właściwej skali i stopnia koncentracji zagospodarowania przestrzeni;
- Wielofunkcyjny rozwój struktur przestrzennych zarówno w mieście jak i na terenach wiejskich;
- Nadrzędność rozwoju jakościowego nad ilościowym we wszystkich aspektach zagospodarowania przestrzennego;
- Uporządkowanie istniejącego zainwestowania przez wyposażenie w wysokiej jakości urządzenia infrastruktury technicznej oraz podwyższenie standardu obiektów;

Dodatkowo podkreśla się konieczność działań aktywizujących w sferze gospodarczej i społecznej, oraz modernizacji lub rozbudowy urządzeń usługowych o znaczeniu lokalnym.

Cele i kierunki wyznaczone w niniejszym programie rewitalizacji wykazują spójność z kierunkami rozwoju określonymi w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Miłomłyn. Szczególnie przejawia się to w planowanych działaniach służących: uporządkowaniu oraz zwiększeniu estetyki, atrakcyjności i bezpieczeństwa przestrzeni publicznej poprzez jej modernizację, wspieraniu rozwoju oferty społeczno-kulturalnej, sportowej i turystyczno-rekreacyjnej poprzez rozwój i modernizację infrastruktury, nadawaniu nowych i rozwojowi istniejących funkcji budynków i przestrzeni wymagającym odnowy, z poszanowaniem ich wartości historycznych i kulturowych, zagospodarowaniu terenów poprzez wprowadzanie zieleni urządzonej i elementów małej architektury oraz poprawie środowiska przyrodniczego poprzez realizację inwestycji proekologicznych, w tym budowę i modernizację systemów gospodarki wodno-ściekowej, odpadami i odnawialnych źródeł energii.

8.4. Zintegrowana Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Ostródzko-Iławskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2015-2025

Na poziomie subregionalnym, Gmina Miłomłyn należy do Ostródzko-Iławskiego Obszaru Funkcjonalnego, którego strategiczne kierunki rozwoju wyznacza Zintegrowana Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Ostródzko-Iławskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2015-2025

W dokumencie wskazano następujące obszary priorytetowe i cele strategiczne:

1. **Konkurencyjna gospodarka**, obejmujący poprawę atrakcyjności gospodarczej regionu, opracowanie systemu pozyskiwania i obsługi inwestorów, wsparcie przedsiębiorczości mieszkańców, wspieranie dostarczania usług dla przedsiębiorców, wsparcie konkurencyjności i innowacyjności lokalnej gospodarki, wsparcie rozwoju branż i produktów o silnej identyfikacji z regionem, przy uwzględnieniu lokalnych specjalizacji, opracowanie jednolitej marki turystycznej i inwestycyjnej Mazur Zachodnich, wsparcie procesów zrzeszania się i współpracy lokalnych przedsiębiorstw, wsparcie rozwoju turystyki na terenie OF, podniesienie potencjału kapitału ludzkiego i społecznego oraz promocję zatrudnienia.
2. **Bogata i różnorodna infrastruktura**, obejmujący poprawę stanu infrastruktury drogowej i kolejowej, rozbudowę infrastruktury rowerowej i pieszo-rowerowej, rozwój systemów transportu zbiorowego, tworzenie warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego, rozbudowę systemu usług komunalnych, podnoszenie dostępności do nowoczesnych technologii komunikacyjnych, podnoszenie jakości i dostępności infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, rewitalizację połączeń kanałowych i wykorzystanie zasobów wodnych subregionu, poprawę efektywności energetycznej, utrzymanie i rozwój obiektów edukacyjnych, podniesienie funkcjonalności obszarów zurbanizowanych, a także ochronę obiektów zabytkowych.
3. **Wysoka jakość życia**, obejmujący poprawę jakości współpracy instytucji publicznych ze społecznością i budowanie postaw obywatelskich, podnoszenie efektywności działalności wychowawczej i oświatowej, podnoszenie jakości przygotowania uczniów do funkcjonowania na rynku pracy, wspieranie idei kształcenia ustawicznego i wykorzystywania umiejętności twórczych, wsparcie instytucji kultury, promocję kultury, promocję aktywności fizycznej, poprawę jakości i dostępności usług profilaktyki i ochrony zdrowia, rewitalizację społeczną, pomoc społeczną, oraz edukację ekologiczną i ochronę środowiska,

Cele GPR są zgodne z tymi priorytetami, szczególnie w zakresie rewitalizacji przestrzeni, rozwoju turystyki, ochrony środowiska i aktywizacji mieszkańców. Działania rewitalizacyjne w Miłomłynie będą jednocześnie wspierać rozwój całego obszaru funkcjonalnego (np. turystyka wodna, produkty lokalne).

		Strategia Rozwoju Ostródzko-Iławskiego OF		
		Konkurencyjna gospodarka	Bogata i różnorodna infrastruktura	Wysoka jakość życia
Cele GPR	Cel 1. Ograniczenie problemów społecznych i gospodarczych na obszarze rewitalizacji	X		X
	Cel 2. Podniesienie jakości, dostępności		X	X

Strategia Rozwoju Ostródzko-Iławskiego OF			
	Konkurencyjna gospodarka	Bogata i różnorodna infrastruktura	Wysoka jakość życia
i atrakcyjności przestrzeni publicznych oraz infrastruktury na obszarze rewitalizacji			
Cel 3. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego na obszarze rewitalizacji poprzez działania infrastrukturalne, proekologiczne i edukacyjne		X	X

8.5. Strategia Warmińsko-Mazurskie 2030

Strategia Warmińsko-Mazurskie 2030 została przyjęta uchwałą nr XIV/243/20 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 18 lutego 2020 r.

Dokument określając politykę rozwoju województwa, wyznacza następujące cele strategiczne:

1. **Kompetencje przyszłości**, który obejmuje m.in. podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kapitału ludzkiego, rozwój nowoczesnych usług, w tym podnoszenie ich standardu, różnorodności i dostępności, a także wsparcie tworzenia i rozwoju nowych organizacji.
2. **Inteligentna produktywność**, obejmujący m.in. rozwój miejsc pracy wysokiej jakości, tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, rozwój specjalizacji w tym tworzenie i udoskonalanie produktów turystycznych i promocję działań na rzecz odtwarzania dziedzictwa gospodarczego
3. **Kreatywna aktywność**, obejmujący m.in. wspieranie wzrostu aktywności społecznej mieszkańców, wsparcie inicjatyw rozwijających zainteresowania, wsparcie włączenia społecznego i budowania więzi społecznych, wspieranie rozwoju infrastruktury sprzyjającej aktywności społecznej, kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i edukacyjnej, wzmacnianie lokalnej tożsamości.
4. **Mocne fundamenty**, który obejmuje m.in. tworzenie warunków rozwoju aktywności społecznej i wzmacniania aktywności obywatelskiej, tworzenie infrastruktury integracji i aktywności społecznej, w tym sportowej, wykorzystanie zasobów lokalnych instytucji dla rozwoju aktywności społecznej i obywatelskiej, wspieranie działań mających na celu wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych w miastach regionu (w szczególności w miastach małych i średnich) m.in. poprzez przywrócenie lub nadanie im nowych funkcji społecznych, kulturalnych, gospodarczych, edukacyjnych lub rekreacyjnych, rozwój infrastruktury technicznej, w tym drogowej i wodno-kanalizacyjnej, a także infrastruktury socjalnej i bezpieczeństwa publicznego, poprawę

jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, w tym podnoszenie świadomości ekologicznej.

GPR wpisuje się w nie poprzez działania związane z aktywizacją zawodową, rozwojem przedsiębiorczości, integracją społeczną, ochroną dziedzictwa kulturowego, modernizacją przestrzeni publicznych i poprawą jakości środowiska.

		Strategia Warmińsko-Mazurskie 2030			
		Kompetencje przyszłości	Inteligentna produktywność	Kreatywna aktywność	Mocne fundamenty
Cele GPR	Cel 1. Ograniczenie problemów społecznych i gospodarczych na obszarze rewitalizacji	X	X	X	X
	Cel 2. Podniesienie jakości, dostępności i atrakcyjności przestrzeni publicznych oraz infrastruktury na obszarze rewitalizacji			X	X
	Cel 3. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego na obszarze rewitalizacji poprzez działania infrastrukturalne, proekologiczne i edukacyjne				X

8.6. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego przyjęty został uchwałą nr XXXIX/832/18 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 sierpnia 2018 r.

Jest to podstawowy dokument planistyczny, wyznaczający cele strategiczne województwa w układzie przestrzennym.

Miłomłyn został sklasyfikowany jako wielofunkcyjny ośrodek lokalny uzupełniający sieć osadniczą w województwie, zapewniający dostęp do podstawowych usług publicznych. Jest także miastem o funkcji uzdrowiskowej oraz miastem historycznym, wymagającym rewitalizacji urbanistycznej, zniszczonym w czasie II wojny światowej i dotychczas nieodbudowanym, lub odbudowanym tylko w nieznacznym zakresie, pozwalającym na realizację rozwiązań architektoniczno-urbanistycznych podnoszących potencjał turystyczny. Podkreśla się także znaczenie Kanału Elbląskiego jako zabytku techniki. Zwrócono także uwagę na niedostateczny dostęp do miejsc integracji społecznej i propagowania kultury na obszarach wiejskich w gminie.

Plan Zagospodarowania Województwa określa cele szczegółowe polityki przestrzennej, z czego następujące wykazują szczególne znaczenie z punktu widzenia procesu rewitalizacji w Gminie Miłomłyn:

- Dążenie w gospodarowaniu przestrzenią do uporządkowania i harmonii pomiędzy różnymi elementami i funkcjami tej przestrzeni dla ochrony ładu przestrzennego, jako niezbędnego wyznacznika równoważenia rozwoju.
- Poprawa jakości wewnętrznej regionu poprzez promowanie integracji funkcjonalnej i tworzenie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich, z wykorzystaniem potencjałów wewnętrznych.
- Poprawa dostępności terytorialnej regionu w relacjach zewnętrznych i wewnętrznych poprzez rozwijanie systemów infrastruktury technicznej, w tym infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.
- Zachowanie i odtwarzanie wysokiej jakości struktur przyrodniczo-kulturowych i krajobrazowych regionu oraz zrównoważone korzystanie z zasobów środowiska, stanowiące istotny element polityki rozwoju województwa.
- Zwiększenie odporności przestrzeni województwa na zagrożenia naturalne i antropogeniczne oraz utratę bezpieczeństwa energetycznego, a także uwzględnianie w polityce przestrzennej regionu potrzeb obronnych państwa.

Dodatkowo w Planie Zagospodarowania Województwa zawarto bardziej szczegółowe zapisy dotyczące Gminy Miłomłyn:

- Wspieranie rozwoju i promocja ośrodków o funkcjach specjalistycznych w tym uzdrowiskowych.
- Ochrona i stosowanie najwyższych standardów zagospodarowania przestrzennego w odniesieniu do istniejących uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej.
- Rozwój form i rodzajów turystyki oraz rozwijanie infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i okołoturystycznej w oparciu o istniejące uwarunkowania i zasoby, w szczególności na obszarach charakteryzujących się atrakcyjnością turystyczną.
- Rozwój turystyki zdrowotnej.
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej.
- Zabezpieczenie przeciwpowodziowe Miasta Miłomłyn.
- Budowa i rozbudowa Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK).

Cele i kierunki wyznaczone w niniejszym programie rewitalizacji wykazują spójność z kierunkami rozwoju określonymi w Planie Zagospodarowania Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Działania GPR pozostają z nimi w pełnej zgodności – poprzez modernizację przestrzeni, rozwój oferty turystycznej, ochronę dziedzictwa i wdrażanie rozwiązań proekologicznych.

8.7. Podsumowanie

Opisane powiązania potwierdzają, że GPR Gminy Miłomłyn jest spójny z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na wszystkich poziomach zarządzania. Wdrażanie programu nie tylko odpowiada na lokalne potrzeby, ale także wspiera realizację celów subregionalnych i wojewódzkich. Dzięki temu działania rewitalizacyjne będą miały charakter synergiczny i przyczynią się do trwałego i zrównoważonego rozwoju gminy oraz jej otoczenia.

9. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

W niniejszym rozdziale zaprezentowano charakterystykę najważniejszych projektów rewitalizacyjnych, zgłoszonych do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miłomłyn na lata 2025-2030. Przedstawiono również ogólne założenia dotyczące ich realizacji, wynikające z obowiązujących przepisów prawa, w szczególności związanych z ochroną przyrody, ochroną zabytków oraz innymi regulacjami mającymi wpływ na planowanie i wdrażanie działań rewitalizacyjnych. Proces naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych, uwzględniający aktywne włączenie interesariuszy, został szczegółowo opisany w rozdziale poświęconym mechanizmom partycypacji społecznej.

Przedstawione w niniejszym Programie przedsięwzięcia rewitalizacyjne stanowią propozycje działań, których realizacja przyczyni się do osiągnięcia celów rewitalizacji na obszarze gminy. Należy jednak podkreślić, że na obecnym etapie informacje dotyczące poszczególnych zadań – w szczególności w zakresie wartości kosztorysowych, źródeł i mechanizmów finansowania oraz precyzyjnych harmonogramów realizacji – mają charakter orientacyjny i wymagają dalszego doprecyzowania. Z tego względu dane te nie mogą stanowić podstawy do ujęcia przedsięwzięć w załączniku do uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy. Wpisanie zadań do Wieloletniej Prognozy Finansowej będzie możliwe dopiero po opracowaniu szczegółowych koncepcji realizacyjnych, przygotowaniu dokumentacji projektowej oraz wskazaniu zabezpieczonych źródeł finansowania, co pozwoli na realne i odpowiedzialne planowanie obciążeń budżetu gminy w układzie wieloletnim.

9.1. Założenia dla realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą realizowane z uwzględnieniem założeń z zakresu bezpieczeństwa pożarowego, ochrony zabytków, ochrony przyrody, infrastruktury technicznej elektroenergetycznej i infrastruktury telekomunikacyjnej, co zaprezentowano w dalszej części niniejszego rozdziału.

Bezpieczeństwo pożarowe

W odniesieniu do projektów infrastrukturalnych stosowane będą zagadnienia mające wpływ na stan bezpieczeństwa pożarowego, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 124, poz. 1030). Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą indywidualnie weryfikowane pod tym kątem na późniejszym etapie, przed ich wdrożeniem. Gdy będzie to zasadne, zapewnione zostaną:

- dostępność wody do celów przeciwpożarowych dla obiektów (z urządzeń zaopatrujących ludność w wodę), zgodnie z regulaminem dostarczania wody i odprowadzania ścieków, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków – Dz. U. z 2023 r. poz. 537 ze zm.).

- droga pożarowa o utwardzonej nawierzchni, umożliwiająca dojazd pojazdów jednostek ratowniczo-gaśniczych do budynków i obiektów o każdej porze roku.

Ponadto, realizując przedsięwzięcia rewitalizacyjne, szczególną uwagę należy zwrócić na lokalizację budynków i obiektów – na odległości między nimi.

Infrastruktura drogowa

Przez obszar rewitalizacji przechodzi droga krajowa nr S7 (przy czym ta droga ekspresowa zlokalizowana jest w ciągu drogi międzynarodowej E77), której zarządcą jest Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad. Droga ta znajduje się w wykazie autostrad i dróg ekspresowych stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2004 r. w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 741 ze zm.).

Realizując przedsięwzięcia rewitalizacyjne należy mieć na uwadze poniższe:

- Obiekty budowlane przy drodze ekspresowej poza terenem zabudowy należy sytuować w odległości co najmniej 40,0 m od zewnętrznej krawędzi jezdni. Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Infrastruktury, łącznice węzłów są jedną z jezdni drogi głównej i dlatego też wyżej wskazana odległość dotyczy drogi głównej jak i łącznic na węzłach. Drogi dojazdowe zlokalizowane w granicach pasa drogowego drogi ekspresowej stanowią dodatkową jezdnię drogi głównej, dlatego też odległość sytuowania obiektów budowlanych względem tej drogi należy odnieść jak dla drogi ogólnodostępnej odpowiadającej parametrom dróg publicznych gminnych. Przy czym odległości te się nie sumują, jeżeli wymagana odległość od krawędzi jezdni dodatkowej zawiera się w wymaganej odległości od krawędzi jezdni głównej, obiekt budowlany może być usytuowany przy zachowaniu wymaganej odległości od krawędzi jezdni głównej.
- Lokalizowanie reklam przy drogach ekspresowych jest zabronione (co wynika z umowy europejskiej o głównych drogach ruchu międzynarodowego (AGR) sporządzonej w Genewie 15 listopada 1975 r. oraz ujednoliconej Uchwały o Ruchu Drogowym Europejskiej Komisji Gospodarczej ds. Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego przy Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) z dnia 16 marca 2009 r.
- Drogię sytuuje się w pasie drogowym tak, aby uwzględnić potrzebę ochrony drogi i jej użytkowników oraz terenów przyległych do pasa drogowego przed wzajemnym niekorzystnym oddziaływaniem.
- Zjazdu zwykłego nie projektuje się z jezdni drogi klasy A, S lub GP, z wyjątkiem drogi klasy GP w trudnych warunkach.
- Projektowane urządzenia sieci infrastruktury technicznej, na przejściach pod korpusem drogi krajowej należy projektować prostopadle do osi drogi oraz należy lokalizować poza pasem drogi krajowej z zachowaniem przepisów prawa, w szczególności art. 42, 43 u.d.p.
- Odległość planowanych turbin wiatrowych od granicy pasa drogowego drogi krajowej nie może być mniejsza niż maksymalna wysokość obiektu (wysokość ponad poziom terenu

- skrajnego punktu wirnika/skrzydła elektrowni wiatrowej w pozycji pionowej) powiększona o 50%.
- Odległość planowanych wież telefonii komórkowych od zewnętrznej krawędzi jezdni drogi krajowej nie może być mniejsza niż maksymalna wysokość obiektu.
 - Drogi dla rowerów należy lokalizować poza pasem drogowym dróg krajowych, niezależnie od niwelety i przekroju drogi krajowej.
 - Obiekt budowlany wraz ze związanymi z nim urządzeniami budowlanymi należy, biorąc pod uwagę przewidywany okres użytkowania, projektować i budować w sposób określony w przepisach, w tym techniczno-budowlanych, oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, zapewniając: spełnienie wymagań podstawowych dotyczących: (...) ochrony przed hałasem.
 - Określając ustalenia planu ogólnego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, w szczególności przez: (...) 6) uwzględnienie innych potrzeb w zakresie, ochrony przed hałasem.
 - Budynek z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi powinien być wznoszony poza zasięgiem zagrożeń i uciążliwości określonych w przepisach odrębnych, przy czym dopuszcza się wznoszenie budynków w tym zasięgu pod warunkiem zastosowania środków technicznych zmniejszających uciążliwość poniżej poziomu ustalonego w tych przepisach bądź zwiększających odporność budynku na te zagrożenia i uciążliwości. Do uciążliwości zalicza się w szczególności – hałas i drgania (wibracje).
 - Budynek i urządzenia z nim związane powinny być zaprojektowane i wykonane w taki sposób, aby poziom hałasu, na który będą narażeni użytkownicy lub ludzie znajdujący się w ich sąsiedztwie nie stanowił zagrożenia dla ich zdrowia, a także umożliwiał im pracę, odpoczynek i sen w zadowalających warunkach. Pomieszczenia w budynkach mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej należy zatem chronić przed hałasem zewnętrznym przenikającym do pomieszczeń spoza budynku.
 - Zaleca się lokalizowanie nowej zabudowy mieszkaniowej w odległości nie mniejszej niż 150 m, licząc od osi dwujezdniowej drogi krajowej nr S7.

Ochrona zabytków

Należy podkreślić, że ewentualne planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmujące obiekty lub obszary zabytkowe prowadzone będą zgodnie z zasadami ochrony zabytków, tzn. zostaną rozpatrzone indywidualnie przez Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na etapie uzyskiwania stosownych pozwoleń i uzgodnień przez właścicieli tychże obiektów.

W przypadku obiektów oraz obszarów wpisanych do rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego, wymagają one odrębnych pozwoleń konserwatorskich na działania wymienione w art. 36 ust. 1 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1292). Natomiast obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków wymagają wcześniejszych uzgodnień z Warmińsko-Mazurskim Wojewódzkim

Konserwatorem Zabytków na podstawie art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 418). Oznacza to zatem, że dla obiektów i obszarów zabytkowych obowiązują odrębne przepisy, a prace w ich obrębie mogą zostać wykonane po uzyskaniu wymaganych pozwoleń lub uzgodnień konserwatorskich wg. ww. ustaw.

Reasumując, inwestycje prowadzone na obszarach oraz w zabytkach objętych ww. formami ochrony konserwatorskiej rozpatrywane będą więc indywidualnie, a prace w ich obrębie będą mogły zostać wykonane dopiero po uzyskaniu stosownych pozwoleń lub uzgodnień konserwatorskich wg ww. ustaw.

Ochrona przyrody

Postanowienia niniejszego programu, w tym zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne, realizowane będą zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a zatem także z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1940, z późn. zm.).

Realizując przedsięwzięcia rewitalizacyjne należy mieć na względzie w szczególności fakt, iż obszar rewitalizacji położony jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Kanału Elbląskiego oraz w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasów Taborskich. Dla tych obszarów obowiązują zasady zgodne z przepisami odrębnymi, w tym m.in. zakazy określone w uchwale nr XXX/670/17 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 września 2017 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Kanału Elbląskiego oraz w rozporządzeniu nr 150 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasów Taborskich.

Na terenie gminy znajdują się ponadto pomniki przyrody. W przypadku konieczności realizacji działań rewitalizacyjnych w sposób prowadzący do naruszenia zakazów obowiązujących w stosunku do pomników przyrody należy uzyskać stosowne zezwolenia (art. 44 ust. 3 ww. ustawy o ochronie przyrody), a w przypadku konieczności wycinki drzew – uprzednio znieść ochronę pomnikową.

Z kolei przypadku inwestycji prowadzonych w obrębie istniejących obiektów budowlanych (takich jak np. prace remontowe elewacji), konieczne jest przestrzeganie wytycznych do prowadzenia tego rodzaju prac w aspekcie ochrony ptaków oraz nietoperzy i ich siedlisk. Mając na uwadze możliwość zniszczenia siedlisk gatunków chronionych w trakcie prowadzonych prac budowlanych, drogowych czy remontowych (w szczególności w związku z planowanymi inwestycjami prowadzonymi w obrębie istniejących obiektów budowlanych, m.in. działań termomodernizacyjnych lub prac remontowych dachu i/lub elewacji), należy przewidzieć stosowanie działań minimalizujących i kompensacyjnych, takich jak:

- przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczych przed rozpoczęciem prac (np. uprzednie zinwentaryzowanie gatunków zasiedlających budynek),
- dostosowanie terminów przeprowadzenia robót do cyklu życiowego zwierząt, tj. realizacja prac w terminach minimalizujących ryzyko niszczenia lęgów ptaków i siedlisk nietoperzy,

- zapewnienie nadzoru przyrodniczego podczas realizacji inwestycji,
- zastosowanie rozwiązań kompensacyjnych w przypadku nieuniknionego zniszczenia siedlisk (np. montaż budek lęgowych i schronów dla nietoperzy, zakładanie nowych nasadzeń drzew i krzewów rodzimych gatunków, tworzenie łąk kwietnych i zadrzewień śródmiejskich).

W przypadku działań rewitalizacyjnych związanych z nowymi nasadzeniami zieleni, preferowane będzie stosowanie nasadzeń gatunków rodzimych, bez wprowadzania inwazyjnych gatunków obcych. Zaleca się więc, by realizatorzy przedsięwzięć rewitalizacyjnych w tym zakresie uwzględnili tę kwestię – projekty będą weryfikowane pod tym względem w późniejszej fazie, przed ich wdrożeniem.

Infrastruktura techniczna elektroenergetyczna

Postanowienia niniejszego dokumentu, w tym zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne, realizowane będą zgodnie z następującymi zapisami:

- wzdłuż przebiegu istniejących i planowanych linii elektroenergetycznych będących częścią sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej należy uwzględnić pasy technologiczne (pasy ochrony funkcyjnej) w obrębie tychże linii,
- wszystkie obiekty przewidywane do budowy, przebudowy lub remontu w zbliżeniu lub na skrzyżowaniu z infrastrukturą techniczną elektroenergetyczną podlegają przepisom odrębnym,
- należy zapewnić swobodny dostęp i dojazd do infrastruktury technicznej elektroenergetycznej, w tym stacji elektroenergetycznych, linii elektroenergetycznych oraz konstrukcji wsporczych (słupów) w celu przeprowadzenia prac eksploatacyjnych lub usuwania awarii,
- zaopatrzenie w energię elektryczną odbywa się z planowanej, budowanej, przebudowywanej, remontowanej i istniejącej infrastruktury technicznej elektroenergetycznej na podstawie przepisów odrębnych.

Infrastruktura telekomunikacyjna

Jeśli podczas realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego wystąpi kolizja z istniejącymi urządzeniami telekomunikacyjnymi, należy zwrócić się do właściciela tych urządzeń z wnioskiem o wydanie warunków technicznych dotyczących ich zabezpieczenia lub przeniesienia.

9.2. Lista przedsięwzięć podstawowych

Niniejszy rozdział przedstawia charakterystykę podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które zgłoszono do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miłomłyn na lata 2025-2030 w ramach otwartego naboru (więcej informacji w rozdziale 12).

Każde przedsięwzięcie przedstawione zostało w formie tabelarycznej, zawierającej szczegółowe informacje dotyczące: celu projektu, zakresu zadań, lokalizacji i realizacji, grupy interesariuszy, potencjalnych partnerów, szacowanej wartości oraz źródeł finansowania. Grupa przedsięwzięć podstawowych obejmuje 18 projektów, które odpowiadają na zidentyfikowane w gminie problemy i negatywne zjawiska, stanowiąc kluczowy element realizacji celów – ich wdrożenie pozwoli przezwyciężyć sytuację kryzysową i osiągnięcie zamierzonej wizji obszaru rewitalizacji:

1. Uporządkowanie zdegradowanej przestrzeni publicznej w centrum Miłomłyna.
2. Modernizacja nawierzchni dziedzińca szkoły podstawowej w Miłomłynie z uwzględnieniem zielono-niebieskiej infrastruktury.
3. Przebudowa i adaptacja budynku przy ul. Rynkowej 3 w Miłomłynie na cele aktywizacji społecznej mieszkańców.
4. Ochrona wody oraz ukierunkowanie ruchu turystycznego na terenie gminy Miłomłyn.
5. Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury przy ul. Sportowej w Miłomłynie.
6. Budowa ścieżki ruchowej oraz urządzenie nabrzeża jeziora Ilińsk w Miłomłynie.
7. Urządzenie placu nad Kanałem Elbląskim przy ul. Nadleśnej na cele społeczno-rekreacyjne.
8. Budowa ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż Kanału Elbląskiego przy ul. Nadleśnej w Miłomłynie.
9. Urządzenie terenu zielonego przy Orliku w Miłomłynie.
10. Termomodernizacja budynku urzędu miasta i gminy oraz ośrodka pomocy społecznej w Miłomłynie.
11. Przebudowa dróg i mostów na obszarze rewitalizacji.
12. Budowa kanalizacji sanitarnej relacji Liwa – Zalewo.
13. Razem dla Rogowa i Zalewa – program aktywizacji i integracji społecznej mieszkańców.
14. Budowa nowej infrastruktury rekreacyjnej dla mieszkańców Rogowa.
15. Budowa kamienicy i zagospodarowanie terenu zabytkowego w centrum miasta Miłomłyna.
16. ECHO NASZYCH POTRZEB – aktywizacja i integracja społeczna mieszkańców oraz ograniczenie problemów gospodarczych Miłomłyna.
17. Rekreacyjne Centrum Ruchu i Relaksu „MiłomłynFit”.
18. Termomodernizacja budynku ośrodka zdrowia w Miłomłynie oraz rozwój usług zdrowotnych.

Tabela 28. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 1

Lp.	1	
Nazwa projektu	Uporządkowanie zdegradowanej przestrzeni publicznej w centrum Miłomłyna	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Miłomłyn ul. Twarda 12, 14-140 Miłomłyn e-mail: gmina@milomlyn.pl tel. 89 642 58 01	
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Pasłęcka, ul. Rynkowa, Zaulek Nadleśny – Miłomłyn Ulice Pasłęcka i Rynkowa znajdują się w granicach obszaru rewitalizacji. Natomiast Zaulek Nadleśny znajduje się poza obszarem rewitalizacji, jednakże stanowi tożsamą przestrzeń do ul. Pasłęckiej i ul. Rynkowej, znajduje się na niej bruk. Dodatkowo zlokalizowany jest na niej skwer z pomnikiem Danuty Siedzikówny ps. „Inka”, który stanowi ważny element przestrzeni publicznej Miłomłyna. W tym miejscu odbywają się uroczystości patriotyczne społeczności lokalnej. <i>[częściowo na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Poprawa jakości i atrakcyjności przestrzeni publicznej w centrum Miłomłyna. Przestrzeń publiczna w centrum Miłomłyna będzie atrakcyjnym, bezpiecznym miejscem do użytkowania przez mieszkańców Miłomłyna, teren zostanie uporządkowany, nadane zostaną mu dodatkowo funkcje rekreacyjne. Stworzone zostaną warunki pod rozwój zwartej zabudowy w centrum. Odbudowany rynek miejski może być miejscem przyszłych usług społecznych, których brakuje obecnie w Miłomłynie.	
Spójność z celem i kierunkiem działania wskazanym w GPR	C1.K4, C2.K1, C2.K3, C2.K4, C3.K1, C3.K3	
Opis problemu	1) Zdegradowana struktura Rynku Miejskiego, brak wyraźnego centrum 2) Słaba jakość przestrzeni publicznych	
Zakres realizowanych zadań	1. Przebudowa ciągów komunikacyjnych (ulic, chodników, placów) 2. Urządzenie terenów zieleni 3. Przebudowa kanalizacji deszczowej 4. Montaż obiektów małej infrastruktury	
Czas realizacji	2027-2028	
Opis działań zap. dostępność	Szerokość ścieżek komunikacyjnych dostosowana zostanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Ciągi komunikacyjne i przestrzeń będą wykonane z nawierzchni umożliwiającej poruszanie się po nich osobom na wózkach. Możliwość korzystania przestrzeni rekreacyjnej funkcjonującej jako zielona infrastruktura jest doświadczeniem sensorycznym dla osób z zaburzeniami. Wykonane zostaną stanowiska postojowe dla samochodów osób z niepełnosprawnościami.	
Ewentualni partnerzy	Nie dotyczy	
Szacowana wartość	1 500 000,00 zł	
Źródła finansowania	Środki krajowe publiczne (Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu:	1. Powierzchnia uporządkowanej przestrzeni publicznej w centrum Miłomłyna [ok. 6600 m ²]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1. Po zakończeniu realizacji robót na podstawie protokołu odbioru końcowego
	Wskaźniki rezultatu:	1. Liczba ludności korzystającej z uporządkowanej przestrzeni publicznej [2300 osób]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1. Po zakończonej realizacji projektu na podstawie ewidencji ludności Miłomłyna

Tabela 29. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 2

Lp.	2	
Nazwa projektu	Modernizacja nawierzchni dziedzińca szkoły podstawowej w Miłomłynie z uwzględnieniem zielono-niebieskiej infrastruktury	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Miłomłyn ul. Twarda 12, 14-140 Miłomłyn e-mail: gmina@milomlyn.pl tel. 89 642 58 01	
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Pasłęcka 15, 14-140 Miłomłyn, dz. 316/4, 317 i 318, obr. 0001 m. Miłomłyn <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Zwiększenie odporności Miłomłyna na zagrożenia wynikające ze zmian klimatu. Realizacja inwestycji poprawi funkcjonalność i estetykę przestrzeni szkolnej, tworząc bezpieczne i przyjazne środowisko dla uczniów, kadry dydaktycznej oraz lokalnej społeczności, a jednocześnie wpisuje się w cele adaptacji do zmian klimatu i zrównoważonego rozwoju.	
Spójność z celem i kierunkiem działania wskazanym w GPR	C1.K4, C2.K1, C3.K1, C3.K3	
Opis problemu	Ograniczony dostęp do przestrzeni aktywności fizycznej i rekreacji dla dzieci i młodzieży Słaba atrakcyjność i jakość przestrzeni publicznych	
Zakres realizowanych zadań	Teren objęty inwestycją zagospodarowano jako funkcjonalną przestrzeń publiczną o charakterze edukacyjno-rekreacyjnym. W północnej części zaprojektowano strefę aktywności młodzieżowej z nawierzchnią trawiastą oraz miejsce postojowe dla autobusu. Centralnie zlokalizowano plac apelowy wraz z drogą pożarową. We wschodniej części terenu przewidziano rekreacyjną strefę pergoli z elementami małej architektury. Po stronie południowej zaplanowano lapidarium z miejscami wypoczynku, częściowo odgródzone pagórkami ziemnymi. W zachodniej części przewidziano przebudowę parkingu dla samochodów osobowych oraz likwidację nieużytkowanego szamba. Teren uzupełniono o ogród deszczowy służący retencji wód opadowych, altanę śmietnikową, oświetlenie parkowe z monitoringiem oraz maszt flagowy.	
Czas realizacji	2026-2027	
Opis działań zap. dostępność	Szerokość ścieżek komunikacyjnych dostosowana zostanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Ciągi komunikacyjne i przestrzeń będą wykonane z nawierzchni umożliwiającej poruszanie się po nich osobom na wózkach. Możliwość korzystania z przestrzeni rekreacyjnej funkcjonującej jako zielona infrastruktura jest doświadczeniem sensorycznym dla osób z zaburzeniami. Wykonane zostanie stanowisko postojowe dla samochodów osób z niepełnosprawnościami.	
Ewentualni partnerzy	Nie dotyczy	
Szacowana wartość	4 500 000,00 zł	
Źródła finansowania	Środki krajowe publiczne (budżet gminy), środki unijne (FE dla Polski Wschodniej na lata 2021-2027)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu:	1. Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu [1 365 m ²]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1. Po zakończeniu realizacji robót budowlanych na podstawie protokołu odbioru końcowego
	Wskaźniki rezultatu:	1. Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury [300 osób].
	Sposób pomiaru:	Ad. 1. Pomiar po zakończeniu realizacji projektu na podstawie danych z ewidencji ludności

Tabela 30. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 3

Lp.	3	
Nazwa projektu	Przebudowa i adaptacja budynku przy ul. Rynkowej 3 w Miłomłynie na cele aktywizacji społecznej mieszkańców	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Miłomłyn ul. Twarda 12, 14-140 Miłomłyn e-mail: gmina@milomlyn.pl tel. 89 642 58 01	
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Rynkowa, 14-140 Miłomłyn, dz. nr 260/1, obr. 0001 m. Miłomłyn <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Stworzenie warunków do aktywności społecznej mieszkańców, zwłaszcza młodzieży. Powstanie nowy obiekt służący zwiększeniu aktywności społecznej mieszkańców, zwłaszcza przestrzeni działalności dla młodzieży.	
Spójność z celem i kierunkiem działania wskazanym w GPR	C1.K1, C1.K3, C2.K1, C2.K2, C2.K3, C3.K3	
Opis problemu	Brak atrakcyjnej przestrzeni do aktywizacji mieszkańców, zwłaszcza spotkań dla młodzieży Niezagospodarowane i zdegradowane obiekty publiczne	
Zakres realizowanych zadań	- Wykonanie robót budowlanych służących przebudowie i adaptacji budynku, w tym: prace termomodernizacyjne - wykonanie izolacji termicznej, wymiana zadaszenia, ocieplenie ścian, montaż instalacji fotowoltaicznej, wykonanie nowych instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej, instalacji wodno-kanalizacyjnej, instalacji wentylacyjnej, instalacji elektrycznej, montaż nowego pieca na pellet, wymiana stolarki drzwiowej i okiennej, monitoring wizyjny budynku, wykonanie nowych posadzek, sufitów i ścian. - Zakup wyposażenia, w tym: zakup mebli kuchennych, sprzętu AGD i wyposażenia kuchennego, wyposażenie łazienek, wyposażenie pomieszczenia socjalnego, wyposażenie sal aktywności m.in.: meble, sprzęt multimedialny, wyposażenie biurowe	
Czas realizacji	2028-2029	
Opis działań zap. dostępność	Dostosowanie budynku i pozostałej przestrzeni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami z uwzględnieniem architektonicznych standardów dostępności – projektowanie uniwersalne.	
Ewentualni partnerzy	Nie dotyczy	
Szacowana wartość	3 000 000,00 zł	
Źródła finansowania	Środki krajowe publiczne (budżet gminy), środki unijne (FE dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu:	- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [1 szt.] - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami [1 szt.]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1, 2. Po zakończeniu realizacji robót budowlanych na podstawie protokołu odbioru końcowego
	Wskaźniki rezultatu:	1. Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji [2 300 osób]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1. Po zakończeniu realizacji projektu na podstawie ewidencji ludności miasta Miłomłyn

Tabela 31. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 4

Lp.	4
Nazwa projektu	Ochrona wody oraz ukierunkowanie ruchu turystycznego na terenie gminy Miłomłyn
Podmiot realizujący projekt	Gmina Miłomłyn ul. Twarda 12, 14-140 Miłomłyn e-mail: gmina@milomlyn.pl tel. 89 642 58 01
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Rynkowa, 14-140 Miłomłyn, dz. nr 43/3, 259, 260/1, 261, 266, 258, 267, 257, 255/14, nr 255/45 obr. 0001 m. Miłomłyn <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>
Ogólny cel przedsięwzięcia	Ochrona zasobów wodnych systemu Kanału Elbląskiego i ograniczenie antropopresji. Przestrzeń publiczna tzw. „Wyspy” ma być miejscem ogólnodostępnym dla wszystkich mieszkańców gminy i gości odwiedzających Miłomłyn. Miejsce to ma służyć celom rekreacyjnym, kulturalnym i wspierać aktywność fizyczną i społeczną mieszkańców. Jednocześnie teren zostanie urządzony w taki sposób, by chronić zasoby wodne Kanału Elbląskiego.
Spójność z celem i kierunkiem działania wskazanym w GPR	C1.K4, C2.K1, C2.K2, C2.K3, C2.K4, C3.K1, C3.K3
Opis problemu	Ograniczony dostęp do przestrzeni aktywności fizycznej i rekreacji Słaba atrakcyjność i jakość przestrzeni publicznych
Zakres realizowanych zadań	1) oczyszczenie terenu z porastających krzewów, cięcia pielęgnacyjne drzewostanu, 2) wykonanie nowych nasadzeń wkomponowanych w system ciągów i alej spacerowych wraz z obiektami małej architektury, 3) odtworzenie oraz pogłębienie historycznego kanału wokół Wyspy, 4) założenie łąk kwietnych, nasadzeń o właściwościach zdrowotnych oraz budek lęgowych dla ptaków, karmników oraz domków dla owadów, 5) wykonanie ciągów pieszych o nawierzchni przepuszczalnej z materiału umożliwiającego poruszanie się osobom z niepełnosprawnością, 6) oświetlenie terenu wykorzystujące energię odnawialną, 7) zielony parking wraz z drogą wewnętrzną o nawierzchni przepuszczalnej umożliwiającej poruszanie się osobom z niepełnosprawnością, 8) zadaszony zielony parking dla rowerów, 9) umocnienie brzegów Kanału Elbląskiego w postaci gabionów kamiennych, przygotowanie miejsca wypoczynkowego nad kanałem o nawierzchni piaszczystej oraz posadowienie schodów prowadzących do lustra wody, 10) urządzenie nadbrzeża kanału wraz z budową kładki z balustradami pełniącej funkcję ciągu spacerowego oraz pomostu pływającego dostosowanego do cumowania jednostek pływających 11) zabezpieczenie terenu przed nieuprawnionym parkowaniem samochodów, 12) wykorzystanie istniejącej ręcznej pompy wodnej do wyeksponowania jako atrakcji dla turystów, 13) wykonanie przyłącza energetycznego oraz rozdzielni elektrycznej, 14) monitoring terenu, 15) inna infrastruktura zielono-niebieska typu niecki, oczka wodne, rowy bioretencyjne i infiltracyjne.
Czas realizacji	2026-2027
Opis działań zap. dostępność	Szerokość ścieżek komunikacyjnych dostosowana zostanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Ciągi komunikacyjne i przestrzeń będą wykonane z nawierzchni umożliwiającej poruszanie się po nich osobom na wózkach. Możliwość korzystania z przestrzeni rekreacyjnej funkcjonującej jako zielona infrastruktura jest doświadczeniem sensorycznym dla osób z zaburzeniami. Wykonane zostanie stanowisko postojowe dla samochodów osób z niepełnosprawnościami
Ewentualni partnerzy	Nie dotyczy
Szacowana wartość	4 500 000,00 zł

Lp.	4	
Nazwa projektu	Ochrona wody oraz ukierunkowanie ruchu turystycznego na terenie gminy Miłomłyn	
Źródła finansowania	Środki krajowe publiczne (budżet gminy), środki unijne (FE dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu:	1. Zielona infrastruktura wybudowana w celu adaptacji do zmian klimatu [0,050 ha] 2. Liczba zagospodarowanych i utrzymanych terenów zielonych, z zachowaniem istniejącego drzewostanu [1 szt.] 3. Liczba miejsc cumowniczych udostępnianego nabrzeża przy Kanale Elbląskim na nieodpłatny sezonowy postój łodzi do celów rekreacji, bez dopuszczenia celów działalności komercyjnych [1 szt.]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1-3. Po zakończeniu realizacji robót budowlanych na podstawie protokołu odbioru końcowego
	Wskaźniki rezultatu:	1. Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej [2 300 osób]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1. Po zakończeniu realizacji projektu na podstawie ewidencji ludności miasta Miłomłyn

Tabela 32. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 5

Lp.	5	
Nazwa projektu	Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury przy ul. Sportowej w Miłomłynie	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Miłomłyn ul. Twarda 12, 14-140 Miłomłyn e-mail: gmina@milomlyn.pl tel. 89 642 58 01	
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Sportowa, Miłomłyn, dz. nr 81/2, 81/3, obr. 0001 m. Miłomłyn Realizacja projektu jest odpowiedzią na problemy obszaru rewitalizacji położonego w sąsiedztwie lokalizacji przedsięwzięcia. Działania na tym terenie będą miały wpływ na poprawę jakości życia mieszkańców Miłomłyna zamieszkujących obszar rewitalizacji. Teren jest zlokalizowany przy Kanale Elbląskim, stanowi atrakcyjne miejsce do rekreacji. [poza obszarem rewitalizacji]	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Rozwój infrastruktury rekreacyjnej dla mieszkańców Miłomłyna. Stworzona zostanie nowa infrastruktura rekreacyjna, która wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców Miłomłyna. Będą oni mieli stworzone atrakcyjne i wysoko jakościowe warunki do odpoczynku i rekreacji.	
Spójność z celem i kierunkiem działania wskazanym w GPR	C1.K4, C2.K2, C2.K3, C2.K4, C3.K1, C3.K3	
Opis problemu	Niewystarczająca oferta rekreacyjna, słaba infrastruktura do rekreacji	
Zakres realizowanych zadań	1) Oczyszczenie terenu z porastających krzewów, cięcia pielęgnacyjne drzewostanu, 2) Budowa zbiornika retencyjnego, 3) Budowa ciągów pieszych o nawierzchni przepuszczalnej z materiału umożliwiającego poruszanie się osobom z niepełnosprawnością, 4) Oświetlenie terenu wykorzystujące energię odnawialną, 5) Wykonanie nowych nasadzeń wkomponowanych w system ciągów i alej spacerowych 6) Budowa pumptracku; 7) Budowa ścianki wspinaczkowej; 8) Budowa małej architektury typu ławki, kosze na śmieci, stojaki na rowery; 9) Wykonanie zielonego parkingu wraz z drogą wewnętrzną o nawierzchni przepuszczalnej umożliwiającą poruszanie się osobom z niepełnosprawnością, 10) Wykonanie zadaszonoego zielonego parking dla rowerów, 11) Monitoring terenu, 12) Inna infrastruktura zielono-niebieska typu niecki, oczka wodne, rowy bioretencyjne i infiltracyjne.	
Czas realizacji	2028-2029	
Opis działań zap. dostępność	Szerokość ścieżek komunikacyjnych dostosowana zostanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Ciągi komunikacyjne i przestrzeń będą wykonane z nawierzchni umożliwiającej poruszanie się po nich osobom na wózkach. Możliwość korzystania z przestrzeni rekreacyjnej funkcjonującej jako zielona infrastruktura jest doświadczeniem sensorycznym dla osób z zaburzeniami. Wykonane zostanie stanowisko postojowe dla samochodów osób z niepełnosprawnościami.	
Ewentualni partnerzy	Nie dotyczy	
Szacowana wartość	4 000 000,00 zł	
Źródła finansowania	Środki krajowe publiczne (budżet gminy), środki unijne (EFRR)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu:	1. Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu [30 000 m ²]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1. Po zakończeniu robót budowlanych na podstawie protokołu odbioru robót
	Wskaźniki rezultatu:	1. Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury [2 300 osób]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1. Po zakończeniu realizacji projektu na podstawie ewidencji ludności miasta Miłomłyn

Tabela 33. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 6

Lp.	6	
Nazwa projektu	Budowa ścieżki ruchowej oraz urządzenie nabrzeża jeziora Ilińsk w Miłomłynie	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Miłomłyn ul. Twarda 12, 14-140 Miłomłyn e-mail: gmina@milomlyn.pl tel. 89 642 58 01	
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Zatokowa, 14-140 Miłomłyn, dz. dz. nr 906, 922/2, 922/1, 929, 16, 3160/4, obr. 0001 m. Miłomłyn; 3160/3, obr. 0016 Tarda Projekt znajduje się częściowo na obszarze rewitalizacji, obejmuje on również powstanie infrastruktury na wodach jeziora Ilińsk, które nie znajduje się w obszarze rewitalizacji. <i>[częściowo na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Rozwój walorów turystycznych obszaru ochrony uzdrowskiej Miłomłyn. Rozwój publicznie dostępnej infrastruktury uzdrowskiej.	
Spójność z celem i kierunkiem działania wskazanym w GPR	C1.K4, C2.K1, C2.K2, C2.K3, C2.K4, C3.K1	
Opis problemu	1) Brak infrastruktury do rozwoju gospodarczego opartego na funkcji uzdrowskiej 2) Ograniczony dostęp do przestrzeni aktywności fizycznej i rekreacji 3) Słaba atrakcyjność i jakość przestrzeni publicznych	
Zakres realizowanych zadań	1) posadowienia konstrukcji mola wraz z wiatą wypoczynkową oraz platformą na leżaki oraz wieżą widokową zadaszoną; 2) utworzenie ścieżki uzdrowskiej brzegiem Jeziora Ilińskiego wraz z miejscem do cumowania jednostek wodnych zakończonej wieżą widokową; 3) budowa ścieżek ruchowych zawierających elementy małej architektury oraz urządzenia techniczne i nowatorskie rozwiązania zabawowe z ruchomymi elementami wspomagające stan i kondycję fizyczną dzieci oraz przyspieszające proces leczenia uzdrowskiego; 4) oświetlenie ledowe na terenie objętym inwestycją; 5) nasadzenia roślinami rodzimymi o właściwościach zdrowotnych; 6) monitoring na projektowanej inwestycji.	
Czas realizacji	2026-2027	
Opis działań zap. dostępność	Szerokość ścieżek komunikacyjnych dostosowana zostanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Ciągi komunikacyjne i przestrzeń będą wykonane z nawierzchni umożliwiającej poruszanie się po nich osobom na wózkach. Możliwość korzystania przestrzeni rekreacyjnej funkcjonującej jako zielona infrastruktura jest doświadczeniem sensorycznym dla osób z zaburzeniami.	
Ewentualni partnerzy	Nie dotyczy	
Szacowana wartość	8 000 000,00 zł	
Źródła finansowania	Środki krajowe publiczne (budżet gminy), środki unijne (FE dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu:	1. Liczba wspartych urządzeń leczenia uzdrowskiego [1 szt.]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1. Po zakończeniu robót budowlanych na podstawie protokołu odbioru końcowego
	Wskaźniki rezultatu:	1. Liczba osób odwiedzających obiekty leczenia uzdrowskiego [1 000 osób]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1. W ciągu 12 miesięcy po zakończeniu realizacji projektu na podstawie pomiaru liczby osób w wybrane dni w każdym miesiącu

Tabela 34. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 7

Lp.	7	
Nazwa projektu	Urządzenie placu nad Kanałem Elbląskim przy ul. Nadleśnej na cele społeczno-rekreacyjne	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Miłomłyn ul. Twarda 12, 14-140 Miłomłyn e-mail: gmina@milomlyn.pl tel. 89 642 58 01	
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Nadleśna, 14-140 Miłomłyn, dz. nr 404/2, 406, 407/19, 43/4, obr. 0001 m. Miłomłyn <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Rozwój funkcji rekreacyjnych przestrzeni publicznej nad Kanałem Elbląskim w Miłomłynie. Stworzona zostanie przestrzeń – teren do organizacji plenerowych działań społecznych i rekreacyjnych, w tym organizacji imprez gminnych oraz wydarzeń organizowanych przez inne podmioty działające na terenie gminy.	
Spójność z celem i kierunkiem działania wskazanym w GPR	C1.K4, C2.K1, C2.K2, C2.K3, C3.K1	
Opis problemu	Brak zagospodarowanego i urządzonego miejsca w plenerze na działania społeczne i rekreacyjne, w tym organizację imprez plenerowych.	
Zakres realizowanych zadań	1. Budowa zadaszonej sceny na potrzeby organizacji występów artystycznych 2. Utwardzenie terenu placu 3. Zakup stołów, ławek i krzeseł 4. Zakup namiotów wystawienniczych 5. Zakup barierek scenicznych 6. Zakup koszy na śmieci 7. Wykonanie nowych nasadzeń roślinności 8. Wykonanie nowych ciągów komunikacyjnych 9. Wykonanie oświetlenia terenu 10. Montaż monitoringu wizyjnego	
Czas realizacji	2028-2029	
Opis działań zap. dostępność	Szerokość ścieżek komunikacyjnych dostosowana zostanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Ciągi komunikacyjne i przestrzeń będą wykonane z nawierzchni umożliwiającej poruszanie się po nich osobom na wózkach. Zakupione zostaną stoły i ławy dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową.	
Ewentualni partnerzy	Nie dotyczy	
Szacowana wartość	2 000 000,00 zł	
Źródła finansowania	Środki krajowe publiczne (budżet gminy), środki unijne (EFRR)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu:	1. Powierzchnia odnowionej przestrzeni na cele społeczne i rekreacyjne [0,35 ha] 2. Liczba nowych obiektów służących usługom społeczno-rekreacyjnym [1 szt.]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1, 2. Po zakończeniu realizacji projektu na podstawie protokołu odbioru robót i dostaw.
	Wskaźniki rezultatu:	1. Liczba ludności korzystającej ze stworzonej nowej przestrzeni publicznej [2 300 osób]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1. W ciągu 12 miesięcy po zakończeniu realizacji projektu na podstawie ewidencji ludności miasta Miłomłyna

Tabela 35. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 8

Lp.	8	
Nazwa projektu	Budowa ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż Kanału Elbląskiego przy ul. Nadleśnej w Miłomłynie	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Miłomłyn ul. Twarda 12, 14-140 Miłomłyn e-mail: gmina@milomlyn.pl tel. 89 642 58 01	
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Nadleśna, 14-140 Miłomłyn, dz. nr 404/2, 43/4, 3278/30, 395/12, 394/2, 393, obr. 0001 m. Miłomłyn <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Budowa nowej infrastruktury rekreacyjnej nad Kanałem Elbląskim w Miłomłynie. Wybudowana zostanie ścieżka pieszo-rowerowa, która pozwoli na rozwój aktywności sportowo-rekreacyjnej mieszkańców i przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności Miłomłyna jako miejsca zamieszkania.	
Spójność z celem i kierunkiem działania wskazanym w GPR	C1.K4, C2.K1, C2.K2, C2.K3, C2.K4, C3.K1	
Opis problemu	Niewystarczająca infrastruktura sportowo-rekreacyjna, która utrudnia rozwój inicjatyw rekreacyjno-sportowych oraz powoduje niską atrakcyjność miejsca zamieszkania.	
Zakres realizowanych zadań	Wybudowana zostanie ścieżka pieszo-rowerowa o szerokości 2,50 m i długości 1255 mb wraz z oświetleniem lampami solarnymi i elementami małej architektury typu ławki, kosze na śmieci i tablice informacyjne.	
Czas realizacji	2029-2030	
Opis działań zap. dostępność	Ciąg komunikacyjny i przestrzeń będą wykonane z nawierzchni umożliwiającej poruszanie się po nich osobom ze specjalnymi potrzebami. Obiekty małej infrastruktury (w tym ławki) będą dostosowane do potrzeb tych osób.	
Ewentualni partnerzy	Nie dotyczy	
Szacowana wartość	1 500 000,00 zł	
Źródła finansowania	Środki krajowe publiczne (budżet gminy), środki unijne (EFRR)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu:	1. Długość wybudowanej ścieżki pieszo-rowerowej [ok. 550 m] 2. Liczba nowych obiektów infrastruktury sportowo-rekreacyjnej [1 szt.]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1, 2. Po zakończeniu realizacji projektu na podstawie protokołu odbioru robót i dostaw
	Wskaźniki rezultatu:	1. Liczba ludności korzystającej ze stworzonej nowej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej [1 000]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1. W ciągu 12 miesięcy po zakończeniu realizacji projektu na podstawie ewidencji ludności

Tabela 36. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 9

Lp.	9	
Nazwa projektu	Urządzenie terenu zielonego przy Orliku w Miłomłynie	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Miłomłyn ul. Twarda 12, 14-140 Miłomłyn e-mail: gmina@milomlyn.pl tel. 89 642 58 01	
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Kościelna, 14-140 Miłomłyn, dz. 354 obr. 0001 m. Miłomłyn <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Powstanie nowa przestrzeń do rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców Miłomłyna, co służyć będzie poprawie atrakcyjności przestrzeni publicznej oraz estetyki tego miejsca.	
Spójność z celem i kierunkiem działania wskazanym w GPR	C1.K4, C2.K1, C2.K2, C2.K3, C3.K1	
Opis problemu	Ograniczony dostęp do przestrzeni służącej rekreacji i wypoczynkowi Słaba atrakcyjność i jakość przestrzeni publicznych	
Zakres realizowanych zadań	1) wykonanie nowych nasadzeń, 2) wykonanie ciągów pieszych, 3) montaż małej infrastruktury typu ławki, kosze na śmieci itp. 4) montaż zewnętrznych stołów parkowych do gier.	
Czas realizacji	2027	
Opis działań zap. dostępność	Szerokość ścieżek komunikacyjnych dostosowana zostanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Ciągi komunikacyjne i przestrzeń będą wykonane z nawierzchni umożliwiającej poruszanie się po nich osobom na wózkach. Możliwość korzystania z przestrzeni rekreacyjnej funkcjonującej jako zielona infrastruktura jest doświadczeniem sensorycznym dla osób z zaburzeniami, mającym działanie terapeutyczne.	
Ewentualni partnerzy	Nie dotyczy	
Szacowana wartość	100 000,00 zł	
Źródła finansowania	Środki krajowe publiczne (budżet gminy, środki regionalne), środki unijne (FE dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu:	1. Powierzchnia odnowionej przestrzeni publicznej służącej celom rekreacji i wypoczynku [ok. 550 m ²] 2. Liczba nowych obiektów służących rekreacji [1 szt.]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1, 2. Po zakończeniu realizacji robót budowlanych na podstawie protokołu odbioru końcowego
	Wskaźniki rezultatu:	1. Ludność korzystająca z nowego obiektu do rekreacji [2 300 osób]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1. W ciągu 12 miesięcy od zakończenia realizacji projektu na podstawie danych z ewidencji ludności

Tabela 37. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 10

Lp.	10	
Nazwa projektu	Termomodernizacja budynku urzędu miasta i gminy oraz ośrodka pomocy społecznej w Miłomłynie	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Miłomłyn ul. Twarda 12, 14-140 Miłomłyn e-mail: gmina@milomlyn.pl tel. 89 642 58 01	
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Twarda 12, 14-140 Miłomłyn, dz. nr 475/2, obr. 0001 m. Miłomłyn Urząd oraz ośrodek pomocy społecznej są podstawowymi instytucjami realizującymi usługi publiczne na terenie miasta i gminy Miłomłyn. Poprawa warunków świadczenia tych usług będzie miała wpływ na poprawę jakości życia mieszkańców obszarów rewitalizacji. [poza obszarem rewitalizacji]	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Poprawa warunków do świadczenia usług społecznych i publicznych. Zmodernizowany zostanie obiekt użyteczności publicznej, dzięki czemu poprawią się warunki świadczenia usług publicznych, społecznych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji.	
Spójność z celem i kierunkiem działania wskazanym w GPR	C1.K3, C1.K4, C2.K1, C2.K3, C3.K3	
Opis problemu	Słabej jakości obiekty publiczne, w których świadczone są usługi społeczne i publiczne	
Zakres realizowanych zadań	1. Prace termomodernizacyjne, w tym: wykonanie izolacji termicznej, wymiana zadaszenia, ocieplenie ścian, montaż instalacji fotowoltaicznej, wykonanie instalacji wentylacyjnej, montaż nowego pieca na pellet, wymiana stolarki drzwiowej i okiennej. 2. Adaptacja toalet do potrzeb osób z niepełnosprawnością.	
Czas realizacji	2027-2028	
Opis działań zap. dostępność	Dostosowanie budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami z uwzględnieniem architektonicznych standardów dostępności – projektowanie uniwersalne.	
Ewentualni partnerzy	Nie dotyczy	
Szacowana wartość	2 000 000,00 zł	
Źródła finansowania	Środki krajowe publiczne (budżet gminy), środki unijne (FE dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu:	1. Liczba obiektów poddanych modernizacji [1 szt.] 2. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami [1 szt.]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1, 2. Po zakończeniu realizacji robót budowlanych na podstawie protokołu odbioru końcowego
	Wskaźniki rezultatu:	1. Liczba ludności korzystającej z usług realizowanych w termomodernizowanym budynku [4 600 osób]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1. Po zakończeniu realizacji projektu na podstawie ewidencji ludności gminy Miłomłyn

Tabela 38. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 11

Lp.	11	
Nazwa projektu	Przebudowa dróg i mostów na obszarze rewitalizacji	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Miłomłyn ul. Twarda 12, 14-140 Miłomłyn e-mail: gmina@milomlyn.pl tel. 89 642 58 01	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Zalewo, Dębinka, Gil Mały, Rogowo, Boguszewo ul. Kolejowa, Nadleśna, Jarzębinowa, Zatokowa, Wąska, Wiosenna, Akacyjowa, Pasłęcka i Poprzeczna w Miłomłynie Przedsięwzięcie ma charakter liniowy, w związku z tym realizacja projektu będzie też obejmowała obszar poza rewitalizacją. Jest to konieczne, aby wykonać drogi do obszarów rewitalizowanych. <i>[częściowo na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Poprawa stanu infrastruktury drogowej na obszarach rewitalizowanych. Poprawiony zostanie stan techniczny dróg gminnych, uzupełnione zostanie oświetlenie uliczne, wybudowane zostaną chodniki oraz pobocza, a także kanalizacja deszczowa. Dzięki modernizacji mostu poprawią się warunki użytkowania ul. Pasłęckiej.	
Spójność z celem i kierunkiem działania wskazanym w GPR	C1.K4, C2.K1, C3.K3	
Opis problemu	Zły stan techniczny dróg i mostów, co stwarza zagrożenie bezpieczeństwa w ich użytkowaniu.	
Zakres realizowanych zadań	1. Modernizacja mostu na ul. Pasłęckiej w Miłomłynie (nad Kanałem Elbląskim) 2. Przebudowa drogi relacji Zalewo – Gil Mały (ok. 2500 m) 3. Przebudowa drogi relacji Zalewo – Dębinka (ok. 2700 m) 4. Przebudowa drogi Rogowo – Boguszewo (ok. 3000 m) 5. Przebudowa ul. Kolejowej w Miłomłynie – etap II (ok. 550 m) 6. Przebudowa ul. Nadleśnej w Miłomłynie (160 m) 7. Przebudowa ul. Jarzębinowej w Miłomłynie (60 m) 8. Przebudowa ul. Zatokowej w Miłomłynie (120 m) 9. Przebudowa ul. Wąskiej w Miłomłynie (165 m) 10. Przebudowa ul. Wiosennej w Miłomłynie (100 m) 11. Przebudowa ul. Akacyjowej w Miłomłynie (ok. 70 m) 12. Przebudowa ul. Pasłęckiej w Miłomłynie (600 m) 13. Przebudowa ul. Poprzecznej w Miłomłynie (250 m) Na wybranych odcinkach dróg wybudowane zostanie brakujące oświetlenie uliczne oraz kanalizacja deszczowa.	
Czas realizacji	2027-2030	
Opis działań zap. dostępność	Ciągi komunikacyjne zostaną wykonane z nawierzchni umożliwiającej poruszanie się po nich osobom ze specjalnymi potrzebami zgodnie z uniwersalnym projektowaniem.	
Ewentualni partnerzy	Nie dotyczy	
Szacowana wartość	15 000 000,00 zł	
Źródła finansowania	Środki krajowe publiczne (budżet gminy, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu:	1. Długość przebudowanych dróg i ulic [10,257 km] 2. Liczba zmodernizowanych obiektów mostowych [1 szt.]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1, 2. Po zakończeniu realizacji projektu na podstawie protokołu odbioru robót
	Wskaźniki rezultatu:	1. Liczba ludności korzystającej z poprawionej infrastruktury drogowej [1 000 osób]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1. W ciągu 12 miesięcy po zakończeniu realizacji projektu na podstawie ewidencji ludności

Tabela 39. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 12

Lp.	12	
Nazwa projektu	Budowa kanalizacji sanitarnej relacji Liwa – Zalewo	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Miłomłyn ul. Twarda 12, 14-140 Miłomłyn e-mail: gmina@milomlyn.pl tel. 89 642 58 01	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Liwa, Zalewo Ze względu na specyfikę inwestycji, jej przebieg liniowy, część przedsięwzięcia będzie realizowane poza obszarem rewitalizacji <i>[częściowo na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Poprawa środowiska naturalnego poprzez rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej. Poprzez budowę kanalizacji sanitarnej stworzona zostanie infrastruktura do podłączenia się dla indywidualnych gospodarstw i odprowadzania ścieków w zbiorowym systemie. Zlikwidowane zostaną szamba oraz zmniejszą się incydenty nielegalnego pozbywania się ścieków.	
Spójność z celem i kierunkiem działania wskazanym w GPR	C1.K4, C3.K3	
Opis problemu	Zły stan środowiska naturalnego spowodowany brakiem sieci kanalizacji sanitarnej. Ścieki z gospodarstw domowych trafiają do szamb, które nie zawsze są szczelne lub są odprowadzane nielegalnie na sąsiednie działki.	
Zakres realizowanych zadań	Planuje się budowę kanalizacji sanitarnej relacji Liwa – Rogowo na odcinku ok. 3,5 km.	
Czas realizacji	2029-2030	
Opis działań zap. dostępność	Ze względu na specyfikę projekt ma neutralny charakter w odniesieniu do dostępności. Zaplanowane działania dotyczą dostępności informacyjno-komunikacyjnej.	
Ewentualni partnerzy	Nie dotyczy	
Szacowana wartość	4 000 000,00 zł	
Źródła finansowania	Środki krajowe publiczne (budżet gminy)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu:	1. Długość wybudowanego rurociągu kanalizacji sanitarnej [3 500 mb]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1. Po zakończeniu realizacji robót na podstawie protokołu odbioru końcowego
	Wskaźniki rezultatu:	1. Liczba ludności korzystającej z nowo powstałej infrastruktury [66 osób]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1. Po zakończonej realizacji projektu na podstawie ewidencji ludności Zalewa

Tabela 40. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 13

Lp.	13	
Nazwa projektu	Razem dla Rogowa i Zalewa – program aktywizacji i integracji społecznej mieszkańców	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Miłomłyn ul. Twarda 12, 14-140 Miłomłyn e-mail: gmina@milomlyn.pl tel. 89 642 58 01 (Realizacja zadań zostanie zlecona organizacji pozarządowej)	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Rogowo, Zalewo <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Aktywizacja społeczna i integracja mieszkańców Rogowa i Zalewa poprzez stworzenie oferty działań kulturalnych, edukacyjnych, sportowych i prospołecznych, odpowiadających na lokalne potrzeby. Przewiduje się wzrost liczby mieszkańców biorących udział w działaniach społecznych, poprawę integracji międzypokoleniowej, większą aktywność młodzieży i seniorów, rozwój lokalnych inicjatyw oddolnych, poprawę estetyki i funkcjonalności przestrzeni wspólnych.	
Spójność z celem i kierunkiem działania wskazanym w GPR	C1.K1, C1.K2, C1.K3, C2.K2, C3.K1, C3.K2	
Opis problemu	– niska aktywność społeczna mieszkańców, – ograniczone możliwości integracji i spędzania wolnego czasu, – brak oferty dla dzieci i młodzieży, – słabe więzi sąsiedzkie i ograniczone poczucie wspólnoty.	
Zakres realizowanych zadań	1. Organizacja cyklicznych warsztatów (kulinarne, rękodzielnicze, komputerowe, ekologiczne). 2. „Święto Rogowa” – coroczne wydarzenie integracyjne (piknik rodzinny, prezentacje lokalnych talentów, występy). 3. Klub młodzieżowy i zajęcia sportowe (piłka nożna, siatkówka, joga, taniec). 4. Program „Aktywni 60+” – zajęcia dla seniorów (gimnastyka, spotkania z dietetykiem, kursy obsługi smartfona). 5. Wspólne działania sąsiedzkie: np. zagospodarowanie zieleni, tworzenie ogrodu społecznego, warsztaty ekologiczne. 6. Punkt wsparcia doradczego (edukacja obywatelska, pomoc w pisaniu CV, spotkania z doradcą zawodowym).	
Czas realizacji	2026-2030	
Opis działań zap. dostępność	– bezpłatny transport na wydarzenia dla osób starszych i z niepełnosprawnościami, – zapewnienie tłumacza PJM podczas wydarzeń, – materiały informacyjne w wersji papierowej i cyfrowej, – organizacja zajęć w dostępnych architektonicznie miejscach.	
Ewentualni partnerzy	M-GOK w Miłomłynie, Sołectwo Liwa, Sołectwo Boguszewo, szkoła podstawowa w Liwie, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Miłomłynie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłomłynie, Powiatowy Urząd Pracy w Ostródzie	
Szacowana wartość	300 000,00 zł	
Źródła finansowania	Środki krajowe publiczne (budżet gminy, krajowe programy rządowe: FIO, PROO, programy Ministerstwa Kultury i Sportu), środki unijne (EFS+)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu:	1. Liczba zorganizowanych wydarzeń [min. 12 rocznie]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1. Listy obecności, raporty organizatorów
	Wskaźniki rezultatu:	1. Liczba uczestników działań [min. 100 osób rocznie] 2. Wzrost liczby mieszkańców deklarujących udział w życiu społecznym [o min. 20%] 3. Wzrost liczby lokalnych inicjatyw oddolnych [min. 5 w okresie realizacji]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1. Listy obecności, raportu organizatorów Ad. 2, 3. Ankiety ewaluacyjne, sprawozdania sołtysa i organizacji partnerskich.

Tabela 41. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 14

Lp.	14	
Nazwa projektu	Budowa nowej infrastruktury rekreacyjnej dla mieszkańców Rogowa	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Miłomłyn ul. Twarda 12, 14-140 Miłomłyn e-mail: gmina@milomlyn.pl tel. 89 642 58 01	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Rogowo, działka nr 10/38, obr. 0014 Rogowa Góra <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Stworzenie warunków do rozwoju aktywności środowiska lokalnego poprzez zorganizowanie przestrzeni do spędzania wolnego czasu dla mieszkańców Rogowa. Realizacja projektu przyczyni się do zaspokojenia potrzeb społecznych mieszkańców Rogowa poprzez poprawę stanu infrastruktury integracji społecznej w miejscowości Rogowo. Wybudowany punkt spotkań (świetlica wiejska) to nie tylko miejsce do spędzania wolnego czasu, ale także do prowadzenia zajęć kulturalnych i edukacyjnych. To przestrzeń dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów wspierająca rozwój zainteresowań, kultywująca tradycje oraz aktywizująca działalność społeczną mieszkańców, a także umożliwiającą prowadzenie zajęć edukacyjnych, szkoleń, warsztatów dla różnych grup wiekowych, wspierająca rozwój i poszerzanie wiedzy. Świetlica wraz z zagospodarowanym w pobliżu terenem zielonym wokół stawu z wkomponowanymi roślinami ozdobnymi i brzegowymi oraz małą architekturą da mieszkańcom dawe możliwość wyboru sposobu zagospodarowania wolnego czasu. Realizacja projektu ma być bodźcem do rozwijania różnych form aktywności mieszkańców Rogowa w zakresie edukacji, kultury, sportu i rekreacji, co w konsekwencji przyczyni się do większej integracji społeczności. Projekt będzie sprzyjać przeciwdziałaniu zjawisku wykluczenia społecznego mieszkańców poprzez rozszerzenie oferty spędzania wolnego czasu dla mieszkańców.	
Spójność z celem i kierunkiem działania wskazanym w GPR	C1.K3, C1.K4, C2.K1, C2.K2, C2.K3, C3.K1	
Opis problemu	1. Wykluczenie i brak integracji społecznej 2. Zaniedbanie terenów zielonych i degradacja przestrzeni wiejskiej 3. Ograniczone możliwości edukacyjne.	
Zakres realizowanych zadań	1. Wybudowanie zadaszonego punktu spotkań służącego jako centrum społeczno-kulturalne dla mieszkańców (tzw. świetlica wiejska w plenerze) przeznaczona do organizowania zebrań wiejskich, spotkań integracyjnych, szkoleń, zabaw, imprez kulturalnych, wyposażona w utwardzoną nawierzchnię, ławy i stoły, oświetlenie. 2. Odbudowa stawu wraz z małą architekturą – przywrócenie do życia i rozwój zdegradowanego terenu przy zbiorniku wodnym poprzez pogłębienie, uporządkowanie i wzmocnienie brzegów oraz zagospodarowanie terenu wokół stawu w celu przywrócenia naturalnego stanu ekosystemu oraz nadaniu mu nowych funkcji przyrodniczych i rekreacyjnych, w tym montaż obiektów typu ławki, stojaki na rowery, kosze na śmieci, ogrodzenie, oświetlenie, wykonanie nowych nasadzeń.	
Czas realizacji	2027	
Opis działań zap. dostępność	Budowa wiaty oraz terenu wokół stawu będzie uwzględniać projektowanie uniwersalnie i zasadę dostępności architektonicznej. Oba obiekty pozbawione zostaną barier architektonicznych, a ich nawierzchnia zostanie wykonana z materiałów umożliwiających poruszanie się osób z niepełnosprawnością ruchową. Elementy takie jak stoły i ławy, ławki zostaną również dostosowane do potrzeb tych osób.	
Ewentualni partnerzy	Sołectwo Liwa	
Szacowana wartość	300 000,00 zł	
Źródła finansowania	Środki krajowe publiczne (budżet gminy, środki regionalne), środki unijne (EFRR)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu:	1. Liczba wybudowanych wiat integracyjnych [1 szt.] 2. Liczba odnowionych stawów wraz z infrastrukturą towarzyszącą [1 szt.]

Lp.	14	
Nazwa projektu	Budowa nowej infrastruktury rekreacyjnej dla mieszkańców Rogowa	
	Sposób pomiaru:	Ad. 1, 2. Protokół odbioru robót budowlanych
	Wskaźniki rezultatu:	1. Liczba osób korzystających z powstałej infrastruktury [134 osoby]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1. W ciągu 12 miesięcy po zakończeniu realizacji projektu na podstawie ewidencji ludności

Tabela 42. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 15

Lp.	15	
Nazwa projektu	Budowa kamienicy i zagospodarowanie terenu zabytkowego w centrum miasta Miłomłyn	
Podmiot realizujący projekt	Sławomir Karabinowski Liwa ul. Długa 43, 14-140 Miłomłyn e-mail: phuzosia@idsl.pl tel. 723 998 816	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Miłomłyn ul. Pasłęcka 2a, 14-140 <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Poprawienie wizerunku centrum miasta Miłomłyn. Zapoczątkowanie odbudowy rynku. Utworzenie działalności gospodarczej w zakresie funkcjonowania: 1) Kafejki kulturalnej z izbą pamięci. 2) Restauracji. 3) Usługi nieuciążliwe – lokale do wynajęcia.	
Spójność z celem i kierunkiem działania wskazanym w GPR	C1.K1, C2.K1, C2.K2, C2.K3	
Opis problemu	Od czasów zakończenia II wojny światowej w Miłomłynie jest problem z możliwością odbudowania starówki.	
Zakres realizowanych zadań	Budowa budynku na podstawie starych fundamentów. Wykonanie elewacji nawiązując do historycznego wyglądu. Odrestaurowanie placu przed kamienicą starą kostką kamienną. Odbudowa obejmuje cztery parcele jednej z kamienic w centrum miasta i odbędzie się na podstawie pozwolenia na budowę uzyskanego w dniu 14.02.2024 r.	
Czas realizacji	2025-2027	
Opis działań zap. dostępność	W kamienicy będą zapewnione podjazdy oraz zamontowana winda umożliwiające przemieszczanie się osób z niepełnosprawnościami po budynku i lokalach w budynku	
Ewentualni partnerzy	Fundacja Liwska Akademia Sztuki, Karolina Karabinowska, Joanna Karabinowska	
Szacowana wartość	5 000 000,00 zł	
Źródła finansowania	Środki krajowe publiczne (krajowe programy rządowe), środki pochodzące z innych źródeł (fundusze zewn. fundacji, środki prywatne)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu:	1. Powierzchnia utworzonej kafejki kulturalnej [280 m ²] 2. Powierzchnia utworzonej restauracji [200 m ²] 3. Liczba utworzonych mieszkań [5 szt.] 4. Liczba utworzonych lokali usługowych [5 szt.]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1-4. Protokół odbioru robót budowlanych
	Wskaźniki rezultatu:	1. Liczba prowadzonych działalności (usługi nieuciążliwe) [5 szt.]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1. Ewidencja zarządcy budynku

Tabela 43. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 16

Lp.	16	
Nazwa projektu	ECHO NASZYCH POTRZEB – aktywizacja i integracja społeczna mieszkańców oraz ograniczenie problemów gospodarczych Miłomłyna	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Miłomłyn Kancelaria Rachunkowo-Prawna Małgorzata Nowikiewicz Fundacja ECHO	
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Kościelna 9 <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Aktywizacja społeczna, integracja i edukacja mieszkańców Miłomłyna. Poprawa stanu technicznego budynku przy ul. Kościelnej 9 w Miłomłynie i jego adaptacja na cele związane z prowadzoną działalnością gospodarczą i działalnością pożytku publicznego. Przewiduje się wzrost liczby mieszkańców biorących udział w działaniach społecznych, poprawę integracji międzypokoleniowej oraz zwiększenie aktywności młodzieży i seniorów, rozwój przedsiębiorczości na terenie objętym rewitalizacją, poprawę estetyki obszaru objętego rewitalizacją.	
Spójność z celem i kierunkiem działania wskazanym w GPR	C1.K1, C1.K2, C2.K2, C2.K3, C2.K4, C3.K1, C3.K2	
Opis problemu	– niska aktywność społeczna mieszkańców, – ograniczone możliwości integracji i spędzania wolnego czasu, – brak odpowiedniej infrastruktury na obszarze rewitalizacji służącej prowadzeniu działalności gospodarczej i działalności prospołecznej.	
Zakres realizowanych zadań	1. Organizacja usług doradczych i szkoleniowych wspierających rozwój osobisty mieszkańców Miłomłyna; 2. Stworzenie przyjaznego miejsca wspólnych aktywności dla mieszkańców Miłomłyna; 3. Realizacja sąsiedzkich inicjatyw umożliwiających włączenie w życie lokalnej społeczności osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (program „Ciasto z babcią”); 4. Stworzenie wspólnego ogródka warzywnego; 5. Realizacja przedsięwzięć może odbywać się przy współudziale innych organizacji pozarządowej.	
Czas realizacji	2026-2029	
Opis działań zap. dostępność	1. Zastosowanie projektowania uniwersalnego, podjazdu umieszczenie rozkładu pomieszczeń w lokalu według wersji wizualnej i dotykowej. 2. Organizacja zajęć w dostępnych architektonicznie miejscach.	
Ewentualni partnerzy	Lokalni przedsiębiorcy oraz lokalne organizacje pozarządowe.	
Szacowana wartość	500 000,00 zł	
Źródła finansowania	Środki unijne (EFS+), środki pochodzące z innych źródeł (środki prywatne, sponsoring lokalnych firm)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu:	1. Powierzchnia budynku przebudowanego na cele działalności gospodarczej i działalności służącej pożytkowi publicznemu [106,10 m²] 2. Liczba obiektów przygotowanych do prowadzenia działalności gospodarczej [1 szt.] 3. Liczba zorganizowanych wydarzeń i szkoleń [min. 5 rocznie]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1, 2. Protokół odbioru robót budowlanych Ad. 3. Raporty organizatorów
	Wskaźniki rezultatu:	1. Liczba uczestników działań [min. 100 osób]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1. Listy obecności, raporty organizatorów

Tabela 44. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 17

Lp.	17
Nazwa projektu	Rekreacyjne Centrum Ruchu i Relaksu „MiłomłynFit”
Podmiot realizujący projekt	Stowarzyszenie Klub Sportowy Alpha Gym Ostróda ul. Topolowa 6, 14-140 Miłomłyn e-mail: ostroda@alpha-gym.pl tel. 501 611 648
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Topolowa 6, 14-140 Miłomłyn Działka zlokalizowana jest przy ul. Topolowej 6, 14-140 Miłomłyn, choć nie znajduje się bezpośrednio w granicach wyznaczonego obszaru rewitalizacji, leży w jego bezpośrednim sąsiedztwie, co umożliwia łatwy i bezpośredni dostęp do realizowanego obiektu przez mieszkańców wszystkich części obszaru rewitalizowanego Miłomłyna. Planowane centrum rekreacji będzie ogólnodostępne i dedykowane zarówno dzieciom, młodzieży, jak i dorosłym mieszkańcom obszarów rewitalizacji, co przyczyni się do integracji społecznej, wsparcia działań rekreacyjno-sportowych oraz poprawy jakości życia w całej gminie. Dzięki temu projekt realizuje cele rewitalizacji poprzez tworzenie warunków do aktywizacji społecznej, zdrowotnej i kulturalnej, wzmacnia więzi międzyludzkie oraz promuje zdrowy tryb życia. Ponadto, działka stanowi prywatną własność prezesa towarzystwa, który odda ją Stowarzyszeniu do dyspozycji na potrzeby realizacji przedsięwzięcia, eliminując potencjalne bariery administracyjne i umożliwiając szybkie oraz efektywne przeprowadzenie inwestycji. Stanowi to również realne zabezpieczenie trwałości i kontynuacji projektu w dłuższym horyzoncie czasowym. Alternatywnie proponuje się rozważenie przeznaczenia na budowę i realizację centrum rekreacji terenu należącego do Gminy Miłomłyn, położonego w okolicy ulic Leśnej i Zatokowej. Obszar ten znajduje się bezpośrednio na terenie rewitalizacji, co sprzyja wykorzystaniu dostępnej przestrzeni zgodnie z celami i kierunkami działań Gminnego Programu Rewitalizacji. <i>[poza obszarem rewitalizacji]</i>
Ogólny cel przedsięwzięcia	Celem projektu jest stworzenie nowoczesnego i dostępnego centrum rekreacji oraz aktywności fizycznej dla mieszkańców Miłomłyna, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży oraz dorosłych. Projekt ma na celu: – Zwiększenie aktywności fizycznej i promowanie zdrowego stylu życia na obszarze rewitalizacji oraz jego sąsiedztwie. – Stworzenie bezpiecznej i atrakcyjnej przestrzeni do rekreacji, sportu oraz integracji społecznej dla różnych grup wiekowych i społecznych. – Wsparcie rozwoju usług społecznych i kulturowych poprzez organizację zajęć sportowych, rekreacyjnych i edukacyjnych. – Zwiększenie dostępności infrastruktury rekreacyjnej dla mieszkańców, w tym osób o szczególnych potrzebach. – Wzmocnienie więzi społecznych i poprawa jakości życia mieszkańców, poprzez oferowanie różnorodnych form aktywizacji fizycznej i wypoczynku. Projekt wpisuje się w cele Gminnego Programu Rewitalizacji, przyczyniając się do ograniczenia problemów społecznych, poprawy bezpieczeństwa i zwiększenia atrakcyjności przestrzeni publicznej. Przewiduje się następujące rezultaty: – Zwiększenie poziomu aktywności fizycznej mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz sąsiednich terenów, co przełoży się na poprawę kondycji zdrowotnej i samopoczucia społeczności lokalnej. – Wzrost liczby mieszkańców uczestniczących w regularnych zajęciach sportowych, rekreacyjnych oraz w wydarzeniach integracyjnych organizowanych w ramach centrum. – Rozwój infrastruktury rekreacyjnej dostępnej dla szerokiego spektrum użytkowników, w tym osób z różnymi potrzebami i ograniczeniami. – Zacieśnienie więzi społecznych i budowanie poczucia wspólnoty poprzez organizację wydarzeń sportowo-rekreacyjnych, pikników oraz programów aktywizacyjnych.

Lp.	17
Nazwa projektu	Rekreacyjne Centrum Ruchu i Relaksu „MiłomłynFit”
	– Podniesienie estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej poprzez zagospodarowanie terenu zielonego wokół centrum oraz wprowadzenie nowych form rekreacji. – Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców w obszarze dzięki aktywizacji społecznej i obecności zorganizowanych zajęć rekreacyjnych. – Wzmocnienie lokalnej przedsiębiorczości i aktywizacja zawodowa poprzez programy oraz zajęcia wspierające rozwój kompetencji fizycznych i społecznych uczestników.
Spójność z celem i kierunkiem działania wskazanym w GPR	C1.K1, C1.K2, C1.K3, C1.K4, C2.K1, C2.K2, C2.K3, C2.K4
Opis problemu	Przedsięwzięcie odpowiada na kilka istotnych problemów społecznych i funkcjonalnych na obszarze rewitalizacji Miłomłyna, w tym: – Niska aktywność fizyczna mieszkańców, zwłaszcza dzieci, młodzieży oraz dorosłych, co wpływa na obniżoną kondycję zdrowotną i jakość życia. – Brak dostępnej i atrakcyjnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej dedykowanej lokalnej społeczności, w szczególności rodzinom i osobom o ograniczonych możliwościach. – Słaba integracja społeczna wynikająca z niedostatecznej liczby miejsc sprzyjających spotkaniom, wspólnym aktywnościom i budowaniu więzi międzyludzkich. – Ograniczone wsparcie dla dzieci i młodzieży w zakresie rozwoju fizycznego i rekreacji, co może prowadzić do marginalizacji części społeczności oraz zagrożeń wykluczeniem. – Potrzeba tworzenia bezpiecznych i dostępnych miejsc rekreacji, które poprawią komfort życia oraz poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. – Realizacja projektu przyczyni się do eliminacji tych problemów poprzez stworzenie nowoczesnego centrum rekreacji, które zaspokoi potrzeby zdrowotne, społeczne i kulturalne, wzmacniając proces rewitalizacji obszaru.
Zakres realizowanych zadań	Stworzenie i wyposażenie ogólnodostępnego centrum rekreacji na działce przy ul. Topolowej 6 w Miłomłynie, obejmującego: – duże dmuchane tory przeszkód, – elementy do ćwiczeń sprawnościowych i wspinaczkowych (drabinki, ścianki), – studio treningowe w kontenerze wyposażone w sprzęt do ćwiczeń siłowych i funkcjonalnych, – saunę oraz tradycyjną banie jako elementy wspierające zdrowie i regenerację, – halę namiotową umożliwiającą organizację letnich zajęć sportowych i rekreacyjnych – profesjonalną trampolinę, – poduszkę powietrzną do skoków. Organizacja regularnych zajęć sportowych, rekreacyjnych i edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym: – zajęcia ruchowe i gimnastyczne dla dzieci, – treningi siłowe i kondycyjne dla dorosłych, – programy aktywizacji lokalnej oraz budowania więzi społecznych. Organizacja cyklicznych pikników sportowych i wydarzeń rekreacyjnych, integrujących społeczność lokalną i promujących aktywny wypoczynek. Rozbudowa oferty rekreacyjnej o strefę relaksu na świeżym powietrzu. Zapewnienie dostępności obiektu dla osób ze szczególnymi potrzebami poprzez dostosowanie infrastruktury i programów zajęć. Prowadzenie działań promocyjnych i informacyjnych, mających na celu zaangażowanie mieszkańców obszaru rewitalizowanego oraz sąsiednich części Miłomłyna. Współpraca z lokalnymi instytucjami, organizacjami i partnerami w celu rozwijania oferty i zwiększenia zasięgu działań rekreacyjnych.
Czas realizacji	2026-2030 od II kwartału 2026 do II kwartału 2027: prace budowlane, modernizacyjne i organizacyjne niezbędne do uruchomienia centrum rekreacji od III kwartału 2027 do IV kwartału 2030: działania aktywizacyjne i programy społeczne

Lp.	17	
Nazwa projektu	Rekreacyjne Centrum Ruchu i Relaksu „MiłomłynFit”	
Opis działań zap. dostępność	Przedsięwzięcie przewiduje pełne dostosowanie infrastruktury oraz oferty rekreacyjnej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami poprzez: – Zapewnienie bezprogowego i szerokiego dostępu do wszystkich obiektów centrum, w tym wyposażenie ścieżek i wejść w nawierzchnie antypoślizgowe oraz szerokości umożliwiającej swobodne poruszanie się osobom na wózkach inwalidzkich. – Wyposażenie centrum w sprzęt sportowo-rekreacyjny dostosowany do różnych rodzajów niepełnosprawności. – Organizację zajęć i programów dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami, prowadzonych przez wykwalifikowanych instruktorów z doświadczeniem w pracy z tą grupą uczestników. – Szkolenia personelu centrum w zakresie obsługi i pomocy osobom ze szczególnymi potrzebami, zapewniając wysoką jakość i bezpieczeństwo. – Umożliwienie wsparcia i asysty podczas korzystania z oferty centrum poprzez współpracę z lokalnymi organizacjami wspierającymi osoby niepełnosprawne. – Zapewnienie oznakowania i informacji w formach ułatwiających odbiór przez osoby z różnymi ograniczeniami (np. piktogramy, duże litery, kontrasty kolorystyczne). Ciągłe monitorowanie dostępności poprzez systemy informacji zwrotnej od uczestników oraz wprowadzanie niezbędnych usprawnień	
Ewentualni partnerzy	– Urząd Miasta i Gminy Miłomłyn – współpraca przy realizacji oraz promocji przedsięwzięcia, wsparcie organizacyjne i formalno-prawne. – Lokalne szkoły i przedszkola – partnerstwo przy organizacji zajęć rekreacyjnych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży. – Organizacje pozarządowe działające na rzecz aktywizacji społecznej i sportu – wsparcie merytoryczne i pomoc w realizacji programów aktywizacyjnych. – Kluby sportowe i rekreacyjne z regionu Miłomłyna – współpraca w zakresie organizacji treningów i wydarzeń sportowych. – Firmy lokalne i sponsorzy – wsparcie finansowe, rzeczowe oraz promocja przedsięwzięcia. – Ośrodki kultury i instytucje kulturalne – współpraca przy organizacji pikników, wydarzeń integracyjnych i kulturalnych. – Organizacje działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami – zapewnienie dostępności i udziału w zajęciach oraz wydarzeniach rekreacyjnych.	
Szacowana wartość	900 000,00 zł	
Źródła finansowania	Środki krajowe publiczne (budżet gminy, krajowe programy rządowe wspierające rozwój infrastruktury społecznej i sportowej), środki unijne (FE dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027 – EFRR), środki pochodzące z innych źródeł (dotacje od organizacji pozarządowych i fundacji, darowizny, środki prywatne, sponsoring lokalnych przedsiębiorstw)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu:	1. Liczba godzin zorganizowanych zajęć sportowych, rekreacyjnych i edukacyjnych na terenie centrum [500 godz. rocznie] 2. Liczba zorganizowanych pikników i wydarzeń integracyjnych [6 rocznie] 3. Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni rekreacyjnej [1 500 m²]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1, 2. Rejestracja i monitoring liczby godzin zajęć oraz wydarzeń prowadzony przez organizatora Ad. 3. Pomiary powierzchni na podstawie dokumentacji projektowej i inwentaryzacji terenu
	Wskaźniki rezultatu:	1. Liczba uczestników zajęć i wydarzeń na terenie centrum [min. 1000 osób rocznie] 2. Wzrost aktywności fizycznej mieszkańców obszaru rewitalizacji mierzonej ankietami satysfakcji wypełnianych przez uczestników [wzrost o 20% po zakończeniu 1 roku od uruchomienia centrum]

Lp.	17	
Nazwa projektu	Rekreacyjne Centrum Ruchu i Relaksu „MiłomłynFit”	
		3. Poprawa poczucia bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców, mierzone poprzez badania ankietowe przed i po realizacji projektu [wzrost o minimum 15%] 4. Zwiększenie liczby osób z grup zagrożonych wykluczeniem uczestniczących w programach aktywizacyjnych [min. 200 osób rocznie] 5. Poziom satysfakcji uczestników zajęć i wydarzeń [co najmniej 85% pozytywnych opinii w ankietach ewaluacyjnych]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1. Rejestracja i monitoring liczby uczestników prowadzony przez organizatora. Ad. 2-5. Ankiety, wywiady i badania ewaluacyjne prowadzone wśród uczestników oraz mieszkańców obszaru rewitalizacji, analiza danych dotyczących uczestnictwa oraz jakości świadczonych usług.

Tabela 45. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 18

Lp.	18	
Nazwa projektu	Termomodernizacja budynku ośrodka zdrowia w Miłomłynie oraz rozwój usług zdrowotnych	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Miłomłyn ul. Twarda 12, 14-140 Miłomłyn e-mail: gmina@milomlyn.pl tel. 89 642 58 01	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres ul. Cicha 1, 14-140 Miłomłyn, dz. nr 920/10, 920/12, obr. 0001 m. Miłomłyn Ośrodek zdrowia jest jedyną instytucją zapewniającą podstawową opiekę medyczną finansowaną przez NFZ na terenie miasta i gminy Miłomłyn. Poprawa warunków świadczenia tych usług będzie miała wpływ na poprawę jakości życia mieszkańców obszarów rewitalizacji. Przychodnia znajduje się w niedalekiej odległości od granic obszaru rewitalizacji. [poza obszarem rewitalizacji]	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Poprawa warunków świadczenia i rozwój usług zdrowotnych. Zmodernizowany zostanie obiekt użyteczności publicznej oraz wprowadzone zostaną nowe usługi zdrowotne, dzięki czemu poprawią się warunki świadczenia tych usług, ich jakość i zakres.	
Spójność z celem i kierunkiem działania wskazanym w GPR	C1.K4, C2.K1, C2.K3	
Opis problemu	Słabej jakości obiekty publiczne, w których świadczone są usługi zdrowotne oraz niewystarczające usługi zdrowotne.	
Zakres realizowanych zadań	1. Prace termomodernizacyjne, w tym: wykonanie izolacji termicznej, wymiana zadaszenia, ocieplenie ścian, montaż instalacji fotowoltaicznej, wykonanie instalacji wentylacyjnej, montaż nowego pieca na pellet, wymiana stolarki drzwiowej i okiennej 2. Adaptacja toalet do potrzeb osób z niepełnosprawnościami 3. Wyposażenie istniejących gabinetów lekarskich w nowoczesny sprzęt i aparaturę medyczną. 4. Uruchomienie działalności nowych gabinetów lekarskich z usługami, które do tej pory nie były świadczone, w tym m.in. gabinet ginekologiczny. 5. Przebudowa placu przed ośrodkiem zdrowia.	
Czas realizacji	2027-2028	
Opis działań zap. dostępność	Dostosowanie budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami z uwzględnieniem architektonicznych standardów dostępności – projektowanie uniwersalne.	
Ewentualni partnerzy	Nie dotyczy	
Szacowana wartość	10 000 000,00 zł	
Źródła finansowania	Środki krajowe publiczne (budżet gminy), środki unijne (EFRR; FE dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu:	1. Liczba wspartych podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rodzaju podstawowa opieka zdrowotna [1 szt.] 2. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami [1 szt.]
	Sposób pomiaru:	Ad. 1-2. Po zakończeniu realizacji robót budowlanych na podstawie protokołu odbioru końcowego.
	Wskaźniki rezultatu:	1. Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej [3 000 osób].
	Sposób pomiaru:	Ad. 1. Po zakończeniu realizacji projektu na podstawie ewidencji ludności gminy Miłomłyn.

9.3. Zbiorczy opis uzupełniających rodzajów przedsięwzięć

Na terenie Miasta i Gminy Miłomłyn – w ramach procesu rewitalizacji – mogą zostać zrealizowane działania dodatkowe, tj. przedsięwzięcia uzupełniające. Takie działania mogą oddziaływać także na obszary gminy poza tymi, które są bezpośrednio objęte rewitalizacją. Co ważne, przedsięwzięcia uzupełniające mają wspierać założenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miłomłyn na lata 2025-2030, a tym samym powinny być komplementarne z przedsięwzięciami podstawowymi, stanowiąc ich uzupełnienie, niezbędne ich dodatki. Wobec tego, tego rodzaju inicjatywy powinny wzmacniać efekty przedsięwzięć podstawowych na obszarze rewitalizacji – mogą one przyczyniać się do zmniejszenia wykluczenia społecznego, poprawy jakości życia, zwiększenia integracji społecznej, zapewnienia bezpieczeństwa oraz podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców. Wskazane korzyści niosą ze sobą pozytywne skutki społeczne, ekonomiczne i środowiskowe.

Zgodnie z powyższym, na terenie Miasta i Gminy Miłomłyn mogą zostać zrealizowane dodatkowe projekty – tzw. przedsięwzięcia uzupełniające, komplementarne z przedsięwzięciami podstawowymi, koncentrujące się m.in. na:

- poprawa jakości i komfortu życia mieszkańców we wszystkich grupach wiekowych,
- ograniczanie negatywnych zjawisk społecznych, takich jak ubóstwo czy wykluczenie, poprzez podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych,
- wzmacnianie więzi społecznych i aktywizacja mieszkańców dzięki tworzeniu przestrzeni spotkań, organizacji wydarzeń społecznych oraz różnorodnych form aktywności (rekreacyjnych, sportowych, kulturalnych),
- budowanie i pielęgnowanie lokalnej tożsamości poprzez wydarzenia edukacyjne i integracyjne,
- wspieranie zatrudnienia i przedsiębiorczości, a tym samym zmniejszanie poziomu bezrobocia,
- angażowanie społeczności w proces wspólnego projektowania i współtworzenia przestrzeni publicznych, takich jak parki, place czy ulice,
- wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa poprzez działania edukacyjne i inicjatywy ograniczające przestępczość,
- rozwijanie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz promowanie postaw i zachowań proekologicznych,
- ochrona i promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego poprzez wspieranie odpowiednich inicjatyw.

Katalog podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych planowanych do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miłomłyn zostanie uzupełniony poprzez przedsięwzięcia uzupełniające. W okresie obowiązywania programu planuje się realizację następujących projektów, realizujących kierunki działań i stanowiących przedsięwzięcia uzupełniające komplementarne do podstawowych:

1. Odbudowa zabudowy rynku w centrum Miłomłyna;
2. Przebudowa i adaptacja niewykorzystywanych obiektów oraz nadanie im nowych funkcji;
3. Renowacja zabytkowych budynków;
4. Pozyskanie przestrzeni przy Kanale Elbląskim na cele użyteczności publicznej;
5. Termomodernizacja budynków mieszkalnych połączona z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii oraz usuwaniem azbestu.

10. Mechanizmy zapewnienia komplementarności oraz integrowania działań

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miłomłyn opiera się na kompleksowym podejściu, które uwzględnia podstawowe zasady prowadzenia działań rewitalizacyjnych: kompleksowość, koncentrację interwencji oraz komplementarność. Szczególny nacisk położono na zapewnienie spójności zarówno pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami realizowanymi w ramach Programu, jak i pomiędzy działaniami różnych podmiotów oraz zastosowanymi źródłami finansowania na obszarze rewitalizacji.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, skuteczna realizacja projektów wymaga zachowania komplementarności w wymiarze przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym oraz finansowym. Takie podejście zwiększa efektywność działań, pozwala lepiej wykorzystać dostępne zasoby i wzmacnia trwałość osiągniętych rezultatów. W efekcie proces rewitalizacji staje się realnym narzędziem ożywienia zdegradowanych obszarów oraz poprawy jakości życia mieszkańców.

10.1. Zasada kompleksowości

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miłomłyn na lata 2025–2030 obejmuje szerokie spektrum działań i przedsięwzięć, w tym różnorodne projekty rewitalizacyjne realizowane przy wsparciu z wielu źródeł finansowania. Jego kompleksowy charakter wynika ze specyfiki procesu rewitalizacji, który jest złożonym i wielowymiarowym działaniem obejmującym kluczowe aspekty rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego. Takie podejście umożliwia skuteczne odpowiadanie na lokalne wyzwania oraz sprzyja zrównoważonemu rozwojowi obszarów zdegradowanych.

10.2. Zasada koncentracji interwencji

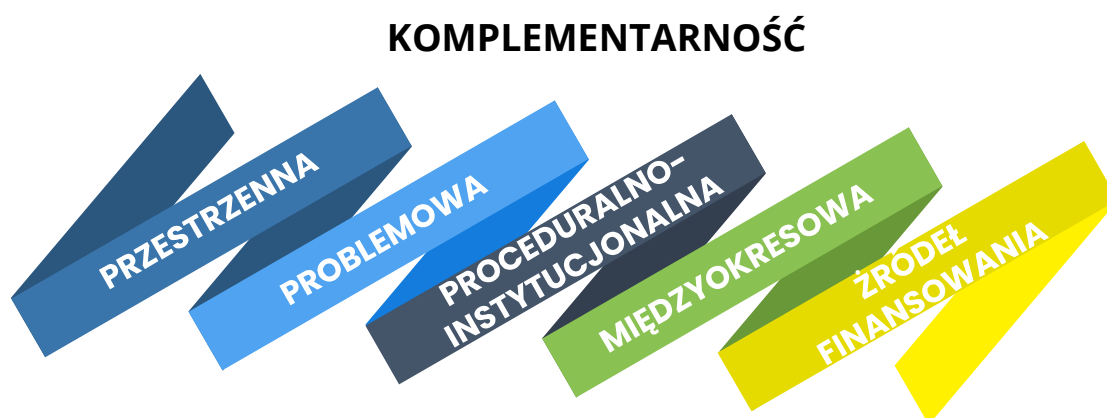
W myśl zasady koncentracji interwencji, zaplanowane działania rewitalizacyjne prowadzone będą na obszarze gminy o największym nasileniu różnorodnych problemów i zjawisk kryzysowych, a jednocześnie na obszarze o kluczowym znaczeniu dla jej rozwoju. Głównym założeniem delimitacji obszaru rewitalizacji było wskazanie obszaru, na którym występuje największa koncentracja negatywnych zjawisk oraz identyfikacja jego potencjałów, co stoi w zgodzie z ww. zasadą koncentracji interwencji. Na podstawie diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych wyznaczono w Gminie Miłomłyn obszar rewitalizacji, który obejmuje jednostki analityczne: Miłomłyn I, Miłomłyn II, Zalewo, Rogowo.

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji został przyjęty uchwałą nr XII/110/2025 Rady Miejskiej w Miłomłynie z dnia 26 marca 2025 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Miłomłyn. Obszar rewitalizacji zamieszkują 1 385 osoby, co stanowi 29,87% ogółu populacji Miasta i Gminy Miłomłyn.

Powierzchnia obszaru rewitalizacji wynosi 1 491,09 ha, co stanowi 9,27% ogółu powierzchni gminy.

10.3. Zasada komplementarności

Program rewitalizacji, poprzez realizację różnorodnych przedsięwzięć, pozwoli na możliwie najbardziej efektywne wykorzystanie dostępnych środków finansowych przeznaczonych na ten cel. Wzajemne powiązania między poszczególnymi działaniami zapewnią ich spójne i skoordynowane oddziaływanie na zdiagnozowaną sytuację kryzysową, co przełoży się na osiągnięcie trwałych i bardziej kompleksowych efektów rewitalizacji.

Komplementarność przestrzenna

Zapewnienie komplementarności przestrzennej ma kluczowe znaczenie dla skuteczności realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Jej celem jest objęcie oddziaływaniem całego obszaru kryzysowego oraz tworzenie efektu synergii pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami. Dzięki temu możliwe będzie spójne i harmonijne osiąganie założonych rezultatów, prowadzących do trwałej poprawy sytuacji problemowej. Istotne jest przy tym, że podejmowane działania nie będą skutkować przenoszeniem trudności na inne części gminy ani nie wywołają zjawisk negatywnych, takich jak segregacja czy wykluczenie społeczne. Wszystkie projekty zaplanowano w taki sposób, aby rozwiązywały konkretne problemy zdiagnozowane na danym obszarze, jednocześnie wzajemnie się uzupełniając.

Przedsięwzięcia uwzględnione w programie zostały zaplanowane w sposób gwarantujący ich spójność terytorialną. Dzięki oddziaływaniu na różne sfery życia społecznego, gospodarczego i przestrzennego, będą one współtworzyć nową, zintegrowaną przestrzeń. Większość projektów (10 z 18, tj. 55,6%) zlokalizowana jest na obszarze rewitalizacji, jednak część z nich obejmuje również lokalizacje znajdujące się poza jego granicami (4 z 18, tj. 22,2%) bądź częściowo wykraczające poza jego granice (4 z 18, tj. 22,2%). W obu przypadkach znajduje to pełne uzasadnienie i wynika z logiki prowadzenia działań rewitalizacyjnych:

- **Projekty częściowo wykraczające poza obszar rewitalizacji (przedsięwzięcia nr 1, 6, 11, 12):**

Część przedsięwzięć została zaplanowana w taki sposób, że ich lokalizacja wykracza poza granice obszaru rewitalizacji. Ma to charakter uzasadniony i wynika z potrzeby

zapewnienia ciągłości przestrzennej inwestycji, a także ze specyfiki niektórych projektów liniowych, takich jak drogi czy kanalizacja. Przykładowo, w przypadku ścieżek rowerowych lub remontów ulic niemożliwe byłoby zakończenie prac dokładnie na granicy OR – konieczne jest ich logiczne przedłużenie, aby zachować funkcjonalność całego układu komunikacyjnego. Podobnie przedsięwzięcia realizowane nad Jeziorem Ilińsk obejmują fragmenty akwenu poza obszarem rewitalizacji, jednak ich wpływ społeczny i rekreacyjny w największym stopniu odczuwają mieszkańcy terenów zdegradowanych.

Dzięki takiemu podejściu projekty częściowo zlokalizowane poza obszarem rewitalizacji wciąż bezpośrednio odpowiadają na potrzeby mieszkańców obszaru kryzysowego, poprawiając jego sytuację społeczną, gospodarczą i przestrzenną. Ich realizacja zwiększy spójność terytorialną działań, zapewni integralność inwestycji i wzmocni trwałość rezultatów rewitalizacji.

Reasumując, realizacja przedsięwzięć częściowo zlokalizowanych poza obszarem rewitalizacji ma swoje logiczne uzasadnienie, wynikające z potrzeby zapewnienia ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej inwestycji. Projekty takie jak remonty dróg, budowa kanalizacji czy rozwój infrastruktury rekreacyjnej nad jeziorem, nie mogą być sztucznie przerywane w granicach obszaru rewitalizacji – ich pełna skuteczność wymaga objęcia działaniami także terenów bezpośrednio przylegających. Dzięki temu mieszkańcy obszaru kryzysowego zyskają dostęp do nowoczesnej, spójnej infrastruktury, a interwencje będą bardziej trwałe i funkcjonalne.

- **Projekty zlokalizowane poza obszarem rewitalizacji (przedsięwzięcia nr 5, 10, 17, 18):**

Podobne uzasadnienie dotyczy przedsięwzięć zlokalizowanych całkowicie poza wyznaczonym obszarem rewitalizacji. Ich realizacja opiera się na wykorzystaniu potencjału terenów sąsiadujących z obszarem rewitalizacji oraz na funkcjonalnych powiązaniach, jakie występują w przestrzeni miejskiej.

- Inwestycja dot. budowy kompleksu rekreacyjnego przy ul. Sportowej, mimo iż będzie zlokalizowana poza granicami obszaru rewitalizacji, odpowie na potrzeby mieszkańców obszaru zdegradowanego poprzez tworzenie przestrzeni rekreacyjnych i integracyjnych. Bliskość Kanału Elbląskiego dodatkowo zwiększa atrakcyjność lokalizacji.
- Inwestycja dot. termomodernizacji budynków urzędu oraz ośrodka pomocy społecznej, mimo położenia poza obszarem rewitalizacji, oddziaływać będzie bezpośrednio na mieszkańców tego obszaru, którzy korzystają z usług obu instytucji. Poprawa standardu ich funkcjonowania oznacza wyższy komfort obsługi i efektywniejsze wsparcie społeczne.
- Inwestycja dot. utworzenia rekreacyjnego centrum ruchu i relaksu zlokalizowana jest w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru rewitalizacji, co ułatwi łatwy dostęp dla jego mieszkańców. Obiekt będzie pełnił funkcję integracyjną, prozdrowotną i rekreacyjno-sportową, wpisując się w cele rewitalizacji poprzez aktywizację społeczną i wzmocnianie więzi międzyludzkich, w szczególności na obszarze rewitalizacji.

Reasumując, inwestycje zlokalizowane całkowicie poza obszarem rewitalizacji są ściśle powiązane z celami programu i w praktyce odpowiadają na potrzeby społeczności zamieszkującej obszar rewitalizacji. Ich oddziaływanie nie ogranicza się do miejsca realizacji, lecz obejmuje cały Miłomłyn, w szczególności tereny zdegradowane. Dzięki nim możliwe jest wykorzystanie istniejącej infrastruktury miejskiej, tworzenie atrakcyjnych przestrzeni integracyjnych, poprawa jakości usług publicznych oraz wzmacnianie więzi społecznych.

Włączenie tych przedsięwzięć do GPR pozwala na uniknięcie sztucznego dzielenia działań, a jednocześnie wzmacnia logikę rewitalizacji – proces ten nie kończy się bowiem na granicach administracyjnych, lecz obejmuje całą tkankę miejską i społeczną. W efekcie realizowane inwestycje uzupełniają działania prowadzone w obszarze rewitalizacji i przyczyniają się do trwałej poprawy jakości życia mieszkańców.

Podsumowując, zaplanowane w Gminnym Programie Rewitalizacji przedsięwzięcia, niezależnie od tego, czy są zlokalizowane wyłącznie na obszarze rewitalizacji, częściowo wykraczają poza jego granice, czy też znajdują się całkowicie poza nim, razem tworzą spójny i logiczny system działań o charakterze komplementarnym. Projekty częściowo wybiegające poza obszar rewitalizacji zapewniają ciągłość i funkcjonalność inwestycji liniowych oraz przestrzennych, natomiast przedsięwzięcia realizowane poza obszarem obejmują miejsca istotne dla mieszkańców obszaru rewitalizacji i odpowiadają na ich potrzeby poprzez poprawę dostępu do usług publicznych, rozwój infrastruktury rekreacyjnej oraz integrację społeczną. Dzięki temu wszystkie inicjatywy – niezależnie od ich lokalizacji – koncentrują się na wzmacnianiu potencjałów i eliminowaniu problemów obszaru kryzysowego, wspierając tym samym cele rewitalizacji w sposób kompleksowy i trwały.

Komplementarność problemowa

Założeniem rewitalizacji jest tworzenie zestawu działań, które wzajemnie się uzupełniają i odpowiadają na zróżnicowane wyzwania występujące na obszarze zdegradowanym. Projekty zaplanowane w ramach programu zostały tak dobrane, aby tworzyć spójną całość, łączącą interwencje w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. Takie podejście minimalizuje ryzyko rozdrobnienia działań oraz zapewnia kompleksową odpowiedź na lokalne potrzeby.

W gminnym programie rewitalizacji do poszczególnych projektów przypisano konkretne cele i kierunki działań programu, wskazując jednocześnie na problemy, które przedsięwzięcia te mają rozwiązywać. Realizacja tych celów przyczyni się do podniesienia jakości życia na obszarze rewitalizacji i zbliży go do pożądanego stanu przedstawionego w przyjętej wizji obszaru rewitalizacji. Wszystkie działania są zatem spójne z celami programu, a tym samym są powiązane z kierunkami rozwoju strategicznego gminy, co zostało potwierdzone odniesieniami do dokumentów planistycznych i strategicznych właściwych dla gminy (zob. rozdział 7).

Dzięki komplementarności możliwe jest nie tylko rozwiązywanie konkretnych problemów, ale także wzmacnianie efektów poszczególnych projektów poprzez ich powiązanie tematyczne i funkcjonalne – przedsięwzięcia oddziałują długofalowo, wzmacniając lokalny kapitał społeczny i przyczyniając się do rozwoju gospodarczego oraz zrównoważonego zarządzania przestrzenią. Szczególnym przejawem komplementarności problemowej jest powiązanie działań inwestycyjnych (infrastrukturalnych) z projektami społecznymi. Realizacja przedsięwzięć w zakresie modernizacji przestrzeni publicznych tworzy warunki sprzyjające aktywizacji społecznej, poprawie integracji mieszkańców, budowie poczucia wspólnoty oraz podnoszeniu jakości życia – szczególnie wśród grup wykluczonych społecznie lub wymagających wsparcia. Z kolei działania o charakterze społecznym – edukacyjne, integracyjne czy środowiskowe – wzmacniają efekty inwestycji infrastrukturalnych, angażując mieszkańców i budując ich poczucie sprawczości.

Przykładem takiej komplementarności jest modernizacja przestrzeni publicznych i obiektów: w niniejszym programie rewitalizacji zaplanowano zestaw wzajemnie powiązanych przedsięwzięć, które uzupełniają się i wzmacniają. Obejmują one zarówno działania ukierunkowane na przeciwdziałanie problemom społeczno-ekonomicznym oraz poprawę warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji, jak i inicjatywy sprzyjające ożywieniu społecznemu. Dotyczy to m.in. tworzenia przestrzeni do integracji, rekreacji i spędzania wolnego czasu, a także podnoszenia świadomości ekologicznej i troski o środowisko. Równocześnie przewidziano projekty poprawiające jakość przestrzeni publicznych i funkcjonalność obszaru. Przykładowo, uporządkowanie centrum Miłomłyna czy też adaptacja budynku przy ul. Rynkowej 3 – przedsięwzięcia te stworzą warunki do integracji i aktywizacji mieszkańców, a następnie ich rezultaty będą wzmacniane przez projekty społeczne, takie jak np. program „ECHO NASZYCH POTRZEB” czy też zajęcia organizowane w ramach utworzonego „MiłomłynFit”.

Istotną płaszczyzną uzupełniania się działań w niniejszym programie są także przedsięwzięcia rekreacyjne i środowiskowe. Budowa kompleksu rekreacyjnego przy ul. Sportowej czy też ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż Kanału Elbląskiego, jak i zagospodarowanie nabrzeża jeziora Ilińsk tworzą nową infrastrukturę aktywności fizycznej i wypoczynku. W połączeniu z działaniami ekologicznymi, takimi jak ochrona wód i rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury, projekty te sprzyjają zrównoważonemu rozwojowi i poprawie jakości środowiska, a jednocześnie wzmacniają ofertę turystyczno-rekreacyjną gminy.

Komplementarność widoczna jest również w zestawieniu działań stricte technicznych i komunikacyjnych z inicjatywami społecznymi. Przebudowa dróg i mostów czy budowa kanalizacji sanitarnej podnoszą standard infrastruktury i bezpieczeństwo mieszkańców, co stanowi podstawę do skutecznej realizacji przedsięwzięć społecznych, edukacyjnych i integracyjnych.

Całość programu obejmuje także projekty o charakterze gospodarczym i kulturalnym – przykładowo budowa kamienicy w centrum miasta z funkcjami usługowymi i kafejką

kulturalną uzupełnia działania rekreacyjne i społeczne, przyczyniając się jednocześnie do ożywienia rynku pracy i przedsiębiorczości lokalnej.

Reasumując, realizacja działań zaplanowanych w programie odpowiada na zróżnicowane problemy i – dzięki ich wzajemnej komplementarności – zwiększa szansę na trwałe i wielowymiarowe efekty. Wzmocnienie integracji i aktywizacji mieszkańców przyczynia się także do rozwoju ich kompetencji społecznych, co z kolei pozytywnie oddziałuje na sferę gospodarczą. Jednocześnie przedsięwzięcia związane z modernizacją budynków i obiektów czy też ich adaptacją do nowych funkcji podnoszą jakość przestrzeni publicznej i jej użyteczność (sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna), a zarazem zwiększają dostęp do usług publicznych, poprawiając standard życia mieszkańców (sfera społeczna).

Dzięki temu wzajemnie powiązane przedsięwzięcia tworzą system, w którym:

- projekty rekreacyjne i środowiskowe zwiększają atrakcyjność przestrzeni i poprawiają jakość życia,
- inicjatywy społeczne i edukacyjne wzmocniają integrację, aktywizację i kapitał społeczny,
- działania techniczne i przestrzenne podnoszą standard infrastruktury i ułatwiają korzystanie z przestrzeni publicznych,
- projekty gospodarcze i kulturalne wspierają rozwój ekonomiczny i tożsamość lokalną.

Taki dobór przedsięwzięć gwarantuje, że każdy projekt nie tylko wnosi unikalną wartość, ale także wzmocnia i uzupełnia efekty pozostałych, co w konsekwencji zwiększa trwałość i skuteczność całego procesu rewitalizacji. Tym samym zaplanowane działania tworzą spójną i wzajemnie wspierającą się całość, odpowiadającą na najważniejsze wyzwania obszaru rewitalizacji i skutecznie adresującą zdiagnozowane problemy.

Komplementarność problemowa została zaprezentowana w formie tabelarycznej, ukazując powiązania między poszczególnymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi a różnymi sferami (społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną).

Tabela 46. Macierz korelacji przedsięwzięć z poszczególnymi sferami

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne	Sfera				
	S	G	Ś	PF	T
1. Uporządkowanie zdegradowanej przestrzeni publicznej w centrum Miłomłyna.	x		x	x	x
2. Modernizacja nawierzchni dziedzińca szkoły podstawowej w Miłomłynie z uwzględnieniem zielono-niebieskiej infrastruktury.	x		x	x	x
3. Przebudowa i adaptacja budynku przy ul. Rynkowej 3 w Miłomłynie na cele aktywizacji społecznej mieszkańców.	x		x	x	x
4. Ochrona wody oraz ukierunkowanie ruchu turystycznego na terenie gminy Miłomłyn.	x		x	x	x
5. Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury przy ul. Sportowej w Miłomłynie.	x		x	x	x
6. Budowa ścieżki ruchowej oraz urządzenie nabrzeża jeziora Ilińsk w Miłomłynie.	x		x	x	x
7. Urządzenie placu nad Kanałem Elbląskim przy ul. Nadleśnej na cele społeczno-rekreacyjne.	x	x	x	x	x

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne	Sfera				
	S	G	Ś	PF	T
8. Budowa ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż Kanału Elbląskiego przy ul. Nadleśnej w Miłomłynie.	x		x	x	x
9. Urządzenie terenu zielonego przy Orliku w Miłomłynie.	x		x	x	x
10. Termomodernizacja budynku urzędu miasta i gminy oraz ośrodka pomocy społecznej w Miłomłynie.	x	x	x	x	x
11. Przebudowa dróg i mostów na obszarze rewitalizacji.	x	x	x	x	x
12. Budowa kanalizacji sanitarnej relacji Liwa – Zalewo.	x		x		x
13. Razem dla Rogowa i Zalewa – program aktywizacji i integracji społecznej mieszkańców.	x	x	x		
14. Budowa nowej infrastruktury rekreacyjnej dla mieszkańców Rogowa.	x	x	x	x	x
15. Budowa kamienicy i zagospodarowanie terenu zabytkowego w centrum miasta Miłomłyn.	x	x		x	x
16. ECHO NASZYCH POTRZEB – aktywizacja i integracja społeczna mieszkańców oraz ograniczenie problemów gospodarczych Miłomłyna.	x	x	x	x	x
17. Rekreacyjne Centrum Ruchu i Relaksu „MiłomłynFit”.	x	x		x	
18. Termomodernizacja budynku ośrodka zdrowia w Miłomłynie oraz rozwój usług zdrowotnych	x	x	x	x	x

Komplementarność problemową przedstawia także powiązanie zdiagnozowanych potrzeb rewitalizacyjnych oraz założeń rewitalizacji (celów i kierunków działań rewitalizacyjnych) z przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi.

Tabela 47. Komplementarność problemowa – powiązanie potrzeb rewitalizacji, celów rewitalizacji i kierunków działań rewitalizacyjnych wraz z przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi

Potrzeby rewitalizacyjne	Cele rewitalizacji	Kierunki działań rewitalizacyjnych	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne (numery)
Potrzeba aktywizacji i integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz przeciwdziałania wykluczeniu i ubóstwu	1, 2, 3	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.2, 2.4, 3.1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18
Potrzeba poprawy jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych oraz infrastruktury technicznej na obszarze rewitalizacji	2, 3	2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18
Potrzeba poprawy stanu środowiska przyrodniczego oraz wzmocnienia świadomości ekologicznej mieszkańców obszaru rewitalizacji	3	3.1, 3.2, 3.3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna jest kluczowym elementem sprawnego zarządzania procesem rewitalizacji. Gwarantuje spójność procedur, właściwe ukierunkowanie działań oraz skuteczną współpracę pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w realizację Gminnego Programu Rewitalizacji. Podstawowym założeniem przy projektowaniu systemu zarządzania była integracja działań różnych podmiotów oraz zapewnienie efektywnej koordynacji całego procesu.

Za realizację Programu odpowiada Urząd Miasta i Gminy Miłomłyn, natomiast nadzór nad jego wdrażaniem sprawuje Burmistrz Miasta i Gminy Miłomłyn. Burmistrz współdziała z pracownikami urzędu odpowiedzialnymi m.in. za współpracę z organizacjami pozarządowymi, pozyskiwanie środków zewnętrznych oraz współpracę z ośrodkiem pomocy społecznej.

W celu wzmocnienia wymiaru partycypacyjnego przewidziano także powołanie Komitetu Rewitalizacji – organu opiniotwórczo-doradczego Burmistrza. Zasady jego funkcjonowania oraz tryb wyboru członków określi uchwała Rady Miejskiej w Miłomłynie, której projekt zostanie skierowany do konsultacji społecznych.

Przyjęty model zarządzania zostanie uzupełniony o mechanizmy przejrzystości, obejmujące regularne publikowanie wyników monitoringu i ewaluacji działań. Dane te będą dostępne na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, co zapewni interesariuszom możliwość bieżącego śledzenia postępów i oceny skuteczności podejmowanych inicjatyw.

Wszystkie przedsięwzięcia ujęte w Programie są zgodne nie tylko z jego celami i priorytetami, lecz także z innymi dokumentami strategicznymi na szczeblu lokalnym i ponadlokalnym (zob. rozdział 7). Taka spójność stanowi podstawę skutecznej realizacji działań dostosowanych do specyficznych problemów i potrzeb obszaru rewitalizacji.

Komplementarność międzyokresowa

Gminny Program Rewitalizacji zakłada utrzymanie ciągłości programowej poprzez realizację przedsięwzięć, które nie tylko wpisują się w dotychczasową politykę lokalną, ale także stanowią naturalne dopełnienie i rozwinięcie działań prowadzonych w poprzednim okresie programowania w ramach polityki spójności na lata 2014–2020. W ten sposób zachowana zostaje komplementarność międzyokresowa – rozumiana zarówno jako kontynuacja rozwiązań praktycznych, jak i ideowe uzupełnianie się wcześniejszych i obecnych inicjatyw. Obecna perspektywa finansowa stwarza zatem możliwość dalszej realizacji zintegrowanych przedsięwzięć, wzmacniających osiągnięte już efekty.

W kolejnej tabeli przedstawiono wybrane przykłady projektów zrealizowanych w minionych latach – zarówno przez gminę, jak i inne podmioty oddziałujące na sytuację społeczno-gospodarczą Miłomłyna.

Przedsięwzięcia zaplanowane w niniejszym programie rewitalizacji stanowią konsekwencję i rozwinięcie wcześniejszych działań współfinansowanych ze środków unijnych. Nowe projekty rozwijają efekty już zrealizowanych inicjatyw w szerszym i bardziej kompleksowym wymiarze. Wcześniejsze interwencje skupiały się na między innymi na rozwoju usług publicznych, poprawie bezpieczeństwa, podniesieniu jakości środowiska przyrodniczego, kreowaniu warunków do rozwoju, a także na tworzeniu przestrzeni sprzyjających integracji mieszkańców, podobnie jak działania zaplanowane w niniejszym programie, które rozwijają te kierunki w jeszcze szerszym zakresie.

Dzięki temu podejmowane inwestycje mają charakter komplementarny, wzajemnie się uzupełniają i wzmacniają, tworząc spójną całość działań rewitalizacyjnych. Ich efektem będzie przede wszystkim poprawa dostępności i jakości miejsc przeznaczonych do wypoczynku, rekreacji i integracji, które staną się atrakcyjną, estetyczną i funkcjonalną przestrzenią dla mieszkańców oraz turystów. Ważnym rezultatem tych działań jest również zwiększenie bezpieczeństwa i komfortu poruszania się w granicach obszaru rewitalizacji, co przyczynia się do lepszej spójności komunikacyjnej oraz promowania aktywnej mobilności. Równolegle podejmowane inwestycje wspierają ochronę i efektywne wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego, obejmując modernizację i uporządkowanie terenów zieleni, a także wprowadzanie rozwiązań proekologicznych. Istotne znaczenie ma również rozwój oferty społecznej i kulturalnej, który sprzyja budowaniu lokalnej tożsamości, wzmacnia więzi międzypokoleniowe i zachęca mieszkańców do większej aktywności. Wszystkie te elementy razem prowadzą do systematycznej poprawy jakości życia na obszarze rewitalizacji, wzrostu atrakcyjności gminy oraz tworzenia przestrzeni przyjaznej, otwartej i odpowiadającej na potrzeby współczesnych społeczności.

Kontynuowanie wcześniejszych doświadczeń i ich rozszerzanie pozwala nie tylko sprawnie wdrażać nowe projekty, ale także efektywnie wykorzystywać dostępne zasoby finansowe i organizacyjne. Dzięki temu program gwarantuje większą skuteczność interwencji oraz trwałość ich rezultatów, prowadząc do systematycznej poprawy jakości życia i wzrostu atrakcyjności gminy.

Reasumując, planowane przedsięwzięcia stanowią kontynuację wcześniejszych działań co najmniej na poziomie ideowym – to ułatwia ich skuteczne wdrażanie oraz pozwala na lepsze wykorzystanie dostępnych środków finansowych. Wykorzystanie doświadczeń zdobytych przy realizacji poprzednich projektów – w tym współfinansowanych z funduszy unijnych – przekłada się na wyższą efektywność interwencji oraz zwiększa ich trwałość w dłuższej perspektywie.

Tabela 48. Lista wybranych projektów dofinansowanych z Funduszy Europejskich w latach 2014-2020 w gminie Miłomłyn

Tytuł projektu	Nazwa beneficjenta	Wartość projektu	Kategoria
E-Miłomłyn - rozwój nowoczesnych e-usług publicznych	Gmina Miłomłyn	1 543 368,02 zł	Administracja; Telekomunikacja i e-usługi
Miłomłyn eksperymentuje	Gmina Miłomłyn	402 504,25 zł	Nauka i edukacja
Bezpieczny pieszy w gminie Miłomłyn	Gmina Miłomłyn	250 088,12 zł	Transport
Budowa tężni solankowej w Miłomłynie wraz z małą architekturą i infrastrukturą techniczną	Gmina Miłomłyn	4 365 104,27 zł	Ochrona środowiska
Urządzenie odcinka plaży oraz trasy leczenia spacerowego nad jeziorem Ilińsk w Miłomłynie	Gmina Miłomłyn	1 073 355,81 zł	Ochrona środowiska
Budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy do 700 kW w Boguszewie przez firmę Biodragon Sp. z o.o.	Biodragon Sp. z o.o.	4 183 000,00 zł	Energetyka

Tytuł projektu	Nazwa beneficjenta	Wartość projektu	Kategoria
Akademia Aktywności Społeczno-Zawodowej w powiecie ostródzkim edycja 5	CSK Animator Katarzyna Królak	1 066 308,09 zł	Praca i integracja społeczna

Źródło: <https://mapadotacji.gov.pl/>

Komplementarność źródeł finansowania

Realizacja przedsięwzięć zaplanowanych w Gminnym Programie Rewitalizacji będzie możliwa dzięki wykorzystaniu środków pochodzących z różnych źródeł finansowania. Obejmują one zarówno budżet gminy, krajowe programy wsparcia, jak i fundusze unijne – w szczególności w ramach programu Fundusze Europejskie dla Warmińsko-Mazurskiego na lata 2021–2027 oraz Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej na lata 2021–2027.

Aby zapobiec ryzyku podwójnego finansowania tych samych wydatków, przed złożeniem wniosku o dofinansowanie zewnętrzne każdorazowo konieczna będzie szczegółowa analiza kosztów kwalifikowalnych oraz źródeł ich pokrycia. Przestrzeganie zasady dodatkowości środków unijnych wymaga także ścisłej koordynacji finansowania projektów z programów operacyjnych z krajowymi instrumentami wsparcia i politykami publicznymi.

Szczegółowe informacje na temat planowanych źródeł finansowania poszczególnych przedsięwzięć przedstawiono zarówno w kartach z ich opisem, jak i w rozdziale 11: *Szacunkowe ramy finansowe*.

10.4. Podsumowanie

Skuteczna realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji wymaga harmonijnego połączenia działań koncepcyjnych, organizacyjnych i finansowych. Ich integracja zapewnia logiczną, tematyczną i czasową spójność podejmowanych inicjatyw, co wprost przekłada się na wyższą efektywność całego procesu. Dlatego szczególne znaczenie mają zasady kompleksowości, koncentracji interwencji oraz komplementarności, które będą konsekwentnie stosowane na każdym etapie wdrażania programu.

Kompleksowość rewitalizacji – zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji – oznacza prowadzenie zintegrowanych działań, skoncentrowanych terytorialnie, a jednocześnie ukierunkowanych na rozwiązywanie problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych, we współpracy z szerokim gronem interesariuszy. Osiągnięcie tej kompleksowości będzie możliwe dzięki zastosowaniu zasad komplementarności, rozumianej jako wzajemne dopełnianie się działań w ujęciu przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym i finansowym – co zostało szerzej omówione w niniejszym rozdziale.

Mechanizmy integracji zostaną wdrożone na wielu poziomach, co umożliwi skuteczną i skoordynowaną realizację zaplanowanych przedsięwzięć:

- **Integracja działań na poziomie celów**

Przewidziane w Programie działania są ściśle powiązane z jego celami oraz z celami strategicznymi Gminy Miłomłyn i dokumentami nadrzędnymi, co zostało wykazane w rozdziale 8. Poszczególne projekty wzajemnie się uzupełniają, tworząc spójną i logiczną strukturę. Dzięki temu możliwe jest kompleksowe oddziaływanie na zdiagnozowaną sytuację kryzysową i realizowanie przedsięwzięć w sposób uwzględniający ich wielowymiarowy wpływ na obszar rewitalizacji.

- **Integracja działań na poziomie partycypacji społecznej**

Proces rewitalizacji opiera się na aktywnym udziale mieszkańców i innych kluczowych interesariuszy na wszystkich etapach – od planowania, przez realizację, po monitorowanie działań (szczegóły ujęto w rozdziałach 12-13). Zastosowane mechanizmy partycypacyjne (konsultacje, warsztaty, spotkania) pełnią rolę narzędzi dostosowujących przedsięwzięcia do rzeczywistych potrzeb społeczności, jednocześnie wzmacniając jej zaangażowanie i poczucie współodpowiedzialności za proces zmian.

- **Integracja działań organizacyjnych**

Skuteczność wdrażania programu wymaga ścisłej, partnerskiej współpracy między interesariuszami rewitalizacji: samorządem, instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorcami i mieszkańcami. Kluczowe znaczenie ma wymiana wiedzy i zasobów, a także sprawna koordynacja. W tym celu przewidziano powołanie Komitetu Rewitalizacji – organu opiniotwórczo-doradczego wspierającego Burmistrza Miasta i Gminy Miłomłyn (opracowano regulamin podlegający konsultacjom społecznym). Dodatkowo, spójność działań wzmacnia harmonogram GPR, który wyznacza kolejne etapy wdrażania i monitorowania postępów.

- **Integracja działań finansowych**

Finansowanie działań opiera się na zróżnicowanych źródłach – obejmuje środki własne (tj. z budżetu Gminy Miłomłyn), a także fundusze krajowe i unijne. Takie podejście umożliwia efektywne łączenie form wsparcia, zwiększając skuteczność działań przy jednoczesnej kontroli kosztów. Szczególną uwagę zwraca się na unikanie ryzyka podwójnego finansowania, co wymaga precyzyjnego planowania i weryfikacji źródeł wsparcia.

- **Integracja działań na poziomie zarządzania wdrażaniem**

Realizacja Programu będzie przebiegać w sposób spójny i zintegrowany, zgodny z zasadami kompleksowości, koncentracji i komplementarności. Harmonogram działań stanowi kluczowe narzędzie zapewniające ich logiczną i czasową ciągłość. Proces ten wspiera system monitoringu i ewaluacji, pozwalający na bieżąco analizować efekty oraz elastycznie reagować na zmieniające się uwarunkowania i potrzeby.

11. Szacunkowe ramy finansowe

Skuteczna realizacja działań rewitalizacyjnych wymaga stabilnych oraz odpowiednio zróżnicowanych źródeł finansowania. Zarówno wytyczne ministerialne, jak i zapisy Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji akcentują potrzebę komplementarnego podejścia do finansowania, polegającego na łączeniu środków publicznych i prywatnych. Tego rodzaju model zwiększa efektywność podejmowanych działań oraz zapewnia trwałość osiągniętych rezultatów.

Dlatego jednym z kluczowych założeń Programu jest dywersyfikacja źródeł finansowania, umożliwiającą elastyczne dostosowanie się do zmieniających się potrzeb oraz maksymalne wykorzystanie dostępnych zasobów.

Niniejszy rozdział przedstawia plan finansowy Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miłomłyn na lata 2025-2030, obejmujący priorytetowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Szczegółowe zestawienie kosztów poszczególnych działań wraz z przypisanymi źródłami finansowania zawiera kolejna tabela.

Tabela 49. Plan finansowy dla Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miłomłyn na lata 2025-2030

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Szacowana wartość projektu	Środki krajowe publiczne (w tym budżet gminy)	Środki unijne	Środki z innych źródeł/prywatne	Źródło finansowania
1.	Uporządkowanie zdegradowanej przestrzeni publicznej w centrum Miłomłyna	1 500 000,00 zł	1 500 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	Budżet Miasta i Gminy Miłomłyn, środki rządowe (Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg)
2.	Modernizacja nawierzchni dziedzińca szkoły podstawowej w Miłomłynie z uwzględnieniem zielono-niebieskiej infrastruktury	4 500 000,00 zł	675 000,00 zł	3 825 000,00 zł	0,00 zł	Budżet Miasta i Gminy Miłomłyn, środki unijne (EFRR – FE dla Polski Wschodniej na lata 2021-2027)
3.	Przebudowa i adaptacja budynku przy ul. Rynkowej 3 w Miłomłynie na cele aktywizacji społecznej mieszkańców	3 000 000,00 zł	450 000,00 zł	2 550 000,00 zł	0,00 zł	Budżet Miasta i Gminy Miłomłyn, środki unijne (EFRR – FE dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027)
4.	Ochrona wody oraz ukierunkowanie ruchu turystycznego na terenie gminy Miłomłyn	4 500 000,00 zł	675 000,00 zł	3 825 000,00 zł	0,00 zł	Budżet Miasta i Gminy Miłomłyn, środki unijne (EFRR – FE dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027)
5.	Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury przy ul. Sportowej w Miłomłynie	4 000 000,00 zł	600 000,00 zł	3 400 000,00 zł	0,00 zł	Budżet Miasta i Gminy Miłomłyn, środki unijne (EFRR)
6.	Budowa ścieżki ruchowej oraz urządzenie nabrzeża jeziora Ilińsk w Miłomłynie	8 000 000,00 zł	1 200 000,00 zł	6 800 000,00 zł	0,00 zł	Budżet Miasta i Gminy Miłomłyn, środki unijne (EFRR – FE dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027)
7.	Urządzenie placu nad Kanałem Elbląskim przy ul. Nadleśnej na cele społeczno-rekreacyjne	2 000 000,00 zł	300 000,00 zł	1 700 000,00 zł	0,00 zł	Budżet Miasta i Gminy Miłomłyn, środki unijne (EFRR)
8.	Budowa ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż Kanału Elbląskiego przy ul. Nadleśnej w Miłomłynie	1 500 000,00 zł	225 000,00 zł	1 275 000,00 zł	0,00 zł	Budżet Miasta i Gminy Miłomłyn, środki unijne (EFRR)
9.	Urządzenie terenu zielonego przy Orliku w Miłomłynie	100 000,00 zł	100 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	Budżet Miasta i Gminy Miłomłyn, środki regionalne, środki unijne (EFRR – FE dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027)
10.	Termomodernizacja budynku urzędu miasta i gminy oraz ośrodka pomocy społecznej w Miłomłynie	2 000 000,00 zł	300 000,00 zł	1 700 000,00 zł	0,00 zł	Budżet Miasta i Gminy Miłomłyn, środki unijne (EFRR – FE dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027)
11.	Przebudowa dróg i mostów na obszarze rewitalizacji	15 000 000,00 zł	15 000 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	Budżet Miasta i Gminy Miłomłyn, środki rządowe (Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg)
12.	Budowa kanalizacji sanitarnej relacji Liwa – Zalewo	4 000 000,00 zł	748 000,00 zł	3 252 000,00 zł	0,00 zł	Budżet Miasta i Gminy Miłomłyn, środki unijne (EFRR)
13.	Razem dla Rogowa i Zalewa – program aktywizacji i integracji społecznej mieszkańców	300 000,00 zł	100 000,00 zł	200 000,00 zł	0,00 zł	Budżet Miasta i Gminy Miłomłyn, środki rządowe (krajowe programy rządowe: FIO, PROO, programy Ministerstwa Kultury i Sportu), środki unijne (EFS+, EFRR)
14.	Budowa nowej infrastruktury rekreacyjnej dla mieszkańców Rogowa	300 000,00 zł	60 000,00 zł	240 000,00 zł	0,00 zł	Budżet Miasta i Gminy Miłomłyn, środki regionalne, środki unijne (EFRR)
15.	Budowa kamienicy i zagospodarowanie terenu zabytkowego w centrum miasta Miłomłyn	5 000 000,00 zł	3 000 000,00 zł	0,00 zł	2 000 000,00 zł	Środki rządowe (krajowe programy rządowe), środki pochodzące z innych źródeł (fundusze zewn. fundacji, środki prywatne)
16.	ECHO NASZYCH POTRZEB – aktywizacja i integracja społeczna mieszkańców oraz ograniczenie problemów gospodarczych Miłomłyna	500 000,00 zł	0,00 zł	490 000,00 zł	10 000,00 zł	Środki unijne (EFS+), środki z innych źródeł (środki prywatne, sponsoring lokalnych firm)
17.	Rekreacyjne Centrum Ruchu i Relaksu „MiłomłynFit”	900 000,00 zł	350 000,00 zł	400 000,00 zł	150 000,00 zł	Budżet Miasta i Gminy Miłomłyn, środki rządowe (krajowe programy rządowe wspierające rozwój infrastruktury społecznej i sportowej), środki unijne (EFRR – FE dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027), środki z innych źródeł (dotacje od organizacji pozarządowych, fundacji, darowizny, środki prywatne, sponsoring lokalnych przedsiębiorstw)
18.	Termomodernizacja budynku ośrodka zdrowia w Miłomłynie oraz rozwój usług zdrowotnych	10 000 000,00 zł	1 500 000,00 zł	8 500 000,00 zł	0,00 zł	Budżet Miasta i Gminy Miłomłyn, środki unijne (EFRR – FE dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027)
RAZEM		67 100 000,00 zł	26 783 000,00 zł	38 157 000,00 zł	2 160 000,00 zł	-

12. Mechanizmy włączenia interesariuszy

Zaangażowanie społeczności lokalnej stanowi kluczowy element skutecznego procesu rewitalizacji. Na każdym etapie opracowywania i wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji istotne znaczenie ma aktywny udział szerokiego grona interesariuszy – w szczególności mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów działających na terenie gminy.

Partycypacja społeczna opiera się na transparentnym przedstawianiu lokalnej społeczności planowanych działań – w tym projektów inwestycyjnych, aktów prawa miejscowego czy innych inicjatyw wpływających na życie mieszkańców – oraz na stworzeniu realnych możliwości wyrażania opinii, zgłaszania uwag i proponowania zmian. Szczególnie ważne jest włączenie mieszkańców już na etapie planowania przedsięwzięć, co podnosi skuteczność działań i wzmacnia ich społeczny odbiór.

W procesie rewitalizacji partycypacja lokalna obejmuje w szczególności:

- skuteczną komunikację pomiędzy władzami gminy a interesariuszami rewitalizacji, sprzyjającą dialogowi i współpracy,
- aktywny udział mieszkańców oraz innych stron w konsultacjach, warsztatach, spotkaniach i debatach,
- zapewnienie pełnego dostępu do informacji o planowanych i realizowanych przedsięwzięciach oraz umożliwienie ich oceny i komentowania przez społeczność.

12.1. Udział interesariuszy w procesie tworzenia GPR

Przeprowadzone konsultacje społeczne na etapie opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji umożliwiły szerokie włączenie interesariuszy w proces tworzenia dokumentu. Współpraca różnych podmiotów i instytucji odegrała kluczową rolę w wypracowaniu rozwiązań odpowiadających rzeczywistym potrzebom oraz problemom zidentyfikowanym na obszarze rewitalizacji.

Zgodnie z zapisami Ustawy wdrożeniowej, w toku przygotowywania Programu podjęto działania zmierzające do włączenia dodatkowych partnerów, o których mowa w art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy. Należą do nich m.in. partnerzy społeczno-gospodarczy, właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz podmioty promujące włączenie społeczne, prawa podstawowe, prawa osób niepełnosprawnych, równość płci i niedyskryminację.

Efektom tych działań będzie formalne włączenie wymienionych grup w prace Komitetu Rewitalizacji. Ich udział w tym gremium zagwarantuje aktywne uczestnictwo w procesie wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji. Grupy te ujęto w regulaminie określającym zasady wyznaczania składu Komitetu (**uchwała nr ... Rady Miejskiej w Miłomłynie z dnia ...**).

Etap I – konsultacje społeczne projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Konsultacje społeczne przeprowadzone zostały w dniach od 17.02.2025 r. do 24.03.2025 r. Data rozpoczęcia konsultacji oraz formy, w jakich były one prowadzone, zostały opublikowane dnia 17.02.2025 r. Kilka dni wcześniej tj. 13.02.2025 r. ukazało się również ogłoszenie o konsultacjach w lokalnej prasie („Gazeta Ostródzka”). Termin ogłoszenia jest zgodny z ustawą o rewitalizacji. Ponadto, zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. o konsultacjach społecznych poinformowano nie tylko poprzez publikację ogłoszenia w prasie, ale również w sposób zwyczajowo przyjęty w gminie, tj.: wywieszenie w widocznym miejscu, udostępnienie informacji na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na swojej stronie internetowej.

Konsultując z interesariuszami projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy zastosowano następujące formy konsultacji:

- **Zbieranie uwag w postaci formularza konsultacyjnego** (w formie papierowej bądź elektronicznej) – formularz można było złożyć osobiście w Urzędzie Miasta i Gminy Miłomłyn (ul. Twarda 12) w godzinach jego otwarcia, przesłać za pośrednictwem poczty lub poczty kurierskiej na adres: Urząd Miasta i Gminy Miłomłyn, ul. Twarda 12, 14-140 Miłomłyn lub też przesłać skan wydrukowanego i wypełnionego formularza za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres e-mail: gmina@milomlyn.pl. Podczas konsultacji społecznych drogą formularza konsultacyjnego wpłynęła uwaga zgłoszona także ustnie podczas spotkania konsultacyjnego. Uwaga dotyczyła dodatkowej analizy kilku ulic, celem ujęcia ich w granicach obszaru rewitalizacji.
- **Badanie ankietowe dotyczące opinii na temat projektowanych granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Miłomłyn** – ankietę można było wypełnić on-line pod adresem [www: https://forms.gle/dVjfpYrGaEMCwBSE9](https://forms.gle/dVjfpYrGaEMCwBSE9). W przypadku tradycyjnego wypełnienia ankiety w formie papierowej, wypełnione kwestionariusze można było: złożyć osobiście w Urzędzie Miasta i Gminy Miłomłyn (ul. Twarda 12) w godzinach jego otwarcia, przesłać za pośrednictwem poczty lub poczty kurierskiej na adres: Urząd Miasta i Gminy Miłomłyn, ul. Twarda 12, 14-140 Miłomłyn lub też przesłać skan wydrukowanego i wypełnionego kwestionariusza ankiety za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres e-mail: gmina@milomlyn.pl. Głównym celem badania ankietowego było poznanie opinii na temat projektowanych granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Miłomłyn. W ramach konsultacji – drogą on-line – wpłynęło pięć ankiet. Ankietowani raczej pozytywnie ocenili trafność wyznaczonych granic, potwierdzając także słuszność ich przebiegu. Wskazywano, że na obszarze wskazanym do objęcia rewitalizacją zauważa się większe niż w innych częściach gminy problemy społeczne, gospodarcze oraz związane z degradacją przestrzeni i zabudowy. Jednocześnie zaprzeczano, jakoby na obszarze

wskazany do objęcia rewitalizacją występowały większe niż w pozostałej części gminy problemy związane z niską jakością środowiska naturalnego.

- **Spotkania konsultacyjne z interesariuszami**, które odbyły się w Urzędzie Miasta i Gminy Miłomłyn w dniu 25 lutego 2025 roku o godzinie 10:00 i 15:00. Podczas spotkań omówiono najważniejsze kwestie dotyczące samego procesu rewitalizacji, a przy użyciu prezentacji multimedialnej przedstawiono wyniki diagnozy delimitacyjnej, jak i przebieg projektowanych granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. W trakcie konsultacji społecznych zrealizowano spotkanie dla interesariuszy rewitalizacji, w którym o godzinie 10:00 uczestniczyło 8 osób, natomiast o godzinie 15:00 obecnych było 6 osób. Podczas spotkania szczegółowo przeanalizowano poszczególne ulice w Gminie Miłomłyn, aby sprawdzić, czy w innych jednostkach analitycznych również nie występują obszary charakteryzujące się wysokim poziomem negatywnych wskaźników – zwłaszcza w centralnej części miasta.

Na podstawie przeprowadzonych konsultacji wprowadzono zmiany do zaplanowanego przebiegu granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Zaistniała bowiem potrzeba, by przeprowadzić bardziej szczegółowe analizy (tj. w podziale na pojedyncze ulice). Mieszkańcy podczas spotkania konsultacyjnego zgłosili, że szczególne natężenie zjawisk kryzysowych dotyczy też kilku ulic z innych jednostek analitycznych aniżeli wskazane jednostki Miłomłyn 1 i Miłomłyn 6. Podkreślano więc, że istotnym byłoby włączenie starej części miasta Miłomłyn do obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Opinie złożone w trakcie konsultacji przyczyniły się do tego, że podjęto decyzję o ponowieniu analiz, lecz bardziej szczegółowych i odnoszących się do pojedynczych ulic. Dokonanie pogłębionej, szczegółowej analizy w podziale na ulice wykazało, że mieszkańcy trafnie zaobserwowali niepożądane zjawiska i problemy w przypadku ulic: Wiosennej, Ostródzkiej, Wąskiej, Tartacznej i Kościelnej. Nasilenie negatywnych zjawisk w ich przypadku było nawet większe aniżeli w przypadku ulic wchodzących w skład wcześniejszych jednostek, mianowicie: Kwiatowej, Okrężnej, Plażowej, Jeziornej i Ilińskiej. W związku z tym podjęto decyzję, by do obszaru rewitalizacji włączyć wskazane ulice w zamian za te, w których – jak wykazały pogłębione analizy – nasilenie niepożądanych zjawisk jest mniejsze.

W wyniku konsultacji utworzone zostały podobszary rewitalizacji: Miłomłyn I (obejmujący fragmenty jednostek analitycznych Miłomłyn 1, Miłomłyn 2, Miłomłyn 3, Miłomłyn 4 i Miłomłyn 7) oraz Miłomłyn II (obejmujący fragment jednostki analitycznej Miłomłyn 6), które włączono do obszaru rewitalizacji. Jednocześnie w wyniku konsultacji nie wprowadzono zmian w zakresie pozostałych wskazanych podobszarów rewitalizacji (tj. Zalewo, Rogowo).

Etap II – pogłębienie diagnozy obszaru rewitalizacji i przygotowanie założeń GPR

W celu pogłębienia diagnozy przeprowadzono:

- **badanie ankietowe** mieszkańców i innych interesariuszy obszaru rewitalizacji. Wyniki badania posłużyły do pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji (ich wyniki zaprezentowano w rozdziale dotyczącym diagnozy pogłębionej).

W dalsze prace związane z pogłębieniem diagnozy oraz przygotowaniem założeń także włączono interesariuszy, gdyż przeprowadzono spotkania warsztatowe, w ramach których omówiono występujące na obszarze problemy, jak i opracowano wizję stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu interwencji. Podczas spotkań warsztatowych sformułowano też cele rewitalizacji i kierunki działań. Tego samego dnia co warsztaty odbył się ponadto spacer badawczy po obszarze rewitalizacji (obie formy partycypacji odbyły się 11.09.2025 r.).

Etap III – konsultacje społeczne w sprawie uchwalenia Regulaminu wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji oraz działania zmierzające do powołania Komitetu Rewitalizacji

Zgodnie z artykułem 5 ust. 1 Ustawy o rewitalizacji, *partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz w pracach Komitetu Rewitalizacji*, wobec tego na etapie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji podjęto działania zmierzające do powołania Komitetu Rewitalizacji – opracowano regulamin oraz podjęto uchwałę w zakresie zasad wyznaczania jego składu oraz zasad jego działania.

Komitet Rewitalizacji stanowić będzie forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji oraz będzie pełnić funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza Miasta i Gminy Miłomłyn.

Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania **Komitetu Rewitalizacji określa uchwała nr ... Rady Miejskiej w Miłomłynie z dnia ... r.** w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Miłomłyn. Zgodnie z Ustawą o rewitalizacji, zanim uchwała została przyjęta odbyły się konsultacje społeczne jej projektu, trwające od 10 października 2025 roku do 14 listopada 2025 roku. Data rozpoczęcia konsultacji społecznych oraz formy, w jakich konsultacje te były prowadzone, zostały opublikowane dnia 7 października 2025 roku. Nieco później, tj. 9 października 2025 r. ukazało się również ogłoszenie o konsultacjach w lokalnej prasie, tj. w „Gazecie Ostródzkiej”. Termin ogłoszenia jest zgodny z Ustawą o rewitalizacji. Ponadto, zgodnie z art. 6 ust. 2 Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. o konsultacjach społecznych poinformowano nie tylko poprzez publikację ogłoszenia w prasie, ale również w sposób zwyczajowo przyjęty w gminie, tj. wywieszenie w widocznym miejscu, udostępnienie informacji na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na swojej stronie internetowej.

Konsultując z mieszkańcami projekt uchwały w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji zastosowano następujące formy konsultacji:

- **zbieranie uwag w postaci formularza konsultacyjnego** (w formie papierowej bądź elektronicznej) – formularz można było złożyć osobiście w Urzędzie Miasta i Gminy Miłomłyn (ul. Twarda 12) w godzinach jego otwarcia, przesłać za pośrednictwem poczty

lub poczty kurierskiej na adres: Urząd Miasta i Gminy Miłomłyn, ul. Twarda 12, 14-140 Miłomłyn lub też przesłać skan wydrukowanego i wypełnionego kwestionariusza ankiety za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres e-mail: gmina@milomlyn.pl.

W trakcie konsultacji społecznych drogą formularza konsultacyjnego wpłynęła jedna uwaga wskazująca na potrzebę zwiększenia liczby przedstawicieli podmiotów prowadzących lub planujących działalność społeczną na obszarze rewitalizacji oraz podmiotów prowadzących lub planujących działalność gospodarczą na obszarze rewitalizacji. Uwzględniono zgłoszoną uwagę, przewidując możliwość zgłoszenia większej liczby kandydatów w ramach obu grup, przy jednoczesnym pozostawieniu minimalnego progu na poziomie jednej osoby. Rozwiązanie to pozwala elastycznie reagować na rzeczywiste zainteresowanie udziałem w Komitecie Rewitalizacji – zarówno w sytuacji, gdy będzie ono wysokie, jak i wtedy, gdy pozostanie ograniczone.

W efekcie wprowadzonych zmian doprecyzowano projekt uchwały, ustalając, że Komitet Rewitalizacji będzie liczył od 10 do 14 członków reprezentujących różne grupy interesariuszy, w tym od 1-3 przedstawicieli podmiotów prowadzących działalność społeczną na obszarze rewitalizacji lub zamierzających ją tam prowadzić – tj. organizacji pozarządowych i grup nieformalnych, a także od 1-3 przedstawicieli podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na obszarze rewitalizacji lub zamierzających ją tam prowadzić.

- **badanie ankietowe** dotyczące opinii na temat zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Miłomłyn – ankietę można było wypełnić on-line pod adresem www: <https://forms.gle/7Qoai4V8QcEqzPhT7>. W przypadku tradycyjnego wypełnienia ankiety w formie papierowej, wypełnione kwestionariusze można było: złożyć osobiście w Urzędzie Miasta i Gminy Miłomłyn (ul. Twarda 12) w godzinach jego otwarcia, przesłać za pośrednictwem poczty lub poczty kurierskiej na adres: Urząd Miasta i Gminy Miłomłyn, ul. Twarda 12, 14-140 Miłomłyn lub też przesłać skan wydrukowanego i wypełnionego kwestionariusza ankiety za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres e-mail: gmina@milomlyn.pl.

W trakcie konsultacji społecznych dotyczących Komitetu Rewitalizacji wpłynęły trzy ankiety, w których wszyscy mieszkańcy potwierdzili jasność działania Komitetu Rewitalizacji. Respondenci wskazali również, że sposób rekrutacji jest dla nich w pełni zrozumiały. Dodatkowo wszyscy zgodnie ocenili, że formularz zgłoszeniowy jest przejrzysty i łatwy do wypełnienia.

- **Spotkanie konsultacyjne** z interesariuszami w formie hybrydowej na platformie ZOOM odbyło się w dniu 28 października 2025 r. o godz. 15:00 z możliwością dołączenia do spotkania z siedziby Urzędu (link do spotkania: <https://us02web.zoom.us/j/83959693650>). W ramach konsultacji społecznych zrealizowano spotkanie dla interesariuszy rewitalizacji, jednak nie wzbudziło ono ich zainteresowania. Poza przedstawicielami Urzędu Gminy Miłomłyn nikt inny nie wziął udziału w spotkaniu. Osoby i podmioty uprawnione do udziału w konsultacjach nie zgłosiły żadnych zastrzeżeń co do zasad wyznaczania składu i zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

Na podstawie przeprowadzonych konsultacji społecznych wprowadzono zmiany co do zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Miłomłyn. W wyniku konsultacji wprowadzono zmiany do projektu uchwały, ustalając, iż Komitet będzie liczył od 10 do 14 członków reprezentujących różne grupy interesariuszy:

- 3 przedstawicieli Urzędu Miasta i Gminy Miłomłyn,
- 3 przedstawicieli mieszkańców obszaru rewitalizacji i/lub Rady Miejskiej w Miłomłynie,
- 1 przedstawiciel podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska,
- 1 przedstawiciel podmiotów promujących włączenie społeczne, prawa podstawowe, prawa osób niepełnosprawnych, równość płci i niedyskryminację,
- od 1 do 3 przedstawicieli podmiotów prowadzących lub planujących działalność społeczną na obszarze rewitalizacji (organizacje pozarządowe, grupy nieformalne),
- od 1 do 3 przedstawicieli podmiotów prowadzących lub planujących działalność gospodarczą na obszarze rewitalizacji.

Wyżej wymienione grupy odpowiadają więc grupom wskazanym w art. 36 ust. 8 pkt 4 Ustawy wdrożeniowej, co umożliwi GPR pełnienie roli strategii IIT (Inne instrumenty terytorialne).

Etap IV – nabór projektów rewitalizacyjnych

Zgodnie z przyjętym założeniem uspołecznienia tworzenia GPR, interesariusze zostali zaproszeni do zgłaszania propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które umożliwią realizację założeń programu i przyjętych celów, a tym samym przyczynią się do wsparcia prowadzonego procesu rewitalizacji.

Ogłoszenie o naborze opublikowano zarówno na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy Miłomłyn (www.milomlyn.pl), jak i w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Miłomłyn (www.milomlyn.biuletyn.net). Nabór trwał od 16 września 2025 r. do 29 września 2025 r.

Na potrzeby tego procesu przygotowano specjalny formularz zgłoszeniowy, zawierający wszystkie elementy wymagane ustawą o rewitalizacji (art. 15 ust. 5 lit. a). Formularz uzupełniono o wskazówki dotyczące sposobu jego wypełniania oraz o informacje o celach i kierunkach działań określonych w GPR – opracowanych na podstawie diagnozy pogłębionej i wyników spotkania warsztatowego. Dzięki temu zgłaszane projekty mogły być lepiej dopasowane do założeń programu.

Efektem naboru projektów rewitalizacyjnych było zebranie 17 kart przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Przedsięwzięcie nr 18 włączono do programu w rezultacie konsultacji społecznych i opiniowania jego projektu.

Etap V – konsultacje społeczne Gminnego Programu Rewitalizacji

Konsultacje społeczne przeprowadzone zostały w dniach od 03.10.2025 r. do 06.11.2025 r. Data rozpoczęcia konsultacji oraz formy, w jakich były one prowadzone, zostały opublikowane dnia 03.10.2025 r. Dnia 02.10.2025 r. ukazało się ogłoszenie o konsultacjach w lokalnej prasie

(„Gazeta Ostródzka”). Termin ogłoszenia jest zgodny z ustawą o rewitalizacji. Ponadto, zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. o konsultacjach społecznych poinformowano nie tylko poprzez publikację ogłoszenia w prasie, ale również w sposób zwyczajowo przyjęty w gminie, tj.: wywieszenie w widocznym miejscu, udostępnienie informacji na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na swojej stronie internetowej.

Konsultując z interesariuszami projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy zastosowano następujące formy konsultacji:

- **Zbieranie uwag w postaci formularza konsultacyjnego** (w formie papierowej bądź elektronicznej) – formularz można było złożyć osobiście w Urzędzie Miasta i Gminy Miłomłyn (ul. Twarda 12) w godzinach jego otwarcia, przesłać za pośrednictwem poczty lub poczty kurierskiej na adres: Urząd Miasta i Gminy Miłomłyn, ul. Twarda 12, 14-140 Miłomłyn lub też przesłać skan wydrukowanego i wypełnionego formularza za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres e-mail: gmina@milomlyn.pl.
W trakcie konsultacji społecznych drogą formularza konsultacyjnego nie wpłynęły żadne uwagi. Osoby i podmioty uprawnione do udziału w konsultacjach nie zgłosiły żadnych zastrzeżeń co do projektu dokumentu.
- **Badanie ankietowe dotyczące opinii na temat projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miłomłyn na lata 2025-2030** – ankietę można było wypełnić on-line pod adresem www: <https://forms.gle/KUcoGVSZkpwdp4p4A>. W przypadku tradycyjnego wypełnienia ankiety w formie papierowej, wypełnione kwestionariusze można było: złożyć osobiście w Urzędzie Miasta i Gminy Miłomłyn (ul. Twarda 12) w godzinach jego otwarcia, przesłać za pośrednictwem poczty lub poczty kurierskiej na adres: Urząd Miasta i Gminy Miłomłyn, ul. Twarda 12, 14-140 Miłomłyn lub też przesłać skan wydrukowanego i wypełnionego kwestionariusza ankiety za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres e-mail: gmina@milomlyn.pl.
Głównym celem badania ankietowego było poznanie opinii na temat projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miłomłyn na lata 2025-2030. W ramach konsultacji – drogą on-line – wpłynęły dwie ankiety. Wskazano, iż obecny zakres programu poprawia estetykę i ofertę rekreacji, aczkolwiek słabo wpływa na realne bezpieczeństwo. Nie kwestionowano programu, jednak w jednej z ankiet bardzo mocno akcentowano potrzebę utworzenia otwartej, pełnowymiarowej strzelnicy sportowej. Nie przekazano jednak więcej uwag w tym zakresie – należy nadmienić, iż chęć zgłoszenia przedsięwzięcia odbywa się drogą otwartego naboru. Zaleca się, by rozważyć zgłoszenie takiego projektu w ramach ewentualnej aktualizacji programu w przyszłości. Obecnie jednak ankiety nie przełożyły się na zmiany w programie.
- **Spotkanie konsultacyjne z interesariuszami** za pośrednictwem platformy Zoom z możliwością dołączenia do spotkania z siedziby Urzędu Miasta i Gminy Miłomłyn. Spotkanie odbyło się w dniu 16 października 2025 roku o godzinie 15:00.

Nikt spośród osób mieszkańców, przedstawicieli przedsiębiorców, organizacji pozarządowych ani innych podmiotów będących interesariuszami rewitalizacji nie wziął udziału w spotkaniu. Mimo to podczas spotkania omówiono program z przedstawicielami Urzędu Miasta i Gminy Miłomłyn. Podczas spotkania zgłoszono uwagi ustne do projektu dokumentu.

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miłomłyn na lata 2025-2030 poddano opiniowaniu przez podmioty wskazane w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji. Część spośród nich zaopiniowała dokument bez zastrzeżeń – pozytywnie, podczas gdy pozostali złożyli uwagi. Uwagi do dokumentu złożyły następujące podmioty:

- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Olsztynie;
- Starosta Ostródzki.

Sposób uwzględnienia uwag lub uzasadnienie dla ich odrzucenia zawarto w raporcie z konsultacji społecznych i opiniowania projektu dokumentu, opublikowanym w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie gminy.

12.2. Sposób włączenia interesariuszy w procesie wdrażania GPR

Proces wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji, podobnie jak jego opracowanie, będzie realizowany w oparciu o zasady partycypacji społecznej. Już na wczesnym etapie przewidziano szerokie zaangażowanie interesariuszy, co pozwoli zwiększyć akceptację planowanych przedsięwzięć – zwłaszcza wśród ich bezpośrednich beneficjentów – oraz ograniczyć ryzyko potencjalnych konfliktów. Jest to jeden z kluczowych warunków powodzenia zarówno poszczególnych projektów, jak i całego procesu rewitalizacji.

Skuteczna partycypacja w fazie wdrażania opiera się na aktywnej polityce informacyjnej, polegającej na systematycznym przekazywaniu aktualnych danych o realizowanych działaniach. Dzięki temu interesariusze, w tym beneficjenci projektów, będą mieli bieżący dostęp do informacji o postępach prac.

W przypadku przedsięwzięć infrastrukturalnych – zwłaszcza związanych z przestrzeniami publicznymi i modernizacją budynków – istotnym elementem będą warsztaty planowania partycypacyjnego. Umożliwią one wspólne wypracowanie rozwiązań odpowiadających realnym potrzebom i oczekiwaniom użytkowników.

Zaangażowanie interesariuszy obejmie również projekty społeczne (tzw. działania miękkie) skierowane do różnych grup odbiorców. Ich realizacja będzie opierać się na współpracy z licznymi partnerami, zgodnie z zasadą szerokiej partycypacji i współdziałania.

W trakcie wdrażania Programu planowane są regularne spotkania informacyjno-konsultacyjne z mieszkańcami oraz partnerami rewitalizacji. Będą one okazją do omówienia bieżącego stanu realizacji, zgłaszania uwag oraz formułowania nowych propozycji.

Istotnym narzędziem wspierającym proces partycypacyjny będzie działalność Komitetu Rewitalizacji. Jego funkcjonowanie zapewni, że decyzje, opinie i oceny będą powstawały przy

udziale przedstawicieli różnych środowisk, zgodnie z art. 36 ust. 8 pkt 4 Ustawy wdrożeniowej. W ten sposób Program Rewitalizacji wypełni rolę strategii terytorialnej realizowanej w formule IIT.

13. System realizacji gminnego programu rewitalizacji

13.1. System zarządzania realizacją GPR

Gmina Miłomłyn odgrywa kluczową rolę w procesie rewitalizacji, obejmującym zarówno przygotowanie, jak i wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji. Jako operator rewitalizacji gmina koordynuje całość działań, wykorzystując szeroki zakres swoich kompetencji w obszarach takich jak planowanie przestrzenne, mieszkalnictwo, pomoc społeczna, edukacja, ochrona zdrowia, kultura, środowisko naturalne czy infrastruktura.

Za realizację postanowień GPR odpowiada Urząd Miasta i Gminy Miłomłyn, natomiast nadzór nad przebiegiem prac sprawuje Burmistrz Miasta i Gminy. Nadzór merytoryczny prowadzony jest we współpracy Burmistrza z poszczególnymi komórkami organizacyjnymi urzędu, co zapewnia spójność podejmowanych działań. Gmina dysponuje odpowiednim personelem, doświadczeniem oraz potencjałem do efektywnej współpracy z partnerami procesu rewitalizacji, a tym samym posiada realny wpływ na sytuację w obszarze objętym programem.

Władze samorządowe odpowiadają – w granicach swoich kompetencji – za realizację celów GPR, dbając o ich zgodność z dokumentami strategicznymi gminy oraz racjonalne wykorzystanie zasobów. Jednocześnie powodzenie procesu rewitalizacji uzależnione jest od aktywnego udziału społeczności lokalnej i pozostałych interesariuszy, których współodpowiedzialność i zaangażowanie nadają kierunek podejmowanym działaniom.

Koszty zarządzania programem pokrywane są z budżetu gminy, dlatego nie zostały wyszczególnione w niniejszym opracowaniu. Realizacja zadań związanych z koordynacją procesu odbywa się w ramach bieżących obowiązków komórek organizacyjnych Urzędu Miasta i Gminy, co sprawia, że wdrażanie programu jest efektywne i zintegrowane z codzienną działalnością samorządu.

Rada Miejska w Miłomłynie

Rada Miejska odgrywa istotną rolę w procesie rewitalizacji, uchwalając Gminny Program Rewitalizacji, sprawując nadzór nad jego realizacją oraz oceniając osiągnięte efekty. Do jej zadań należy również zapewnienie środków finansowych na realizację przedsięwzięć – zarówno z budżetu gminy, jak i ze źródeł zewnętrznych.

Burmistrz Miasta i Gminy Miłomłyn

Burmistrz sprawuje bieżący nadzór nad wdrażaniem programu, monitoruje postępy i podejmuje decyzje dotyczące ewentualnych zmian czy aktualizacji dokumentu. Reaguje także na pojawiające się wyzwania oraz zmiany w otoczeniu społeczno-gospodarczym gminy. W razie potrzeby inicjuje korekty Programu, poprzedzone analizą bieżących potrzeb oraz oceną jego aktualności w kontekście prawnym, strategicznym i finansowym.

Urząd Miasta i Gminy Miłomłyn

Urząd Miasta i Gminy odpowiada za koordynację oraz praktyczną realizację działań związanych z programem rewitalizacji. Do jego zadań należy m.in. przygotowywanie projektów uchwał i zarządzeń, a także realizacja działań administracyjnych i operacyjnych. Poszczególne przedsięwzięcia wdrażane są przez właściwe komórki organizacyjne urzędu lub samorządowe jednostki organizacyjne, zgodnie z zakresem ich kompetencji.

W ramach procesu rewitalizacji do zadań Urzędu Miasta i Gminy Miłomłyn należy w szczególności:

- koordynowanie działań rewitalizacyjnych oraz zapewnianie ich spójności z zapisami Programu,
- zarządzanie Programem, w tym prowadzenie procedur związanych ze zgłoszeniem do wykazu programów rewitalizacji gmin województwa warmińsko-mazurskiego,
- prowadzenie planowania finansowego,
- przygotowywanie i realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym opracowywanie dokumentacji oraz pozyskiwanie źródeł finansowania,
- współpracę z interesariuszami procesu (mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi, sektorem prywatnym) w celu zapewnienia skuteczności działań i partycypacji społecznej,
- monitorowanie realizacji przedsięwzięć wraz z analizą ich efektów i skuteczności,
- aktualizację Gminnego Programu Rewitalizacji, obejmującą niezbędne procedury, w tym konsultacje społeczne,
- prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych, gwarantujących przejrzystość procesu oraz aktywny udział społeczności lokalnej.

Komitet Rewitalizacji

Komitet Rewitalizacji, po jego powołaniu, będzie pełnił rolę forum współpracy i dialogu pomiędzy interesariuszami a organami Gminy w sprawach związanych z przygotowaniem, realizacją i oceną działań rewitalizacyjnych. Będzie on organem opiniotwórczo-doradczym Burmistrza Miasta i Gminy Miłomłyn, wspierając go w dbaniu o prawidłową realizację zapisów GPR oraz w utrzymaniu stałej komunikacji z uczestnikami procesu rewitalizacji.

Do zadań Komitetu należeć będzie w szczególności:

- 1) opiniowanie dokumentów dotyczących rewitalizacji, w tym projektów aktualizacji i zmian Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miłomłyn na lata 2025–2030, przedkładanych przez Burmistrza,
- 2) inicjowanie i współuczestniczenie w działaniach wspierających proces rewitalizacji, w tym w rozwijaniu dialogu między interesariuszami,
- 3) przedstawianie Burmistrzowi propozycji działań odpowiadających na potrzeby i oczekiwania interesariuszy.

Zasady wyznaczania składu Komitetu Rewitalizacji oraz tryb jego pracy określa uchwała Rady Miejskiej w Miłomłynie (uchwała nr ... Rady Miejskiej w Miłomłynie z dnia ...). Zapewnia to przejrzysty mechanizm wyboru przedstawicieli interesariuszy. Projekt uchwały przed podjęciem podlegał konsultacjom społecznym, natomiast samo powołanie Komitetu nastąpi po przeprowadzeniu naboru członków zgodnie z przyjętymi zasadami.

W regulaminie ustalono, że w skład Komitetu wchodzić będą:

- przedstawiciele Urzędu Miasta i Gminy Miłomłyn (3 osoby);
- przedstawiciele mieszkańców obszaru rewitalizacji i/lub Rady Miejskiej w Miłomłynie, reprezentujących interesy mieszkańców (3 osoby),
- przedstawiciele podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska prowadzących działalność na obszarze rewitalizacji (1 osoba),
- przedstawiciele podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji działających na obszarze rewitalizacji (1 osoba),
- przedstawiciele podmiotów prowadzących działalność społeczną na obszarze rewitalizacji lub zamierzających ją tam prowadzić – tj. organizacji pozarządowych i grup nieformalnych (1 - 3 osoby),
- przedstawiciele podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na obszarze rewitalizacji lub zamierzających ją tam prowadzić (1 - 3 osoby).

Harmonogram realizacji GPR

Kolejna tabela prezentuje ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miłomłyn na lata 2025-2030.

Tabela 50. Harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miłomłyn na lata 2025-2030

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1. Uporządkowanie zdegradowanej przestrzeni publicznej w centrum Miłomłyna.			x	x		
2. Modernizacja nawierzchni dziedzińca szkoły podstawowej w Miłomłynie z uwzględnieniem zielono-niebieskiej infrastruktury.		x	x			
3. Przebudowa i adaptacja budynku przy ul. Rynkowej 3 w Miłomłynie na cele aktywizacji społecznej mieszkańców.				x	x	
4. Ochrona wody oraz ukierunkowanie ruchu turystycznego na terenie gminy Miłomłyn.		x	x			
5. Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury przy ul. Sportowej w Miłomłynie.				x	x	
6. Budowa ścieżki ruchowej oraz urządzenie nabrzeża jeziora Ilińsk w Miłomłynie.		x	x			
7. Urządzenie placu nad Kanałem Elbląskim przy ul. Nadleśnej na cele społeczno-rekreacyjne.				x	x	
8. Budowa ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż Kanału Elbląskiego przy ul. Nadleśnej w Miłomłynie.					x	x

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne	2025	2026	2027	2028	2029	2030
9. Urządzenie terenu zielonego przy Orliku w Miłomłynie.			x			
10. Termomodernizacja budynku urzędu miasta i gminy oraz ośrodka pomocy społecznej w Miłomłynie.			x	x		
11. Przebudowa dróg i mostów na obszarze rewitalizacji.			x	x	x	x
12. Budowa kanalizacji sanitarnej relacji Liwa – Zalewo.					x	x
13. Razem dla Rogowa i Zalewa – program aktywizacji i integracji społecznej mieszkańców.		x	x	x	x	x
14. Budowa nowej infrastruktury rekreacyjnej dla mieszkańców Rogowa.			x			
15. Budowa kamienicy i zagospodarowanie terenu zabytkowego w centrum miasta Miłomłyn.	x	x	x			
16. ECHO NASZYCH POTRZEB – aktywizacja i integracja społeczna mieszkańców oraz ograniczenie problemów gospodarczych Miłomłyna.		x	x	x	x	
17. Rekreacyjne Centrum Ruchu i Relaksu „MiłomłynFit”.		x	x	x	x	x
18. Termomodernizacja budynku ośrodka zdrowia w Miłomłynie oraz rozwój usług zdrowotnych			x	x		

13.2. System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu GPR

System zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Miłomłyn został opracowany tak, aby zapewnić skuteczne wdrażanie oraz systematyczną realizację działań ujętych w dokumencie. Za jego realizację i ocenę odpowiada Burmistrz Miasta i Gminy Miłomłyn, we współpracy z komórkami organizacyjnymi urzędu oraz Komitetem Rewitalizacji (gdy tylko ten zostanie powołany).

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, program musi być oceniany pod kątem aktualności i stopnia realizacji co najmniej raz na trzy lata. Aby zapewnić zgodność z tym wymogiem, monitoring prowadzony będzie w cyklu dwuletnim – w ostatnim kwartale 2027 r. i 2029 r. Kluczowym celem systemu monitoringu i ewaluacji jest weryfikacja skuteczności działań oraz szybkie reagowanie na pojawiające się trudności, co pozwala na bieżące korygowanie i podnoszenie efektywności interwencji. Przewiduje się także ewaluację ex-post po zakończeniu horyzontu czasowego programu, tj. w pierwszym kwartale 2031 r.

Monitoring realizacji programu będzie prowadzony przez Urząd Miasta i Gminy Miłomłyn, przy wsparciu Komitetu Rewitalizacji i innych interesariuszy. Obejme on m.in.:

- ocenę stopnia osiągania celów oraz ich aktualności,
- kontrolę poszczególnych etapów wdrażania programu, w tym monitorowanie wydatków i efektów rzeczowych.

W ramach monitoringu wykorzystane zostaną mierniki pozwalające na ocenę aktualności przyjętych celów. Należy zauważyć, że przyjęte mierniki w tym przypadku należy dostosować

do dostępnych możliwości i potrzeb, zatem katalog wskaźników można poszerzyć o dodatkowe, bardziej szczegółowe pozycje. Wskaźniki wykorzystywane do monitoringu opracowano na podstawie zdiagnozowanych potrzeb rewitalizacyjnych, dzięki czemu możliwe będzie określenie stopnia ich zaspokojenia. Monitoring pozwoli więc wskazać zmianę dla wybranych, kluczowych wskaźników delimitacyjnych.

Tabela 51. Mierniki realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji – aktualność celów GPR

Typ miernika	Źródło danych	Rok bazowy		Rok docelowy – prognozowany (2030)
		Miasto i Gmina Miłomłyn	Obszar rewitalizacji	Obszar rewitalizacji
Cel 1. Ograniczenie problemów społecznych i gospodarczych na obszarze rewitalizacji				
Liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w KRS na 100 mieszkańców	KRS	0,30	0,29	Wzrost wartości wskaźnika
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłomłynie	5,97	7,29	Spadek wartości wskaźnika
Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	Powiatowy Urząd Pracy w Ostródzie	4,49	4,90	Spadek wartości wskaźnika
Cel 2. Podniesienie jakości, dostępności i atrakcyjności przestrzeni publicznych oraz infrastruktury na obszarze rewitalizacji				
Liczba placów zabaw dla dzieci i siłowni w terenie dla dorosłych na 100 mieszkańców	Urząd Miasta i Gminy Miłomłyn	0,54	0,43	Wzrost wartości wskaźnika
Stan techniczny dróg gminnych (ocena w skali 1-5)	Urząd Miasta i Gminy Miłomłyn	3,11	2,68	Wzrost wartości wskaźnika
Cel 3. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego na obszarze rewitalizacji poprzez działania infrastrukturalne, proekologiczne i edukacyjne				
Średni wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest (t)	Urząd Miasta i Gminy Miłomłyn	40,90	54,37	Spadek wartości wskaźnika
Odsetek nieekologicznych źródeł ciepła	Urząd Miasta i Gminy Miłomłyn	63,8%	72,17%	Spadek wartości wskaźnika

Postępy we wdrażaniu programu oraz jego skuteczność będą monitorowane przy użyciu kart monitoringowych dla poszczególnych przedsięwzięć (Tabela 52). Każdy projekt będzie oceniany na podstawie karty przygotowanej według ustalonego wzoru i wypełnianej przez podmioty odpowiedzialne za jego realizację po zakończeniu działań. Narzędzie to pozwoli w sposób czytelny i jednoznaczny przedstawić osiągnięte rezultaty, a także umożliwi ich wzajemne porównanie. Dzięki temu możliwa będzie ocena efektywności zrealizowanych przedsięwzięć oraz wskazanie potencjalnych szans i zagrożeń przy planowaniu kolejnych działań rewitalizacyjnych. Monitoring kartowy stanie się tym samym istotnym punktem odniesienia w dalszych etapach procesu.

Dla zapewnienia większej przejrzystości rekomenduje się publikowanie wyników monitoringu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Miłomłyn, na stronie internetowej gminy oraz w oficjalnych profilach gminy w mediach społecznościowych. Rozwiązanie to umożliwi mieszkańcom bieżące śledzenie efektów realizacji programu i wzmocni mechanizmy partycypacji społecznej.

Tabela 52. Wzór karty monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miłomłyn na lata 2025-2030

Nazwa projektu:		
Opis zrealizowanych zadań		
Podmiot realizujący projekt		
Partnerzy realizacji projektu uczestniczący w zadaniach (zaangażowani interesariusze)		
Sposób włączenia interesariuszy		
Wartość wskaźników		
Data rozpoczęcia realizacji		
Data zakończenia		
Nakłady finansowe na realizację projektu	własne	zewnętrzne
Całkowite nakłady finansowe na realizację projektu (SUMA)		

Efektywne przeprowadzenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie polegało na monitorowaniu wydatków oraz efektów rzeczowych przedsięwzięć. Monitorowanie powinno obejmować następujące etapy: zbieranie, raportowanie i interpretowanie danych, opisując postęp i efekty realizowanego dokumentu.

Monitoring rzeczowy obejmie pozyskiwanie informacji o postępach w realizacji zaplanowanych działań, przedstawi efekty ich wdrażania, a także zapewni zgodność z założeniami Programu. Monitoring finansowy umożliwi kontrolę aspektów finansowych inwestycji, a interesariuszom rewitalizacji dostarczy informacji na temat możliwości finansowania zewnętrznego.

Istotnym elementem raportu monitoringowego będzie zestawienie mierników realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, umożliwiających ocenę efektów rzeczowych realizacji projektów. Przedstawione zostały one w kolejnej tabeli – są to przyjęte dla poszczególnych przedsięwzięć wskaźniki produktu.

Tabela 53. Mierniki rzeczowych efektów realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nr projektu	Wskaźniki produktu	Źródło danych (sposób pomiaru)	Wartość docelowa wskaźnika (2030)
1	Powierzchnia uporządkowanej przestrzeni publicznej w centrum Miłomłyna	Protokół odbioru końcowego	ok. 6600 m ²
2	Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu	Protokół odbioru końcowego	1 365 m ²
3	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	Protokół odbioru końcowego	1 szt.
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnościami	Protokół odbioru końcowego	1 szt.
4	Zielona infrastruktura wybudowana w celu adaptacji do zmian klimatu	Protokół odbioru końcowego	0,050 ha

Nr projektu	Wskaźniki produktu	Źródło danych (sposób pomiaru)	Wartość docelowa wskaźnika (2030)
	Liczba zagospodarowanych i utrzymanych terenów zielonych, z zachowaniem istniejącego drzewostanu	Protokół odbioru końcowego	1 szt.
	Liczba miejsc cumowniczych udostępnianego nabrzeża przy Kanale Elbląskim na nieodpłatny sezonowy postój łodzi do celów rekreacji, bez dopuszczenia celów działalności komercyjnych	Protokół odbioru końcowego	1 szt.
5	Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu	Protokół odbioru robót	30 000 m ²
6	Liczba wspartych urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego	Protokół odbioru końcowego	1 szt.
7	Powierzchnia odnowionej przestrzeni na cele społeczne i rekreacyjne	Protokołu odbioru robót i dostaw	0,35 ha
	Liczba nowych obiektów służących usługom społeczno-rekreacyjnym	Protokołu odbioru robót i dostaw	1 szt.
8	Długość wybudowanej ścieżki pieszo-rowerowej	Protokołu odbioru robót i dostaw	ok. 550 m
9	Powierzchnia odnowionej przestrzeni publicznej służącej celom rekreacji i wypoczynku	Protokół odbioru końcowego	ok. 550 m ²
10	Liczba obiektów poddanych modernizacji	Protokół odbioru końcowego	1 szt.
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Protokół odbioru końcowego	1 szt.
11	Długość przebudowanych dróg i ulic	Protokół odbioru robót budowlanych	10,257 km
	Liczba zmodernizowanych obiektów mostowych	Protokół odbioru robót budowlanych	1 szt.
12	Długość wybudowanego rurociągu kanalizacji sanitarnej	Protokół odbioru końcowego	3 500 mb
13	Liczba zorganizowanych wydarzeń	Listy obecności, raporty organizatorów	łącznie min. 60 (min. 12 rocznie)
14	Liczba wybudowanych wiat integracyjnych	Protokół odbioru robót budowlanych	1 szt.
	Liczba odnowionych stawów wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Protokół odbioru robót budowlanych	1 szt.
15	Powierzchnia utworzonej kafejki kulturalnej	Protokół odbioru robót budowlanych	280 m ²
	Powierzchnia utworzonej restauracji	Protokół odbioru robót budowlanych	200 m ²
	Liczba utworzonych mieszkań	Protokół odbioru robót budowlanych	5 szt.
	Liczba utworzonych lokali usługowych	Protokół odbioru robót budowlanych	5 szt.

Nr projektu	Wskaźniki produktu	Źródło danych (sposób pomiaru)	Wartość docelowa wskaźnika (2030)
16	Powierzchnia budynku przebudowanego na cele działalności gospodarczej i działalności służącejżytytkowi publicznemu	Protokół odbioru robót budowlanych	106,10 m ²
	Liczba obiektów przygotowanych do prowadzenia działalności gospodarczej	Protokół odbioru robót budowlanych	1 szt.
	Liczba zorganizowanych wydarzeń i szkoleń	Raporty organizatorów	łącznie min. 20 (min. 5 rocznie)
17	Liczba godzin zorganizowanych zajęć sportowych, rekreacyjnych i edukacyjnych na terenie centrum	Rejestracja i monitoring liczby godzin zajęć oraz wydarzeń prowadzony przez organizatora	łącznie 2 000 godz. (500 godz. rocznie)
	Liczba zorganizowanych pikników i wydarzeń integracyjnych	Rejestracja i monitoring liczby godzin zajęć oraz wydarzeń prowadzony przez organizatora	łącznie 24 (6 rocznie)
	Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni rekreacyjnej	Pomiary powierzchni na podstawie dokumentacji projektowej i inwentaryzacji terenu	1 500 m ²
18	Liczba wspartych podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rodzaju podstawowa opieka zdrowotna	Protokół odbioru końcowego	1 szt.
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Protokół odbioru końcowego	1 szt.

Ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji pozwala ocenić zarówno skuteczność podejmowanych działań, jak i efektywność wykorzystania pomocy publicznej, w tym funduszy unijnych, w odniesieniu do osiągania wyznaczonych celów. Wyniki tego procesu będą stanowić podstawę do lepszego dostosowania przedsięwzięć do faktycznych potrzeb mieszkańców oraz do maksymalnego wykorzystania dostępnych zasobów finansowych. Warunkiem rzetelnej ewaluacji jest zapewnienie dostępu do aktualnych danych oraz terminowe i kompletne raportowanie przez wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji programu.

Ze względu na długofalowy charakter GPR, dokument ten zachowuje otwarty i elastyczny kształt, umożliwiający jego aktualizację. Zmiany mogą okazać się konieczne m.in. w związku z nowymi regulacjami prawnymi, pojawieniem się wyzwań lub kryzysów, przekształceniami w otoczeniu społeczno-gospodarczym, potrzebą włączenia dodatkowych przedsięwzięć czy rozszerzeniem grupy ich beneficjentów, a także w sytuacji zmieniającej się dostępności środków finansowych – zarówno budżetowych, jak i zewnętrznych.

Informacje o realizacji programu oraz o ewentualnych zamiarach jego aktualizacji będą przekazywane mieszkańcom w formie publicznych komunikatów. W przypadku wprowadzania zmian przewidziane jest przeprowadzenie pogłębionych konsultacji społecznych, które umożliwią lokalnej społeczności aktywne uczestnictwo w procesie modyfikacji dokumentu.

13.3. Niezbędne zmiany w uchwałach

Określenie niezbędnych zmian w uchwale, o której mowa w art. 7 ust. 3

Zgodnie z Ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku (Dz. U. z 2024 r. poz. 278) Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą wójta, burmistrza albo prezydenta miasta. Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji określone zostały w uchwale Rady Miejskiej w Miłomłynie w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Miłomłyn (uchwała nr ... Rady Miejskiej w Miłomłynie z dnia ...). Program nie przewiduje zmian w tej uchwale.

Specjalna Strefa Rewitalizacji

W Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Miłomłyn na lata 2025-2030 nie przewiduje się ustalenia na obszarze rewitalizacji Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku.

Zmiany w uchwałach o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miłomłyn na lata 2025-2030 nie przewiduje zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.

Zmiany w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Stwierdzono konieczność wprowadzenia zmian w obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Miłomłyn dla przedsięwzięcia nr 5 Budowa kompleksu rekreacyjnego z uwzględnieniem zielono-niebieskiej infrastruktury przy ul. Sportowej w Miłomłynie.

Zaleca się zmianę kierunku pod teren sportu i rekreacji. W związku z trwającymi pracami nad Planem Ogólnym Gminy, zaleca się uwzględnienie planowanych przedsięwzięć w jego opracowaniu.

Zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Na potrzeby realizacji przedsięwzięcia nr 3 Przebudowa i adaptacja budynku przy ul. Rynkowej 3 w Miłomłynie na cele aktywizacji społecznej mieszkańców, nr 4 Ochrona wody oraz ukierunkowanie ruchu turystycznego na terenie gminy Miłomłyn oraz nr 7 Urządzenie placu nad Kanałem Elbląskim przy ul. Nadleśnej na cele społeczno-rekreacyjne, konieczna będzie zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Miłomłyn oraz dla fragmentu obrębu Tarda w Gminie Miłomłyn, przyjętego uchwałą XXI/117/2016 Rady Miejskiej w Miłomłynie z dnia 11 marca 2016 r., który na tych obszarach przewiduje tereny przystani wodnych.

Konieczna może się okazać także zmiana powyższego planu w związku z projektem nr 17 Rekreacyjne Centrum Ruchu i Relaksu „MiłomłynFit”. Obecnie MPZP przewiduje na tym obszarze zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, aczkolwiek z dopuszczeniem usług nieuciążliwych zlokalizowanych w bryle budynku, a także zagospodarowanie terenów zielonych wraz z obiektami małej architektury. Sugerowana jest zmiana części przeznaczenia terenu na usługi sportu i rekreacji.

14. Ocena oddziaływania na środowisko

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miłomłyn na lata 2025-2030 stanowi istotny, lecz dosyć ogólny dokument Gminy Miłomłyn, który opisuje proces wyprowadzania obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego w kolejnych latach w perspektywie do 2030 roku. Dokument ze względu na swój ogólny charakter, nie precyzuje specyfikacji planowanych inwestycji – przedsięwzięć rewitalizacyjnych, ani też szczegółowych zasad ich realizacji. Program nie określa więc ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Przyjmuje się zatem, że dokument nie spełnia przesłanek określonych w art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Gmina Miłomłyn uzgodniła odstąpienie od opracowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko: zgodnie z art. 57 ust. 1 pkt 2 i art. 58 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 48 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, pismem z dnia 3 października 2025 roku Burmistrz Miasta i Gminy Miłomłyn zwrócił się do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz do Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miłomłyn na lata 2025-2030.

Pismem z dnia 29 października 2025 roku, znak: ZNS.9022.6.78.2025.AS Warmińsko-Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny oraz pismem z dnia 3 listopada 2025 roku, znak: WSTE.411.88.2025.JS Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie uzgodnili odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miłomłyn na lata 2025-2030.

Uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika z faktu, iż obecnie nie jest możliwe szczegółowe przeanalizowanie wpływu przedsięwzięć rewitalizacyjnych na środowisko oraz na stan sanitarny Gminy (inwestycje uwzględnione w projekcie programu charakteryzują się dużym stopniem ogólności – nie są ustalone dokładne parametry charakteryzujące te przedsięwzięcia, nie zostały określone szczegółowe rozwiązania lokalizacyjne i technologiczne, nie dookreślono lokalizacji względem obszarów wrażliwych na oddziaływania ani też innych specyficznych warunków realizacji tych inwestycji).

Informacja o uzgodnieniu odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko została podana do wiadomości publicznej poprzez obwieszczenie Burmistrza Miasta i Gminy Miłomłyn. Co więcej, informacja w tym zakresie została zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej oraz opublikowana w prasie lokalnej („Gazeta Ostródzka”).

15. Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji

Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji stanowi załącznik do niniejszego opracowania.

16. Spis map i wykresów

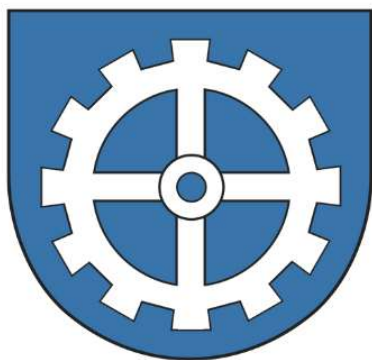
Mapa 1. Granice gminy Miłomłyn i położenie na tle powiatu ostródzkiego	7
Mapa 2. Podział gminy Miłomłyn na jednostki analityczne – cała gmina (numery na mapie odpowiadają numerom w tabeli nr 14)	18
Mapa 3. Podział gminy Miłomłyn na jednostki analityczne – miasto (numery na mapie odpowiadają numerom w tabeli nr 14)	19
Mapa 4. Sfera społeczna – wskaźniki dotyczące korzystania z pomocy społecznej	23
Mapa 5. Sfera społeczna – wskaźniki dotyczące korzystania z pomocy społecznej	26
Mapa 6. Sfera społeczna – wskaźniki dotyczące bezrobocia	29
Mapa 7. Wskaźniki ze sfery gospodarczej	31
Mapa 8. Wskaźniki ze sfery środowiskowej	33
Mapa 9. Wskaźniki ze sfery przestrzenno-funkcjonalnej	35
Mapa 10. Sfera techniczna wskaźniki	38
Mapa 11. Poglądowa mapa obszaru zdegradowanego	51
Mapa 12. Poglądowa mapa obszaru rewitalizacji	55
Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Miłomłyn w latach 2020-2024	8

17. Spis tabel

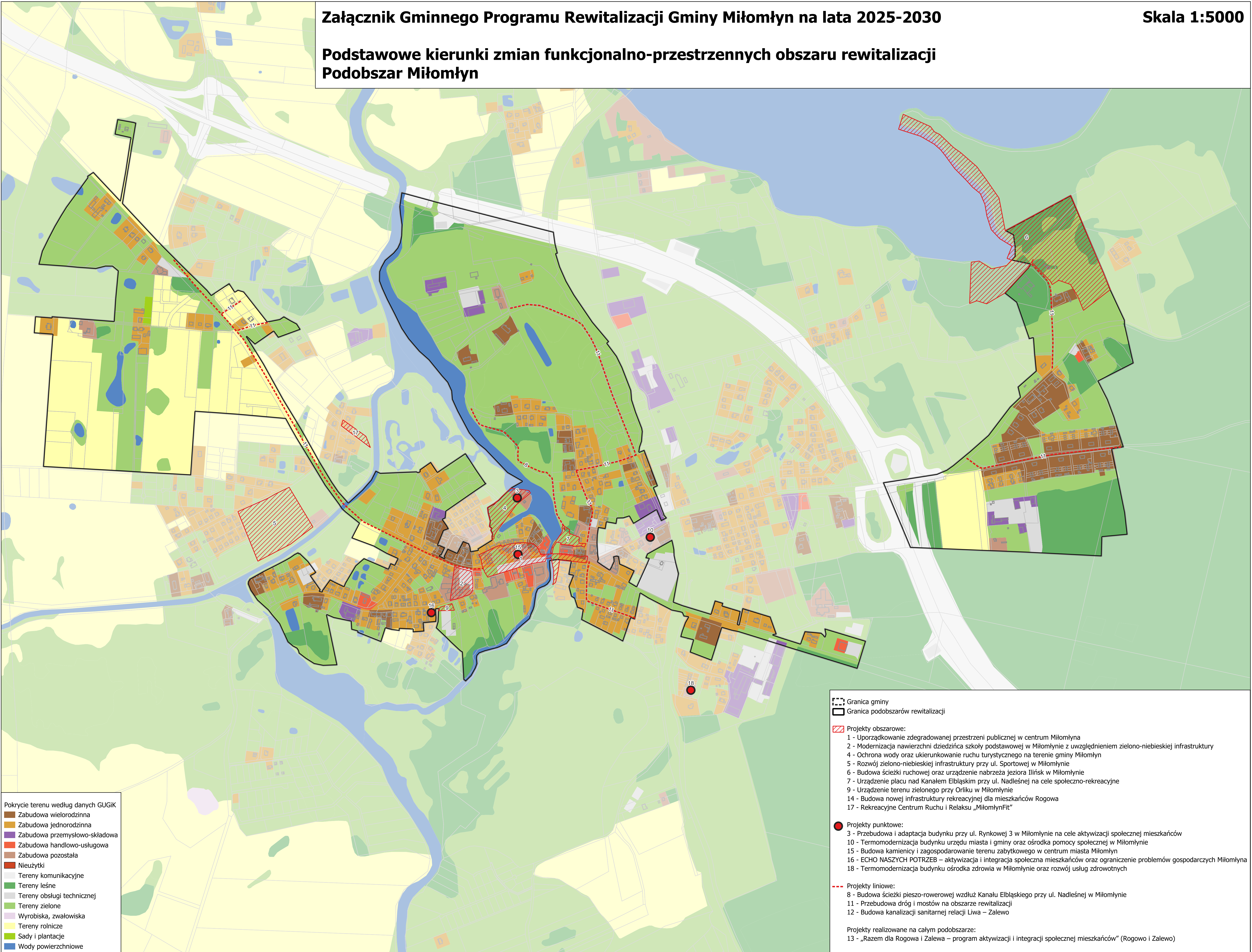
Tabela 1. Ruch naturalny ogółem w gminie Miłomłyn w latach 2020-2024	8
Tabela 2. Przyrost naturalny w gminie Miłomłyn, województwie warmińsko-mazurskim oraz kraju w latach 2020-2024.....	9
Tabela 3. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w ludności ogółem w gminie Miłomłyn w latach 2020-2024.....	9
Tabela 4. Migracje wewnętrzne i zewnętrzne w gminie Miłomłyn w latach 2020-2024	10
Tabela 5. Liczba/udział dzieci objętych opieką w żłobkach w gminie Miłomłyn w latach 2020-2024	10
Tabela 6. Liczba przedszkoli i szkół wraz z liczbą dzieci/uczniów w gminie Miłomłyn w latach 2020-2024	10
Tabela 7. Liczba podmiotów gospodarczych według klas wielkości w gminie Miłomłyn w latach 2020-2024	11
Tabela 8. Liczba spółdzielni, fundacji, stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych w gminie Miłomłyn w latach 2020-2024	11
Tabela 9. Informacje o bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Miłomłyn w latach 2020-2024	11
Tabela 10. Podstawowe informacje o opiece społecznej w gminie Miłomłyn w latach 2020-2024	12
Tabela 11. Podstawowa opieka zdrowotna dla mieszkańców gminy Miłomłyn w latach 2020-2024	12
Tabela 12. Liczba przystanków autobusowych oraz długość dróg dla rowerów w gminie Miłomłyn w latach 2020-2024	13
Tabela 13. Podstawowe informacje o budynkach mieszkalnych i mieszkaniach w gminie Miłomłyn w latach 2020-2024	13
Tabela 14. Podział gminy Miłomłyn na jednostki analityczne w celu delimitacji	16
Tabela 15. Wskaźniki przyjęte do analizy wskaźnikowej w sferze społecznej.....	19
Tabela 16. Wskaźniki przyjęte do analizy wskaźnikowej w pozostałych sferach	20
Tabela 17. Sfera społeczna – wskaźniki dotyczące demografii i aktywności społecznej [dane aktualne na dzień 31.12.2023].....	22
Tabela 18. Sfera społeczna – wskaźniki dotyczące korzystania z pomocy społecznej [dane aktualne na dzień 31.12.2023].....	25

Tabela 19. Sfera społeczna – wskaźniki dotyczące bezrobocia [dane aktualne na dzień 31.12.2023]	28
Tabela 20. Wskaźniki ze sfery gospodarczej [dane aktualne na dzień 31.12.2023]	30
Tabela 21. Wskaźniki ze sfery środowiskowej [dane aktualne na dzień 31.12.2023]	32
Tabela 22. Wskaźniki ze sfery przestrzenno-funkcjonalnej [dane aktualne na dzień 31.12.2023]	34
Tabela 23. Wskaźniki ze sfery technicznej [dane aktualne na dzień 31.12.2023].....	37
Tabela 24. Podsumowanie analizy wskaźnikowej – liczba przekroczeń w poszczególnych sferach.....	39
Tabela 25. Przekroczenia w obszarze zdegradowanym – po konsultacjach społecznych	50
Tabela 26. Obszar rewitalizacji.....	54
Tabela 27. Cele rewitalizacji i kierunki działań rewitalizacyjnych.....	93
Tabela 28. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 1	108
Tabela 29. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 2.....	109
Tabela 30. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 3.....	110
Tabela 31. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 4.....	111
Tabela 32. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 5.....	113
Tabela 33. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 6.....	114
Tabela 34. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 7.....	115
Tabela 35. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 8.....	116
Tabela 36. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 9.....	117
Tabela 37. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 10.....	118
Tabela 38. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 11.....	119
Tabela 39. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 12.....	120
Tabela 40. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 13.....	121
Tabela 41. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 14.....	122
Tabela 42. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 15.....	124
Tabela 43. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 16.....	125
Tabela 44. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 17.....	126
Tabela 45. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 18.....	130

Tabela 46. Macierz korelacji przedsięwzięć z poszczególnymi sferami	138
Tabela 47. Komplementarność problemowa – powiązanie potrzeb rewitalizacji, celów rewitalizacji i kierunków działań rewitalizacyjnych wraz z przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi	139
Tabela 48. Lista wybranych projektów dofinansowanych z Funduszy Europejskich w latach 2014-2020 w gminie Miłomłyn.....	141
Tabela 49. Plan finansowy dla Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miłomłyn na lata 2025-2030	145
Tabela 50. Harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miłomłyn na lata 2025-2030	157
Tabela 51. Mierniki realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji – aktualność celów GPR....	159
Tabela 52. Wzór karty monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miłomłyn na lata 2025-2030	160
Tabela 53. Mierniki rzeczowych efektów realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	160

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji
Podobszar Miłomłyn

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji
Podobszary Rogowo i Zalewo

Granica gminy

Granica podobszarów rewitalizacji

Projekty obszarowe:

1 - Uprządkowanie zdegradowanej przestrzeni publicznej w centrum Miłomłyna

2 - Modernizacja nawierzchni dziedzińca szkoły podstawowej w Miłomłynie z uwzględnieniem zielono-niebieskiej infrastruktury

4 - Ochrona wód oraz ukierunkowanie ruchu turystycznego na terenie gminy Miłomłyn

5 - Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury przy ul. Sportowej w Miłomłynie

6 - Budowa ścieki ruchowej oraz urządzenie nabrzeża Jeziora Iłfisk w Miłomłynie

7 - Urządzenie placu nad Kanalem Elbąskim przy ul. Nadleśnej na cele społeczno-rekreacyjne

9 - Urządzenie terenu zielonego przy Osiku w Miłomłynie

14 - Budowa nowej infrastruktury rekreacyjnej dla mieszkańców Rogowa

17 - Rekreacyjne Centrum Ruchu i Relaksu „Miłomłyniści”

Projekty punktowe:

3 - Przekształcenie i adaptacja budynku przy ul. Rynekowej 3 w Miłomłynie na cele aktywizacji społecznej mieszkańców

10 - Termomodernizacja budynku urzędu miasta i gminy oraz ośrodka pomocy społecznej w Miłomłynie

15 - Budowa kamienicy i zagospodarowanie terenu zabytkowego w centrum miasta Miłomłyn

16 - EKO NASZICH POTRZEB – aktywizacja i integracja społeczna mieszkańców oraz ograniczenie problemów gospodarczych Miłomłynia

18 - Termomodernizacja budynku ośrodka zdrowia w Miłomłynie oraz rozwój usług zdrowotnych

Projekty liniowe:

8 - Budowa ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż Kanalu Elbąskiego przy ul. Nadleśnej w Miłomłynie

11 - Przebudowa dróg i mostów na obszarze rewitalizacji

12 - Budowa kanalizacji sanitarnej relacji Liwa – Zalewo

Projekty realizowane na całym podobszarze:

13 - „Razem dla Rogowa i Zalewa – program aktywizacji i integracji społecznej mieszkańców” (Rogowo i Zalewo)

Pokrycie terenu według danych GUGIK

Zabudowa wielorodzinna

Zabudowa jednorodzinna

Zabudowa przemysłowo-składowa

Zabudowa handlowo-usługowa

Zabudowa pozostała

Nieczydy

Tereny komunikacyjne

Tereny leśne

Tereny obsługi technicznej

Tereny zielone

Wyrobiska, zwałowiska

Tereny rolnicze

Sady i plantacje

Wody powierzchniowe

Uzasadnienie do uchwały nr XXV/184/2025
Rady Miejskiej w Miłomłynie
z dnia 17 grudnia 2025 r.

Zgodnie z treścią art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 278) przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy, stanowią jej zadania własne. Tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji oznacza konieczność opracowania gminnego programu rewitalizacji, który stanowi zasadniczy dokument programujący działania na terenie wskazanym do odnowy.

Uchwałą nr XII/110/2025 Rady Miejskiej w Miłomłynie z dnia 26 marca 2025 r. wyznaczono obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji Miasta i Gminy Miłomłyn. Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, w kolejnym etapie Rada Miejska podjęła uchwałę nr XIV/116/2025 z dnia 14 maja 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miłomłyn na lata 2025-2030, która uruchomiła prace związane z jego opracowaniem dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji.

Proces opracowania programu przebiegał z zachowaniem wymagań w zakresie partycypacji społecznej, wskazanych w rozdziale 2 ustawy o rewitalizacji. Projekt programu został poddany konsultacjom społecznym w dniach od 03.10.2025 r. do 06.11.2025 r. Projekt podlegał także opiniowaniu przez podmioty wymienione w art. 17 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Zapisy Gminnego Programu Rewitalizacji dostosowano do zmian wynikających z procesu konsultacji oraz opiniowania. W związku z powyższym zasadne jest przyjęcie niniejszej uchwały przez Radę Miejską w Miłomłynie.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej

Andrzej Krzykowski